01-OIK_COVER_OIK_01 26/04/18 18:56 Page 2

Eurobank Cyprus

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, *Τρίτη 1 - Τετάρτη 2 Μαΐου 2018 • Ετος 3ο • Αρ. φύλλου 178* | Εβδομαδιαία Οικονομική και Πολιτική Εφημερίδα | www.kathimerini.com.cy/financial | Τιμή: €1,50

Eurobank Cyprus

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ BLOCKCHAIN

Νέα εποχή και στη ναυτιλία

Η τεχνολογία blockchain θεωρείται πολύ σημαντική. Ο λόγος είναι ότι μπορεί να προσφέρει πολύτιμες υπηρεσίες σε πολλούς κλάδους. Αν χρησιμοποιηθεί στη ναυτιλία, θα αλλάξει εκ βάθρων την οργάνωση των συστημάτων μεταφοράς και παρακολούθησης των φορτίων, μειώνοντας κατά πολύ τη χρήση χαρτιού,τα κόστη αλλά και τις θέσεις εργασίας. **Σελ. 13**

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΦΕΣΣΑΣ

Ανάγκη στήριξης των επενδύσεων

Την ανάγκη συνέχισης των μεταρρυθμίσεων, υπογραμμίζει ο πρόεδρος του ΣΕΒ Θεόδωρος Φέσσας. Καλεί την κυβέρνηση και τον πρωθυπουργό προσωπικά, να αναλάβει πρωτοβουλίες ώστε η ελληνική πολιτεία να αρχίσει να σκέφτεται με το μυαλό επενδυτή, για να μπορέσει η χώρα να καλύψει το επενδυτικό κενό που τη χωρίζει από τις άλλες χώρες της ΕΕ. **Σελ. 16**

ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ

Νέα εποχή με «Ροζ πάνθηρα»

Με τη χολιγουντιανή ταινία «Μαύρος Πάνθηρας» εγκαινιάστηκε η πρώτη κινηματογραφική αίθουσα που άνοιξε στη Σαουδική Αραβία έπειτα από 35 χρόνια. Ετσι, εγκαινιάζεται μια νέα εποχή για την υπερβολικά συντηρητική χώρα με το θεοκρατικό καθεστώς, η οποία αρχίζει με αργά βήματα να αποκτά έναν κάπως πιο κοσμικό χαρακτήρα. **Σελ. 10**

Τα επιτόκια ΕΚΤ απέφεραν 2,8 δισ.

Σημαντική εξοικονόμηση από το 2008 έως το 2017 για όλα τα κράτη της Ε.Ε. και κυρίως για Γερμανία

Σημαντικά οφέλη από τα χαμηλά επιτόκια δανεισμού της ΕΚΤ είχε η Κύπρος, όπως και όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε. Από το 2008 μέχρι και το 2017, η Κύπρος εμφανίζεται να έχει εξοικονομήσει 2,8 δισεκατομμύρια ευρώ, χάρη στο χαμηλότερο κόστος εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους. Η Γερμανική Κεντρική Τράπεζα εκτιμά πως μόνο το 2016 η Κύπρος εξοικονόμησε 0,5 δισ. ευρώ, ενώ το 2017 εξοικονόμησε 0,6 δισ. ευρώ. Από το 2008 μέχρι και το 2015, σύμφωνα με τη Γερμανική Κεντρική, εξοικονόμησε συνολικά 1,7 δισ. ευρώ. Το νησί βρίσκεται χαμηλά στη λίστα από τα κράτη που επωφελήθηκαν λόγω μεγέθους, αλλά και λόγω του ότι δεν έχει συμμετάσχει στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης του Μάριο Ντράγκι από το Μάρτιο του 2015. Για την Ελλάδα η Γερμανική Κεντρική Τράπεζα υπολογίζει ότι εξοικονόμησε 45,9 δισ. ευρώ χάρη στο χαμηλότερο κόστος εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους την περίοδο 2008 - 2017. Από τη χαλαρή νομισματική πολιτική που έχει ακολουθήσει η ΕΚΤ ωφελήθηκε πρωτίστως η Γερμανία, η οποία έχει εξοικονομήσει 294 δισ. την περίοδο 2008-2017. **Σελ. 8**

Ο φόβος του Brexit πλήττει την αγορά αυτοκινήτου

Η αβεβαιότητα για τις εξελίξεις όσον αφορά τη συμφωνία μεταξύ Βρετανίας και Ευρωπαϊκής Ενωσης συνέτεινε στην έντονα μειωμένη ζήτηση αυτοκινήτων στην ίδια τη Βρετανία και επηρέασε τις πωλήσεις τους σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Το πρώτο τρίμηνο του 2018 ενισχύθηκαν μόλις κατά 0,6%, ενώ ειδικά τον Μάρτιο μειώθηκαν δραστικά κατά 5,2%. Η επίδοση του διαστήματος Ιανουαρίου – Μαρτίου ήταν και η πιο ασθενική της τελευταίας πενταετίας. **Σελ.11**

Πρέπει να αξιοποιήσουμε τις ευκαιρίες για τη ναυτιλία μας

Συνέντευξη Θωμά Καζάκου

Η Κύπρος πρέπει να είναι έτοιμη να διαχειριστεί τα θετικά που θα προκύψουν από την άρση του τουρκικού εμπάργκο και τις ευκαιρίες από το Brexit, τονίζει ο Γεν. Διευθυντής του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου, Θωμάς Α. Καζάκος. Επισημαίνει ότι το Επιμελητήριο θα εργαστεί για βελτίωση της ναυτιλίας, την οποία χαρακτηρίζει αιμοδότη της οικονομίας. **Σελ. 4**

Αδυνατούν να καλύψουν υλικές ανάγκες 90.000 Κύπριοι

Κυρίως νέοι 20-27 ετών

Αδυναμία να καλύψει τις βασικές υλικές του ανάγκες είχε το 2017 περίπου ένας στους δέκα πολίτες στην Κύπρο. Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, το ποσοστό αυτών που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις οικονομικές τους απαιτήσεις είναι 11,7%, περίπου 90.000 άτομα. Πιο οξύ το πρόβλημα μεταξύ των νέων 20-27 ετών. **Σελ. 7**

Κονδύλι 7 εκατ. για εθελούσια έξοδο από cyta

Για εκατό υπαλλήλους

Νέο πακέτο με κίνητρα για εθελούσια έξοδο θα προσφέρει η cyta, στους υπαλλήλους της και για το σκοπό αυτό θα διαθέσει 7 εκατ. ευρώ. Ο μέσος όρος αποζημίωσης είναι γύρω στις 75.000 και η οροφή 130.000 ευρώ. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», φαίνεται να αποχωρεί ο Μιχάλης Αχιλλέως, Αναπληρωτής Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής. **Σελ. 5**

ΣΗΜΕΡΑ

ΟΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΡΕΚΟΡ

Εντονη πάλι κινητικότητα κρατήσεων για καλοκαίρι

Ξεπεράστηκε το «μούδιασμα» που είχε παρατηρηθεί στις κρατήσεις στις πρώτες ημέρες του Απριλίου και όλα δείχνουν ότι το περσινό ρεκόρ στον τουρισμό θα καταρριφθεί φέτος. Ηδη, σύμφωνα με τους ταξιδιωτικούς πράκτορες, παρατηρείται έντονη κινητικότητα στις κρατήσεις για την καλοκαιρινή περίοδο.Η Κύπρος παρουσιάζεται στην λίστα των δημοφιλέστερων προορισμών για σημαντικές ευρωπαϊκές αγορές όπως η Βρετανία. **Σελ. 4**

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

Ψηφιακά και ασφαλή τα δεδομένα ασθενών

Τέλος στις στρεβλώσεις που παρατηρούνται αναφορικά με τους φακέλους ασθενών φιλοδοξεί να βάλει το νομοσχέδιο ηλεκτρονικής υγείας, που συζητείται στη Βουλή. Σύντομα θα αρχίσει η ψηφιοποίηση των στοιχείων από φακέλους υφιστάμενων ασθενών, ενώ απώτερος στόχος είναι να υπάρξει ηλεκτρονικός φάκελος για όλο τον πληθυσμό. **Σελ. 8**

ΤΟΥΡΚΙΑ

Η οικονομική κρίση έφερε πρόωρες εκλογές

Η οικονομική κρίση στην Τουρκία οδήγησε τον Ερντογάν στην προκήρυξη πρόωρων εκλογών. Κι αυτό για να προλάβει τις εξελίξεις, καθώς βλέπει το μεγάλο κεφάλαιο να αποχαιρετά την Τουρκία, ενώ εδώ και έναν χρόνο δεν έγιναν ξένες επενδύσεις. **Σελ. 6**

Αναδιάρθρωση αγοράς ενέργειας στην Ελλάδα

Νέα δεδομένα και ισορροπίες

Σε φάση ολικής αναδιάρθρωσης εισέρχεται ο ενεργειακός τομέας της Ελλάδας, με οδηγό τις αποκρατικοποιήσεις των εταιρειών ΕΛΠΕ, ΔΕΣΦΑ, ΔΕΠΑ και ΔΕΗ. Η απελευθέρωση της εγχώριας αγοράς, η προοπτική εκμετάλλευσης κοιτασμάτων υδρογονανθράκων και η γεωστρατηγική θέση της χώρας στον χάρτη των αγωγών διαμορφώνουν νέα δεδομένα και ισορροπίες. **Σελ. 14**

Ενα ρομπότ που μαζεύει φράουλες

Ενα ρομπότ που μαζεύει φράουλες κατασκεύασε η βελγική startup εταιρεία Octinion, που φιλοδοξεί σύντομα να προσφέρει μια φθηνή και αποδοτική λύση στον αγροτικό τομέα. Με τη χρήση αλγορίθμων, τεχνητής όρασης και ενός μηχανικού βραχίονα, το ρομπότ αποσπά από το φυτό όσες φράουλες είναι ώριμες, με ρυθμό μία φράουλα ανά πέντε δευτερόλεπτα. **Σελ. 12**

ΣΧΟΛΙΟ / *Της* **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Ο κίνδυνος της έκτης έδρας

«Μας προσέγγισαν από επιτελεία υποψηφίων, με σκοπό να μην κατέλθουμε στις εκλογές. Είτε δηλαδή να παραμείνουμε εντελώς αμέτοχοι αν δεν επιθυμούμε να τους στηρίξουμε είτε προτάσσοντας διάφορες απαιτήσεις και αξιώσεις που εμείς δεν τις έχουμε αποδεχτεί», έλεγε προεκλογικά σε συνέντευξή του στην «Κ» ο Πρόεδρος του ΕΛΑΜ και υποψήφιος για την προεδρία Χρίστος Χρίστου. Πλην του Σταύρου Μαλά και του Γιώργου Λιλλήκα κανείς άλλος δεν διέψευσε ότι οι τοποθετήσεις του κ. Χρίστου αφορούσαν τους ίδιους, με αποτέλεσμα η φημολογία να εντείνεται τόσο στον περίγυρο του Νίκου Αναστασιάδη αλλά κυρίως του Νικόλα Παπαδόπουλου. Ούτε το επιτελείο του ενός αλλά ούτε του άλλου έκριναν σκόπιμο να αποτινάξουν τις όποιες αιχμές του κ. Χρίστου. Είτε αυτή η σιωπή ήταν αποτέλεσμα της αδιαφορίας τους απέναντι στις αποκαλύψεις ΕΛΑΜ, είτε σιωπηρή αποδοχή της πραγματικότητας, το αποτέλεσμα ήταν πως σε μία μεγάλη μερίδα της κυπριακής κοινωνίας αποτυπώθηκε πως υποψήφιοι για την προεδρία δεν έχουν πρόβλημα είτε έμμεσα είτε άμεσα να συνεργαστούν με την Χρυσή Αυγή της Κύπρου.

Δεν ήταν όμως μόνο αυτή η κίνηση που καταδείκνυε πως η πλειοψηφία των κομμάτων, και ιδιαίτερα του ενδιάμεσου χώρου, αντιμετώπιζαν το ΕΛΑΜ ως ένα άλλο οποιοδήποτε δημοκρατικά εκλελεγμένο κόμμα. Λίγο οι εναγκαλισμοί και οι αστεϊσμοί στη Βουλή, αλλά κυρίως η σύμπλευση στην πρόταση για το ενωτικό, καταδείκνυε πως η πλειοψηφία των πολιτικών κομμάτων δεν είχε ούτε τα ανάλογα αντανακλαστικά να προβλέψει τον κίνδυνο που εμπερικλείει η ενίσχυση των ποσοστών του ΕΛΑΜ, αλλά κυρίως δεν είχε το πολιτικό αισθητήριο να διακρίνει πως η Χρυσή Αυγή της Κύπρου δεν είναι ένα οποιοδήποτε πολιτικό κόμμα. Κάποιοι μάλιστα το είδαν θετικά καθώς έτσι μειωνόταν η δύναμη του δίπολου ΑΚΕΛ-ΔΗΣΥ.

Μόνο όταν ο Χρίστος Χρίστου κατάφερε να λάβει το σημαντικό ποσοστό του 6% φαίνεται να θορυβήθηκαν όλοι και να αντιλήφθηκαν πως το ΕΛΑΜ είναι εδώ για να μείνει. Και να μείνει επηρεάζοντας την δική τους εκλογική δύναμη. Καθόλου τυχαίες και οι πρόσφατες τοποθετήσεις τόσο του ΔΗΚΟ όσο και της ΕΔΕΚ με αφορμή την επέτειο της κατάλυσης της δημοκρατίας στην Ελλάδα, όταν επέλεξαν να υπογραμμίσουν τα δημοκρατικά τους αισθήματα και να διαφημίσουν την αντιχουντική τους δράση. Σήμερα, μάλιστα, ο Ενδιάμεσος, πλην του ΔΗΚΟ, διαβουλεύεται για ένα κοινό ψηφοδέλτιο, σε μία προσπάθεια, όπως λέγεται στο παρασκήνιο, να αποκρούσει τον κίνδυνο, το ΕΛΑΜ να λάβει την έκτη έδρα.

Λίγο αργά το σκέφτηκαν. Τα κόμματα ελέγχονται για το πολιτικό τους αισθητήριο και για τα αντανακλαστικά τους. Το κυριότερο όμως είναι πως η αντίδραση στις όποιες ακραίες ιδεολογίες δεν γίνεται μνημονεύοντας το ένδοξο παρελθόν μας, αλλά με τις πράξεις μας σήμερα. Ας ελπίσουμε πως έστω και σήμερα θα γίνει μία σοβαρή συζήτηση για το τι είναι και τι αντιπροσωπεύει το ΕΛΑΜ. Έστω κι αν αυτό γίνεται εξαιτίας του κινδύνου απώλειας της έκτης έδρας.

02-OIK_SHMEIOMATARIO_KATHI 26/04/18 18:55 Page 2

ΑΡΘΡΟ / *Των* **ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΥ** *και* **ΚΟΡΙΝΑΣ ΚΡΕΤΣΟΥ***

Η άλλη μεγάλη πρόκληση στο μεταναστευτικό

Μετά την πρόσφατη κορύφωση των αφίξεων προσφύγων στην Ευρώπη, το διάστημα 2015-2016, έχει έρθει η ώρα να στρέψουμε την προσοχή μας στην αποτελεσματική ένταξη εκείνων που έχουν τύχει προστασίας στις κοινωνίες μας. Ολοι γνωρίζουμε ότι η διαδικασία αυτή αρχίζει σε τοπικό επίπεδο. Αλλά για πρώτη φορά τώρα, χάρη σε μια κοινή μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ΟΟΣΑ, κατανοούμε καλύτερα τις προκλήσεις που υπάρχουν και τις ενέργειες που θα πρέπει να υλοποιηθούν. Στοιχεία από περισσότερες από 70 τοπικές αρχές από όλη την Ευρώπη δείχνουν ότι υπάρχει σαφής ανάγκη για πολύ μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών, αλλά και σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. Σχεδόν τα δύο τρίτα των μεταναστών εγκαθίστανται σε μητροπολιτικές, πυκνοκατοικημένες περιοχές, με τις περιφέρειες των πρωτευουσών να καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια μεταναστευτικού πληθυσμού. Δυστυχώς, σήμερα, εξακολουθεί να υφίσταται, σε μεγάλο βαθμό, η «νοοτροπία των στεγανών» μεταξύ των υπηρεσιών απασχόλησης, στέγασης, υγείας και εκπαίδευσης. Ομως, η ένταξη δεν είναι αυτόνομη πολιτική· αντιθέτως, συνεπάγεται ότι η στέγαση, η εκπαίδευση, η υγεία, οι μεταφορές και η απασχόληση συνεργάζονται ως τμήματα του ίδιου μηχανισμού. Πέρα από το ζήτημα του συντονισμού, η έλλειψη διαρθρωτικών πόρων παραμένει πρόκληση σε πολλές ευρωπαϊκές πόλεις. Οι επενδύσεις στην ένταξη δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως εφάπαξ πληρωμή ή προσωρινή λύση, αλλά ως προτεραιότητα στον προϋπολογισμό των πόλεων, των κυβερνήσεων και της Ε.Ε. στο σύνολό της. Πρόσφατες δημοσκοπήσεις επιβεβαιώνουν αυτά τα αποτελέσματα: Σε έρευνα του Ευρωβαρόμετρου, το 69% των απαντησάντων από όλη την Ευρώπη δήλωσε ότι πιστεύει πως τα μέτρα ένταξης είναι αναγκαία επένδυση μακροπρόθεσμα. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Ε.Ε. στηρίζει ενεργά τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές στις προσπάθειές τους για ένταξη, μέσω χρηματοδότησης σε όλους τους τομείς της πολιτικής μας σε ενωσιακό επίπεδο. Για παράδειγμα, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης βοηθούν ήδη τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές με τη χρηματοδότηση μακροπρόθεσμων μέτρων συνοχής, όπως προγράμματα για τη βελτίωση της απασχολησιμότητας ή την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και επενδύσεις σε κοινωνικές και εκπαιδευτικές υποδομές και σε υποδομές υγείας, στέγασης ή παιδικής φροντίδας. Το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ενταξης στηρίζει τα κράτη-μέλη αλλά και τους τοπικούς παράγοντες και φορείς της κοινωνίας των πολιτών με άμεσες ανάγκες ένταξης, όπως η εκμάθηση γλωσσών, αλλά και οι υπηρεσίες κατάρτισης και αναβάθμισης δεξιοτήτων. Στο πλαίσιο του επόμενου ευρωπαϊκού πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, εξετάζουμε πώς μπορούμε να βελτιώσουμε τους όρους πρόσβασης της τοπικής αυτοδιοίκησης σε χρηματοδότηση για την ένταξη και να μειώσουμε τον διοικητικό φόρτο για τους τελικούς δικαιούχους. Γιατί αυτή ακριβώς είναι η ουσία των ευρωπαϊκών αξιών: ότι κανείς δεν μένει στο περιθώριο· ότι βοηθούμε εκεί όπου έχει σημασία. Σήμερα ορισμένοι ανησυχούν ότι η ένταξη των μεταναστών θα αποβεί εις βάρος άλλων ευπαθών ομάδων ή κοινοτήτων. Αυτό δεν μπορεί και δεν πρέπει να συμβεί. Η επιτυχία στην ένταξη όλων εκείνων που έχουν δικαίωμα παραμονής στις κοινωνίες μας είναι προς το συλλογικό συμφέρον των κοινωνιών μας στο σύνολό τους. Είναι προς όφελος τόσο της κοινωνικής συνοχής όσο και της ανταγωνιστικότητας των οικονομιών μας. Η πολυμορφία που χαρακτηρίζει την Ευρώπη σήμερα είναι αποτέλεσμα αιώνων μετανάστευσης και κινητικότητας, που έκαναν την ήπειρό μας αυτό που είναι σήμερα: ένα φάρο δημοκρατίας, ευημερίας και σταθερότητας. Το μέλλον μας δεν πρέπει να διαφέρει.

* Ο κ. Δ. Αβραμόπουλος είναι επίτροπος Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων. Η κ. Κ. Κρέτσου είναι επίτροπος Περιφερειακής Πολιτικής.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΠΑΝΤΕΛΗ ΜΠΟΥΚΑΛΑ**

Με την άδεια της Αστυνομίας

Έχει γίνει φανερό από καιρό πως η Λέσβος είναι κάρφος στον ακροδεξιό οφθαλμό, τοπικό και πανελλαδικό. Παρότι στο νησί πέφτει το μεγαλύτερο βάρος της προσφυγιάς, η παράδοσή του, η ιστορία του, δεν επέτρεψε να διαβρωθεί η ψυχή της συντριπτικής πλειονότητας των κατοίκων του, να φαρμακωθεί από το δηλητήριο της μισαλλοδοξίας και της ξενηλασίας που ξερνούσαν συστηματικά οι μονοπωλιακοί επαγγελματίες του πατριωτισμού. Προβλήματα υπήρχαν και υπάρχουν. Και διαμαρτυρίες. Στρέφονται όμως πρωτίστως κατά της κυβέρνησης και της επόπτριάς της, της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Ελλάδα και Ευρώπη, απιστώντας κατ' επανάληψη σε δεσμευτικές υποτίθεται υποσχέσεις, εγκλώβισαν στη Μόρια, σε τρισάθλιες συνθήκες, έναν πολύ μεγάλο πληθυσμό προσφύγων και μεταναστών· τα προβλήματα ανάμεσα σε ανθρώπους διαφορετικών φυλών και θρησκευτικών αντιλήψεων δεν θα έλειπαν ακόμα κι αν συνυπήρχαν για τόσον χρόνο σε ιδεώδες περιβάλλον. Για να τηρηθεί η συμφωνία με την Τουρκία, συμφωνία που καταγγέλλεται δικαίως απ' όλες τις διεθνείς οργανώσεις υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· για να σταλεί αποτρεπτικό μήνυμα στη Συρία, το Πακιστάν, το Αφγανιστάν, και για να μην ενοχληθούν οι ποικίλοι Ορμπαν της ηθικά γερασμένης ηπείρου μας, η Μόρια κατάντησε ένα εργαστήριο εξουθένωσης ανθρώπων και ευτελισμού τους.

Ενα τέτοιο πεδίο είναι ιδανικό για να δράσουν κάθε είδους προβοκάτορες. Και έδρασαν. Συστηματικά. Οι πλαστές ειδήσεις ακολουθούσαν η μια την άλλη. Πρόσφυγες που τάχα αφοδεύουν σε εκκλησάκι στον Μόλυβο. Πρόσφυγες που τάχα βεβηλώνουν την εικόνα του Ταξιάρχη σε περίπτερο· τίποτε τέτοιο δεν έδειχνε το φιλμάκι, αλλά το δηλητήριο δηλητήριο. Αλλοι πρόσφυγες που τάχα αρπάζουν ένα αρνί, το σφάζουν, κι όταν ο βοσκός τούς πιάνει επ' αυτοφώρω, τον απειλούν με τα μαχαίρια τους· και πάλι, το βιντεάκι άλλα έδειχνε, όπως και η απόδειξη αγοράς από το κρεοπωλείο, αλλά οι δηλητηριαστές δηλητηριαστές.

Ωσπου προχθές οι ακροδεξιές δυνάμεις, ντόπιες και εισαγόμενες –η «Πατριωτική Κίνηση», χρυσαυγίτες και χουλιγκάνοι–, με το γνωστό σθένος τους και με την κάλυψη της Αστυνομίας (ο εκδημοκρατισμός της οποίας βρίσκεται σε επίπεδα 1975), επέπεσαν κατά των Αφγανών που τόλμησαν να ζητήσουν μερίδιο στην αξιοπρέπεια. Με ναυτικές φωτοβολίδες, γαλλικά κλειδιά και πέτρες κατά γυναικών και παιδιών, και με το σύνθημα «Κάψτε τους ζωντανούς», έδειξαν τι εστί γονίδιο φιλοξενίας. Και τώρα πανηγυρίζουν στα σόσιαλ μίντια. Οι άθλιοι.

Ο οργουελικός εφιάλτης «ξυπνά» στο Facebook

Εκατομμύρια χρήστες παραδίδονται άνευ όρων στον μεγάλο αδερφό του Διαδικτύου

Της **ΛΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ**

Τις ημέρες που ο Μαρκ Ζούκερμπεργκ κατέθετε ενώπιον του Κογκρέσου σχετικά με τις αποκαλύψεις για την εκμετάλλευση των προσωπικών δεδομένων των χρηστών του Facebook από την Cambridge Analytica (κατάθεση που ένα δυσθεώρητο ποσοστό των κατοίκων αυτού του πλανήτη παρακολούθησε μέσω... Facebook), ένας τεχνίτης γυναικείων αξεσουάρ στην Αθήνα πάλευε με τους δικούς του αλγοριθμικούς δαίμονες.

Οπως είχε προκύψει, η σελίδα του εργαστηρίου του στο Facebook, αυτή που είχε ιδρώσει να ανεβάσει στις 5.000 likes, έναν πολύ καλό αριθμό για μια μικρή επιχείρηση που απευθύνεται στην ελληνική αγορά, εμφάνιζε ένα περίεργο σύμπτωμα. Μολονότι ο ίδιος συνέχιζε να ανεβάζει ποστ με ευλάβεια, αυτά έπαψαν να έχουν likes, κανείς δεν φαινόταν να τα βλέπει, ακόμα κι όταν πλήρωνε για να ανεβαίνουν στην πλατφόρμα ως sponsored. «Να τον έπιανα στα χέρια μου!» μονολογούσε εννοώντας το Ζούκερμπεργκ, αυτόν τον περίεργο τύπο που πριν από λίγα χρόνια είχε βοηθήσει να ορθοποδήσει οικονομικά η επιχείρησή του και τώρα από ένα glitch, ένα τεχνικό τερτίπι, ήταν έτοιμος να την καταστρέψει. Η «εξουσία» που έχει αποκτήσει το Facebook στη ζωή του καθενός από εμάς εκδηλώνεται με μυστήριους τρόπους. «Αυτό που κυρίως μάθαμε από το τελευταίο "σκάνδαλο" είναι ακριβώς αυτό, ότι το Facebook αποτελεί ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της ζωής όλων και οτιδήποτε συμβαίνει στη σφαίρα του γίνεται θέμα συζήτησης για όλους μας, είτε μιλάμε για ανθρώπους που δραστηριοποιούνται επαγγελματικά στην ψηφιακή σφαίρα είτε για απλούς χρήστες», λέει στην «Κ» ο Γιάννης Μαυρογιώργος, Communications Stategist στην εταιρεία επικοινωνίας ADMINE. «Ο μέσος χρήστης τσεκάρει το Facebook του 14 φορές την ημέρα και περνάει 3 ώρες από τη ζωή του κάθε μέρα εκεί.

Την ίδια στιγμή, το Facebook αντικαθιστά σιγά σιγά την τηλεόραση σαν το μαζικότερο μέσο επικοινωνίας, άρα γίνεται και η σημαντικότερη πλατφόρμα που χρησιμοποιούν brands και προϊόντα για να διαφημιστούν». Ολα αυτά μοιάζει να συνέβησαν αστραπιαία, να τρέξαμε όλοι από το μηδέν στο εκατό εν ριπή οφθαλμού, που ίσως εξηγεί γιατί ακόμα τόσοι πολλοί δεν γνωρίζουν πώς η επιχείρηση Facebook βγάζει τα έξοδά της. «Με αφορμή την υπόθεση αυτή, επίσης μάθαμε ότι σχεδόν κανείς δεν διαβάζει τους όρους χρήσης του ίδιου του Facebook – και εικάζω και των υπόλοιπων μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Σύμφωνοι, δεν είναι εύκολο να κατανοήσει έναν μέσος χρήστης ένα έγγραφο δεκάδων ή εκατοντάδων σελίδων με πολλή και στρυφνή ορολογία, αλλά έχει το ενδιαφέρον του ότι οι περισσότεροι, αν όχι όλοι οι χρήστες βασίζονται στην καλοσύνη των ξένων για την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων», λέει ο ίδιος. «Ίσως πάντως η "φεϊσμπουκολογία" των τελευταίων εβδομάδων να αποκτήσει τελικά θετικό πρόσημο αν αυτό οδηγήσει σε μια καλύτερη κατανόηση των privacy settings και πώς αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν προς όφελος της ιδιωτικότητας των χρηστών, σε συνδυασμό με την εφαρμογή από τον επόμενο μήνα της ευρωπαϊκής οδηγίας GDPR για την προστασία των ψηφιακών δεδομένων των χρηστών».

Ο χώρος του άυλου

Ο δημοσιογράφος και συγγραφέας Μανώλης Ανδριωτάκης, μολονότι συστηματικός χρήστης των κοινωνικών δικτύων είναι λιγότερο αισιόδοξος για το μέλλον. «Στο μικρόκοσμό μου, απολαμβάνω οφέλη από τη δικτύωση. Αλλά υπάρχει ένα μεγαλύτερο θέμα, αθροιστικό, από τα δεδομένα όλων μας, εκατομμυρίων ανθρώπων, το οποίο δημιουργεί φόβους για μια ολοκληρωτική προοπτική της κοινωνίας». Οπως λέει, παρά τις επιμέρους διορθωτικές κινήσεις και ρυθμίσεις, το φαινόμενο δεν μπορεί παρά να επεκτείνεται. «Δεν έχει φυσικά όρια, είμαστε στον χώρο του άυλου».

Ηδη, ο Μαρκ Ζούκερμπεργκ αντιμετωπίζει και νέο σκάνδαλο που αφορά την αλίευση και επεξεργασία φωτογραφιών χρηστών για τη δημιουργία βάσης δεδομένων αναγνώρισης προσώπων. «Πότε δώσαμε τη συγκατάθεσή μας για όλα αυτά; Είναι αλήθεια ότι κανείς δεν διαβάζει τους όρους χρήσης, αλλά ακόμα και να τους διαβάσεις δεν θα καταλάβεις. Δηλαδή έχεις έλεγχο, αλλά στην πραγματικότητα όχι. Και αυτό κλονίζει την εμπιστοσύνη».

Ο φόβος συγκρούεται με τη συνήθεια. «Ο κόσμος συνηθίζει στην επιτήρηση της ζωής του. Ξεκινήσαμε από τα μπλογκ, ένα ελεγχόμενο περιβάλλον στο οποίο δεν ήσουν αναγκασμένος να δώσεις προσωπικά στοιχεία, και πλέον έχει γίνει default, προκαθορισμένο, να δίνεις όλα τα στοιχεία σου. Αλλά υπάρχει άγνοια, σου λέει ο άλλος "έτσι είναι τώρα". Ο περισσότερος κόσμος μπαίνει στο Facebook για να κουτσομπολέψει και να βγει. Δεν τον νοιάζει αν σε δέκα χρόνια χρησιμοποιηθούν τα στοιχεία του για να του πουλήσει κάποιος απορρυπαντικά. Αλλά αν χρησιμοποιηθούν για να αποκλείσουν το παιδί του από ένα πανεπιστήμιο, ίσως εκεί καταλάβει πώς επηρεάζουν τη ζωή του. Και άντε να πεις στον αλγόριθμο ότι δεν είσαι ελέφαντας».

«Καθημερινά ο μέσος χρήστης τσεκάρει το Facebook του 14 φορές και περνάει εκεί 3 ώρες από τη ζωή του», λέει ο Γιάννης Μαυρογιώργος της ADMINE.

«Είπα δεν πάει άλλο, δεν μου χρειάζεται...»

Στον απόηχο της κατάθεσης του ιδρυτή του Facebook Μαρκ Ζούκερμπεργκ στο αμερικανικό Κογκρέσο, πολλοί ήταν αυτοί που διατύπωσαν (στο Facebook) την αντίθεσή τους στον τρόπο εκμετάλλευσης των προσωπικών μας δεδομένων από το μέσο, ενώ αρκετοί διατράνωσαν (στο Facebook) την απόφασή τους να απόσχουν από αυτό. «Κλείστε τα προφίλ σας!» έγραφαν μετρώντας πολλά λάικ και καρδούλες. Το ερώτημα, βεβαίως, είναι πόσο φιλόξενος είναι αυτός ο άγνωστος πλανήτης έξω από το Facebook.

«Εχω ακούσει ότι υπάρχει ζωή και εκτός Facebook, αλλά υποψιάζομαι ότι πρόκειται για fake news», λέει χαριτολογώντας ο Γιάννης Μαυρογιώργος που ως ειδικός της ψηφιακής επικοινωνίας, δεν μπορεί παρά να μένει πάντα συνδεδεμένος. Ο συγγραφέας Μανώλης Ανδριωτάκης έχει δοκιμάσει τα νερά της offline ζωής αρκετές φορές, χωρίς να έχει πάρει ακόμα την οριστική απόφαση. «Το Facebook είναι πολύ εθιστικό. Εχω σκεφθεί πολλές φορές να αποσυρθώ, αλλά αυτή τη στιγμή κρίνω ότι τα οφέλη είναι αρκετά περισσότερα από τα κόστη. Κατά καιρούς βέβαια κάνω... διαιτες». Φυσικά, παρότι οι ενεργοί χρήστες του Facebook ξεπερνούν τα 2,1 δισ. (1,4 δισ. συνδέονται καθημερινά), οι μη χρήστες του Facebook υπερέχουν (ακόμα) αριθμητικά. Ολοι γνωρίζουμε κάποιον που δεν έχει προφίλ – και ενίοτε πρόκειται για ανθρώπους με τους οποίους μια χαρά μπορούμε να συνεννοηθούμε. Ο 31χρονος Β.Σ., γυμναστής, για παράδειγμα, είναι «καθαρός» δύο χρόνια από τη χρήση του Facebook, αφού μια μέρα αποφάσισε απλώς ότι δεν τον ένοιαζε αρκετά να διατηρεί εκεί λογαριασμό. «Είχα Facebook για περίπου 5 χρόνια, είχα φτιάξει προφίλ όταν έφτιαχναν όλοι», λέει στην «Κ». «Για λόγους FoMO (σ.σ. Fear Of Missing Out, ο φόβος μην χάσεις το τι συμβαίνει, μια τάση που έχουν γεννήσει τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, και κυρίως το Facebook). Κάτι γινόταν εκεί και ήθελα να είμαι κι εγώ μέσα».

Και λόγω δουλειάς, που δεν τον κρατάει σε ένα γραφείο, συνδεόταν με την πλατφόρμα περιστασιακά, όποτε το θυμόταν. Βοηθούσε το γεγονός ότι πολλοί φίλοι του δεν δημιούργησαν ποτέ λογαριασμό στο Facebook, οπότε το μέσο δεν λειτούργησε ποτέ ως χώρος συνάντησής τους. «Κάποια στιγμή συνειδητοποίησα ότι δεν μου έδινε κάτι στην καθημερινότητά μου, πέρα από άχρηστες πληροφορίες. Με εκνεύρισε και το γεγονός ότι άρχισα να εκτίθεμαι σε απόψεις εκ διαμέτρου αντίθετες από τις δικές μου. Χαρακτηριστικά θυμάμαι να διαβάζω κάτι υπέρ της Χρυσής Αυγής από κάποιο γνωστό μου που τον είχα κάνει φίλο. Και είπα δεν πάει άλλο, δεν μου χρειάζεται αυτό το πράγμα». Θεωρεί ότι οι τελευταίες εξελίξεις γύρω από τα προσωπικά δεδομένα δικαιώνουν την απόφασή του. «Μοιράζεσαι πολλά προσωπικά δεδομένα στο Facebook – και τσάμπα. Μπαίνεις για κάτι άλλο και σου παίρνουν κάτι άλλο, δεν το θεωρώ έντιμο».

«Διαβάζω βιβλία...»

Πώς είναι λοιπόν «εκτός»; «Νιώθω ότι πολλοί αισθάνονται FoMO για μένα! Δηλαδή επειδή δεν είμαι στο Facebook, δεν ξέρουν τι κάνω, πού πηγαίνω, πώς περνάω και έχουν απορία. Οι περισσότεροι μου λένε ότι ίσως θα έπρεπε να είμαι μέσα για να προωθώ τη δουλειά μου, αλλά τους λέω ότι η δουλειά μου πάει πολύ καλά, ευχαριστώ πολύ, δεν το χρειάζομαι». «Και τι κάνεις στη διαδρομή στο λεωφορείο;», ρωτάμε. «Ξέρω γω; Κοιτάω έξω», λέει. Τι κάνεις όταν γυρίζεις στο σπίτι το βράδυ; «Ακούω μουσική, διαβάζω βιβλία, μπαίνω στο Ιντερνετ». Τι κάνεις στην καφετέρια όταν πας με τους φίλους σου; «Μιλάμε».

Ενας ρόλος... 22 παραπάνω κιλά

Η Σαρλίζ Θέρον δεν διστάζει να τσαλακώσει και πάλι την εικόνα της

Του **ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ**

Λιγότερο από 9 μήνες πριν, τη θαυμάσαμε ως αμείλικτη υπερηρωίδα στο ατμοσφαιρικά κομίστικο «Atomic Blonde». Με κορμί αθλήτριας και σε σκηνές πειστικής δράσης, που άλλες συνάδελφοί της θα φαίνονταν πιθανότατα γελοίες αν τις επιχειρούσαν. Και όμως ούτε ένα χρόνο μετά, μαθαίνουμε πως η Σαρλίζ Θέρον πήρε (εθελοντικά) 22 κιλά, προκειμένου να μεταμορφωθεί σε μητέρα τριών παιδιών για την επερχόμενη ταινία της (31/5 στην Ελλάδα), της οποίας το πρώτο τρέιλερ κυκλοφορεί και...σοκάρει τους θαυμαστές της.

Το «Tully», πάντως, είναι κωμωδία και μάλιστα διά χειρός του σκηνοθέτη (Τζέισον Ράιτμαν) και της σεναριογράφου (Ντιάμπλο Κόντι), οι οποίοι πριν από μερικά χρόνια μάς είχαν δώσει το υπέροχο «Juno». Αν και δεν μιλάμε για σίκουελ, η νεαρή μαμά του τελευταίου μοιάζει τώρα να έχει μεγαλώσει, έχοντας ήδη δύο παιδιά και ένα τρίτο νεογέννητο στην αγκαλιά.

Στον καθημερινό της μαραθώνιο, λύση θα δώσει τελικά η Τάλι (Μακένζι Ντέιβις), μια κάπως ασυνήθιστη νταντά που όμως εμφανίζεται πάνω στην ώρα. Περισσότερο βέβαια και από την πλοκή της ταινίας, ενδιαφέρον έχει η ριζική αλλαγή στην εμφάνιση της λαμπερής πρωταγωνίστριας.

«Απλώς ήθελα να νιώσω όπως θα ένιωθε αυτή η γυναίκα· πιστεύω πως τα παραπάνω κιλά ήταν ένας τρόπος να έρθω πιο κοντά της και να μπω στο μυαλό της. Και προφανώς ήταν μεγάλη έκπληξη για μένα», δήλωσε η ίδια η Νοτιοαφρικανή ηθοποιός. Η διαδικασία της... πάχυνσης δεν ήταν πάντως και τόσο εύκολη: «Κυριολεκτικά έβαζα ξυπνητήρι στις 2 τα ξημερώματα, έχοντας ένα μπολ με κρύα μακαρόνια δίπλα μου. Απλώς ξυπνούσα και τα έτρωγα. Είναι δύσκολο να διατηρήσεις αυτό το βάρος», είπε ακόμη, αποκαλύπτοντας επιπλέον πως η ψυχολογία της επηρεάστηκε άσχημα από αυτό το αναγκαστικό διαιτολόγιο.

Η ίδια η μητρότητα, βέβαια, δεν είναι άγνωστη για τη Θέρον, η οποία έχει υιοθετήσει δύο παιδιά. Πριν από λίγες μέρες μάλιστα δεν έχασε την ευκαιρία να εμφανιστεί απροσδόκητα σε ειδική προβολή της ταινίας μόνο για μητέρες, προκαλώντας φυσικά τον γενικό ενθουσιασμό. Αν και πλέον η ίδια έχει επιστρέψει στη συνηθισμένη της σιλουέτα, η γυναίκες που την καλωσορίζουν, όπως φαίνεται και στο σχετικό βίντεο, τη θεωρούν μάλλον πια μία από αυτές. Δεν είναι ωστόσο η πρώτη φορά που η Σαρλίζ Θέρον μεταμορφώνεται ολοκληρωτικά για κάποιο ρόλο. Ακόμη μεγαλύτερη ήταν η αλλαγή στο «Monster», όπου υποδύθηκε εξαιρετικά μια περιθωριακή γυναίκα, σε ένα ρόλο που της χάρισε και το μοναδικό της Οσκαρ. Είναι αξιοσημείωτο πως πολλοί τότε είχαν μιλήσει για την «αδικία» του να πρέπει μια ηθοποιός με την εντυπωσιακή εμφάνιση της Θέρον να τσαλακώσει τον εαυτό της προκειμένου να αναγνωριστεί η αξία της.

Πράγματι, παρακολουθώντας κανείς την υπόλοιπη καριέρα και τον τρόπο που καταφέρνει να ζωντανεύει ακόμη και σχετικά αδύναμους χαρακτήρες, θα μπορούσε να πει πως είναι και αδικημένη. Αλλωστε, ποια άλλη χολιγουντιανή σταρ μπορεί τη μια μέρα να είναι ακαταμάχητη σούπερ ηρωίδα και την επομένη η πρωταθλήτρια των μαμάδων;

Το «Tully» είναι κωμωδία διά χειρός του σκηνοθέτη Τζέισον Ράιτμαν και της σεναριογράφου Ντιάμπλο Κόντι, οι οποίοι μας έχουν δώσει το «Juno».

«Ηθελα να νιώσω όπως θα ένιωθε αυτή η γυναίκα», λέει η λαμπερή σταρ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: Κωστας Ιορδανιδης • Διευθύνων Σύμβουλος: Δημητρης Λοττιδης • Διευθυντής: Ανδρεας Παρασχος
Αρχισυντάκτης: Μιχαλης Τσικαλας • Υπεύθυνος Ατελιέ: Παντελης Δαμιανου

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: Αλεξης Παπαχελας ■ Διεύθυνση συντάξεως: Κωστης Φαφουτης - Νωτης Παπαδοπουλος

KATHIMERINI

knews.com.cy

KNOW YOUR NEWS

KNEWS.com.cy

QUALITY JOURNALISM AND BREAKING NEWS
FROM THE NEWSROOM OF KATHIMERINI CYPRUS

ENGLISH LANGUAGE

04-ΟΙΚ_ΤΟ ΘΕΜΑ_ΚΑΤΗΙ 26/04/18 18:59 Page 4

Η ναυτιλιακή βιομηχανία «αιμοδότης» της οικονομίας

Θωμάς Καζάκος: Ο τομέας είναι ένας από τους ισχυρότερους στην Κύπρο

Η Κύπρος έχει την δυνατότητα να γίνει ακόμη πιο βιώσιμο ναυτιλιακό και ενεργειακό κέντρο με πραγματικό αναπτυξιακό δυναμικό, ξεπερνώντας ορισμένες προκλήσεις που υπάρχουν, όπως το τουρκικό εμπάργκο, τονίζει ο Θ. Καζάκος.

Συνέντευξη στον
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Τη θέση πως η Κύπρος πρέπει να είναι έτοιμη να διαχειριστεί τον θετικό αντίκτυπο που θα προκύψει από την άρση του τουρκικού εμπάργκο ή από τις νέες ευκαιρίες που θα έρθουν από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Brexit), εκφράζει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο Γενικός Διευθυντής του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου , Θωμάς Α. Καζάκος.

Ο κ. Καζάκος χαρακτηρίζει το συνέδριο Marine Money 2018 ως μια εξαιρετική ευκαιρία για να παρουσιαστεί στις ναυτιλιακές εταιρείες και σε χρηματοδότες υψηλού επιπέδου, το νεοσυσταθέν υφυπουργείο Ναυτιλίας, το οποίο δημιούργησε μεγάλες προσδοκίες για την περαιτέρω ανάπτυξη της ναυτιλιακής βιομηχανίας και την περαιτέρω βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών από την Κύπρο στον τομέα.

Το φόρουμ Marine Money 2018 προσέλκυσε επενδυτές παγκόσμιας κλάσης και ναυτιλιακές εταιρείες από όλο τον κόσμο.

- Με ποιον τρόπο μπορεί το συνέδριο Marine Money 2018 να συμβάλει στην ανάπτυξη της ναυτιλιακής μας βιομηχανίας;

- Πρόκειται για το δεύτερο «Marine Money» που διοργανώθηκε στην Κύπρο, σε συνέχεια της επιτυχίας του πρώτου που πραγματοποιήθηκε το 2017. Το φόρουμ προσέλκυσε μεγάλο αριθμό εμπειρογνωμόνων που ασχολούνται με τη ναυτιλία και τη ναυτιλιακή χρηματοδότηση, επενδυτών παγκόσμιας κλάσης και ναυτιλιακών εταιρειών από όλο τον κόσμο. Ως εκ τούτου, παρείχε στους υποψήφιους επενδυτές και ναυτιλιακές εταιρείες που ενδιαφέρονται να ενταχθούν στην κυπριακή σημαία ή / να δημιουργήσουν μια ναυτιλιακή εταιρεία στην Κύπρο πληροφορίες για την κυπριακή ναυτιλιακή αγορά, ανοίγοντας παράλληλα πιθανές ευκαιρίες και να ενισχυθεί περαιτέρω το αναπτυσσόμενο θαλάσσιο σύμπλεγμα της Κύπρου.

Το φόρουμ «Marine Money» αποτελεί μια εξαιρετική ευκαιρία για να παρουσιαστεί στις ναυτιλιακές εταιρείες και σε χρηματοδότες υψηλού επιπέδου, το νεοσυσταθέν υφυπουργείο Ναυτιλίας, το οποίο δημιούργησε μεγάλες προσδοκίες για την περαιτέρω ανάπτυξη της ναυτιλιακής βιομηχανίας και την περαιτέρω βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών από την Κύπρο στον τομέα. Παρουσιάζουμε για ακόμη μία φορά ότι η ναυτιλία αποτελεί ένα κύριο στυλοβάτη της κυπριακής οικονομίας.

- Ποιος ήταν ο αντίκτυπος της οικονομικής κρίσης στη ναυτιλία;

- Παρά τις διεθνείς δυσμενείς οικονομικές συνθήκες και τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετώπισε η χώρα μας τα τελευταία χρόνια, ο κυπριακός ναυτιλιακός τομέας κατόρθωσε να διατηρήσει την ανταγωνιστικότητά του και τις θετικές του προοπτικές για περαιτέρω ανάπτυξη ως αποτέλεσμα των συνδυασμένων προσπαθειών και της συνεργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα με προληπτικές ενέργειες και μέτρα. Το κυριότερο, οι επιχειρηματίες της Κύπρου παρέμειναν πιστοί, υποστηρίζοντας ταυτόχρονα τις προσπάθειες ενίσχυσης της κυπριακής ναυτιλίας προκειμένου να συνεχίσει τη σημαντική συμβολή της στην κυπριακή οικονομία. Η ναυτιλιακή βιομηχανία κατόρθωσε να είναι ένας από τους κορυφαίους τομείς και θεωρήθηκε «αιμοδότης» της κυπριακής οικονομίας κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και συνέβαλε στην οικονομική ανάκαμψη της Κύπρου.

Έκτοτε και ιδιαίτερα στο προηγούμενο έτος, η κυπριακή οικονομία παρουσίασε σημαντική ανάπτυξη και η ναυτιλιακή βιομηχανία επωφελήθηκε με τη σειρά της, προσφέροντας στην κυπριακή ναυτιλία ένα αρκετά ελπιδοφόρο μέλλον. Το Ναυτιλιακό Επιμελητήριο είναι αισιόδοξο ότι το ναυτιλιακό τοπίο της Κύπρου κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση.

-Ποιες θα λέγατε είναι οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η κυπριακή ναυτιλιακή βιομηχανία;

- Η ναυτιλία αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς τομείς της κυπριακής οικονομίας. Με τη συνεισφορά της να υπολογίζεται στο 7% του ΑΕΠ, η ναυτιλία παραμένει ένας κλάδος με σημαντικές προοπτικές, ειδικά αν λάβουμε υπόψη ότι δεν υποφέρει από αξιοπιστία ή άλλα προβλήματα και συνεχίζει να λειτουργεί επιτυχώς σε παγκόσμια βάση.

Ωστόσο, η Κύπρος έχει την δυνατότητα να γίνει ακόμη πιο βιώσιμο ναυτιλιακό και ενεργειακό κέντρο με πραγματικό αναπτυξιακό δυναμικό, ξεπερνώντας ορισμένες προκλήσεις που υπάρχουν, όπως το τουρκικό εμπάργκο. Η επίτευξη μιας βιώσιμης και λειτουργικής λύσης στο Κυπριακό μπορεί να οδηγήσει στην άρση του τουρκικού εμπάργκο στα κυπριακά πλοία και ως εκ τούτου μπορεί να οδηγήσει δραματικά στην ανάπτυξη της κυπριακής ναυτιλιακής βιομηχανίας, με αποτέλεσμα την περαιτέρω επέκταση του Κυπριακού Μητρώου και σε μια ακόμη πιο ανθηρή ναυτιλιακή βιομηχανία.

Διαθέτουμε επίσης ένα ανταγωνιστικό σύστημα φορολογίας που διασφαλίζει τη βιωσιμότητα του Κυπριακού Ναυτιλιακού Μητρώου και γενικότερα της κυπριακής ναυτιλιακής βιομηχανίας. Αναφέρεται ιδιαίτερα ότι τα τελευταία πέντε χρόνια παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση, άνω του 65% στις ναυτιλιακές εταιρείες που έχουν εγγραφεί στο ανταγωνιστικό φορολογικό σύστημα της Κύπρου, ενώ τα έσοδα από την ναυτιλία αυξήθηκαν κατά 25%. Ακόμα, θεωρείται απαραίτητο να ενταθεί η προβολή και προώθηση του νέου φορολογικού συστήματος στο εξωτερικό, προκειμένου να προσελκύσει περισσότερα πλοία στο Κυπριακό Μητρώο και ναυτιλιακές εταιρείες στην Κύπρο, καθώς και η επέκταση του συστήματος με τη συμπερίληψη πρόσθετων ναυτιλιακών υπηρεσιών, δραστηριότητες ή / και πρόσθετα φορολογικά κίνητρα όσον αφορά στη ναυτιλία.

Σημαντικός παράγοντας για τη βιωσιμότητα του Κυπριακού Ναυτιλιακού Συστήματος είναι επίσης οι τομείς της Ναυτικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης, της Έρευνας και Ανάπτυξης, καθώς και της Τεχνολογίας και της Καινοτομίας που είναι ζωτικής σημασίας για τα οικονομικά και κοινωνικά δρώμενα της Κύπρου. Σε αυτό το πλαίσιο, το Ναυτιλιακό Επιμελητήριο χαιρέτισε την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να στηρίξει τη δημιουργία του «Κυπριακού Ιδρύματος της Θάλασσας» (Cyprus Foundation of the Sea FOS), το οποίο είναι αποτέλεσμα της μακρόχρονης ιδέας και προσπάθειας του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου και του Ναυτικού Ινστιτούτου Ανατολικής Μεσογείου (MARINEM), με το Υπουργείο Μεταφορών, με στόχο την προώθηση της σύγχρονης ναυτικής εκπαίδευσης στην Κύπρο.

- Ποιοι είναι οι κύριοι κίνδυνοι της ναυτιλιακής βιομηχανίας;

- Οι παραπάνω προκλήσεις συσχετίζονται με τους πιθανούς κινδύνους που πρέπει να συνειδητοποιήσει η κυπριακή ναυτιλία και να αναλάβει προληπτικά μέτρα και ενέργειες για την υπέρβαση και την προστασία της ανταγωνιστικότητάς της. Η Κύπρος πρέπει να είναι έτοιμη, για παράδειγμα, να αντιμετωπίσει τον θετικό αντίκτυπο που θα φέρει η άρση του τουρκικού εμπάργκο ή από τις νέες ευκαιρίες που θα προκύψουν με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Brexit). Διαφορετικά, οι υφιστάμενοι πελάτες θα δυσαρεστηθούν και οι πιθανοί νέοι να μην προτιμήσουν την Κύπρο.

Θα ήθελα να προσθέσω πως δεν πρέπει να υπάρξει εφησυχασμός με τα σημερινά αισιόδοξα μεγέθη και την ανάπτυξη, αλλά να συνεχίζουμε να εργαζόμαστε για την αναβάθμιση της ναυτιλιακής μας διοίκησης και να ενισχύσουμε περαιτέρω την κυπριακή ναυτιλία, ενισχύοντας το ανταγωνιστικό πακέτο που έχουμε και να ικανοποιούμε τις συνεχείς απαιτήσεις της παγκόσμιας οικονομίας. Πρέπει να παραμείνουμε επικεντρωμένοι στην περαιτέρω βελτίωση των ναυτιλιακών μας υπηρεσιών και εγκαταστάσεων καθώς και στα κίνητρα που διατίθενται τόσο για τους κατοίκους, όσο και για τους μη κατοίκους και την περαιτέρω ενίσχυση της διεθνούς φήμης και της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής σημαίας ως ναυτικής σημαίας υψηλής ποιότητας, αλλά και της Κύπρου ως αξιόπιστου διεθνούς ναυτιλιακού κέντρου.

- Είστε αισιόδοξοι για το μέλλον της ναυτιλίας της Κύπρου;

- Ο ναυτιλιακός τομέας στην Κύπρο αναδεικνύεται σαφώς ως ένας από τους ισχυρότερους τομείς της κυπριακής οικονομίας με ένα αρκετά ελπιδοφόρο μέλλον. Λαμβάνουμε υπόψη τον συνδυασμό ενός υφυπουργείου Ναυτιλίας, των προσπαθειών για την προώθηση και επέκταση του ανταγωνιστικού μας φορολογικού συστήματος, την πιθανή άρση του τουρκικού εμπάργκο στα κυπριακά πλοία, καθώς και καλά προετοιμασμένα κοινά σχέδια ανάπτυξης της ναυτιλίας και της ενέργειας.

Το Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο, ως «η φωνή της ναυτιλιακής βιομηχανίας της Κύπρου», δεσμεύεται με πάθος να εργαστεί δημιουργικά για νέους τρόπους βελτίωσης της ναυτιλίας για εταιρικές σχέσεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Είμαστε έτοιμοι να αξιοποιήσουμε νέους τρόπους καινοτομίας, προκειμένου να διατηρήσουμε την πρωτοπορία της Κύπρου ως ένα από τα μεγαλύτερα ναυτιλιακά κέντρα παγκοσμίως.

Οι προοπτικές και οι προκλήσεις

- Η ναυτιλία επηρεάζεται από γεωπολιτικές εξελίξεις. Ποιες είναι οι προβλέψεις σας για το μέλλον, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι δεν βρέθηκε λύση στο Κυπριακό, τις απειλές της Τουρκίας και την ανακάλυψη του φυσικού αερίου;

- Αναμφισβήτητα, οι προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης της κυπριακής ναυτιλίας ενισχύονται περαιτέρω ενόψει της ανάπτυξης του ενεργειακού τομέα και της βιομηχανίας υδρογονανθράκων που δημιουργούν μια θετική συγκυρία και έχουν άμεση σχέση με την ναυτιλιακή βιομηχανία. Με όλες αυτές τις εξελίξεις στην ΑΟΖ της Κύπρου, αισιοδοξούμε ότι η ναυτιλιακή βιομηχανία θα προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες και θα προσελκύσει πρόσθετες ποιοτικές ναυτιλιακές εταιρείες στο Κυπριακό Μητρώο που θα ωφελήσει ολόκληρη την Κύπρο μελλοντικά. Εντούτοις, πράγματι υπάρχουν οι προκλήσεις με την Τουρκία, αλλά οι πρόσφατες ενέργειες στην ΑΟΖ της Κύπρου απλά καθυστερούν την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων δίχως όμως να αφαιρούν τις ευκαιρίες για μελλοντική ανάπτυξη.

Βαρόμετρο ο Απρίλιος για νέο ρεκόρ στον τουρισμό

Ξεπεράστηκε το μούδιασμα λόγω Συρίας και εκφράζεται συγκρατημένη αισιοδοξία για την καλοκαιρινή περίοδο

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Θετικές είναι οι ενδείξεις για την φετινή καλοκαιρινή τουριστική περίοδο μετά το μούδιασμα που υπήρξε κατά τον μήνα Απρίλιο, το οποίο σύμφωνα με εκτιμήσεις από τουριστικούς φορείς ήταν αναπόφευκτο, λόγω σειράς παραγόντων, όπως η κατάσταση στην Συρία και η επιδείνωση της συναλλαγματικής ισοτιμίας νομισμάτων Ρωσίας, Ρουμανίας, Ελβετίας, Σουηδίας, Ηνωμένου Βασιλείου, Δανίας και Τουρκίας σε σχέση με το ευρώ σε σύγκριση με το καλοκαίρι του 2017. Εν αναμονή των στοιχείων για την τουριστική κίνηση Απριλίου, τα οποία θα δείξουν επακριβώς πώς αυτοί οι παράγοντες έχουν επηρεάσει τις αφίξεις στην χώρα μας, οι ταξιδιωτικοί πράκτορες εκτιμούν ότι πιθανόν ο Απρίλιος να ήταν κάπως συγκρατημένος στις κρατήσεις και θα κρατήσει σε χαμηλό επίπεδο τις τάσεις αύξησης οι οποίες παρατηρήθηκαν κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους. Ωστόσο, επιφυλάσσονται για τα τελικά στοιχεία της επιβατικής κίνησης τα οποία αναμένεται να ανακοινωθούν αρχές Μαΐου και θα καταδείξουν τον αντίκτυπο της πολιτικοοικονομικής κατάστασης στο τουριστικό κομμάτι. Σε δηλώσεις στην «Κ» ο πρόεδρος του συνδέσμου ταξιδιωτικών πρακτόρων Κύπρου αναφέρει ότι οι ανησυχίες έχουν καταλαγιάσει και την ίδια ώρα οι πρώτες πληροφορίες για τις κρατήσεις της καλοκαιρινής περιόδου κάνουν λόγο για έντονη κινητικότητα, με τις επαφές και τα διαβήματα να συνεχίζονται με εντατικούς ρυθμούς σε επίπεδο υπουργείων, ΚΟΤ και τουριστικών πρακτόρων.

Η επιβατική κίνηση για το πρώτο τρίμηνο του 2018 ήταν 1 εκατ. 336 χιλιάδες επιβάτες και ήταν αυξημένο κατά 13% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017.

Στους δημοφιλέστερους προορισμούς η Κύπρος για Ηνωμένο Βασίλειο, Ρωσία, Βουλγαρία και Ελλάδα, καθώς κατατάσσεται στην πρώτη πεντάδα για την περιοχή της Μεσογείου.

Αυτό που υπογραμμίζεται πάντως από πλευράς τουριστικών πρακτόρων αλλά και ERMES Airports είναι ότι τουλάχιστον σε ό,τι αφορά την διάρκεια των γεγονότων της Συρίας στα μέσα Απριλίου, το πτητικό πρόγραμμα από και προς την Κύπρο δεν είχε επηρεαστεί. «Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περσινοί αριθμοί είχαν σημειώσει ρεκόρ, το σημαντικό είναι να διατηρηθούν αυτά τα πρόσημα με μια μικρή αύξηση. Είναι σημαντικό να ανεβείς ψηλά αλλά το θέμα είναι να το διατηρήσεις», σχολιάζει σχετικά ο κ. Σταματάρης.

36% πιο πάνω ο Μάρτιος

Είναι γεγονός πάντως ότι ο Μάρτιος έχει δώσει την καλύτερη πάσα στην καλοκαιρινή τουριστική σεζόν, καθώς έχει καταγραφεί αύξηση της τουριστικής κίνησης κατά 36%, σε σχέση με τον περσινό Μάρτη κάτι που αποδίδεται στο Πάσχα των Καθολικών το οποίο γιορτάστηκε περί τα τέλη Μαρτίου. Σε επίπεδο τριμηνίας, από Ιανουάριο μέχρι Μάρτιο, η αύξηση ήταν της τάξης του 29,3%. Βάσει και των επίσημων στοιχείων από την ERMES για την επιβατική κίνηση είχε σημειωθεί αύξηση της τάξης του 20%. Σε πραγματικούς αριθμούς το ποσοστό μεταφράζεται σε 560.245 αφίξεις και αναχωρήσεις για τον φετινό Μάρτιο και 468.970 τον περσινό Μάρτιο. Σε ό,τι αφορά την φετινή περίοδο Ιανουαρίου- Μαρτίου η συνολική κίνηση των αεροδρομίων από Λάρνακα και Πάφο ανήλθε στα 1.336.000 χιλιάδες επιβάτες, αριθμός αυξημένος κατά 113.000 επιβάτες ή ποσοστό 13%, σε σχέση με 1.182.000 επιβάτες την αντίστοιχη περσινή περίοδο.

Δημοφιλής προορισμός

Σημαντικό είναι και το γεγονός ότι η Κύπρος παρουσιάζεται στην λίστα των δημοφιλέστερων προορισμών για σημαντικές ευρωπαϊκές αγορές, όπως είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, γεγονός που υπερθεματίζουν από την πλευρά τους και οι τουριστικοί πράκτορες, οι οποίοι αναφέρουν ότι κατ΄ αναλογία μεγέθους, η Κύπρος είναι στους καλούς και δυνατούς προορισμούς της Ευρώπης. Για όσους ασχολούνται με τον τομέα του τουρισμού δεν αποτελεί έκπληξη το ποιες χώρες απαρτίζουν την πρώτη τετράδα των χωρών που επιλέγουν την Κύπρο για τις μέρες των διακοπών τους. Αυτές είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ρωσία, η Ελλάδα και το Ισραήλ.

Πιο συγκεκριμένα και σύμφωνα με στοιχεία έρευνας που δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα SCRIBD, η Κύπρος κατατάσσεται στην πρώτη πεντάδα της Μεσογείου για τον εξερχόμενο τουρισμό του Ηνωμένου Βασιλείου ο οποίος ανέρχεται στα 69 εκατομμύρια, ενώ τις άλλες τέσσερις θέσεις καταλαμβάνουν η Ισπανία, η Ιταλία, η Ελλάδα και η Τουρκία. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση των Ρώσων τουριστών που κατατάσσουν την Κύπρο στους πέντε δημοφιλέστερους προορισμούς, ενώ σημειώνεται ότι η δυναμική της ρωσικής αγοράς φτάνει τους 32 εκατομμύρια εξερχόμενους τουρίστες. Προτίμηση φαίνεται να συγκεντρώνει και από την αγορά της Βουλγαρίας (πέντε εκατομμύρια εξερχόμενος τουρισμός)καθώς η χώρα μας βρίσκεται στους πέντε δημοφιλέστερους προορισμούς για τουρίστες από την Βουλγαρία για την περιοχή της Μεσογείου. Την ίδια ώρα, παρά την αυξανόμενη τάση που παρατηρείται σε ό,τι αφορά τις αφίξεις των τουριστών από Γερμανία, μια χώρα με εξερχόμενο τουρισμό 91 εκατομμυρίων, η Κύπρος δεν εντοπίζεται στην λίστα των δημοφιλέστερων προορισμών στην Μεσόγειο. Σε αυτή την περίπτωση η βασική πεντάδα είναι η Ισπανία, η Ιταλία, η Τουρκία, η Ελλάδα και η Κροατία. Ωστόσο, βάσει της έρευνας, οι προοπτικές για την γερμανική αγορά είναι εξαιρετικά ενθαρρυντικές λόγω της θετικής οικονομικής συγκυρίας με αυξανόμενο ΑΕΠ και υψηλό δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης αλλά και της αυξανόμενης ζήτησης για αεροπορικές θέσεις. Πάντως, από το σύνολο των 3.652.073 τουριστών που επισκέφθηκαν το 2017 την Κύπρο, την μερίδα του λέοντος κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 1.253.839 επισκέπτες, ακολουθεί η Ρωσία με 824.494, η Γερμανία με 188.826. η Ελλάδα με 169.712 και η Βουλγαρία με 13.882 τουρίστες, ενώ σημαντικό στοιχείο αποτελεί ότι οι πιο πάνω αγορές έχουν σημειώσει αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

05-OIK_POLITIKI.e$S_KATHI 26/04/18 18:56 Page 5

Επτά εκατ. ευρώ για την έξοδο 100 υπαλλήλων από την cyta

Εγκρίθηκε από την Βουλή το σχετικό κονδύλι, με κίνητρα παρόμοια με αυτά του 2014

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ενέκρινε το κονδύλι για το Σχέδιο Εθελούσιας Εξόδου από τον ημικρατικό οργανισμό. Το Σχέδιο δεν έχει παρουσιασθεί στους εργαζόμενους αλλά και στις συντεχνίες προκειμένου να συμφωνηθεί και μετά να παρουσιαστεί και να τεθεί σε εφαρμογή.

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Ενώπιον ενός δεύτερου πακέτου κινήτρων εθελούσιας εξόδου υπαλλήλων της βρίσκεται ο κρατικός τηλεπικοινωνιακός οργανισμός. Το Διοικητικό Συμβούλιο της cyta έχει πάρει το πράσινο φως από την Βουλή, η οποία προχώρησε σε έγκριση του ποσού των 7 εκατ. ευρώ προκειμένου να αποχωρήσουν από τον ημικρατικό οργανισμό περίπου 100 εργαζόμενοι. Το νέο πακέτο κινήτρων είναι το δεύτερο που προσφέρει η cyta μετά την κρίση του 2013 και ουσιαστικά αποσκοπεί στην περεταίρω μείωση του εργασιακού κόστους. Το υπό παραχώρηση νέο πακέτο εθελούσιας έρχεται μετά το σχέδιο Ευδόκιμης Αφυπηρέτησης που παραχωρήθηκε τέλη του 2017 και αποσκοπούσε στην αποχώρηση 50 υπαλλήλων της Cyta έναντι συνολικού κόστους 5 εκατ. ευρώ. Ένα σχέδιο το οποίο δεν έτυχε ευρείας αποδοχής μιας και η ανταπόκριση δεν ήταν η αναμενόμενη με μόλις 8 υπαλλήλους να δηλώνουν ότι το αποδέχονται. Αρνητικός παράγοντας για την επιτυχία του σχεδίου τότε ήταν η φορολόγηση του ποσού που θα λάμβανε

Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες της «Κ», από την cyta φαίνεται να αποχωρεί ο Μιχάλης Αχιλλέως, Αναπληρωτής Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής. Ο κ. Αχιλλέως σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες φαίνεται να έχει ενημερώσει το Διοικητικό Συμβούλιο.

έκαστος των υπαλλήλων που θα αποχωρούσε. Παρά το γεγονός ότι το σχετικό κονδύλι έχει εγκριθεί, το όλο θέμα δεν έχει προχωρήσει προκειμένου το σχέδιο Εθελούσιας να παρουσιαστεί στους εργαζόμενους και να συμφωνηθεί με τις συντεχνίες. Κάτι που αναμένεται να γίνει το επόμενο διάστημα ώστε το Σχέδιο να τεθεί σε εφαρμογή αρχές του καλοκαιριού.

Στην ουρά 100

Με δεδομένη την αποτυχία του Σχεδίου Ευδόκιμης Αφυπηρέτησης που αφορούσε κυρίως υπαλλήλους της cyta με προϋπηρεσία άνω των 20 ετών, όπως είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, η προσπάθεια επικεντρώνεται να απαλειφθεί η τελευταία πρόνοια για φορολογητέο ποσό εξόδου από τον Οργανισμό. Για το συγκεκριμένο σχέδιο οι σκέψεις που γίνονται το θέλουν να είναι παρόμοιο με αυτό που είχε προσφερθεί στους υπαλλήλους το 2014, όταν σε δυο φάσεις είχαν αποχωρήσει από την cyta 500 υπάλληλοι. Με την αποχώρηση συνολικά 150 εργαζομένων πιστεύεται ότι ο Οργανισμός θα μειώσει ακόμα περισσότερο το μισθολόγιο με την αντικατάσταση παλιών συμβολαίων με νέα.

Το Σχέδιο

Εάν και εφόσον επιλεγεί το Σχέδιο Εθελούσιας 2013-2015 και στην προκειμένη περίπτωση αποχώρησης 100 υπαλλήλων, δικαιούχοι του σχεδίου με βάση της πρόνοιες θα είναι υπάλληλοι του Οργανισμού που έχουν συμπληρώσει 10 τουλάχιστον χρόνια υπηρεσίας. Όσοι ανταποκριθούν θετικά στο Σχέδιο πέρα από τις θεμελιωμένες συνταξιοδοτικές παροχές θα αποζημιωθούν για τερματισμό εργοδότησης, απώλεια καριέρας με επιπρόσθετο ποσό το οποίο θα είναι ποσοστό επί της υπολειπόμενης μισθοδοσίας του υπαλλήλου μέχρι τη συμπλήρωση του 65ου έτους ηλικίας.

Παράδειγμα εφαρμογής του Σχεδίου: Μισθός (βασικός με ποσοστό 13ου) + τιμάριθμος = 3804 ευρώ. Υπολειπόμενη υπηρεσία μέχρι τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας=61 μήνες. Αποζημίωση = (3804 ευρώ x 61 μήνες υπολειπόμενης υπηρεσίας) x 21,5%=49897 ευρώ. Σε απόλυτους αριθμούς ο μέσος όρος αποζημίωσης για το Σχέδιο του 2013-2015 ήταν 75 χιλιάδες ευρώ ενώ η οροφή είχε καθοριστεί στις 130 χιλιάδες ευρώ. Βασική φιλοσοφία του Σχεδίου ήταν και αναμένεται να

Με βάση τις εκτιμήσεις που γίνονται, το Σχέδιο Εθελούσιας Εξόδου, που θα προσφερθεί στους εργαζόμενους της cyta, είναι το ίδιο που δόθηκε το 2013.

είναι και για το επόμενο η αποτροπή αποχώρησης νέων υπαλλήλων χωρίς ωστόσο να μπαίνει φραγμός σε περιπτώσεις που επιθυμούν να αποχωρήσουν.

Τα κριτήρια

Το Σχέδιο του 2013-2015 έθετε τρία κριτήρια που έπρεπε να πληροί κάποιος για να μπορεί να εγκριθεί η αίτησή του για ένταξη στο Σχέδιο. Μεγάλο βάρος ριχνόταν στον υπολειπόμενο χρόνο εργασίας σε ποσοστό 50%, χρόνια υπηρεσίας στον Οργανισμό σε ποσοστό 25% και τέλος στο όφελος – εξοικονόμηση για την cyta σε ποσοστό 25%. Με βάση τον αριθμό αποχώρησης που προέβλεπε το Σχέδιο για 500 υπαλλήλους το συνολικό κόστος εξοικονόμησης για τον Οργανισμό θα ήταν 263 εκατ. ευρώ.

Αποχωρήσεις

Προτού ανακοινωθεί και επίσημα το νέο Σχέδιο Εθελούσιας ανακατατάξεις αναμένονται στην διοικητική πυραμίδα του ημικρατικού οργανισμού. Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες της «Κ» από την cyta φαίνεται να αποχωρεί ο Μιχάλης Αχιλλέως, Αναπληρωτής Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής.

Ο κ. Αχιλλέως σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες φαίνεται να έχει ενημερώσει το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού για την πρόθεσή του να αποχωρήσει από τον Οργανισμό. Δεν έχει γίνει γνωστό αν ο κ. Αχιλλέως θα χρησιμοποιήσει το επικείμενο Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης.

ΑΝΑΛΥΣΗ Του **ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΛΙΤΣΗ**

«Κουμπαράς» για αντικυκλική πολιτική

Μέσα στο προσεχές διάστημα, η Ελλάδα ετοιμάζεται να ξαναβγεί στις αγορές με την έκδοση 7ετούς ομολόγου, καθώς το διεθνές περιβάλλον κρίνεται θετικό για νέα δοκιμαστική έξοδο, για την άντληση κεφαλαίων με ανεκτό επιτόκιο. Ο δοκιμαστικός κύκλος αναμένεται να κλείσει το προσεχές δίμηνο, με την έκδοση 10ετούς ομολόγου, ώστε να σχηματιστεί μια πληρέστερη κλίμακα αποδόσεων για τους επενδυτές και να ολοκληρωθεί το απόθεμα ασφαλείας, ο λεγόμενος κουμπαράς του κράτους.

Ηδη, από τις προηγούμενες εκδόσεις, η χώρα έχει αντλήσει 6 δισ. ευρώ.

Οι Ευρωπαίοι εταίροι έχουν δεσμευθεί ότι θα συνεισφέρουν σε αυτόν τον κουμπαρά περίπου 9 δισ. Απομένουν λίγα, λοιπόν, ακόμη, για να διαμορφωθεί ένα απόθεμα της τάξεως των 18 δισ., επαρκές για να καλύψει τις χρηματοδοτικές ανάγκες της χώρας έως ότου οι τρεις διεθνείς οίκοι αξιολόγησης αναβαθμίσουν την πιστοληπτική της ικανότητα κατά 5 βαθμίδες σε επενδυτική βαθμίδα – που υπολογίζεται να γίνει στα τέλη 2019.

Ουσιαστικά, το απόθεμα ασφαλείας που θα λειτουργεί ως εγγύηση για να βγαίνει η χώρα στις αγορές και να δανείζεται με επιτόκια που αντέχει η οικονομία (θυμίζω ότι το 2010 κλειδωθήκαμε έξω από τις αγορές με επιτόκιο περίπου 6%...) έχει ήδη σχηματιστεί. Ως εκ τούτου, η συζήτηση περί της προληπτικής γραμμής, ακόμα κι αν υποθέταμε ότι το γερμανικό Κοινοβούλιο θα συμφωνούσε να μας παραχωρηθεί τέτοια γραμμή (όπερ απίθανο, διότι όλοι θέλουν να τελειώνουν με την Ελλάδα – όχι να της δώσουν και νέα λεφτά!), με τα σημερινά δεδομένα στερείται ουσίας.

Η κ. Λαγκάρντ εισηγείται τη δημιουργία «κουμπαράδων», ώστε να μπορεί να ασκηθεί αντικυκλική πολιτική στην ύφεση.

Οσον αφορά την απώλεια του waiver που απολαμβάνουν οι τράπεζες (της ευχέρειας, δηλαδή, να δανείζονται φθηνότερα από την ΕΚΤ με ενέχυρο ομόλογα του ελληνικού Δημοσίου), πιστεύω ότι η σημασία της μεγαλοποιείται. Στη χειρότερη περίπτωση θα έχει μικρό κόστος για τις τράπεζες (περί τα 50 εκατ.), το οποίο μπορεί να μειωθεί έτι περαιτέρω.

Τώρα, καθώς φεύγει ο κίνδυνος για τις τράπεζες (αφού φαίνεται ότι όλες θα περάσουν επιτυχώς τα τεστ αντοχής), το τοπίο καθαρίζει.

Ενα σημαντικό θέμα είναι να διασφαλιστεί ότι ο κουμπαράς δεν θα ανοιχθεί, καθώς εισερχόμαστε σε μια περίοδο διαδοχικών εκλογικών αναμετρήσεων, που ανοίγει τον Μάιο 2019 χωρίς να διαθέτει ασφαλή ημερομηνία λήξης.

Θα πρόσθετα ότι η δημιουργία και η διατήρηση ανέπαφου του κουμπαρά είναι ευκαιρία να αποκτηθεί και ένα πολύτιμο εργαλείο δημοσιονομικής πολιτικής. Τι εννοώ; Την Πέμπτη, η διευθύντρια του ΔΝΤ Κρ. Λαγκάρντ αναφέρθηκε και στις απειλές που συνεπάγεται το τεράστιο παγκόσμιο χρέος, που είναι 40% μεγαλύτερο από εκείνο το 2007 και επανέλαβε την ιδέα της δημιουργίας «κουμπαράδων», ώστε να υπάρχει η δυνατότητα αντίδρασης στην επόμενη φάση του κύκλου, όταν (με βεβαιότητα) έρθει η ύφεση. Αυτό θα προσφέρει ένα εργαλείο άσκησης αντικυκλικής πολιτικής. Κι η επόμενη (ευρωπαϊκή) ύφεση δεν βρίσκεται μακριά.

kallitsiskostas@yahoo.com

ΑΝΑΛΥΣΗ Του **ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ**

Εκπτωση φόρου σε χορηγούς βουλευτών

Εφθασαν και εφέτος οι μέρες της χαράς. Δεν περιγράφουμε την άνοιξη, αλλά την περίοδο υποβολής φορολογικών δηλώσεων.

Προφανώς, η κρίση άλλαξε τις σχετικές προβλέψεις. Δεν εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα, ούτε ανακουφίζουν με έκπτωση φόρου οι ιατρικές δαπάνες, η δαπάνη για φροντιστήρια των παιδιών, ούτε βέβαια όπως παλαιότερα οι τόκοι στεγαστικού δανείου πρώτης κατοικίας. Αυτά ανήκουν στο παρελθόν, ήταν ρυθμίσεις του «παλαιού καθεστώτος».

Ας μην απελπίζονται, όμως, οι φορολογούμενοι. Προβλέπονται δαπάνες που μειώνουν τον φόρο. Σήμερα, την εποχή της κρίσης.

Μπορούν να κάνουν πολιτιστικές χορηγίες ή να επενδύσουν σε κινηματογραφική ταινία κι αν δεν είναι μαικήνες του πολιτισμού, μπορούν να καταθέσουν ένα ποσό στον «λογαριασμό αλληλοβοήθειας για την απόσβεση του δημοσίου χρέους».

Οι χορηγίες αυτές πρέπει να γίνουν με τραπεζική πίστωση ή πιστωτική κάρτα και η ετήσια δαπάνη που αφαιρείται από το εισόδημα είναι από 10% του εισοδήματος, αν είναι κάτω από 10.000 ευρώ, έως και 20% για μεγαλύτερα εισοδήματα και ποσό δωρεάς έως 30.000 ευρώ τον χρόνο.

Υπάρχει ειδική πρόβλεψη για όσους δεν έχουν πολιτιστικά ενδιαφέροντα αλλά είναι πολιτικοποιημένοι. Αυτοί μπορούν να κάνουν δωρεές σε κόμματα, ή συνασπισμό κομμάτων ή προσωπικά σε υποψήφιους ή και εκλεγμένους βουλευτές και ευρωβουλευτές. Οι πολιτικές χορηγίες που εκπίπτουν πρέπει να είναι πάνω από 100 ευρώ έως και 20.000 ευρώ αν αφορούν κόμμα ή 5.000 ευρώ αν πρόκειται για υποψήφιο ή ήδη βουλευτή. Ο πολιτικοποιημένος φορολογούμενος απολαμβάνει έκπτωση φόρου ίση με το 10% της δωρεάς. Συνεπώς, αν κάνετε δωρεά 20.000 ευρώ σε κόμμα, μειώνεται 2.000 ευρώ ο φόρος. Δεν είναι άσχημα, αν μάλιστα φορολογείστε με τον ανώτερο συντελεστή.

Ο χειρισμός των δαπανών που μειώνουν τη φορολογία έχει θέση σε εγχειρίδιο πολιτικής σκέψης.

Κάθε ποσό χρηματοδότησης προς πολιτικά κόμματα ή βουλευτές που υπερβαίνει τα 500 ευρώ, γίνεται υποχρεωτικά μέσω των τραπεζικών λογαριασμών που τηρούνται από τους δικαιούχους χρηματοδότησης, με ονομαστική κατάθεση.

Τα πράγματα δεν είναι απολύτως ξεκάθαρα, όσον αφορά ποιος θα ελέγχει τις χορηγίες αυτές. Η χρηματοδότηση με μικρότερα ποσά μπορεί να πραγματοποιείται «με οποιαδήποτε μέθοδο επιτρέπει τη σύνδεση του προσφερόμενου ποσού με κάποιο φυσικό πρόσωπο το οποίο να μπορεί να ταυτοποιηθεί». Σε περίπτωση χρηματοδότησης χωρίς τραπεζική κατάθεση, εκδίδεται υποχρεωτικά απόδειξη είσπραξης, στην οποία αναγράφονται το ονοματεπώνυμο και ο αριθμός φορολογικού μητρώου ή ο αριθμός δελτίου ταυτότητας του χορηγού.

Ωστόσο, τα πρόσωπα που χρηματοδοτούν τα φυσικά πρόσωπα (βουλευτές ή υποψήφιοι) με ποσά άνω των 300 ευρώ, ανεξαρτήτως τρόπου χρηματοδότησης, υποχρεούνται να συμπεριλάβουν το ποσό της χρηματοδότησης στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων.

Ο χειρισμός των δαπανών που μειώνουν τη φορολογία έχει θέση σε εγχειρίδιο πολιτικής σκέψης. Καταργήθηκαν εκπτώσεις που σχετίζονται με δαπάνες για πραγματικές ανάγκες των ανθρώπων και αφορούν μεγάλο μέρος του πληθυσμού.

Διατηρήθηκαν ή προστέθηκαν δαπάνες που δεν αγγίζουν αναμφισβήτητες και υποχρεωτικές ανάγκες, από τις οποίες δεν ξεφεύγουν οι «κανονικοί» άνθρωποι.

Οι άλλοι, είτε θέλουν να χρηματοδοτήσουν κινηματογραφική ταινία είτε φίλο βουλευτή, θα μπορούσαν να πληρώσουν χωρίς όφελος από την εφορία. Οπως κάνουν οι άλλοι. Οι άτυχοι που καταστρέφονται οικονομικά, επειδή αρρώστησαν.

06-OIK_POLITIKH_KATHI 26/04/18 18:59 Page 6

Μποφόρ στη συμφωνία για πυρηνικά Ιράν, λόγω Τραμπ

Τι προέβλεπε και γιατί θέλει να την καταργήσει ο Αμερικανός Πρόεδρος

Μιλώντας σε ανοιχτές συγκεντρώσεις, ο Πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ έχει εξηγήσει γιατί θέλει την ακύρωση της εν λόγω συμφωνίας. Θέτοντάς το απλοϊκά, τονίζει ότι η συμφωνία δεν έχει όφελος για τις ΗΠΑ.

Ως πολιτικός θρίαμβος είχε περάσει στην ιστορία για τον Αμερικανό Πρόεδρο Μπαράκ Ομπάμα και τον Ιρανό ομόλογό του Χασάν Ροχανί η συμφωνία στη Βιέννη τον Ιούλιο του 2015 για το πυρηνικό πρόγραμμα της Τεχεράνης. Είχε προηγηθεί μαραθώνιος εντατικών, συχνά ολονύκτιων διαπραγματεύσεων, που κράτησαν 18 ημέρες, οπότε και οι υπουργοί Εξωτερικών των έξι (ΗΠΑ, Ρωσία, Κίνα, Βρετανία, Γαλλία, Γερμανία) και του Ιράν ανακοίνωσαν την αίσια έκβαση της διαδικασίας. Η συμφωνία προέβλεπε δραστική αποκλιμάκωση του ιρανικού πυρηνικού προγράμματος για τα επόμενα 15 χρόνια, υπό αυστηρή διεθνή επίβλεψη.

Κατ' αυτό τον τρόπο, οι δυτικές δυνάμεις, που υποπτεύονται ενδεχόμενες

> *«Δεν έχετε κανένα υπόβαθρο στην πολιτική. Δεν έχετε κανένα υπόβαθρο στα νομικά. Δεν έχετε κανένα υπόβαθρο στις διεθνείς συνθήκες», είπε ο Ροχανί για Τράμπ.*

στρατιωτικές εφαρμογές του προγράμματος, διασφάλιζαν τότε ότι το Ιράν δεν θα βρεθεί, για μία τουλάχιστον δεκαετία, κοντά στο κατώφλι της ικανότητας κατασκευής ατομικής βόμβας. Σε αντάλλαγμα, θα αίρονταν σταδιακά οι κυρώσεις που είχαν επιβληθεί στο Ιράν, οι οποίες έχουν συρρικνώσει την πετρελαϊκή παραγωγή και μειώσει το εθνικό εισόδημα κατά 20%. Αμερικανικοί κύκλοι εκτιμούσαν ότι με την άρση των κυρώσεων το Ιράν θα αποκτήσει πρόσβαση σε περιουσιακά στοιχεία που έχουν παγώσει στο εξωτερικό, ύψους περίπου 100 δισ. δολαρίων. Ωστόσο θεωρείται ως και δεδομένο πως στις 12 Μαΐου ο Πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ θα ανακοινώσει την ακύρωση της συμφωνίας, για την οποία έχει εκφραστεί πολλάκις με τα χειρότερα λόγια, έστω και αν έχουν ήδη αντιδράσει οι Ευρωπαίοι.

Δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική

Ο Πρόεδρος της Γαλλίας Μανουέλ Μακρόν, σχολιάζοντας την κινητικότητα εκ μέρους των ΗΠΑ, δήλωσε πως δεν υπάρχει «Plan B'» για τη συμφωνία. Οι ΗΠΑ θα πρέπει να παραμείνουν σε αυτή όσο δεν διαφαίνεται καλύτερη εναλλακτική, τόνισε, ενώ ακριβώς στην ίδια γραμμή κινήθηκε και ο ΥΠΕΞ της Βρετανίας Μπόρις Τζόνσον. Πέραν των ΗΠΑ, η Βρετανία, η Γερμανία, η Γαλλία, η ΕΕ, η Ρωσία και η Κίνα που εμπλέκονται στη συμφωνία δεν έχουν εκφράσει μέχρι στιγμής αντιρρήσεις στην πορεία του Ιράν, από τη μια, και από την άλλη, δεν έχουν διατυπώσει εναλλακτικό σενάριο στη θέση της υφιστάμενης συμφωνίας, ποποία συνοπτικά προσδιόριζε ότι το Ιράν θα προχωρούσε σε:

Περιορισμό του εμπλουτισμού ουρανίου: Κύριος στόχος ήταν ο χρόνος που χρειάζεται για τον εμπλουτισμό ουρανίου με σκοπό την κατασκευή ατομικού όπλου. Αυτός ορίστηκε στο, τουλάχιστον, ένα έτος επί μία δεκαετία.

Περιορισμό παραγωγής πλουτωνίου: Η συμφωνία προέβλεπε ότι ο αντιδραστήρας βαρέος ύδατος του Αράκ θα τροποποιούνταν ώστε να μην έχει την ικανότητα παραγωγής πυρηνικού καυσίμου για στρατιωτικούς σκοπούς.

Ενίσχυση των επιθεωρήσεων: Εφαρμογή καθεστώτος ενισχυμένων επιθεωρήσεων κατά τη διάρκεια ισχύος της συμφωνίας, αλλά και μετά από αυτή για ορισμένες δραστηριότητες. Η Διεθνής Υπηρεσία Ατομικής Ενεργείας θα μπορεί να επαληθεύει μέσω των επιθεωρήσεων τη λειτουργία των ιρανικών συσκευών φυγοκέντρησης για περίοδο 20 ετών και της παραγωγής συμπυκνωμένου ουρανίου (yellowcake) για περίοδο 25 ετών. Η Τεχεράνη δεσμεύεται να εφαρμόσει και να επικυρώσει το συμπληρωματικό πρωτόκολλο της ΙΑΕΑ που επιτρέπει τις εις βάθος επιθεωρήσεις.

Τι υποστηρίζουν οι ΗΠΑ

Μιλώντας σε ανοιχτές συγκεντρώσεις, ο Πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ έχει εξηγήσει γιατί θέλει την ακύρωση της εν λόγω συμφωνίας. Θέτοντάς το απλοϊκά, τονίζει ότι η συμφωνία δεν έχει όφελος για τις ΗΠΑ. Ο ίδιος υποστηρίζει επιπρόσθετα ότι για να μπορούν οι επιθεωρητές να κάνουν τους ελέγχους τους, θα πρέπει να περάσουν 24 μέρες πρωτίστως πριν ζητηθεί η σχετική άδεια. Στην πραγματικότητα, ήδη οι αρμόδιοι επιθεωρητές έχουν πρόσβαση στα περισσότερα σημεία των πυρηνικών εγκαταστάσεων. Αν η αρμόδια επιτροπή ατομικής ενέργειας ζητήσει πρόσβαση και αλλού, τότε το Ιράν μέσα σε 24 μέρες πρέπει να δώσει αυτή την πρόσβαση.Παράλληλα, δεν υπάρχει σήμερα λόγω της συμφωνίας δυνατότητα κατασκευής πυραύλου εφόσον μεγάλο μέρος των αποθεμάτων του Ιράν έχει καταστραφεί ή έχει εξαχθεί από τη χώρα. Ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ και ο Γάλλος ομόλογός του Εμανουέλ Μακρόν συζήτησαν τη διεθνή συμφωνία για τον περιορισμό του πυρηνικού προγράμματος του Ιράν στον Λευκό Οίκο. Ο Ιρανός Πρόεδρος Χασάν Ροχανί αμφισβήτησε κατόπιν τη νομιμότητα μιας ενδεχόμενης νέας συμφωνίας για το πυρηνικό πρόγραμμα της χώρας του, απαντώντας στις σχετικές δηλώσεις του Γάλλου και του Αμερικανού ομολόγου του. Οι δηλώσεις του Ροχανί έγιναν αφού ο Εμανουέλ Μακρόν προσπάθησε να πείσει τον Ντόναλντ Τραμπ να μην αποσύρει τη χώρα του από τη συμφωνία για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν, ενώ τόνισε ότι επιθυμεί να εργαστεί για την επίτευξη μιας νέας.

Ο Μακρόν δήλωσε ότι θα πρέπει να αντιμετωπιστούν τα εξής θέματα: να εμποδιστεί οποιαδήποτε πυρηνική δραστηριότητα εκ μέρους του Ιράν μέχρι το 2025, να μπει ένα τέλος στο ιρανικό πρόγραμμα ανάπτυξης βαλλιστικών πυραύλων και να εξευρεθεί μια πολιτική λύση για να περιοριστεί η δράση του Ιράν στην περιοχή. «Μαζί με τον ηγέτη μιας ευρωπαϊκής χώρας λένε: "Θέλουμε να λάβουμε απόφαση για μια επταμερή συμφωνία"», επεσήμανε ο Ροχανί στη διάρκεια ομιλίας του που μεταδόθηκε από την κρατική τηλεόραση του Ιράν. «Για ποιο λόγο; Με ποιο δικαίωμα;», διερωτήθηκε. Μάλιστα ο Ιρανός πρόεδρος εμφανίστηκε ιδιαίτερα σκληρός απέναντι στον Αμερικανό ομόλογό του. «Δεν έχετε κανένα υπόβαθρο στην πολιτική. Δεν έχετε κανένα υπόβαθρο στα νομικά. Δεν έχετε κανένα υπόβαθρο στις διεθνείς συνθήκες», σχολίασε ο Ροχανί. «Πώς μπορεί ένας έμπορος, ένας κατασκευαστής ακινήτων, ένας κατασκευαστής πύργων να κρίνει τις διεθνείς υποθέσεις;», αναρωτήθηκε ο Πρόεδρος του Ιράν.

Το μοντέλο εφαρμογής και για Κύπρο

Η διαδικασία μέσα από την οποία τα μόνιμα μέλη του ΣΑ των ΗΕ μαζί με την ΕΕ, λειτούργησαν σαν οι θεματοφύλακες τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο στην παρακολούθηση του προγράμματος στο Ιράν, αποτέλεσε και πιθανή διπλωματική βάση για τυχόν επανάληψη του μοντέλου αυτού και σε περίπτωση λύσης του Κυπριακού. Και πιο συγκεκριμένα, μέσα από το μηχανισμό εφαρμογής της λύσης. Θα μπορούσαν δηλαδή, σύμφωνα με συναφείς πληροφορίες, τα μόνιμα μέλη του ΣΑ και η ΕΕ να εποπτεύουν και επί του εδάφους αν τα όσα έχουν συμφωνηθεί σε επίπεδο διαπραγμάτευσης τηρούνται, κι αν όχι, να υπάρχουν κυρώσεις πέρα από τις εκθέσεις.

Το εμπόδιο στην πραγμάτωση αυτής της ιδέας, ήταν τουλάχιστο σε πρώτη φάση αλλά και νοουμένου πως δεν έχει αλλάξει πολιτική συνεχίζει να είναι, ο ρόλος που θέλει να έχει η Τουρκία στον έλεγχο μέσα στο μηχανισμό της λύσης. Δεν μπορεί με λίγα λόγια να ελέγχει και ταυτόχρονα να είναι ελεγχόμενη, είτε όσον αφορά τα στάδια καταγραφής του τουρκικού στρατού και οπλισμού και κατόπιν, τα στάδια αποχώρησης.

Η χρεωκοπία του οικονομικού θαύματος έφερε τις εκλογές

Πώς πυροδοτήθηκαν οι εξελίξεις στο πολιτικό σκηνικό μέσα από την επιδείνωση της όλης εικόνας και τι θα γίνει μετεκλογικά

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Η εμβάθυνση της οικονομικής κρίσης άνοιξε τον δρόμο για πρόωρες εκλογές στην Τουρκία, οπότε ο Ερντογάν και το κόμμα του δεν είχαν άλλη επιλογή παρά να προλάβουν τις εξελίξεις, κυρίως της επιδείνωσης της γενικής εικόνας της οικονομίας, με τις πρόωρες εκλογές-κεραυνός. Αυτή είναι η άποψη και του ηγέτη των Γκρίζων Λύκων, Ντεβλέτ Μπαχτσελί, ο οποίος υποστηρίζει την υποψηφιότητα του Ρετζέπ Ταγγίπ Ερντογάν για την προεδρία της Τουρκίας. Αυτή την άποψη εκφράζουν επίσης έμπειροι Τούρκοι οικονομολόγοι και αναλυτές, οι οποίοι κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για το μέλλον της τουρ-

> *Το μεγάλο κεφάλαιο αποχαιρετά την Τουρκία, την στιγμή που εδώ και έναν χρόνο, δεν έχουν έρθει στην χώρα ξένες επενδύσεις.*

κικής οικονομίας. Εστιάζουν δε στα αίτια της κρίσης και τονίζουν ότι στη νέα περίοδο οι επιλογές της τουρκικής κυβέρνησης είναι ιδιαίτερα περιορισμένες. Η κυβέρνηση του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ), εάν καταφέρει να βγει νικηφόρα από τις πρόωρες εκλογές, θα κληθεί να δρομολογήσει ένα νέο οικονομικό και αναπτυξιακό μοντέλο. Σύμφωνα με πολλούς αναλυτές, το αποτέλεσμα της νέας προσπάθειας της κυβέρνησης δεν είναι δεδομένο και εάν εξακολουθήσει η επιδείνωση της οικονομίας τότε η Τουρκία δεν αποκλείεται να οδηγηθεί εκ νέου σε πρόωρες εκλογές, κατά τα επόμενα δυο ή τρία χρόνια.

Τι έφταιξε

«Για πολλά χρόνια τα φτηνά εξωτερικά δάνεια τροφοδότησαν την οικονομική ανάπτυξη στην οικονομία. Οι εταιρίες εξασφάλισαν μεγάλα δάνεια σε ευρώ ή δολάριο ΗΠΑ. Ωστόσο, σήμερα η τουρκική λίρα χάνει αξία και με αυτόν τον τρόπο περιορίζονται οι δυνατότητες για την πληρωμή των χρεών».

Αυτή η επισήμανση η οποία συζητείται στο εσωτερικό της Τουρκίας, έρχεται από την Financial Times λίγο πριν τις πρόωρες προεδρικές και βουλευτικές εκλογές. Τούρκοι αναλυτές και οικονομολόγοι οι οποίοι τη συμμερίζονται, θεωρούν ότι «η χρεωκοπία του τουρκικού οικονομικού θαύματος» στα χρόνια της διακυβέρνησης του ΑΚΡ είχε ως αποτέλεσμα τη συντόμευση της θητείας του Ερντογάν στην προεδρία της χώρας και τις πρόωρες προεδρικές και βουλευτικές εκλογές. Σύμφωνα με τους αναλυτές, μια σειρά παραγόντων περιγράφουν την κατάρρευση του τουρκικού οικονομικού θαύματος. Στο εσωτερικό επικρατούν συνθήκες πόλωσης και έντονης πολιτικής αντιπαράθεσης. Στο Κουρδικό, η κυβέρνηση επιλέγει την ένοπλη αντιπαράθεση με το κίνημα. Στην Συρία, η Τουρκία έχει εμπλακεί σε πολεμικές περιπέτειες που δημιουργούν νέα προβλήματα για την οικονομία. Η τουρκική εξωτερική πολιτική, κυρίως η στρατηγική της Άγκυρας απέναντι στη Δύση δεν διευκολύνει τους ελιγμούς των τουρκικών οικονομικών παραγόντων. Εν ολίγοις, αυτές οι αρνητικές εξελίξεις φαίνεται να δίνουν το τελευταίο χτύπημα στην τουρκική οικονομία. «Το κόστος των στρατιωτικών επιχειρήσεων στο νότιο κομμάτι της Τουρκίας είναι πολύ μεγάλο. Ξοδεύτηκαν μεγάλα ποσά για τους εξοπλισμούς», επισημαίνει ο Τούρκος οικονομολόγος Φαρούκ Σεν, ο οποίος προσθέτει τα εξής: «Την ίδια στιγμή, οι εξελίξεις στο πεδίο της διπλωματίας, τα προβλήματα με την Συρία, το Ιράκ, την Ε.Ε., τις ΗΠΑ, η κρίση με την Ελλάδα και η ένταση στην Κύπρο επηρεάζουν με αρνητικό τρόπο την τουρκική οικονομία. Σε μια περίοδο όπως αυτή η Τουρκία οδηγείται σε εκλογές. Σε μια περίοδο που μεγάλες επιχειρήσεις αποχωρούν από την τουρκική αγορά και το εγχώριο κεφάλαιο αναζητεί νέους προορισμούς, στην Αγγλία, στον Καναδά ή στην Γερμανία. Το μεγάλο κεφάλαιο αποχαιρετά την Τουρκία, την στιγμή που εδώ και έναν χρόνο, δεν έχουν έρθει στην χώρα ξένες επενδύσεις. Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, συνεχίζεται η τρελή κούρσα του ευρώ και του δολαρίου στην τουρκική αγορά».

Αν δεν αποδώσουν καρπούς οι μελλοντικές παρεμβάσεις του τουρκικού κράτους στην οικονομία, σύμφωνα με αναλυτές, θα εμφανιστούν εκ νέου στον ορίζοντα της Τουρκίας οι πρόωρες εκλογές.

Ο απολογισμός της κρίσης

Έτσι ο απολογισμός της νέας οικονομικής κρίσης είναι ιδιαίτερα βαρύς για την Τουρκία. Κάποιοι αναλυτές προχωρούν ένα βήμα πιο πέρα και προειδοποιούν ότι η νέα οικονομική κρίση είναι μεγαλύτερη από αυτές του 1994 και του 2001. «Η ακρίβεια πλήττει σε καθημερινή βάση τους πολίτες. Σύμφωνα με τα νέα στοιχεία του Ιδρύματος Στατιστικής Τουρκίας, τον Μάρτιο, ο πληθωρισμός ξεπέρασε το 10%. Ο πληθωρισμός στις τιμές των τροφών αυξήθηκε κατά δυο μονάδες (2%). Σε άλλους τομείς ο πληθωρισμός ξεπερνά το 12%», υπογραμμίζει ο αναλυτής Σεμίχ Γκιουβέν. Προβλήματα κατά τον ίδιο, παρατηρούνται και σε άλλα πεδία της τουρκικής οικονομίας. Η ανεργία παρουσιάζει ανοδικές τάσεις την στιγμή που ο τομέας των οικοδομών, μια από τις κινητήριες δυνάμεις του μοντέλου οικονομίας του ΑΚΡ, δέχεται απανωτά, ισχυρά πλήγματα. Την ίδια στιγμή, ανοίγει η ψαλίδα εισαγωγών-εξαγωγών και ο προϋπολογισμός εκπέμπει σήμα κινδύνου. Επίσης, μεγάλοι οικονομικοί κολοσσοί φτάνουν στο χείλος της καταστροφής. Πριν από λίγο καιρό, η «Κ» αναφέρθηκε στην περίπτωση του Ομίλου Ντογούς, ο οποίος αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα για τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζει η τουρκική οικονομία. Ο συγκεκριμένος όμιλος αναζητεί απεγνωσμένα δάνεια στο εσωτερικό και το εξωτερικό για να σταθεί στα πόδια του, αναζήτηση που δυσχεραίνει η πτώση της τουρκικής λίρας. «Τα χρέη των εταιρειών στην Τουρκία αντιστοιχούν πλέον στο 70% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Το μεγαλύτερο κομμάτι αυτών των χρεών είναι σε ξένα νομίσματα», μας υπογραμμίζει ο εκπρόσωπος του Διεθνούς Οικονομικού Ινστιτούτου, με έδρα την Ουάσιγκτον, Ουγράς Ουλκιού. Ο Τούρκος οικονομολόγος προσθέτει τα εξής: «Όσο αποδυναμώνεται η λίρα και τα ξένα νομίσματα καταγράφουν ανοδική πορεία, τόσο εκμηδενίζονται τα κέρδη των εταιρειών και ομίλων. Με μια Τουρκική λίρα, η οποία φέτος έχασε το 7% της αξίας της απέναντι στο δολάριο ΗΠΑ, η κρίση ενδέχεται να λάβει νέες διαστάσεις κατά το επόμενο διάστημα». Παρόμοια είναι και η άποψη του αναλυτή Μπαχαντίρ Οζγκιούρ, ο οποίος συγκρίνει τη νέα οικονομική κρίση στην τουρκική οικονομία με τις προηγούμενες κρίσεις του 1994 και του 2001: «Η κρίση που αρχίζει να εμφανίζεται στο τέλος του τούνελ δεν μοιάζει με αυτήν του 1994, ούτε και με αυτήν του 2001. Αυτή η κρίση δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστεί με ιδιωτικοποιήσεις και μέτρα οικονομικής λιτότητας. Για αυτό τον λόγο ήρθαν στο προσκήνιο οι πρόωρες εκλογές. Το κυβερνών κόμμα επιχειρεί να διαιωνίσει την πολιτική του εξουσία πριν από την επιδείνωση της κρίσης. Οι εκλογές δρομολογούνται την στιγμή που ο Ερντογάν αρχίζει να αναφέρεται στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο».

Περιορισμένες οι επιλογές

Τι επιλογές έχει στην διάθεσή της η τουρκική κυβέρνηση εν όψει της επιδείνωσης της συνολικής εικόνας της τουρκικής οικονομίας; Για τους έμπειρους οικονομολόγους και αναλυτές η απάντηση του συγκεκριμένου ερωτήματος είναι απλή. Η Τουρκία δεν διαθέτει πολλές επιλογές.

«Σε περίπτωση που επικρατήσει η συμμαχία του λαού (το εκλογικό μέτωπο του κ. Ερντογάν) θα εντατικοποιηθούν οι παρεμβάσεις του κράτους στην οικονομία. Σε αντίθεση με τα προηγούμενα 15 χρόνια του φιλελευθερισμού, το επόμενο διάστημα θα εντατικοποιηθεί ο κρατικός έλεγχος στην οικονομία. Οι ιδιωτικοποιήσεις δεν θα τερματιστούν. Θα συνεχιστούν. Το κράτος δεν θα φτιάξει δικά του εργοστάσια. Ωστόσο, θα εντατικοποιηθούν οι παρεμβάσεις του κράτους σε όλους τους οικονομικούς τομείς», υπογραμμίζει ο καθηγητής Αλιχάν Λιμοντζούογλου. Τι θα συμβεί εάν δεν αποδώσουν καρπούς οι μελλοντικές παρεμβάσεις του τουρκικού κράτους στην οικονομία; Σε αυτή την περίπτωση, σύμφωνα με τον κ. Σεν, θα εμφανιστούν εκ νέου στον ορίζοντα της Τουρκίας οι πρόωρες εκλογές. «Την επόμενη περίοδο παράλληλα με την άνοδο του ευρώ και του δολαρίου ενδέχεται να αυξηθούν οι τιμές των αγαθών και συνεπώς θα αυξηθεί και ο πληθωρισμός. Σε αυτήν την περίπτωση, σε 2 ή 3 χρόνια, η Τουρκία ενδέχεται να οδηγηθεί σε πρόωρες εκλογές», προσθέτει ο έμπειρος οικονομολόγος.

07-OIK_POLITIKI_KATHI 26/04/18 18:58 Page 7

Ενας στους δέκα Κύπριους αδυνατεί να καλύψει βασικές υλικές του ανάγκες

Στην έκτη θέση, από το τέλος, η Κύπρος - Προτελευταία η Ελλάδα και πρώτη η Σουηδία

Των **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ** και **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ**

Περίπου ένας στους δέκα Κύπριους δεν μπορούσε να καλύψει τις βασικές υλικές του ανάγκες το 2017. Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, το ποσοστό αυτών που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις οικονομικές τους απαιτήσεις είναι 11,7%, το οποίο μεταφράζεται σε σχεδόν 90.000 άτομα και βρίσκεται στην έκτη θέση από το τέλος μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της Ε.Ε. είναι 6,7% το οποίο μεταφράζεται σε 33 εκατομμύρια άτομα. Το αντίστοιχο ποσοστό στην Ευρωζώνη είναι 5,8%. Πιο πολύ επηρεάζονται οι νέοι ηλικίας 20-27 ετών. Πιο ευτυχείς και άνετοι είναι οι κάτοικοι της Σουηδίας και του Λουξεμβούργου που βρίσκονται στις δύο πρώτες θέσεις. Η Ελλάδα βρίσκεται στην προτελευταία θέση, ενώ ουραγός είναι η Βουλγαρία. Δηλαδή η Κύπρος βρίσκεται πάνω από τη Βουλγαρία, την Ελλάδα, τη Ρουμανία, την Ουγγαρία και τη Λιθουανία. Πάντως πρέπει να σημειωθεί ότι η κατάσταση ήταν πολύ χειρότερη τα χρόνια μετά το «κούρεμα» και το μνημόνιο και βελτιώθηκε αισθητά τα τελευταία χρόνια με την αύξηση του ποσοστού ανάπτυξης και τη μείωση του ποσοστού της ανεργίας.

Η υλική υστέρηση

Πώς ορίζεται η υλική στέρηση; Τα άτομα, τα νοικοκυριά, που υπάγονται σε αυτή την κατηγορία, είναι όσα δεν μπορούν να καλύψουν τουλάχιστον τέσσερα από τα ακόλουθα: πληρωμή των λογαριασμών εγκαίρως, επαρκή θέρμανση της κύριας κατοικίας, αντιμετώπιση έκτακτων δαπανών, κατανάλωση κρέατος (ή ψαριού ή του ισοδύναμου λαχανικών) σε τακτά χρονικά διαστήματα, διακοπές για μία εβδομάδα μακριά από το σπίτι, αγορά τηλεόρασης, πλυντηρίου ρούχων, αυτοκινήτου και τηλεφώνου.

Στην Ελλάδα

Αδυναμία να καλύψει βασικές ανάγκες, από την έγκαιρη πληρωμή των λογαριασμών έως την κατανάλωση κρέατος σε τακτά χρονικά διαστήματα, είχε το 2017 περίπου ένας στους πέντε πολίτες στην Ελλάδα. Το σχετικό ποσοστό πολιτών με υλική στέρηση, ύψους 21,1%, μπορεί να υποχώρησε ελαφρώς σε σύγκριση με το αντίστοιχο του 2016 (22,4%), παραμένει όμως σε υψηλά επίπεδα.

> *Οι χώρες στις οποίες καταγράφηκαν τα χαμηλότερα ποσοστά πολιτών με υλική στέρηση είναι η Σουηδία και το Λουξεμβούργο.*

Αυτό το 21,1%, που σημειωτέον είναι το δεύτερο μεγαλύτερο στην Ευρωπαϊκή Ενωση για το 2017, δεν είναι ένα απλό, απρόσωπο ποσοστό, αλλά «μεταφράζεται» σε 2.241.000 άτομα. Στην Ελλάδα η ηλικιακή ομάδα στην οποία καταγράφεται το μεγαλύτερο ποσοστό ατόμων με υλική στέρηση στην Ελλάδα (32,6% βάσει όμως στοιχείων του 2016) είναι αυτή μεταξύ 20-24 ετών.

Αυξομειώσεις

Αξίζει να σημειωθεί ότι την περίοδο 2003-2017, για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία από τη Eurostat, το χαμηλότερο ποσοστό πολιτών με υλική στέρηση είχε καταγραφεί στην Ελλάδα το έτος 2009, ένα χρόνο πριν από την είσοδο της χώρας στο μνημόνιο και ενώ πλέον είχαν γίνει φανερά τα τεράστια ελλείμματα της ελληνικής οικονομίας.

Το ποσοστό τότε είχε φτάσει στο 11%, κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα σε σύγκριση με το 2017. Περίπου σε αυτά τα επίπεδα βρισκόταν από το 2005, στοιχείο που, με βάση τις μετέπειτα δραματικές εξελίξεις, επιβεβαιώνει την επίπλαστη ευημερία της ελληνικής κοινωνίας την περίοδο εκείνη.

Από την άλλη, στο υψηλότερο σημείο στη διάρκεια της ίδιας περιόδου 2003-2017 έφτασε το ποσοστό των πολιτών με υλική στέρηση το 2016 (στο 22,4%), ενώ το φράγμα του 20% έσπασε για πρώτη φορά το 2013, χωρίς, δυστυχώς, τα επόμενα χρόνια να πέσει κάτω από αυτό. Το ποσοστό δε που καταγράφεται το 2017 εξακολουθεί να απέχει σημαντικά από το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της Ε.Ε. (6,7%), πολλώ δε μάλλον από το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της Ευρωζώνης (5,8%).

Η θλιβερή πρωτιά

Τη θλιβερή πρωτιά στην Ε.Ε. κατέχει η Βουλγαρία, όπου το ποσοστό των πολιτών με υλική στέρηση έφτασε το 2017 στο 30%. Την τρίτη θέση μετά την Ελλάδα κατέχει η Ρουμανία, όπου το αντίστοιχο ποσοστό διαμορφώθηκε το 2017 σε 19,4%. Τόσο η Βουλγαρία όσο και η Ρουμανία ακολουθούν αντίστροφη πορεία από αυτή της Ελλάδας, καθώς τα σχετικά ποσοστά στις χώρες αυτές ήταν για το 2010 45,7% και 30,5% αντιστοίχως.

Οι χώρες στις οποίες καταγράφηκαν τα χαμηλότερα ποσοστά πολιτών με υλική στέρηση είναι η Σουηδία (0,8% βάσει των στοιχείων του 2016), το Λουξεμβούργο (1,6% επίσης βάσει στοιχείων του 2016), η Φινλανδία (2%) και η Ολλανδία (2,6%).

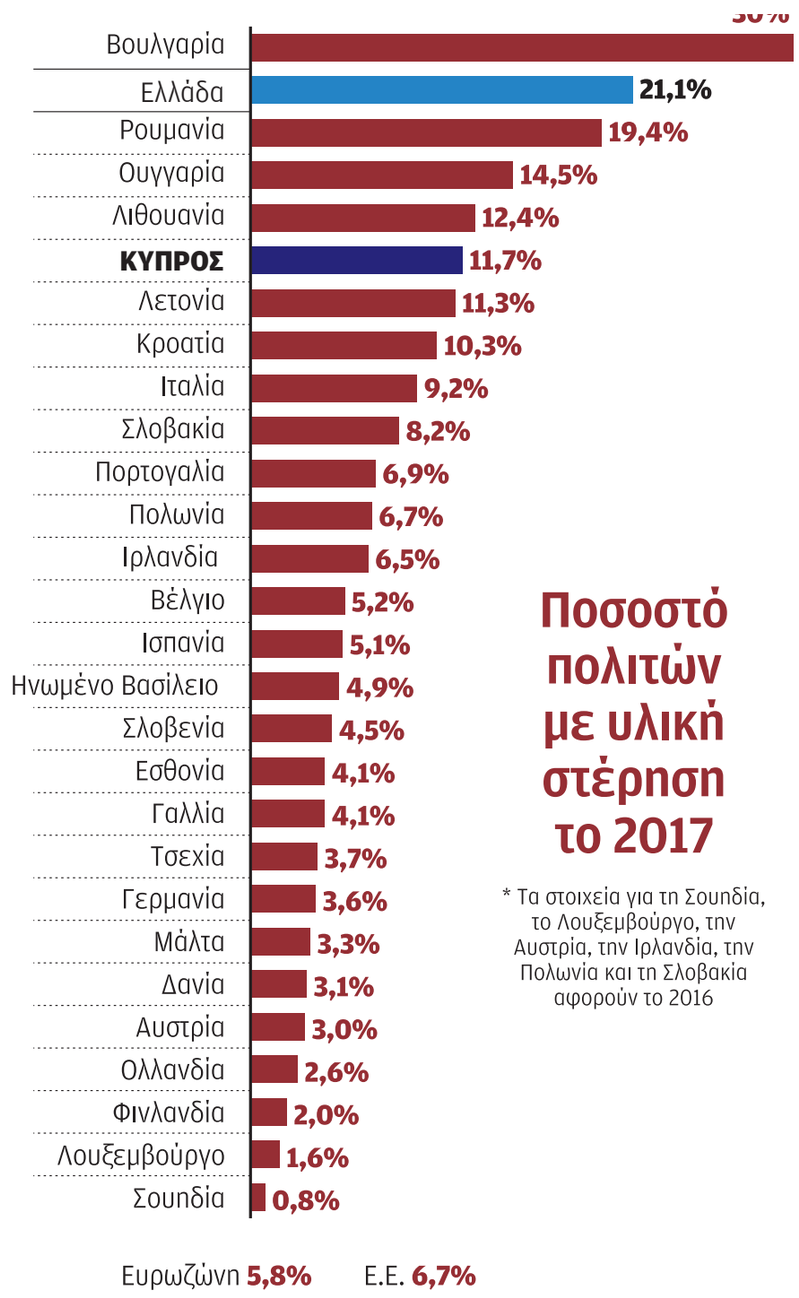

ΠΗΓΗ: Eurostat

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αντάλλαξαν τις εμπειρίες τους για βιώσιμη χρήση πλαστικών

«Prevent Plastic in the Mediterranean Sea»

Στο πλαίσιο της Εβδομάδας Ωκεανού στο Μονακό, ο Πρόεδρος του Κυπριακού Συνδέσμου Αειφόρου Τουρισμού (CSTI) προσκλήθηκε από το Ίδρυμα Prince Albert II του Μονακό και το πρόγραμμα BeMed να παρευρεθεί σε διήμερη εκδήλωση στο πριγκιπάτο.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στις 13 και 14 Απριλίου 2018 και στόχο είχε να συγκεντρώσει τους βραβευθέντες του 2016 και 2018 από το πρόγραμμα BeMed, για να μοιραστούν εμπειρίες και να παρουσιάσουν τις πρωτοβουλίες τους.

Στις 14 Απριλίου, ο Πρόεδρος του CSTI, ως ένας από τους νικητές του 2016, είχε την ευκαιρία να παρουσιάσει την εξέλιξη και την πρόοδο της πρωτοβουλίας του 'Prevent Plastic in the Mediterranean Sea' και να μοιραστεί εμπειρίες και γνώσεις μεταξύ των υπόλοιπων βραβευθέντων.

Το πρόγραμμα BeMed (Beyond PlasticMed) δημιουργήθηκε από το Ίδρυμα Prince Albert II του Μονακό, το Ίδρυμα Surfrider Europe, το Ίδρυμα Tara Expeditions, το Ίδρυμα Mava και το IUCN, με στόχο να αντιμετωπιστεί η πρόκληση για μια Μεσόγειο χωρίς πλαστικά απόβλητα.

Ο γενικός στόχος του προγράμματος BeMed είναι η υποστήριξη καινοτόμων και υπεύθυνων λύσεων για μια υγιή Μεσόγειο, σε συνεργασία με το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, ΜΚΟ και επιστημονικούς φορείς.

Η Κύπρος, η Ελλάδα, η Τουρκία, η Ιταλία, η Αλβανία, ο Λίβανος, το Μαυροβούνιο και η Τυνησία είναι οι οκτώ νικητήριες χώρες της Μεσογείου.

Το CSTI, ως ένας από τους νικητές του 2016 του προγράμματος BeMed, ανέπτυξε την πρωτοβουλία 'Prevent Plastic in the Mediterranean Sea' για να υποστηρίξει το γενικό στόχο του BeMed, να αντιμετωπιστεί η πρόκληση για μια Μεσόγειο χωρίς πλαστικά απόβλητα.

Το επίκεντρο της πρωτοβουλίας είναι η διάδοση των βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τη διαχείριση των πλαστικών αποβλήτων και η εφαρμογή εναλλακτικών δράσεων για την αλλαγή της συμπεριφοράς της κοινωνίας και της τουριστικής βιομηχανίας όσον αφορά τη μη βιώσιμη χρήση των πλαστικών.

08-ΟΙΚ_ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ_ΚΑΤΗΙ 26/04/18 19:04 Page 8

Κέρδη 2,8 δισ. για την Κύπρο από τα χαμηλά επιτόκια της ΕΚΤ

Η Ευρωζώνη εξοικονόμησε 1,147 τρισ. λόγω φθηνού δανεισμού το 2008 - 2017

Μπορεί η Κύπρος να μην είναι στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης (QE) που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διότι δεν βρίσκεται στην επενδυτική βαθμίδα, αλλά οικονομικά έχει επωφεληθεί από τα χαμηλά επιτόκια της ΕΚΤ. Αν συγκρίνει κανείς το επίπεδο όπου βρίσκονταν τα επιτόκια δανεισμού πριν από την οικονομική κρίση και πώς εξελίχθηκαν στη συνέχεια, όταν η ΕΚΤ άρχισε να τα μειώνει για να υποστηρίξει την οικονομία της Ευρωζώνης, μπορεί να εξαχθεί ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ είναι κερδισμένα από αυτή την πολιτική. Η Κύπρος, από

Η Γερμανία, όπου η νομισματική πολιτική της ΕΚΤ έχει επικριθεί σκληρότερα από οπουδήποτε αλλού, έχει εξοικονομήσει 294 δισ.

το 2008 μέχρι και το 2017 εμφανίζεται να έχει εξοικονομήσει 2,8 δισεκατομμύρια ευρώ, χάρη στο χαμηλότερο κόστος εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους. Η Γερμανική Κεντρική Τράπεζα, συγκεκριμένα για την Κύπρο, παρουσιάζει πως μόνο το 2016 εξοικονόμησε 0,5 δισ. ευρώ, ενώ το 2017 εξοικονόμησε 0,6 δισ. ευρώ. Από το 2008 μέχρι και το 2015, σύμφωνα με τη γερμανική κεντρική, εξοικονόμησε συνολικά 1,7 δισ. ευρώ. Το νησί βρίσκεται χαμηλά στη λίστα από τα κράτη που επωφελήθηκαν λόγω μεγέθους, αλλά και λόγω του ότι δεν έχει συμμετάσχει στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης του Μάριο Ντράγκι από το Μάρτιο του 2015.

Αναλυτικά, σύμφωνα με τον διαθέσιμο πίνακα βρίσκεται τρίτη από το τέλος, με τη Σλοβενία και το Λουξεμβούργο να έχουν επωφεληθεί χρηματικά λιγότερο (η Σλοβενία με 2,7 δισ. ευρώ και το Λουξεμβούργο με 2 δισ. στο ίδιο χρονικό διάστημα).

Παράλληλα, η Κύπρος μπορεί να μην προλάβει να επωφεληθεί από το Πρόγραμμα Ποσοτικής Χαλάρωσης του κ. Ντράγκι, καθώς με όσα έχουν διαρρεύσει μέχρι στιγμής από τη Φρανκφούρτη, ενδεχομένως να μην επεκταθεί πέραν του Σεπτεμβρίου 2018 όπου και αναμένεται να τερματιστεί. Αυτό βέβαια θα αποφασιστεί κατά πάσα πιθανότητα εν μέσω Ιουλίου, όπου το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θα έχει το απαιτούμενο περιθώριο για να καταλήξει. Γρίφος σε όλα τα παραπάνω η ίδια η Διοίκηση, καθώς σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες το Συμβούλιο είναι διχασμένο αναφορικά με τη γραμμή που πρέπει να ακολουθήσει. Το Bloomberg, πάντως, παρουσιάζει έρευνα που συμμετέχουν αναλυτές και αναφέρει ότι το 25% θεωρεί ότι ανακοινώσεις και αποφάσεις θα υπάρξουν τον Ιούλιο, ενώ το άλλο 25% αναφέρει ότι θα υπάρξουν στο τέλος του Προγράμματος, δηλαδή το Σεπτέμβριο του 2018. Πολλοί δε είναι αυτοί που αναφέρουν ότι το Πρόγραμμα πέτυχε όλους τους πληθωριστικούς στόχους του και πλέον πρέπει να τερματιστεί.

Η Κύπρος αυτή τη στιγμή δεν είναι εντός επενδυτικής βαθμίδας, άρα δεν συμμετέχει στο QE και ενδεχομένως να μην συμμετάσχει ποτέ.

294 δισ. η Γερμανία

Η χαλαρή νομισματική πολιτική που έχει ακολουθήσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα από το ξέσπασμα της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, το 2008, και μετά έχει ωφελήσει σχεδόν όλα τα κράτη - μέλη της Ευρωζώνης, πρωτίστως όμως τη Γερμανία. Η χώρα, όπου η νομισματική πολιτική της ΕΚΤ έχει επικριθεί σκληρότερα από οπουδήποτε αλλού, έχει εξοικονομήσει 294 δισ. ευρώ την περίοδο 2008-2017, χάρη στο χαμηλότερο κόστος εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους της, σύμφωνα με στοιχεία της γερμανικής κεντρικής τράπεζας, που παρουσιάζει η γερμανική εφημερίδα Handelsblatt.

Υπό την ηγεσία του Μάριο Ντράγκι, έχει οδηγήσει στην εξοικονόμηση 1,147 τρισ. ευρώ για τα 19 κράτη - μέλη της Ευρωζώνης, σύμφωνα με στοιχεία της Bundesbank. Η Γερμανία, από την οποία η ΕΚΤ έχει χαρακτηριστεί μέχρι και «κακή» τράπεζα, έχει εξοικονομήσει 294 δισ. ευρώ τη δεκαετία 2008-2017, αν συγκρίνει κανείς το επίπεδο που βρίσκονταν τα επιτόκια δανεισμού πριν από την κρίση και πώς εξελίχθηκαν στη συνέχεια, όταν η ΕΚΤ άρχισε να τα μειώνει για να υποστηρίξει την οικονομία της Ευρωζώνης.

«Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση, τα κρατίδια και οι τοπικές αρχές είναι όλοι μεγάλοι κερδισμένοι. Χωρίς την πολιτική μηδενικών επιτοκίων δανεισμού της ΕΚΤ, η Γερμανία δεν θα κατάφερνε ποτέ να ισοσκελίσει τον προϋπολογισμό της τα τελευταία χρόνια», λέει στην Handelsblatt ο Μαρσέλ Φράτσερ, επικεφαλής του γερμανικού οικονομικού ινστιτούτου DIW Berlin.

Ας σημειωθεί ότι ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, ο οποίος πιστώνεται με την επίτευξη δημοσιονομικού πλεονάσματος τα τελευταία τρία χρόνια, δεν δίστασε να κατηγορήσει, τον Απρίλιο του 2016, την πολιτική της ΕΚΤ για την εκλογική άνοδο του ακροδεξιού κόμματος Εναλλακτική για τη Γερμανία (AfD).

Σύμφωνα με έκθεση του γερμανικού υπουργείου Οικονομικών που επικαλείται η Handelsblatt, η Γερμανία εξοικονόμησε 162 δισ. ευρώ την περίοδο μεταξύ 2008 και 2017, χάρη στο χαμηλότερο κόστος εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους της μετά τη μείωση των επιτοκίων δανεισμού από την ΕΚΤ.

Επιπλέον, τα χαμηλά επιτόκια δανεισμού της ΕΚΤ επέτρεψαν στη Γερμανία (και στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης) να αντικαταστήσουν παλαιά δάνεια με νέα που είχαν πολύ χαμηλότερη απόδοση, γεγονός που σημαίνει πως θα εξακολουθήσει για αρκετά ακόμη χρόνια να αποκομίζει κέρδη, χάρη στη χαλαρή νομισματική πολιτική της ΕΚΤ.

Εξίσου μεγάλα κέρδη αποκόμισαν, σύμφωνα με την Bundesbank, η Γαλλία και η Ιταλία, η δεύτερη και η τρίτη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης, αντίστοιχα. Το Παρίσι εξοικονόμησε 275,3 δισ. ευρώ (παρ' όλα αυτά, χρειάστηκε 10 χρόνια για να μειώσει το δημοσιονομικό του έλλειμμα κάτω από το 3% του ΑΕΠ) και η Ιταλία 216 δισ. ευρώ. Η Ολλανδία ακολουθεί, έχοντας εξοικονομήσει 83,8 δισ. ευρώ, και έπεται η Ισπανία, έχοντας εξοικονομήσει 80,5 δισ. ευρώ, ενώ το Βέλγιο εξοικονόμησε 50,5 δισ. ευρώ.

Εξοικονόμηση χάρη στο χαμηλότερο κόστος εξυπηρέτησης δημόσιου χρέους

Ολοι κέρδισαν, κάποιοι περισσότερο

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

	2008	2016	2017	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΑ 2008-2017
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	0,2	48,6	49,6	**294,1**
Γαλλία	-1,8	46,6	49,8	**275,3**
Ιταλία	-1,8	38,9	42	**216**
Ολλανδία	1,1	12,6	12,7	**83,8**
Ισπανία	0,7	16	19,8	**80,5**
Βέλγιο	0,4	8,1	9,3	**50,5**
Ελλάδα	-0,3	8,4	8,5	**45,9**
Αυστρία	0,8	6,9	7,4	**42,6**
Φινλανδία	-0,1	3,2	3,4	**17,5**
Ιρλανδία	0,4	2,6	2,9	**15,2**
Πορτογαλία	-0,1	2,6	3,1	**14**
Σλοβακία	0	0,7	0,9	**4,5**
ΚΥΠΡΟΣ	0	0,5	0,6	**2,8**
Σλοβενία	0	0,5	0,6	**2,7**
Λουξεμβούργο	0	0,3	0,3	**2**
ΣΥΝΟΛΟ	**-0,6**	**196,8**	**211,2**	**1.147,4**

ΠΗΓΗ: Handelsblatt, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ωφελημένη και η Ελλάδα

Παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα δεν επωφελήθηκε από το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης που άρχισε να εφαρμόζει η ΕΚΤ τον Μάρτιο του 2015, η χαλαρή νομισματική πολιτική της κεντρικής τράπεζας ωφέλησε έμμεσα και την Ελλάδα.
Η γερμανική κεντρική τράπεζα υπολογίζει ότι η Αθήνα εξοικονόμησε 45,9 δισ. ευρώ χάρη στο χαμηλότερο κόστος εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους την περίοδο 2008 - 2017. Επιπλέον, τα όντως μεγάλα ποσά που εξοικονόμησαν η Ελλάδα και τα άλλα κράτη - μέλη, τα βοήθησαν να περιορίσουν το δημοσιονομικό τους έλλειμμα και το ύψος του δημόσιου χρέους, γεγονός που οδήγησε σε ακόμα μεγαλύτερη υποχώρηση του κόστους εξυπηρέτησης του χρέους, σε αναβάθμιση πιστοληπτικής ικανότητας κ.λπ. Σημαντικά οφέλη από την πολιτική της ΕΚΤ αποκόμισε και η Κύπρος (επωφελήθηκε από τη λεγόμενη «ποσοτική χαλάρωση» για μικρό χρονικό διάστημα), η οποία εξοικονόμησε την περασμένη δεκαετία ποσό ύψους 2,8 δισ. ευρώ, σύμφωνα πάντα με τους υπολογισμούς της γερμανικής κεντρικής τράπεζας. Η Ευρωζώνη οφείλει, λοιπόν, ένα μεγάλο ευχαριστώ στην ΕΚΤ.

Εκσυγχρονίζονται τα ιατρικά δεδομένα των ασθενών

Το νομοσχέδιο ηλεκτρονικής υγείας που συζητείται στη Βουλή έρχεται να διορθώσει τις στρεβλώσεις που παρατηρούνται σήμερα

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ**

Η έγκριση του νομοσχεδίου για την ηλεκτρονική υγεία αποτελεί το πρώτο βήμα για να αλλάξει η σημερινή κατάσταση στην Κύπρο, όσον αφορά τα δεδομένα ασθενών, φάκελοι των οποίων χάνονται ή βρίσκονται εκτεθειμένοι. Αυτό πολλές φορές φέρνει σε προβληματισμό ασθενείς για το ποιοι τελικώς έχουν πρόσβαση στα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, ιδιαίτερα στους ιατρικούς φακέλους. Η συζήτηση του σχετικού νομοσχεδίου έχει ήδη ξεκινήσει ενώπιον της επιτροπής Υγείας και η πρώτη εκτίμηση, όπως διατυπώθηκε από φορείς της υγείας, είναι θετική για να προχωρήσει η διαδικασία έγκρισής του. Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο προτείνει το πλαίσιο που θα ρυθμίζει τον ηλεκτρονικό φάκελο στον οποίο αποθηκεύονται τα στοιχεία του ασθενούς, ενώ καθορίζει και το ιδιοκτησιακό καθεστώς του φακέλου το οποίο ανήκει αποκλειστικά στον ασθενή. Ταυτόχρονα, στόχος του συγκεκριμένου νομοσχεδίου είναι να ρυθμίσει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των παρόχων υπηρεσιών υγείας και του πολίτη όσον αφορά την εμπιστευτικότητα και τη διαχείριση του φακέλου. Τον ρόλο διαχείρισης των ηλεκτρονικών φακέλων των ασθενών αναμένεται να αναλάβει η Αρχή Ηλεκτρονικής Υγείας, με το νομοσχέδιο να διαλαμβάνει ταυτόχρονα και διασυνοριακή ρύθμιση ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στον ευρωπαϊκό χώρο. Μιλώντας στην «Κ» ο Χρίστος Σχίζας, Σύμβουλος του Προέδρου της Δημοκρατίας για θέματα ηλεκτρονικής υγείας και εφαρμογής του ΓεΣΥ, και μέλος της adhoc επιτροπής που ετοίμασε το νομοσχέδιο, σημείωσε ότι ο βασικότερος σκοπός είναι να εφαρμοστεί στην χώρα η ηλεκτρονική υγεία, επισημαίνοντας ότι η ραχοκοκαλιά της θα είναι ο ηλεκτρονικός φάκελος των ασθενών.

Το νομοσχέδιο διαλαμβάνει και διασυνοριακή ρύθμιση ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στον ευρωπαϊκό χώρο.

Αρχίζει το επόμενο διάστημα η ψηφιοποίηση των φακέλων ασθενών για να σχηματοποιηθεί ο ηλεκτρονικός φάκελος για όλο τον πληθυσμό της χώρας.

Από την γέννηση

Ο ηλεκτρονικός φάκελος για κάθε ασθενή θα δημιουργείται με την γέννηση του κάθε ατόμου και θα καταγράφονται τα πρώτα στοιχεία για την υγεία του ώστε να αρχίσει η λειτουργία του ιατρικού του ιστορικού. Οσον αφορά τους φακέλους ασθενών οι οποίοι βρίσκονται ήδη στο χαρτί θα αρχίσει η διαδικασία ψηφιοποίησής τους για να σχηματοποιηθεί ο ηλεκτρονικός φάκελος για όλο τον πληθυσμό της χώρας. Μέσα από την διαδικασία αυτή θα μπορεί ο κάθε γιατρός, παίρνοντας πρόσβαση από τον ασθενή του, να δει το ιατρικό του παρελθόν, έτσι ώστε να μπορέσει και ο ίδιος ο γιατρός να παρέχει σωστή αγωγή μέσω των δεδομένων που θα έχει ενώπιόν του. Όπως εξήγησε ο κύριος Σχίζας, μέσω της ενοποίησης των ιατρικών δεδομένων, ο κάθε γιατρός θα είναι υποχρεωμένος πέρα από τα δικά του στοιχεία που θα διατηρεί να ενημερώνει και τον ηλεκτρονικό φάκελο του ασθενή για την κάθε επίσκεψη που θα δέχεται. Παράλληλα, σημειώνει ότι μέσα από την διαδικασία αυτή ο κάθε γιατρός θα έχει για κάποιο χρονικό διάστημα πρόσβαση στον κάθε φάκελο ασθενή μέσα από τον κωδικό που θα του δοθεί από τον ίδιο, για να δει τόσο το ιατρικό ιστορικό του όσο και για να προσθέσει και ο ίδιος τα νέα στοιχεία που θα προκύψουν μέσα από την εξέταση. Στη συνέχεια η πρόσβαση για τον κάθε γιατρό στον ηλεκτρονικό φάκελο του ασθενή χάνεται και για να την ξαναποκτήσει θα πρέπει να του δοθεί εκ νέου η άδεια από τον κάτοχο του φακέλου. Η δυνατότητα κυρίως στους προσωπικούς γιατρούς για συνεχή πρόσβαση στον ιατρικό φάκελο μπορεί να δοθεί μόνο από τον κάτοχό του, ο οποίος μπορεί να ρυθμίσει αυτή την τροποποίηση μέσα από το ίδιο σύστημα. Το γεγονός αυτό ωστόσο και πάλι περιλαμβάνει ασφαλιστικές δικλείδες καθώς, όπως αναφέρει ο κ. Σχίζας, θα μπορεί ο κάθε ασθενής μέσα από εκθέσεις που θα παίρνει κατά διαστήματα να βλέπει ποιος είχε πρόσβαση και ποια ώρα στο φάκελό του το τελευταίο χρονικό διάστημα.

Σε περιβάλλον ΓεΣΥ

Το όλο σύστημα ηλεκτρονικής υγείας αναμένεται να δράσει και υποβοηθητικά σε περιβάλλον ΓεΣΥ, καθώς μέσα από το σύστημα θα μπορεί ο ίδιος ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ) να δει τις επισκέψεις που θα έχει ο κάθε γιατρός για να μπορεί έτσι να προχωρήσει πιο εύκολα στην αποζημίωσή του. Παράλληλα, μέσω του ηλεκτρονικού αυτού φακέλου, θα μπορεί ο κάθε γιατρός να καταγράψει την συνταγή του για να μπορέσει ο κάθε ασθενής να πάρει το φάρμακο με την επίσκεψή του σε οποιοδήποτε φαρμακείο, με την αποζημίωση να καταβάλλεται και σε αυτές τις περιπτώσεις στους φαρμακοποιούς μέσω των δεδομένων που θα υπάρχουν στους ηλεκτρονικούς ιατρικούς φακέλους των ασθενών οι οποίοι τους επισκέπτονται.
Ένα άλλο σημαντικό δεδομένο, το οποίο δημιουργείται με την εφαρμογή της ηλεκτρονικής υγείας, είναι το γεγονός ότι όλοι οι Ευρωπαίοι πολίτες θα μπορούν να εξυπηρετηθούν μέσω των ηλεκτρονικών τους φακέλων σε όλες τις χώρες της ΕΕ. Μέσω του ηλεκτρονικού φακέλου θα μπορεί ο κάθε γιατρός και σε ευρωπαϊκό επίπεδο να ενημερωθεί για τα ιατρικά δεδομένα του ασθενή του, γεγονός που θα διευκολύνει την διάγνωση κυρίως σε ό,τι αφορά τις περιπτώσεις ασθενών οι οποίοι έχουν χρόνια προβλήματα. Σημαντικό στοιχείο στις περιπτώσεις αυτές αποτελεί επίσης και το ότι ο γιατρός θα πάρει την ιατρική του αποζημίωση μέσα από το σύστημα υγείας της χώρας στην οποία είναι εγγεγραμμένος ο ασθενής και ως εκ τούτου ο ασθενής δεν θα καταβάλλει οποιοδήποτε ποσό.

09-OIK_DIETHNH_KATHI 26/04/18 18:38 Page 9

Στην Ανατολική Ευρώπη ψάχνουν πλέον για φθηνά εργατικά χέρια

Οι κυβερνήσεις επενδύουν στην έρευνα προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας

Τα φθηνά εργατικά χέρια της Ανατολικής Ευρώπης, που χρησιμοποιήθηκαν από πάμπολλες ευρωπαϊκές και μη εταιρείες, ανήκουν πλέον στο παρελθόν. Οι αμοιβές στις χώρες του πρώην ανατολικού μπλοκ δεν είναι τόσο χαμηλές όσο ήταν συνήθως και αυτό οφείλεται στην οικονομική ανάπτυξη. Ορισμένοι, μάλιστα, επισημαίνουν ότι αυξάνονται ταχύτατα οι αμοιβές. Ως εκ τούτου, οι επιχειρήσεις αναζητούν σε άλλες χώρες, για παράδειγμα στα Βαλκάνια, φθηνότερο εργατικό δυναμικό. Οι κυβερνήσεις των ανατολικοευρωπαϊκών χωρών αντιλαμβάνονται ότι πρέπει να επενδύσουν μεγάλα ποσά στην έρευνα για την παραγωγή προϊόντων υψηλότερης προστιθέμενης αξίας αλλά και στην επιμόρφωση και την κατάρτιση των εργαζομένων. Έτσι θα δημιουργήσουν ένα άριστης ποιότητας εργατικό δυναμικό, που θα αμείβεται καλύτερα και θα έχει μεγάλη ζήτηση. Πολύ χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι αυτό της Skoda, θυγατρικής της Volkswagen, στην Τσεχία, η οποία στήριξε την οικονομική της ανάπτυξη στην αυτοκινητοβιομηχανία. Η Skoda είναι η μεγαλύτερη εξαγωγική εταιρεία της Τσεχίας, περιήλθε στην ιδιοκτησία του ομίλου VW πριν από 30 χρόνια και συνεισφέρει μεγάλο μερίδιο στα συνολικά του κέρδη. Χθες οι συνδικαλιστικοί εκπρόσωποι των εργαζομένων στη Skoda δήλωσαν ότι αποσύρουν τη στήριξή τους σε συμφωνία που αφορούσε το καθεστώς των ευέλικτων βαρδιών – δηλαδή, περισσότερες ώρες εργασία. Παράλληλα, δήλωσαν ότι θα γίνουν και άλλες ανάλογες κινήσεις αν ναυαγήσουν οι διαπραγματεύσεις για τις συλλογικές συμβάσεις. Αίτημά τους είναι το επόμενο δωδεκάμηνο να λάβουν μισθολογική αύξηση 14%, έναντι του 10% που προτείνει η εργοδοσία.

Οι επιχειρήσεις της Ανατολικής Ευρώπης αναζητούν σε άλλες χώρες, για παράδειγμα, στα Βαλκάνια, φθηνότερο εργατικό δυναμικό.

Στους πελάτες της εταιρείας Baumruk & Baumruk στο Πλζεν της Τσεχίας, η οποία κατασκευάζει ελάσματα και αγωγούς, συγκαταλέγονται διεθνείς τεχνολογικοί κολοσσοί, ύστερα από τις αλλαγές στην αλυσίδα παραγωγής που υλοποίησαν οι επικεφαλής της.

Οι αδελφοί Μπαουμρούκ

Χαρακτηριστική περίπτωση αποτελεί η εταιρεία Baumruk & Baumruk των αδελφών Μπαουμρούκ από το Πλζεν της Τσεχίας. Οταν κατέρρευσε το κομμουνιστικό καθεστώς στην Τσεχοσλοβακία, οι αδελφοί Μπαουμρούκ άρχισαν να κατασκευάζουν εξαρτήματα μηχανημάτων στο γκαράζ τους. Βασικό τους πλεονέκτημα είναι ότι οι εργάτες τους αμείβονταν με πολύ λιγότερα από αυτά που έπαιρναν λίγα χιλιόμετρα πιο μακριά οι Γερμανοί συνάδελφοί τους. Σήμερα το εργοστάσιο των αδελφών Μπαουμρούκ είναι αγνώριστο. Διαθέτει μηχανήματα αιχμής από την Ιαπωνία, που κατασκευάζουν ελάσματα και αγωγούς και έχει πελάτες διεθνείς κολοσσούς. Οι μηχανικοί του που εργάζονται στην Baumruk & Baumruk έχουν μισθούς υψηλότερους του μέσου όρου. «Στο παρελθόν ήταν φθηνοί οι εργάτες και ακριβός ο εργοστασιακός εξοπλισμός, ενώ σήμερα συμβαίνει το αντίθετο», παρατηρεί ένα από τα παιδιά των ιδιοκτητών, ο Μάρτιν Μπαουμρούκ. Οι ετήσιες πωλήσεις της οικογενειακής εταιρείας είναι 10 εκατ. ευρώ.

«Η εποχή απαιτεί να επικεντρωθούμε σε αγαθά μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας», λέει ο Ραντομίρ Γιακ, οικονομολόγος στη μονάδα διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων της Assicurazioni Generali στην Πράγα. «Κατασκευάζοντας περισσότερα εργοστάσια, δεν θα ωφελήσουμε την οικονομία, αλλά θα επιτείνουμε τις πιέσεις στην αγορά εργασίας». Η άνοδος των μισθών αλλάζει την πορεία πλεύσης. Η ιαπωνική Yazaki, κατασκευάστρια καλωδιώσεων οχημάτων, μεταφέρει την παραγωγή από το Πλζεν της Τσεχίας στη Σερβία, με αμοιβές 60% χαμηλότερες. Στην Πολωνία, οι Ουκρανοί εργάτες έρχονται να καλύψουν τις ελλείψεις στις χειρωνακτικές θέσεις εργασίας. Η συγκεκριμένη χώρα προσέλκυσε επενδύσεις από τεχνολογικούς ομίλους όπως οι Amazon και η IBM αλλά και από τράπεζες όπως η JPMorgan. Προσφέρει καλύτερη αναλογία επιπέδου κατάρτισης με αμοιβές εν συγκρίσει με άλλες ανατολικοευρωπαϊκές χώρες, όπως υπογραμμίζει η Τζοάννα Τιρόβιτς, καθηγήτρια Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο της Βαρσοβίας. Ο συνάδελφός της Τζέρι Φρίντεν του Χάρβαρντ παρατηρεί ότι «όταν μία χώρα έχει ανοδική οικονομική πορεία και οι μισθοί της αυξάνονται, πρέπει να επενδύσει στην ποιότητα του ανθρωπίνου κεφαλαίου της, άρα στην εκπαίδευση και την καινοτομία».

BLOOMBERG

Η Apple θα προσφέρει διαδικτυακή ενημέρωση μέσω συνδρομών

Η Apple θέλει να μπει δυναμικά στον χώρο της συνδρομητικής ενημέρωσης. Γι' αυτόν τον λόγο αγόρασε την εφαρμογή Texture (αφορά τον περιοδικό Τύπο) και την ενέταξε στην Apple News. Ετσι, η Apple News θα προσφέρει περισσότερες ειδήσεις, εφόσον θα διαθέτει πάνω από 200 περιοδικά.

Αυτή η πρωτοβουλία της Apple εντάσσεται στα ευρύτερα σχέδια του τεχνολογικού κολοσσού να αντλήσει περισσότερα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών στο Διαδίκτυο. Πριν από ένα μήνα, η Apple ανακοίνωσε την εξαγορά της πλατφόρμας Texture, η οποία προσφέρει πρόσβαση σε πάνω από 200 περιοδικά, συμπεριλαμβανομένων των GQ, Vanity Fair, National Geographic, Esquire και Car and Driver, έναντι μηνιαίας συνδρομής 9,99 δολαρίων. Επειτα μείωσε το προσωπικό της Texture κατά 20 άτομα. Το επόμενο έτος αναμένεται να θέσει σε ευρεία λειτουργία την Apple News, που θα έχει αναβαθμιστεί σε συνδρομητική υπηρεσία ενημέρωσης, σύμφωνα με πληροφορίες του Bloomberg.

Παρότι η Apple αρνήθηκε να σχολιάσει το δημοσίευμα, ο επικεφαλής του τομέα υπηρεσιών Εντι Κιου δήλωσε στο Bloomberg Businessweek ότι «θέλουμε να κάνουμε έγκυρη και ποιοτική δημοσιογραφία». Τον τελευταίο καιρό, η πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης Facebook και η μηχανή αναζήτησης Google έχουν δεχτεί κριτική για τη διάδοση ψευδών ειδήσεων.

Ειδήμονες του κλάδου μαρτυρούν ότι απώτερος στόχος της Apple είναι να δημιουργήσει νέες πηγές εσόδων από την προσφορά περιεχομένου στο Διαδίκτυο έναντι μηνιαίων συνδρομών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η εξέλιξη της Apple Music μετά την εξαγορά της Beats Music το 2014 έναντι 3 δισ. δολαρίων. Πριν από την εξαγορά από την Apple, η Beats Music είχε λιγότερο από ένα εκατομμύριο συνδρομητές. Από το 2014 αυξήθηκαν σε πάνω από 40 εκατ. χρήστες. Ο τεχνολογικός κολοσσός, που έθεσε νέα δεδομένα στις πωλήσεις κινητών τηλεφώνων με τις διαδοχικές επιτυχείς κυκλοφορίες των μοντέλων iPhones, θέλει να έχει έσοδα από νέες, προσοδοφόρες πηγές. Οι περυσινές πωλήσεις από την προσφορά μουσικού περιεχομένου αυξήθηκαν κατά 23%, στα 30 δισ. δολάρια. Μάλιστα, οι συνδρομητές αυξήθηκαν κατά 58% σε ετήσια βάση, φθάνοντας πέρυσι τα 240 εκατομμύρια άτομα. Υψηλόβαθμα στελέχη έχουν δηλώσει ότι στοχεύουν σε έσοδα περίπου 50 δισ. δολαρίων από την προσφορά υπηρεσιών έως το 2021. Προς το παρόν, η Apple εισπράττει συνδρομές από τη διαδικτυακή υπηρεσία αποθήκευσης αρχείων iCloud και την Apple Music. Λαμβάνει, επίσης, το ένα τρίτο των συνδρομών που πωλούνται από τρίτους μέσω της εφαρμογής της App Store. Πηγές εσόδων της Apple είναι, επίσης, η εφαρμογή συναλλαγών Apple Pay, η υπηρεσία πώλησης μουσικού περιεχομένου, ταινιών και τηλεοπτικών παραγωγών iTunes και η διάθεση βιβλίων σε ψηφιακή μορφή.

Η Intesa πωλεί κόκκινα δάνεια ύψους 11 δισ. ευρώ

Πρόταση για την εξαγορά μη εξυπηρετούμενων δανείων ονομαστικής αξίας 11 δισ. ευρώ από την ιταλική Intesa Sanpaolo υπέβαλε η σουηδική Intrum Justicia, σύμφωνα με πληροφορίες του πρακτορείου Reuters και της βρετανικής εφημερίδας Financial Times. Χθες, επρόκειτο να συνεδριάσει το διοικητικό συμβούλιο για να λάβει την τελική απόφαση, η οποία αποτελεί μεγάλη αλλαγή στη στρατηγική της ιταλικής τράπεζας ως προς τη διαχείριση μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Αναλυτικότερα, η εταιρεία διαχείρισης πιστωτικών απαιτήσεων Intrum προσέφερε 3,6 δισ. ευρώ για την απόκτηση της μονάδας είσπραξης ληξιπρόθεσμων χρεών της Intesa, που διαχειρίζεται μη εξυπηρετούμενα δάνεια ονομαστικής 10,8 δισ. ευρώ. Θα απορροφήσει, επίσης, το προσωπικό 600 ατόμων της συγκεκριμένης μονάδας. Αναλυτικότερα, η προσφορά της Intrum αποτιμά το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο κόκκινων δανείων στα 3,1 δισ. ευρώ και τη μονάδα της Intesa στα 500 εκατ. ευρώ, η οποία θα ενσωματωθεί από τις δραστηριότητες της σουηδικής εταιρείας στην Ιταλία. Οι Financial Times αναφέρουν ότι με αυτήν τη συμφωνία ανοίγει ο δρόμος για τη δημιουργία μιας νέας εταιρείας διαχείρισης πιστωτικών απαιτήσεων, όπου το 51% των μετοχών θα κατέχει η Intrum και το 49% η Intesa. Η νέα εταιρεία θα διαχειρίζεται μη εξυπηρετούμενα δάνεια 40 δισ. Ο τραπεζικός κλάδος της Ιταλίας είναι επιβαρυμένος από μεγάλο όγκο κόκκινων δανείων. Σήμερα κυμαίνονται στα 285 δισ. ευρώ, ενώ πριν από τέσσερα χρόνια ήταν 360 δισ. Η συμφωνία με την Intrum θα διευκολύνει την Intesa να επιτύχει τον στόχο για τη μείωση του συνόλου των μη εξυπηρετούμενων δανείων κατά 26 δισ. σε διάστημα τετραετίας.

Η παρουσία της Intrum επεκτείνεται σε όλη την Ευρώπη, ιδιαίτερα σε χώρες όπου έχουν συσσωρευτεί μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Στην Intrum μεταβιβάστηκαν πέρυσι τον Οκτώβριο μη εξυπηρετούμενα καταναλωτικά δάνεια χωρίς εξασφαλίσεις από την Eurobank, ονομαστικής αξίας 1,5 δισ.

Η παγκόσμια οικονομία ανθεί, αλλά οι ιθύνοντες είναι ανήσυχοι

Το ΔΝΤ διαπιστώνει ανισορροπίες στο χρηματοπιστωτικό σύστημα

Του **NEIL IRWIN / THE NEW YORK TIMES**

Γενικά, η κατάσταση της παγκόσμιας οικονομίας είναι πολύ καλή. Σε πολλές χώρες σημειώνεται σταθερή ανάπτυξη και ευημερία για πρώτη φορά τα τελευταία δέκα χρόνια. Ομως οι ιθύνοντες που χαράσσουν την παγκόσμια οικονομική πολιτική και συναντήθηκαν στην Ουάσιγκτον την εβδομάδα που πέρασε, είναι απαισιόδοξοι.

«Η καλή περίοδος δεν πρόκειται να διαρκέσει πολύ», δήλωσε ο Μορίς Ομπστφελντ, επικεφαλής οικονομολόγος του ΔΝΤ, όταν παρουσίασε τις προβλέψεις του Ταμείου, που μιλούν για ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας κατά 3,9% το 2018. Και για να χρησιμοποιήσουμε τη διατύπωση της προϊσταμένης του, της επικεφαλής του ΔΝΤ Κριστίν Λαγκάρντ, «η σημερινή εικόνα είναι καλή, αλλά βλέπουμε να συγκεντρώνονται πολλά μαύρα σύννεφα στον ορίζοντα». Η απαισιοδοξία του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας έρχεται σε ευθεία αντίθεση με την εικόνα των αγορών. Εκτός από ένα με δύο μήνες αστάθειας, οι μετοχές, όπως και οι περισσότεροι τίτλοι, εξακολουθούν να βρίσκονται σε επίπεδα που υποδηλώνουν ότι η ανάπτυξη θα συνεχιστεί για πολύ καιρό ακόμη.

«Οι οικονομολόγοι πληρώνονται για να ανησυχούν», επισημαίνει ο Νάθαν Σιτς, επικεφαλής της ομάδας οικονομολόγων της PGIM Fixed Income και πρώην στέλεχος του αμερικανικού υπουργείου Οικονομικών και της Federal Reserve. Ο ίδιος προσθέτει ότι «πληρωνόμαστε για να εντοπίζουμε προβλήματα και προκλήσεις, ενώ στον αντίποδα βρίσκονται οι αγορές που ζουν τη στιγμή».

Ομως για ποιο πράγμα ανησυχούν τόσο πολύ; Πρόκειται μόνο για μια ομάδα οικονομολόγων οι οποίοι επιβεβαιώνουν τη φήμη του κλάδου τους ως επιστήμης της απαισιοδοξίας; Μήπως η ιδιαιτερότητα του επαγγέλματός τους είναι αυτή που διαμορφώνει τις εκτιμήσεις τους; Ή μήπως η παγκόσμια οικονομία, παρά τη φαινομενική ευημερία, βρίσκεται στην πραγματικότητα σε κίνδυνο;

Τον περασμένο μήνα, ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ έγραψε στο Twitter ότι «οι εμπορικοί πόλεμοι κερδίζονται εύκολα», αλλά δεν συμφωνούν όσοι διαμορφώνουν την οικονομική πολιτική. Διαβλέπουν, αντιθέτως, τον κίνδυνο καταστροφής εξαιτίας της απειλής των δασμών, αλλά και του φαύλου κύκλου αντεκδίκησης που μπορεί να διαρρήξει την αλυσίδα της προσφοράς και να οδηγήσει σε παράλυση το παγκόσμιο εμπόριο. Η κ. Λαγκάρντ δήλωσε ότι το παγκόσμιο εμπορικό σύστημα προσφέρει τεράστια οφέλη, μειώνοντας τη φτώχεια και δημιουργώντας καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας, «αλλά αυτό το σύστημα κανόνων και υπευθυνότητας κινδυνεύει να διαλυθεί». Προς το παρόν πρόκειται για θεωρητικό κίνδυνο. Η κυβέρνηση Τραμπ απείλησε να αποσύρει τις ΗΠΑ από τη Συμφωνία Ελεύθερου Εμπορίου NAFTA, να επιβάλει υψηλούς δασμούς στις εισαγωγές χάλυβα και αλουμινίου και να φορολογήσει κινεζικά προϊόντα αξίας από 50 έως και 150 δισ. δολ.

Η κ. Λαγκάρντ δήλωσε ότι το παγκόσμιο εμπορικό σύστημα προσφέρει οφέλη, «αλλά αυτό το σύστημα κανόνων και υπευθυνότητας κινδυνεύει να διαλυθεί».

Σύντομα, όμως, άλλαξε γνώμη και επέστρεψε στις διαπραγματεύσεις για τη NAFTA, εξαιρώντας πολλές χώρες από τους δασμούς και αναβάλλοντας την επιβολή δασμών στα κινεζικά προϊόντα. Εν ολίγοις, η κυβέρνηση Τραμπ έχει συνδυάσει την πολεμική ρητορική με μια μάλλον συγκρατημένη στάση. Οι εμπορικοί εταίροι συνεργάζονται για να βρουν λύσεις και όχι για να κηρύξουν την έναρξη ενός εμπορικού πολέμου. Διαπρεπείς οικονομολόγοι, πάντως, διαβλέπουν σειρά νέων ανισορροπιών στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και κινδύνους που μπορεί να προκαλέσουν ή να επιτείνουν την επόμενη επιβράδυνση.

Αναζητώντας τα εργαλεία για την αντιμετώπιση οικονομικών κρίσεων

Επί πολλά χρόνια, ορισμένες χώρες, κατά κύριο λόγο η Γερμανία, η Κίνα και η Ιαπωνία, εμφανίζουν πλεονάσματα τρεχουσών συναλλαγών, που σημαίνει ότι εξάγουν περισσότερα από όσα εισάγουν. Αλλες, όπως οι ΗΠΑ και η Βρετανία, παρουσιάζουν επίμονα ελλείμματα.

Σε βάθος χρόνου, αυτές οι τάσεις μπορούν να καταστήσουν ορισμένες χώρες ευάλωτες σε χρηματοπιστωτικές κρίσεις. Ηταν αυτές οι τάσεις που πυροδότησαν την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση το 2008 και την κρίση χρέους της Ευρωζώνης το 2010. Και το ΔΝΤ προεξοφλεί ότι θα επιδεινωθούν την επόμενη διετία, παρά τη σταθερή οικονομική ανάπτυξη. Το πλεόνασμα της Γερμανίας, για παράδειγμα, αναμένεται να αυξηθεί από 8% του ΑΕΠ που ήταν το 2017 στο 8,2% το 2018 και το 2019, σύμφωνα με το ΔΝΤ. Το έλλειμμα των ΗΠΑ αναμένεται να αυξηθεί στο 3% του ΑΕΠ από το τρέχον 2,4%. Τα εργαλεία για να αποτραπεί η επιδείνωση βρίσκονται στα χέρια των χωρών. Η Γερμανία θα μπορούσε να αυξήσει τις επενδύσεις και οι ΗΠΑ να μειώσουν το δημοσιονομικό τους έλλειμμα. Καμία από τις δύο, όμως, δεν φαίνεται να έχει τη διάθεση να το κάνει.

Ταυτοχρόνως, οι προσπάθειες των κεντρικών τραπεζών να τονώσουν την ανάπτυξη έχουν παγιώσει τα επιτόκια σε χαμηλά επίπεδα. Το ΔΝΤ προειδοποιεί πως η έντονα αναπτυξιακή νομισματική πολιτική εγκυμονεί κινδύνους για την ανάπτυξη. Αν, για παράδειγμα, ο πληθωρισμός αρχίσει να επιταχύνεται και οι μεγάλες κεντρικές τράπεζες αυξήσουν τα επιτόκια για να τον ανακόψουν, μπορεί να προκληθεί αναστάτωση στις αγορές που έχουν συνηθίσει στο φθηνό χρήμα. Μια άλλη αιτία ανησυχίας είναι ότι οι μεγάλες οικονομίες μπορεί να αποδειχθούν εύθραυστες στην επόμενη κρίση. Αντί να εκμεταλλευθούν την περίοδο της σταθερότητας και της ευημερίας για να αποπληρώσουν τα χρέη τους, ορισμένες μεγάλες οικονομίες κινούνται στην αντίθετη κατεύθυνση, όπως οι ΗΠΑ που αυξάνουν το δημόσιο χρέος τους και η Κίνα που αυξάνει το ιδιωτικό χρέος. Η υπερχρέωση αυτή σημαίνει ότι στην επόμενη κρίση οι κυβερνήσεις θα έχουν πολύ μικρότερα περιθώρια ελιγμών για να την αντιμετωπίσουν. Και όλα αυτά όταν παραμένουν ήδη χαμηλά τα επιτόκια σε όλον τον ανεπτυγμένο κόσμο. Εν ολίγοις, μία δεκαετία μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση, αν προκύψει νέα ύφεση οι κεντρικές τράπεζες και οι πολιτικές ηγεσίες θα βρεθούν χωρίς το αναγκαίο οπλοστάσιο για να την αντιμετωπίσουν. Οι κεντρικοί τραπεζίτες, υπουργοί Οικονομικών ή στελέχη του ΔΝΤ τείνουν να ανησυχούν πολύ για οτιδήποτε θα μπορούσε να πάει στραβά. Η συνολικά καλή εικόνα της παγκόσμιας οικονομίας συνοδεύεται από μερικές προειδοποιήσεις. Και όταν η ημέρα είναι ηλιόλουστη, δεν βλάπτει να ξέρει κανείς τι θα κάνει αν ξαφνικά αρχίσει να βρέχει.

Η Γερμανία θα μπορούσε να αυξήσει τις επενδύσεις και οι ΗΠΑ να μειώσουν το δημοσιονομικό τους έλλειμμα.

10-ΟΙΚ_ΔΙΕΘΝΗ_ΚΑΤΗΙ 26/04/18 18:39 Page 10

«Το 2011 στο G20, η Ε.Ε. βρέθηκε πιο κοντά στο τέλος του ευρώ»

Ο Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο μίλησε για τη στιγμή που η Ευρώπη έφτασε εγγύτερα στην άβυσσο

«Αναγκαστήκαμε να κατασκευάσουμε τις σωσίβιες λέμβους εν μέσω καταιγίδας. Δεν ήταν και η ιδανική συνθήκη». Με αυτά τα λόγια περιέγραψε τις πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όταν ξέσπασε η ευρωπαϊκή κρίση χρέους ο Πορτογάλος τέως πρόεδρος της Κομισιόν, Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, μιλώντας σε δημόσια συνέντευξη ενώπιον κοινού στη Φλωρεντία, στη μαγευτική Βίλα Σαλβιάτι του EUI (European University Institute).

«Ημουν ανέκαθεν σίγουρος ότι θα αποφεύγαμε τη διάλυση του ευρώ κατά τη διάρκεια της 10ετούς θητείας μου», είπε. «Το πρόβλημα είναι πως πολλοί δεν ήταν και... κάπως έτσι φτάσαμε στο χείλος της αβύσσου», εξήγησε. Ποια ήταν όμως η χρονική στιγμή που η Ευρώπη έφτασε εγγύτερα στην άβυσσο; «Υπήρξαν στιγμές κατά τις οποίες ήμουν πολύ ανήσυχος, επειδή βλέπαμε ότι δεν υπήρχε επαρκής δράση ούτως ώστε να σταματήσει η πυρκαγιά στο σπίτι μας», σχολίασε. Ίσως η κρισιμότερη στιγμή στην οποία η Ευρώπη βρέθηκε πιο κοντά στο τέλος του ευρώ ήταν η συνάντηση του G20 στις Κάννες, τον Νοέμβριο του 2011. Αυτή ήταν η τέλεια καταιγίδα», ανέφερε. Υπενθυμίζεται ότι η ελληνική κυβέρνηση είχε λίγες ημέρες νωρίτερα προκηρύξει δημοψήφισμα για τους όρους που έθεταν οι πιστωτές προκειμένου να αποφύγει η χώρα τη χρεοκοπία, απόφαση που είχε συνέπειες σε όλη την Ευρωζώνη. «Τα spreads ανέβαιναν όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στην Πορτογαλία, την Ισπανία και την Ιταλία. Η Ιταλία τελούσε υπό ασφυκτική πίεση, και η Ιταλία είναι από τις μεγαλύτερες χώρες στην Ευρώπη καθώς και σε όλο τον κόσμο. Κι έτσι, αν η Ιταλία εξελισσόταν σε πρόβλημα για το ευρώ, αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει πολύ ισχυρή συστημική απειλή για το ευρώ. Αυτή ήταν πιθανότατα η πιο δύσκολη στιγμή», διηγήθηκε ο Μπαρόζο.

Ο πρώην πρόεδρος της Κομισιόν περιέγραψε πώς η Ιταλία απέφυγε την υπαγωγή στο ΔΝΤ.

«Ημουν ανέκαθεν σίγουρος ότι θα αποφεύγαμε τη διάλυση του ευρώ κατά τη διάρκεια της 10ετούς θητείας μου», είπε ο Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο.

Η βοήθεια Ομπάμα

Τι συνέβαινε εκείνες τις δραματικές ημέρες πίσω από τις κλειστές πόρτες; «Κάποιοι ζητούσαν από την Ιταλία να μπει σε πρόγραμμα υπό το ΔΝΤ. Εγώ ήμουν εναντίον, γιατί σε αυτήν την περίπτωση οι αγορές θα στοιχημάτιζαν εντελώς κατά του ευρώ», συμπλήρωσε. Και ποιος βοήθησε να αλλάξει άρδην η διάθεση μεταξύ των διεθνών ηγετών που είχαν συγκεντρωθεί στην Κυανή Ακτή; «Νομίζω ότι ήταν απαραίτητο σε αυτήν τη σύνοδο του G20 να αποσαφηνιστεί ότι η Ιταλία δεν θα οδηγηθεί σε πρόγραμμα του ΔΝΤ, αλλά ότι, αντίθετα, η χώρα θα δεσμευόταν να προχωρήσει σε μεταρρυθμίσεις. Και πράγματι, δεν ξέρω αν το έχω πει δημοσίως, ο Ομπάμα βοήθησε πολύ». Στη συνάντηση των ηγετών, συμπεριλαμβανομένων των Αγκελα Μέρκελ, Νικολά Σαρκοζί, Σίλβιο Μπερλουσκόνι, Χέρμαν βαν Ρομπέι και του ίδιου του Μπαρόζο, «ο Ομπάμα, ο οποίος είχε προσέλθει στη σύνοδο με την άποψη πως η Ιταλία πρέπει να μπει σε πρόγραμμα, άλλαξε άποψη και αυτό βοήθησε πολύ».

Η έλευση Μόντι

Δεν ήταν αρκετή η παραίτηση του Μπερλουσκόνι από την πρωθυπουργία στην Ιταλία για να ηρεμήσει η κατάσταση; «Η παραίτηση του Σίλβιο Μπερλουσκόνι ήρθε λίγο αργότερα», στα μέσα Νοεμβρίου. «Είναι όμως αλήθεια ότι η ιταλική κυβέρνηση τελούσε υπό αφόρητη πίεση. Και είναι αλήθεια ότι η έλευση του Μάριο Μόντι στην κυβέρνηση συνέβαλε στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στη δυνατότητα της Ιταλίας να υπερβεί την κρίση», ήταν η απάντηση του τέως προέδρου της Κομισιόν. Οπως υπογραμμίζει το Politico, «ας ξαναδιαβάσουμε αυτήν την τελευταία εκτίμηση: μόνο όταν ο Μπερλουσκόνι εγκατέλειψε την εξουσία, ο διάδοχός του κατάφερε να προσδώσει κάποιο επίπεδο εμπιστοσύνης στην Ιταλία. Και ας θυμηθούμε ότι ο Μπερλουσκόνι ήταν η μεγάλη ελπίδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος στις φετινές εκλογές στην Ιταλία».

Υπέρογκοι μισθοί, οικογενειοκρατία, σπατάλες στη Unicef

Το κουβάρι του σκανδάλου Unicef άρχισε να ξετυλίγεται το προηγούμενο καλοκαίρι, με την προκήρυξη της θέσης του οικονομικού διευθυντή. Η γυναίκα που επελέγη για τη θέση, ανάμεσα σε πάνω από 90 υποψηφίους και κατόπιν πολλών συνεντεύξεων (η τελευταία από τις οποίες έλαβε χώρα στη Γενεύη), άρχισε αμέσως να διερευνά τα οικονομικά του οργανισμού. Αυτά που διαπίστωσε –δεν χρειαζόταν πολύς κόπος για ένα έμπειρο στέλεχος της αγοράς– την άφησαν με το στόμα ανοιχτό. Μεταξύ άλλων, οικονομικές καταστάσεις που δεν ήταν πραγματικές, πολύ υψηλές και αδικαιολόγητες δαπάνες, χρήση της ίδιας ελεγκτικής εταιρείας για εξωτερικό και εσωτερικό έλεγχο, προσωπικά έξοδα μεμονωμένων στελεχών ύψους πολλών χιλιάδων ευρώ, κ.ά.

Αμέσως ενημέρωσε εγγράφως την πρόεδρο της εθνικής επιτροπής της Unicef, Σοφία Τζιτζίκου, η οποία φέρεται να απάντησε «όλα στο φως». Εύλογο είναι το ερώτημα βέβαια πώς ήταν δυνατόν η κ. Τζιτζίκου, η οποία είχε αναλάβει καθήκοντα τον Μάιο του 2016, ενώ το προηγούμενο διάστημα ήταν αντιπρόεδρος του οργανισμού (η θέση όλων των μελών του Εκτελεστικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένης της προέδρου, είναι εθελοντική και άμισθη), να μη γνωρίζει τίποτα. Ανθρωποι με καλή γνώση των τεκταινομένων στην εθνική επιτροπή απαντούν πως οι σχετικές πληροφορίες κυκλοφορούσαν μεν αλλά ήταν διάσπαρτες, οι υποψίες δεν ήταν βεβαιότητες, ενώ δεδομένου ότι οι ατασθαλίες αποτελούσαν status quo, πολλοί φοβούνταν να μιλήσουν.

Οι ατασθαλίες αποτελούσαν status quo και πολλοί φοβούνταν να μιλήσουν.

Στις 26 Οκτωβρίου, η οικονομική διευθύντρια πραγματοποιεί ενημέρωση των στελεχών της Unicef στη Γενεύη για τα ευρήματά της. Είχε προηγηθεί γενική ενημέρωσή τους από την πρόεδρο, αλλά εκείνη θα παρείχε πιο ολοκληρωμένη εικόνα, με όλα τα στοιχεία. Οι ξένοι είχαν γουρλώσει τα μάτια, ήταν απίστευτα αυτά που άκουγαν. Η ελληνική πλευρά πρότεινε έλεγχο από ορκωτούς λογιστές σε βάθος 15ετίας, πρόταση που προφανώς έγινε δεκτή. Οπως προέκυψε από τα σχετικά πορίσματα, στην ελληνική επιτροπή το πάρτι καλά κρατούσε επί χρόνια, δίνονταν υπέρογκοι μισθοί και αδικαιολόγητα μπόνους, επικρατούσε οικογενειοκρατία, γίνονταν απευθείας αναθέσεις, ο οργανισμός χρεωνόταν για προσωπικά έξοδα στελεχών κ.ά. Μεταξύ άλλων, σύμφωνα με πληροφορίες, η ελληνική Unicef είχε συνεχίσει να πουλάει με μηδενική τιμή αγοράς προϊόντα με το λογότυπο του οργανισμού, τα οποία η Γενεύη είχε διατάξει να καταστραφούν.

Ως γνωστόν, η διεθνής επιτροπή της Unicef έχει αποσύρει το σύμφωνο αναγνώρισής της από την ελληνική εθνική επιτροπή του οργανισμού, ενώ ο σχετικός φάκελος έχει φτάσει στον εισαγγελέα.

ΛΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ

Μια νέα εποχή στη Σ. Αραβία εγκαινίασε ο... Μαύρος Πάνθηρας

Μετά από 35 χρόνια, άνοιξε ο πρώτος κινηματογράφος στην υπερβολικά συντηρητική χώρα – Τι αλλάζει στην οικονομία

Η χολιγουντιανή ταινία «Μαύρος Πάνθηρας» θα μείνει αλησμόνητη στους Σαουδάραβες, αφού με αυτήν εγκαινιάσθηκε η πρώτη κινηματογραφική αίθουσα που άνοιξε στη Σ. Αραβία έπειτα από 35 χρόνια. Ετσι, εγκαινιάζεται μια νέα εποχή για την υπερβολικά συντηρητική χώρα με το θεοκρατικό καθεστώς, η οποία αρχίζει με αργά βήματα να αποκτά έναν κάπως πιο κοσμικό χαρακτήρα. Ο 32χρονος πρίγκιπας Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν, ο οποίος προαλείφεται να αναλάβει τον θρόνο, έχει ως όραμα να καταστήσει την οικονομία λιγότερο εξαρτημένη από το πετρέλαιο, να αναπτύξει άλλες οικονομικές δραστηριότητες, όπως η ψυχαγωγία, και να επιτρέψει στους πολίτες να ζουν με λιγότερους περιορισμούς: δηλαδή, να διασκεδάζουν και να ψυχαγωγούνται άνδρες και γυναίκες μαζί σε ορισμένες περιπτώσεις, ενώ από φέτος τον Ιούνιο αίρεται και η απαγόρευση στις γυναίκες να οδηγούν.

Υπό το πρίσμα αυτό, θα ανοίξουν κινηματογραφικές αίθουσες στη χώρα, ενώ και η κινηματογραφική παραγωγή θα ενθαρρυνθεί με στόχο να αποφέρει και κέρδη στο κράτος – πέρυσι, οι Σαουδάραβες ξόδεψαν για ψυχαγωγία και τουρισμό σε άλλες χώρες της Μ. Ανατολής 30 δισ. δολάρια.

Ηδη έχουν γυριστεί σαουδαραβικές ταινίες κινουμένων σχεδίων και μικρού μήκους. Συν τοις άλλοις, η Σ. Αραβία θα συμμετάσχει πρώτη φορά στην ιστορία της στο Φεστιβάλ των Καννών φέτος με μικρού μήκους δημιουργίες.

Σύμφωνα με τον ιστότοπο www.hollywoodreporter.com, ο πρώτος κινηματογράφος που άνοιξε για το κοινό στο Ριάντ είναι μία αίθουσα συνεδριάσεων, που ανακατασκευάστηκε για να λειτουργήσει ως κινηματογραφική. Μέχρι πρότινος οι Σαουδάραβες είτε έβλεπαν ταινίες κατ' οίκον είτε σε κλειστές κοινότητες – η λειτουργία ενός συνηθισμένου σινεμά απαγορευόταν. Την πρεμιέρα της ταινίας «Μαύρος Πάνθηρας», η οποία έχει λογοκριθεί και διαρκεί 40 δευτερόλεπτα λιγότερο, παρακολούθησαν 600 άτομα. Μεταξύ αυτών, κυβερνητικά στελέχη, όπως ο Αουάντ Αλαουάντ, υπουργός Πολιτισμού και Πληροφόρησης, καθώς και ο Ανταμ Αρον, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας AMC Entertainment.

Το Ριάντ επιδιώκει να καταστήσει την οικονομία λιγότερο εξαρτημένη από το πετρέλαιο και να αναπτύξει άλλες δραστηριότητες, όπως η ψυχαγωγία.

Η τελευταία εξασφάλισε την πρώτη άδεια λειτουργίας κινηματογραφικών αιθουσών στο εμιράτο. Σε αυτήν ανήκει η αίθουσα στο Ριάντ, ενώ σχεδιάζει να ανοίξει 350 συνολικά έως το 2030. Κι αυτά είναι πολύ καλά νέα για τη χώρα των 32 εκατομμυρίων, εκ των οποίων το 70% είναι νέοι κάτω των 30 ετών.

Η Σαουδική Αραβία, η οποία ευημερούσε τον 20ό αιώνα χάρις στο πετρέλαιο, σήμερα πλέον χρειάζεται να μετασχηματιστεί. Οπως επισημαίνει σε άρθρο του το BBC, στον 21ο αιώνα τα έσοδα από τον «μαύρο χρυσό» δεν θα επαρκούν για να χρηματοδοτήσουν τις δημόσιες δαπάνες και να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας. Οπότε, χρειάζεται ανακατεύθυνση της οικονομίας. Οι σημερινοί νέοι Σαουδάραβες ίσως να μην απολαμβάνουν το ίδιο βιοτικό επίπεδο με τους γονείς τους, να μην έχουν εύκολη πρόσβαση σε δουλειά στον δημόσιο τομέα και να πρέπει να στραφούν στον ιδιωτικό. Η στέγη κοστίζει περισσότερο, ενώ υπάρχει και επενδυτικό ενδιαφέρον για την εκπαίδευση και την παροχή υπηρεσιών υγείας στη Σαουδική Αραβία.

Ορισμένοι Δυτικοί παρατηρητές εκτιμούν ότι, αφής στιγμής μειώσει η κυβέρνηση τις παροχές στους πολίτες και τα εισοδήματά τους ελαττωθούν, εκείνοι θα ασκήσουν πιέσεις για περισσότερες πολιτικές ελευθερίες. Ο πρίγκιπας Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν έχει άλλη άποψη, εντούτοις. Σύνθημά του, το «δουλέψτε σκληρότερα, μην κάνετε κριτική στο σύστημα και διασκεδάστε περισσότερο». Το ερώτημα, που ανακύπτει, είναι κατά πόσον οι ίδιοι οι πολίτες επιθυμούν περισσότερες ελευθερίες. Η αλήθεια είναι ότι δεν υπάρχει ομοιογένεια, δεδομένου ότι πολλοί έχουν σπουδάσει στο εξωτερικό, ενώ άλλοι είναι πολύ παραδοσιακοί. Οι γυναίκες, αναλόγως του πόσο «ανεκτικοί» είναι οι άνδρες, που τις επιτηρούν, έχουν διαφορετικές δυνατότητες να σπουδάσουν, να ταξιδέψουν και να εργαστούν.

BLOOMBERG, REUTERS

Η AMC Entertainment εξασφάλισε την πρώτη άδεια λειτουργίας κινηματογραφικών αιθουσών στη Σ. Αραβία. Η πρόσφατη χολιγουντιανή παραγωγή «Μαύρος Πάνθηρας» έκανε πρεμιέρα στην αίθουσα που άνοιξε στο Ριάντ.

Grant Thornton
An instinct for growth™

Stand above the crowd.

In today's environment, conventional wisdom doesn't get you very far. We build collaborative teams that will give you the fresh perspectives to rise above the status quo.

www.gtcyprus.com

Audit | Tax | Advisory

© 2017 Grant Thornton (Cyprus) Ltd. All rights reserved. Grant Thornton (Cyprus) Ltd is a member firm of Grant Thornton International Limited (GTIL). GTIL and the member firms are not a worldwide partnership. Services are delivered by the member firms. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions. Please see www.gtcyprus.com for further details.

11-ΟΙΚ_ΔΙΕΘΝΗ_ΚΑΤΗΙ 26/04/18 18:40 Page 11

Μειωμένες πωλήσεις είχαν οι οκτώ στις δέκα δημοφιλέστερες εταιρείες ανάμεσα στους Ευρωπαίους καταναλωτές, όπως οι Ford, Fiat Chrysler Automobiles, BMW, Nissan.

Ο φόβος του Brexit περιορίζει τις πωλήσεις Ι.Χ. στη Βρετανία

Τον Μάρτιο μειώθηκαν κατά 5,2%, ενώ στο τρίμηνο αυξήθηκαν μόλις 0,6%

Η αβεβαιότητα για τις εξελίξεις όσον αφορά τη συμφωνία μεταξύ Βρετανίας και Ευρωπαϊκής Ενωσης συνέτεινε στην έντονα μειωμένη ζήτηση αυτοκινήτων στην ίδια τη Βρετανία και επηρέασε τις πωλήσεις τους σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Το πρώτο τρίμηνο του 2018 ενισχύθηκαν μόλις κατά 0,6%, ενώ ειδικά τον Μάρτιο μειώθηκαν δραστικά κατά 5,2%. Η επίδοση του διαστήματος Ιανουαρίου - Μαρτίου ήταν και η πιο ασθενική της τελευταίας πενταετίας. Τα σχετικά στοιχεία έδωσε στη δημοσιότητα η Ενωση Ευρωπαϊκών Αυτοκινητοβιομηχανιών (ACEA). Στις μεγαλύτερες αγορές της Γερμανίας, της Βρετανίας και της Ιταλίας παρατηρήθηκε και η σημαντικότερη πτώση πωλήσεων τον Μάρτιο και αυτό «φανερώνει ότι η δυναμική των καταναλωτών αρχίζει και εξασθενεί», όπως εκτιμά η ACEA.

Μειωμένες πωλήσεις είχαν οι οκτώ στις δέκα δημοφιλέστερες εταιρείες ανάμεσα στους Ευρωπαίους καταναλωτές, όπως οι Ford, Fiat Chrysler Automobiles, BMW, Nissan κ.λπ. Τον Μάρτιο οι πωλήσεις της Nissan ελαττώθηκαν κατά 16,3%, της Ford κατά 14,6% και κατά 8% της Fiat Chrysler Automobiles. Εν τω μεταξύ, αξίζει να σημειωθεί ότι η δραστικότερη κάμψη στην αγορά αυτοκινήτου παρατηρήθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο. Το διάστημα Ιανουαρίου - Μαρτίου οι πωλήσεις συνολικά στη χώρα ελαττώθηκαν κατά 12% και κατά 16% για τον Μάρτιο και μόνον. Εως έναν βαθμό η κατάσταση αυτή αποδίδεται στις ακραίες καιρικές συνθήκες, διαρκούντος του χειμώνα, καθώς και στην αύξηση της φορολογίας στην αυτοκίνηση.

Διστακτικές οι αυτοκινητοβιομηχανίες σε νέες επενδύσεις και προσλήψεις, λόγω έντονης αβεβαιότητας.

Ο νέος φόρος τέθηκε σε ισχύ από πέρυσι τον Απρίλιο, εξ ου και πέρυσι τον Μάρτιο είχαν σπεύσει πολλοί καταναλωτές να αγοράσουν αυτοκίνητο φθηνότερα. Ωστόσο, ο μεγαλύτερος βραχνάς παραμένει πάντα η επόμενη μέρα της εξόδου της Βρετανίας από τους κόλπους της Ε.Ε. Αυτό επισημαίνει ο Ιαν Πλάμερ, διευθυντής στον ιστότοπο αξιολόγησης νέων και μεταχειρισμένων αυτοκινήτων Auto Trader. Το ότι ακόμα δεν έχει υπάρξει συμφωνία για το ποια διαδικασία θα ακολουθηθεί για να αποχωρήσει η Βρετανία από την Ε.Ε. αποτρέπει τις εταιρείες από το να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους ή να κάνουν νέες προσλήψεις. «Η αβεβαιότητα κλονίζει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών.

Ο πληθωρισμός έχει ανέλθει και επηρεάζει δυσμενώς τα εισοδήματά τους. Η στερλίνα έχει υποχωρήσει ως προς τα άλλα νομίσματα και καθιστά τα εισαγόμενα αυτοκίνητα ακριβότερα», επισημαίνει ο κ. Πλάμερ. Τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο στη Βρετανία οι καταναλωτικές δαπάνες υποχώρησαν και η οικονομία επιβραδύνθηκε. Στη γερμανική αγορά, τη μεγαλύτερη αγορά αυτοκινήτου στη Γηραιά Ηπειρο, διαφαίνεται μία κάμψη, ενώ υπάρχει κίνδυνος να περιπέσει σε ύφεση η οικονομία. Τα σχετικά ανέφεραν έγκριτα ερευνητικά ινστιτούτα στη χώρα. Υπενθυμίζεται ότι τον Ιανουάριο η Ενωση Ευρωπαϊκών Αυτοκινητοβιομηχανιών είχε προβλέψει επιβράδυνση στον ρυθμό αύξησης των πωλήσεων οχημάτων στην Ευρώπη.

Σε ανάλογη εκτίμηση, τέλος, είχε προβεί και ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου της Peugeot Citroen, Κάρλος Ταβάρες, ο οποίος είχε δηλώσει ότι η ευρωπαϊκή νομοθεσία με τους αυστηρότερους όρους στις εκπομπές διοξειδίων του άνθρακα, σε συνδυασμό με το Brexit, θα αποδυναμώσει την ανάκαμψη στην αγορά αυτοκινήτου.

BLOOMBERG, REUTERS

Ελέγχους σε κινητήρες ανακοίνωσε η πολιτική αεροπορία των ΗΠΑ

Η Αμερικανική Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (FAA) ανακοίνωσε ότι πρόκειται να ζητήσει τη διεξαγωγή ελέγχων σε περίπου 220 κινητήρες αεροσκαφών, καθώς οι εμπειρογνώμονες ανακάλυψαν ότι ένα σπασμένο πτερύγιο του κινητήρα προκάλεσε την έκρηξή του, σε αεροσκάφος της Southwest Airlines, με αποτέλεσμα να χάσει τη ζωή της μία επιβάτης.

Ο ρυθμιστικός φορέας ανακοίνωσε αργά το βράδυ της Τετάρτης, ότι πρόκειται να οριστικοποιήσει τη σχετική εντολή μέσα σε δύο εβδομάδες. Η διαταγή, η οποία αρχικά είχε δοθεί τον Αύγουστο του 2016 έπειτα από ένα περιστατικό που συνέβη τότε, θα απαιτήσει την επιθεώρηση με υπερήχους των πτερυγίων σε όλους τους κινητήρες CFM56-7B που έχουν συγκεκριμένο αριθμό απογειώσεων. Οι αεροπορικές εταιρείες ανακοίνωσαν ότι επειδή τα πτερύγια ενδεχομένως να επισκευάστηκαν και να μεταφέρθηκαν σε άλλους κινητήρες, η εντολή αυτή θα επηρεάσει πολύ περισσότερους από 220 τέτοιου τύπου, οι οποίοι παράγονται από μία κοινοπραξία της General Electric και της γαλλικής Safran.

Ο κινητήρας CFM56 της πτήσης 1380 των Southwest Airlines εξερράγη πάνω από την Πενσιλβάνια την Τρίτη, 26 λεπτά μετά την απογείωση του αεροσκάφους από το αεροδρόμιο Λα Γκούαρντια της Νέας Υόρκης. Στο αεροσκάφος επέβαιναν 149 άτομα. Τα θραύσματα από το πτερύγιο έσκισαν την άτρακτο του Boeing 737-700 και έσπασαν ένα παράθυρο. Το στέλεχος τράπεζας Τζένιφερ Ριόρνταν, 43 ετών, σκοτώθηκε όταν ξαφνικά ρουφήχτηκε από μία τρύπα που άνοιξε δίπλα στη θέση της. Οι συνεπιβάτες κατάφεραν να τη συγκρατήσουν και να την τραβήξουν μέσα στο αεροσκάφος, αλλά πέθανε από κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις.

Την Τετάρτη ο πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Ασφάλειας Μεταφορών, Ρόμπερτ Σαμγουόλτ, ανακοίνωσε ότι το συμβάν έλαβε χώρα όταν ένα από τα 24 πτερύγια του κινητήρα αποσπάστηκε από τη θέση του. Σύμφωνα με τους εμπειρογνώμονες υπήρχε κόπωση του υλικού στο συγκεκριμένο πτερύγιο, με αποτέλεσμα αυτό να σπάσει. Ο Σαμγουόλτ τόνισε ότι δεν ήταν σε θέση να πει αν το περιστατικό, το πρώτο θανατηφόρο αεροπορικό δυστύχημα στις ΗΠΑ από το 2009, είναι ένα πρόβλημα που αφορά ολόκληρο τον στόλο των Boeing 737-700.

Η πρωική πιλότος Τάμι Τζο Σουλτς κατάφερε να προσγειώσει το αεροσκάφος που είχε υποστεί αυτόματη αποσυμπίεση λόγω έκρηξης στον κινητήρα.

Η διαταγή θα απαιτήσει την επιθεώρηση με υπερήχους των πτερυγίων σε όλους τους κινητήρες CFM56-7B.

Τα πληρώματα των Southwest Airlines έλεγχαν παρόμοιους κινητήρες της εταιρείας, εστιάζοντας το ενδιαφέρον στους παλαιότερους CFM56, όπως δήλωσε ένα άτομο με γνώση της διαδικασίας. Πρόκειται για τη δεύτερη φορά που παρουσίασε πρόβλημα κινητήρας αυτού του τύπου σε αεροσκάφος των Soutwest Airlines την τελευταία διετία, γεγονός που οδήγησε και άλλες εταιρείες ανά τον κόσμο να ελέγξουν τα αεροσκάφη τους. Εμπειρογνώμονες του Εθνικού Συμβουλίου Ασφάλειας Μεταφορών ερευνούσαν το Boeing 737-700 προκειμένου να βρουν το αίτιο της έκρηξης στον κινητήρα.

Ως ήρωα υποδέχθηκαν την πιλότο της πτήσης Τάμι Τζο Σουλτς, η οποία είναι πρώην πιλότος του αμερικανικού Πολεμικού Ναυτικού.

Το Πεκίνο επανασχεδιάζει τον παγκόσμιο εμπορικό χάρτη

Ολοκληρώνονται σημαντικοί σταθμοί του Νέου Δρόμου του Μεταξιού

Το φιλόδοξο κινεζικό πρόγραμμα για τη δημιουργία ενός Νέου Δρόμου του Μεταξιού έχει αρχίσει να υλοποιείται, πέντε χρόνια αφότου είχε ανακοινώσει την έναρξή του ο πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ. Στόχος του μεγάλου προγράμματος υποδομών είναι να δημιουργήσει νέες εμπορικές οδούς από την Κίνα προς άλλες περιοχές της Ασίας, προς την Αφρική και την Ευρώπη, μέσω της κατασκευής νέων σιδηροδρομικών γραμμών, οδικών αξόνων, λιμανιών και εργοστασίων παραγωγής ενέργειας.

Ανακοινώνοντας το πρόγραμμα, ο Κινέζος πρόεδρος Σι είχε κάνει λόγο για το «έργο του αιώνα», στο οποίο το Πεκίνο επενδύει δισεκατομμύρια δολάρια. Ωστόσο, στο στάδιο της εφαρμογής δεν έχουν λείψει οι διενέξεις: τα κινεζικά δάνεια αυξάνουν το χρέος των χωρών που τα λαμβάνουν, η εισροή Κινέζων εργατών έχει πυροδοτήσει αντιπαραθέσεις με ντόπιους εργάτες, ενώ εκφράζονται φόβοι περί σημαντικής ενίσχυσης της κινεζικής οικονομικής και πολιτικής επιρροής στις χώρες όπου εκτελούνται τα έργα. Επιπλέον, δεν έχουν αποδειχθεί επιτυχημένα όλα τα έργα του προγράμματος. «Η εικόνα είναι περίπλοκη μέχρι τώρα», εξηγεί στο Bloomberg ο Μάικλ Κούγκελμαν, στέλεχος του Κέντρου Γούντροου Ουίλσον στην Ουάσιγκτον. «Ασφαλώς και υπάρχουν επιτυχημένα έργα και θα ακολουθήσουν και άλλα, αλλά έχουν υπάρξει και αναποδιές», προσθέτει. Με δεκάδες έργα να βρίσκονται σε διαφορετικό στάδιο εξέλιξης, είναι δύσκολο να εκτιμήσει κανείς πόσο επιτυχημένο είναι μέχρι σήμερα το πρόγραμμα αλλά και τα δυνητικά οφέλη που προσφέρει. Αναλυτές που παρακολουθούν την υλοποίηση του προγράμματος, έχουν ξεχωρίσει πέντε έργα που θα έχουν τον μεγαλύτερο οικονομικό αντίκτυπο διότι θα δημιουργήσουν νέους εμπορικούς δρόμους.

Σημαντικότεροι σταθμοί

Ο αγωγός πετρελαίου Kyaukpyu, με κόστος κατασκευής 1,5 δισ. δολάρια, ξεκινάει από τις ακτές της Μιανμάρ και καταλήγει στην πόλη Kunming της νότιας Κίνας. Καθιστά ευκολότερη και ταχύτερη τη μεταφορά πετρελαίου από τη Μέση Ανατολή και την Αφρική προς την Κίνα, καθώς πλέον δεν είναι απαραίτητο αυτά τα φορτία να περάσουν από τα Στενά της Μαλάκα και τη Θάλασσα της νότιας Κίνας. Ο αγωγός μπορεί να μεταφέρει 22 εκατ. τόνους αργού πετρελαίου τον χρόνο, ποσότητα που αποτελεί περίπου το 5% των ετήσιων κινεζικών εισαγωγών πετρελαίου.

Το λιμάνι του Γκουαντάρ στο Πακιστάν και ένα δίκτυο οδικών αξόνων και σιδηρογραμμών συνολικού μήκους τριών χιλιάδων χιλιομέτρων επιτρέπουν τη σύνδεση της Κίνας με την Αραβική Θάλασσα. Το λιμάνι βρίσκεται ακριβώς στην είσοδο του Περσικού Κόλπου, κοντά σε θαλάσσιες διαδρομές απ' όπου διέρχονται καθημερινά 17 εκατ. βαρέλια πετρελαίου και άλλες πρώτες ύλες και κοντέινερ, με προορισμό την Κίνα. Χάρη σε αυτό το δίκτυο, η κινεζική δυτική επαρχία Σινγιάνγκ απέχει λιγότερο από το Γκουαντάρ απ' ό,τι από το Πεκίνο.

Ενα από τα βασικότερα έργα του Νέου Δρόμου του Μεταξιού είναι η σιδηροδρομική γραμμή Standard Gauge Railway, που συνδέει το λιμάνι της Μομπάσα στην Κένυα με την πρωτεύουσα Ναϊρόμπι και εν συνέχεια με γειτονικές χώρες.

Τα κινεζικά δάνεια αυξάνουν το χρέος των χωρών που τα λαμβάνουν και η εισροή Κινέζων εργατών έχει πυροδοτήσει αντιπαραθέσεις με ντόπιους εργάτες.

Το Πεκίνο σχεδιάζει να συνδέσει τη νοτιοδυτική επαρχία Γιουνάν με άλλες χώρες της νοτιοανατολικής Ασίας, μέσω τριών σιδηροδρομικών αξόνων όπου θα κυκλοφορούν ταχείες. Ο κεντρικός άξονας διατρέχει το Λάος, την Ταϊλάνδη και τη Μαλαισία μέχρι να καταλήξει στη Σιγκαπούρη. Ο δυτικός άξονας διασχίζει τη Μιανμάρ και ο ανατολικός άξονας το Βιετνάμ και την Καμπότζη. Τα τρία έργα είναι από τις σημαντικότερες επενδύσεις της Κίνας σε σιδηροδρόμους και προβλέπεται πως θα έχει σημαντικό οικονομικό αντίκτυπο.

Στην Αφρική, η Κίνα χρηματοδοτεί την αντικατάσταση απαρχαιωμένων τρένων από την εποχή της αποικιοκρατίας με νέα και ταχύτερα σε χώρες από την Αιθιοπία μέχρι τη Σενεγάλη. Ενα από τα βασικότερα έργα είναι η σιδηροδρομική γραμμή Standard Gauge Railway, που συνδέει το λιμάνι της Μομπάσα στην Κένυα με την πρωτεύουσα Ναϊρόμπι, και στη συνέχεια με γειτονικές χώρες όπως η Ρουάντα και η Ουγκάντα. Η σύνδεση Μομπάσα - Ναϊρόμπι κόστισε 3,8 δισ. δολάρια και λειτουργεί από πέρυσι, περιορίζοντας τη διάρκεια του ταξιδιού κατά το ήμισυ στις πέντε ώρες και μειώνοντας το κόστος μεταφοράς εμπορευματικών φορτίων. Στο Πακιστάν το εργοστάσιο παραγωγής ενέργειας από λιγνίτη στην έρημο Θαρ βρίσκεται ήδη στο πρώτο στάδιο κατασκευής. Αναμένεται να λειτουργήσει του χρόνου, έχοντας κοστίσει 2 δισ. δολάρια, και να παράγει 660 μεγαβάτ ενέργειας σε μια χώρα που αντιμετωπίζει χρόνιο πρόβλημα έλλειψης ηλεκτρικής ενέργειας. Προβλέπεται η επέκταση του εργοστασίου, ώστε η παραγωγή να ανέλθει στα 5.000 μεγαβάτ.

BLOOMBERG

Κινεζικές εξαγωγές στις ΗΠΑ μέσω Μαλαισίας λόγω δασμών

Το διαμετακομιστικό εμπόριο και η αλλαγή ετικέτας στα προϊόντα για την αποφυγή πληρωμής δασμών, αναμένεται να συμπεριληφθούν στις διαπραγματεύσεις μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας για την επίλυση των εμπορικών διαφορών τους. Τα ίδια θέματα είναι πολύ πιθανόν να ενταχθούν στην ατζέντα των συζητήσεων των ΗΠΑ με την Ευρώπη, τη Νότια Κορέα, τον Καναδά και άλλες μεγάλες εμπορικές δυνάμεις, που επιδιώκουν να παρατείνουν τις προσωρινές απαλλαγές από τους δασμούς που τους έχει δώσει ο Λευκός Οίκος, 25% στις εισαγωγές χάλυβα και 10% στις εισαγωγές αλουμινίου. Ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ ανέφερε ότι η Κίνα διοχετεύει χάλυβα στις ΗΠΑ μέσω τρίτων χωρών. «Στο θέμα της Κίνας αναφέρεται πως μόνον το 2% του χάλυβα εισάγεται στις ΗΠΑ. Αυτό δεν είναι σωστό. Τον ξεφορτώνουν στα λιμάνια άλλων χωρών», είχε δηλώσει τον περασμένο μήνα. Η διαδικασία του διαμετακομιστικού εμπορίου είναι νόμιμη, αλλά προβλήματα ανακύπτουν όταν ο σκοπός είναι να αποκρυβεί η χώρα προέλευσης των προϊόντων. Η αποφυγή πληρωμής δασμών είναι ένα ισχυρό κίνητρο, ιδιαίτερα όταν οι ΗΠΑ καταφεύγουν σε μέτρα προστατευτισμού.

Στο δημοσίευμα των New York Times αναφέρεται ότι η Settle Logistics προτείνει θαλάσσια παράκαμψη 4.600 μιλίων, μέσω της Μαλαισίας, προκειμένου να φθάσουν κινεζικά προϊόντα στις ΗΠΑ. «Μπορούμε να υιοθετήσουμε τακτικές που παρακάμπτουν δασμούς στο εμπόριο», αναφέρεται στην ιστοσελίδα της Settle Logistics. Η CT-Chan διαφημίζει ότι «η διαμετακόμιση είναι ο μοναδικός τρόπος για να αποφευχθούν οι υψηλοί δασμοί και οι περιορισμοί στις εισαγωγές».

Προβλήματα προκύπτουν όταν σκοπός είναι να αποκρυβεί η χώρα προέλευσης των προϊόντων που εξάγονται.

Παρότι οι Κινέζοι δεν πρωτοστατούν στην εφαρμογή τέτοιων πρακτικών, είναι γεγονός ότι έχουν αναπτύξει ένα εκτενές δίκτυο. Δεν είναι, όμως, η μοναδική χώρα. Ο πρωθυπουργός του Καναδά, Τζάστιν Τριντό, ανακοίνωσε στις 27 Μαρτίου ότι η κυβέρνησή του θα υιοθετήσει σειρά μέτρων για να μπλοκάρει την τακτική της μεταφόρτωσης εμπορευμάτων από τη μια χώρα στην άλλη, γράφουν οι New York Times.

Η Κίνα προσπαθεί να βρει τρόπους για να αποφύγει τους αμερικανικούς δασμούς.

12-ΟΙΚ_ΔΙΕΘΝΗ_ΚΑΤΗΙ 26/04/18 18:41 Page 12

Στροφή στα είδη πολυτελείας από τους τουρίστες στην Ισπανία

Ο κλάδος αναπτύσσεται ταχύτατα και ανταγωνίζεται Γάλλους και Ιταλούς

Η Ισπανία είναι αγαπημένος προορισμός για όσους θέλουν να κάνουν διακοπές και μπάνιο στις ηλιόλουστες παραλίες της Μεσογείου και του Ατλαντικού. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια, ορδές τουριστών από πολλές χώρες, και κυρίως από την Κίνα, την επισκέπτονται για να αγοράσουν είδη πολυτελείας αλλά και για να χαλαρώσουν στα ακριβά ξενοδοχεία με τις ποιοτικές υπηρεσίες φιλοξενίας, εστίασης και ευεξίας. Η Γουάνγκ Φανγκ είναι χαρακτηριστική περίπτωση. Αγόρασε μεγάλη ποσότητα ισπανικών αλλαντικών υψηλής ποιότητας από το πολυκατάστημα El Corte Ingles στη Μαδρίτη. Προηγουμένως, είχε ψωνίσει από καταστήματα επωνύμων ρούχων, όπως είναι εκείνα με τα εμπορικά σήματα Loewe και Puig. Με αυτόν τον τρόπο, η κ. Γουάνγκ συμβάλλει στη μεγάλη ανάπτυξη του κλάδου ειδών και υπηρεσιών πολυτελείας της Ισπανίας. «Ήρθα από την Κίνα για να εξερευνήσω τη χώρα, αλλά και για να ψωνίσω», όπως λέει η ίδια.

Η Ισπανία άφησε πίσω τη δεκαετή οικονομική κρίση και επανήλθε στην οδό της ανάπτυξης. Παράλληλα, έχει πυκνώσει το δίκτυο των αεροπορικών συνδέσεων με την Ασία. Ως εκ τούτου, την επισκέπτονται πλούσιοι τουρίστες από αυτήν την περιοχή, οι οποίοι δείχνουν ιδιαίτερη προτίμηση στα ισπανικά είδη πολυτελείας.

Πολυτέλεια

Είναι ενδιαφέρον, όπως επισημαίνει σε σχετικό άρθρο της η εφημερίδα Financial Times, ότι η Ισπανία για χρόνια ήταν η πηγή του φθηνού προϊόντος και των φθηνών υπηρεσιών. Ήδη από τη δεκαετία του 1960 ήταν πρωτοπόρος στον φθηνό τουρισμό, ενώ στη δεκαετία του 1990, χάρη στο

Ο ισπανικός οίκος υψηλής ραπτικής και αρωμάτων Puig παρουσίασε θεαματική αύξηση κερδών κατά 47% το 2017.

επιχειρηματικό δαιμόνιο του Αμάνθιο Ορτέγα, δημιουργού της Zara, πρόσφερε σε προσιτές τιμές στο ευρύ κοινό δημιουργίες της υψηλής ραπτικής – είναι ο ιδρυτής του ομίλου Inditex, όπου συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα εμπορικά σήματα Zara, Bershka, Massimo Dutti κ.λπ. Επιπλέον, η Ισπανία είναι η μεγαλύτερη εξαγωγέας κρασιού στον κόσμο, το οποίο κοστίζει, όμως, πέντε φορές λιγότερο απ' ό,τι το γαλλικό. Η Ισπανία είναι, επίσης, κορυφαία στην παραγωγή λαδιού.

Με την πάροδο των χρόνων, βέβαια, τα δεδομένα αλλάζουν και πλέον η χώρα αναδεικνύεται σε προορισμό για τουριστές με υψηλό βαλάντιο, οι οποίοι αγοράζουν ακριβές υπηρεσίες και προϊόντα. «Συνήθως, η Ισπανία ήταν συνώνυμη με τον φθηνό τουρισμό», επισημαίνει ο Αλεχάνδρο Μπαταγιέρ, αντιπρόεδρος του υπερπολυτελούς κέντρου ευεξίας Sha Wellness Clinic. «Σήμερα έχουμε ως χώρα κατορθώσει να αναβαθμίσουμε το εμπορικό μας σήμα». Σε έκθεση της εταιρείας επιχειρηματικών συμβούλων Bain & Co και του μη κερδοσκοπικού οργανισμού για την προώθηση του κλάδου ειδών πολυτελείας της Ισπανίας Circulo Fortuny, αναφέρεται ότι η εν λόγω αγορά αποτιμάται σε 9,2 δισ. ευρώ για το 2017, δηλαδή είναι τρεις φορές μικρότερη από την αντίστοιχη γαλλική. Ωστόσο, αναπτύσσεται ταχύτατα με ρυθμό 9,2% ετησίως και αναμένεται να ξεπεράσει τα 20 δισ. ευρώ σε αξία το 2025. Μπορεί να μη διαθέτει οίκους τόσο φημισμένους όπως ο ιταλικός Gucci και οι γαλλικοί Chanel και Sain Laurent, αλλά είναι ιδιαίτερα δυναμική. «Η αγορά υψηλής ραπτικής και ειδών και υπηρεσιών πολυτελείας είναι μικρή στην Ισπανία, αλλά έχει θετικές προοπτικές και ταχύ ρυθμό ανάπτυξης», επισημαίνει η υπεύθυνη της έκθεσης της Bain & Co, Κλαούντια Νταρπίτζιο. Ο ισπανικός οίκος υψηλής ραπτικής και αρωμάτων Puig, που έχει στην κατοχή του τα εμπορικά σήματα Paco Rabanne και Jean Paul Gautier, είχε θεαματική αύξηση κερδών κατά 47% το 2017. Ο οίκος κοσμημάτων Tous είχε αύξηση πωλήσεων 10% και ο οίκος Loewe, που ανήκει στον LVMH, εμφάνισε καλή επίδοση, όπως αναφέρουν οι Financial Times. Οι πωλήσεις προσωπικών πολυτελών ειδών (τσάντες και παπούτσια) ενισχύθηκαν πέρυσι κατά 12%, φθάνοντας τα 5,1 δισ. ευρώ.

Η Ισπανία άφησε πίσω τη δεκαετή οικονομική κρίση και επανήλθε στην οδό της ανάπτυξης. Παράλληλα, έχει πυκνώσει το δίκτυο των αεροπορικών συνδέσεων με την Ασία και αυτό διευκόλυνε να την επισκέπτονται πλούσιοι τουρίστες από εκεί. Η σημαντική ανάπτυξη παρατηρείται στην εστίαση και στα ξενοδοχεία, σύμφωνα με την Bain & Co. Οι δραστηριότητες αυτές, οι οποίες αποτιμώνται σε 1,8 δισ. ευρώ, θα αναπτύσσονται ετησίως κατά 10%, ενώ μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια θα ανοίξουν 15 ξενοδοχεία πέντε αστέρων στη Μαδρίτη.

Πρόστιμο 1 δισ. δολαρίων στη Wells Fargo επέβαλαν οι αμερικανικές αρχές

Οι αμερικανικές κανονιστικές αρχές επέβαλαν χθες πρόστιμο 1 δισ. δολαρίων στην τράπεζα Wells Fargo επειδή εξανάγκαζε πελάτες της να αγοράσουν προϊόντα της. Πρόκειται για το μεγαλύτερο πρόστιμο που επιβάλλεται επί κυβερνήσεως Τραμπ. Το πρόστιμο αποτελεί μέρος του συμβιβασμού που επιτεύχθηκε χθες μεταξύ της διοίκησης της τράπεζας και της υπηρεσίας Προστασίας του Καταναλωτή. Οι κανονιστικές αρχές τιμωρούν τη Wells Fargo επειδή εξανάγκαζε τους πελάτες της να αγοράζουν ασφαλιστικά προϊόντα για τα αυτοκίνητά τους τα οποία δεν είχαν ανάγκη, σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες.

Η Wells Fargo εξανάγκαζε τους πελάτες της να αγοράζουν ασφάλιση για αυτοκίνητο χωρίς να τη χρειάζονται.

Πρόκειται για το τελευταίο πλήγμα που δέχεται η Wells Fargo, η οποία επί πολλά χρόνια εθεωρείτο ότι διέθετε την καλύτερη διοίκηση μεταξύ των αμερικανικών τραπεζών, αλλά τελευταία βρίσκεται στη δίνη σοβαρών κρίσεων. Ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ έχει υιοθετήσει σκληρή στάση κατά της Wells Fargo, προειδοποιώντας πέρυσι την τράπεζα ότι είναι πιθανόν να της επιβληθούν μεγάλα πρόστιμα. Υπενθυμίζουμε πως ο κ. Τραμπ επιθυμεί να απορρυθμίσει το κανονιστικό πλαίσιο των τραπεζών.

Ο προσωρινός διοικητής της υπηρεσίας Προστασίας του Καταναλωτή, Μικ Μουλβάνι, έχει ασκήσει μεγάλη πίεση για την επιβολή του προστίμου στη Wells Fargo, ενώ το ποσό είναι το μεγαλύτερο που έχει επιβάλει στην ιστορία της η υπηρεσία Προστασίας του Καταναλωτή. Ταυτόχρονα, ο Μουλβάνι εργάζεται σκληρά για να αποδυναμώσει την υπηρεσία, η οποία αποτελεί «αγκάθι» στα πλευρά της χρηματοπιστωτικής βιομηχανίας. Ο επικεφαλής έχει επικρίνει τους υφισταμένους του για αχρείαστες δαπάνες και τους έχει κατηγορήσει πως επιδεικνύουν υπερβολικό ζήλο.

«Η υπηρεσία διαθέτει υπερβολικά μεγάλη εξουσία και δεν επιβλέπονται επαρκώς οι δραστηριότητές της», έγραψε ο Μουλβάνι σε επιστολή προς το Κογκρέσο τον Απρίλιο. Δεν ζήτησε ούτε ένα δολάριο για τον τριμηνιαίο προϋπολογισμό της υπηρεσίας. Παράλληλα, όμως, προσπαθεί να διασφαλίσει ότι η υπηρεσία Προστασίας του Καταναλωτή θα εκπληρώσει την επιθυμία του προέδρου Τραμπ να επιβληθεί πρόστιμο στη Wells Fargo. Μπορεί η επιβολή του προστίμου να προστατεύσει τον Τραμπ από τις βολές που δέχεται από τους Δημοκρατικούς και από οργανώσεις καταναλωτών πως προστατεύει τις μεγάλες τράπεζες, ωστόσο είναι γεγονός ότι η υπηρεσία ερευνά πολύ λιγότερες υποθέσεις κατά τραπεζών απ' ό,τι επί Ομπάμα.

Το πρόστιμο αποτελεί μέρος του συμβιβασμού που επιτεύχθηκε μεταξύ της διοίκησης της τράπεζας και της υπηρεσίας Προστασίας του Καταναλωτή.

Τα σχέδια αναδιάρθρωσης του ομίλου αποδίδουν λόγω της καλής διοίκησης που ασκεί ο διευθύνων σύμβουλος Μποργκ Εκχολμ.

Η Ericsson επανακάμπτει, η μετοχή της εκτινάσσεται

Τα τριμηνιαία αποτελέσματα της Ericsson, της σουηδικής εταιρείας παραγωγής τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και δικτύων, ενίσχυσαν τις προσδοκίες για τη δυναμική επάνοδό της, διότι αποδίδουν τα μέτρα περικοπής κόστους. Τα περιθώρια μεικτών κερδών ενισχύθηκαν κατά 5,9% το α΄ τρίμηνο του 2018 και οι λειτουργικές ζημίες συρρικνώθηκαν στα 35,6 εκατ. δολάρια, δηλαδή ήταν αρκετά χαμηλότερες από τις εκτιμήσεις των αναλυτών. Η μετοχή της Ericsson παρουσίασε χθες τη μεγαλύτερη άνοδο σε διάστημα δεκαετίας, με άνοδο έως και 18,75% στο χρηματιστήριο της Στοκχόλμης. «Νομίζω ότι ο κόσμος είχε υποτιμήσει την ισχυρή επίδραση των μέτρων περικοπής κόστους και τη δυνατότητά μας να φέρνουμε εις πέρας τα σχέδια που εκπονούμε», σχολίασε ο οικονομικός διευθυντής της Ericsson Καρλ Μελάντερ. Τα σχέδια αναδιάρθρωσης του ομίλου αποδίδουν λόγω της καλής διοίκησης που ασκεί ο Μποργκ Εκχολμ, ο οποίος ανέλαβε καθήκοντα διευθύνοντος συμβούλου πριν από 15 μήνες. Ο νυν διευθύνων σύμβουλος μιλάει, παρ' όλα αυτά, για μια δύσκολη περίοδο, διότι οι πάροχοι τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών έχουν μειώσει τις επενδύσεις τους, εξαιτίας υποχώρησης των εσόδων τους. Παράλληλα, ο ανταγωνισμός είναι σκληρός. Οι προκάτοχοι του κ. Εκχολμ προσπάθησαν να διαφοροποιήσουν τις δραστηριότητες του ομίλου, αλλά χωρίς επιτυχία.

BLOOMBERG

Startup κατασκεύασε ρομπότ για τη συγκομιδή φράουλας

Η νεοφυής εταιρεία Octinion φαίνεται ότι βρήκε τη λύση στο πρόβλημα των χωρών που, επειδή δίνουν λίγα χρήματα στους ανειδίκευτους εργάτες, δεν μπορούν να βρουν αρκετούς για να κάνουν τις πιο απλές αγροτικές εργασίες, όπως η συγκομιδή φράουλας. Εφτιαξε ένα ρομπότ που θα αντικαταστήσει τον άνθρωπο και θα μπορεί να επιλέγει και να μαζεύει τους πιο ώριμους καρπούς. Σύμφωνα με ρεπορτάζ της γαλλικής οικονομικής εφημερίδας Les

Εχει τη δυνατότητα να κινείται αυτόνομα, με ακρίβεια εκατοστού, ανάμεσα στα φυτά, χάρη στην κατάλληλη σήμανση.

Echos, την ιδέα συνέλαβε και υλοποίησε ο Βέλγος Τομ Κοέν, επικεφαλής της Octinion. Οπως τονίζει ο ίδιος, ρομπότ αυτού του είδους έχουν τη δυνατότητα να αντικαταστήσουν τα ανθρώπινα χέρια σε πολλές εργασίες στα θερμοκήπια, να αντικαταστήσουν, εν ολίγοις, τους εποχικούς εργάτες που είναι δύσκολο να προσλάβει μια επιχείρηση. Με τη χρήση αλγορίθμων, τεχνητής όρασης και ένα μηχανικό βραχίονα, το ρομπότ του Τομ Κοέν κατορθώνει να αποσπάσει από το φυτό όσες φράουλες είναι ώριμες, με ρυθμό μία φράουλα ανά πέντε δευτερόλεπτα. «Είναι πιο αργό από το ανθρώπινο χέρι», παραδέχεται ο επικεφαλής της εταιρείας, αλλά εξηγεί ότι «αυτό το ρομπότ μπορεί να λειτουργήσει ακατάπαυστα, αρκεί να είναι καλά ρυθμισμένο και να επιβλέπεται από το κατάλληλο προσωπικό». Προκειμένου να επιτύχει αυτό το αποτέλεσμα και έχοντας να αντιμετωπίσει σκληρό ανταγωνισμό, η Octinion αναγκάστηκε να δοκιμάσει πολυάριθμες τεχνικές.

Με τη χρήση αλγορίθμων, τεχνητής όρασης και ένα μηχανικό βραχίονα, το ρομπότ της Octinion κατορθώνει να κόψει από το φυτό όσες φράουλες είναι ώριμες, με ρυθμό έναν καρπό ανά πέντε δευτερόλεπτα.

Πρωτίστως χρειάστηκε να σχεδιάσει το χέρι του ρομπότ να εκτελεί λεπτές κινήσεις. Οπως τονίζει ο Τομ Κοέν, «επινοήσαμε ένα σύστημα που ασκεί ομοιόμορφα την ίδια πίεση σε όλη στην επιφάνεια του φρούτου χωρίς να το τραυματίζει». Μια άλλη δυσκολία που αντιμετώπισε η εταιρεία ήταν το πώς θα αντιλαμβανόταν το ρομπότ το πόσο ώριμος είναι ο κάθε καρπός. Το εξόπλισε έτσι με ένα σύστημα τεχνητής νοημοσύνης, το οποίο είναι συνδεδεμένο με την ακοή του. Το ρομπότ έχει τη δυνατότητα να κινείται αυτόνομα, με ακρίβεια εκατοστού, ανάμεσα στα φυτά, χάρη στη σήμανση που έχει εγκαταστήσει η εταιρεία. Εχει, άλλωστε, δοκιμαστεί επί μήνες στο εργαστήριο και είναι πλέον έτοιμο για τη γενική δοκιμή σε αγρούς ή σε θερμοκήπια.

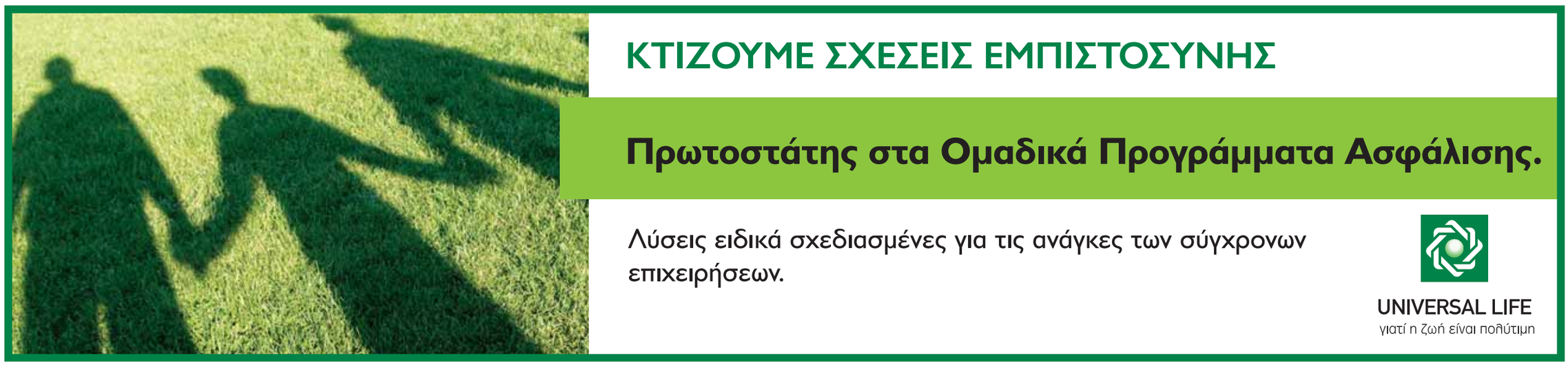

13-OIK_DIETHNH_KATHI 26/04/18 18:41 Page 13

Η τεχνολογία blockchain φέρνει επανάσταση και στη ναυτιλία

Θα αλλάξει άρδην τα συστήματα μεταφοράς και παρακολούθησης φορτίων

Παρότι πολλοί πιστεύουν ότι το bitcoin έχει χρησιμοποιηθεί συχνά για το ξέπλυμα μαύρου χρήματος, η τεχνολογία blockchain, στην οποία βασίζεται, θεωρείται πολύ σημαντική. Ο λόγος είναι ότι μπορεί να προσφέρει πολύτιμες υπηρεσίες σε πολλούς κλάδους σε όλο τον κόσμο. Για παράδειγμα, αν χρησιμοποιηθεί στη ναυτιλία, θα αλλάξει εκ βάθρων την οργάνωση των συστημάτων μεταφοράς και παρακολούθησης των φορτίων, μειώνοντας κατά πολύ τη χρήση χαρτιού, τα κόστη αλλά και τις θέσεις εργασίας. Οι ειδήμονες κάνουν λόγο για νέα εποχή που θα ανατείλει για τον κλάδο. Με τα σημερινά δεδομένα, ένα πλοίο-ψυγείο του ναυτιλιακού κολοσσού Maersk το οποίο μεταφέρει αβοκάντο και τριαντάφυλλα και ξεκινάει από την Κένυα με προορισμό την Ολλανδία απαιτεί τη συνεργασία 30 φορέων και πολλών ατόμων. Όλοι αυτοί παρακολουθούν το ταξίδι του φορτίου στην Ευρώπη. Πριν από την έναρξη αυτού του ταξιδιού χρειάστηκαν 34 ημέρες για να φθάσει το εμπόρευμα από τους παραγωγούς στους λιανεμπόρους. Δέκα ημέρες διήρκεσε η αναμονή για τη διεκπεραίωση των εγγράφων.

Το κόστος μεταφοράς εμπορευμάτων θα μειωθεί και θα επηρεάσει αναλόγως τις αποφάσεις των εταιρειών για το πού θα είναι η βάση τους.

Σήμερα, για να πλεύσουν τα δεξαμενόπλοια των ναυτιλιακών κολοσσών, τα οποία μεταφέρουν διάφορα προϊόντα, απαιτείται η αγαστή συνεργασία 30 φορέων και πολλών ατόμων για μεγάλο χρονικό διάστημα. Με τη χρήση της τεχνολογίας blockchain, αυτό πρόκειται να αλλάξει. Αναμένεται μείωση του χρόνου, αλλά και του κόστους.

Οφέλη

Η παγκοσμιοποίηση έχει προσφέρει πολλά στη ναυτιλία, βοηθώντας την να αναπτύξει δίκτυα με πολύ γρήγορα και μεγάλα πλοία, με λιμάνια τα οποία διαχειρίζονται ρομπότ και με γιγάντιες βάσεις δεδομένων, ώστε να παρακολουθείται η διακίνηση εμπορευμάτων και φορτίων. Ωστόσο, δεν έχει λύσει το θέμα της εκτεταμένης χρήσης χαρτιού, δηλαδή των εγγράφων τα οποία ανέρχονται σε πολλά εκατομμύρια.

Αν οικειοποιηθούν και αναπτύξουν την τεχνολογία blockchain ναυτιλιακοί όμιλοι όπως οι Maersk και Hyundai Merchant Marine, θα γίνει πραγματική επανάσταση, ανάλογη με εκείνην της δεκαετίας του 1960. Τότε, ο παγκόσμιος κλάδος της ναυτιλίας, κυριολεκτικά, μεταμορφώθηκε με τη χρήση δεξαμενοπλοίων που κατασκευάζονταν σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές. Σήμερα, για να λειτουργήσει η blockchain, θα απαιτήσει έναν πολυεπίπεδο και μεγάλου εύρους συντονισμό μεταξύ επιμέρους εθνικών και διεθνών αρχών, φορέων, εταιρειών και, πιθανώς, μεμονωμένων ατόμων. Συμπεριλαμβάνονται οι ναυπηγοκατασκευαστικές και οι ναυτιλιακές, οι τράπεζές τους, οι ασφαλιστικές και οι αντασφαλιστικές τους, οι ναυτιλιακοί πράκτορες, οι λιμενικές αρχές κ.ά. Προφανώς, όπως επισημαίνει το Bloomberg, χρειάζεται να καταρτιστεί ένα διεθνές πρωτόκολλο, στο οποίο θα ενσωματωθούν όλα τα νέα συστήματα διαχείρισης και θα ενταχθούν σε μία ενιαία κολοσσιαία πλατφόρμα. Οταν συμβεί αυτό, ο έλεγχος, η πιστοποίηση και η διασταύρωση των στοιχείων μεταφοράς των εμπορευμάτων, της ταυτότητας του πλοίου και των λιμένων απόπλου και άφιξης, που διεξάγονται από πολλούς φορείς, θα διεκπεραιώνονται σε λίγα μόνο λεπτά. Αυτό σημαίνει πλήρη αυτοματοποίηση. Το κόστος μεταφοράς εμπορευμάτων μεταξύ των πειρών θα ελαττωθεί δραστικά και θα επηρεάσει ανάλογα τις αποφάσεις των εταιρειών για το πού θα είναι η βάση τους ή από πού θα αντλούν τις πρώτες ύλες. Η APL, η οποία ανήκει στην τρίτη μεγαλύτερη εταιρεία δεξαμενοπλοίων του κόσμου CMA, μαζί με τη ζυθοποιία Anheuser-Busch, την εταιρεία συμβούλων Accenture και έναν ευρωπαϊκό τελωνειακό οργανισμό, δοκίμασαν τον Μάρτιο επιτυχώς πλατφόρμα με τη χρήση της τεχνολογίας blockchain, ενώ η Hyundai Merchant Marine δοκίμασε το σύστημα που είχε δημιουργήσει από κοινού με τον όμιλο υψηλής τεχνολογίας Samsung.

BLOOMBERG

Δεν υπάρχει «φούσκα» στη γερμανική αγορά ακινήτων

Παρότι πολλοί υποστηρίζουν ότι η πρόσφατη αύξηση των τιμών των κατοικιών στη Γερμανία έχει δημιουργήσει «φούσκα» στην αγορά, ορισμένοι έχουν αντίθετη άποψη. Ο Μίκαελ Τσαν, διευθύνων σύμβουλος της Deutsche Wohnen, της μεγαλύτερης εταιρείας ενοικιάσεως κατοικιών στη χώρα, με 160.000 διαμερίσματα, ισχυρίζεται ότι «αυτά είναι ανοησίες». «"Φούσκα" δεν υπάρχει. Τα τελευταία 20 χρόνια στη Γερμανία οι τιμές των ακινήτων δεν είχαν καμία μεταβολή», επισημαίνει ο 54χρονος επιχειρηματίας. «Απλώς σήμερα έρχεται καθυστερημένη η άνοδος των τιμών, χωρίς να σημαίνει κιόλας ότι αυτές έχουν φθάσει στα υψηλότερα επίπεδά τους».

Στις πιο περιζήτητες πόλεις για αγορές ακινήτων συγκαταλέγονται το Βερολίνο, το Αμβούργο, το Μόναχο και η Φρανκφούρτη.

Το 2017, οι επενδυτές διέθεσαν σε κατοικίες προς εκμετάλλευση στη Γερμανία 14 δισ. ευρώ, όταν το 2016 είχαν τοποθετήσει 13,5 δισ. ευρώ.

Από το 2010 έως σήμερα, οι τιμές των σπιτιών έχουν αυξηθεί σχεδόν 60%, όπως επισημαίνει σε πρόσφατη έκθεσή του ο διεθνής οίκος αξιολόγησης Fitch Ratings. Πρόκειται για κάτι πρωτοφανές, ειδικά αν σκεφθεί κανείς ότι στη γερμανική αγορά ακινήτων άργησε πολύ να εμπεδωθεί η ιδέα της ιδιοκατοίκησης. Σημαντικά καθυστέρησε και η προσέλκυση ξένων επενδυτών που ενδιαφέρονται να αγοράσουν κατοικίες στη χώρα και να τις εκμεταλλευθούν. «Οι αποδόσεις που δίνουν τα ακίνητα στη Γερμανία, και ειδικά εκείνα στις μεγαλουπόλεις, δέχονται μεγάλες πιέσεις», παρατηρεί ο Ούντο Κορντς-Ζαντσενμπάχερ, συνδιευθυντής του βραχίονα επενδύσεων κατοικιών στην BNP Paribas Real Estate στη Φρανκφούρτη. «Βέβαια, από την άλλη πλευρά, παρατηρείται μεγάλη ρευστότητα στην αγορά, ενώ οι τιμές αυτές καθεαυτές σε σύγκριση με το τι ισχύει διεθνώς είναι σχετικά χαμηλές».

Στις πιο περιζήτητες πόλεις για αγορές ακινήτων συγκαταλέγονται το Βερολίνο, το Αμβούργο, το Μόναχο και η Φρανκφούρτη. Αξίζει, επίσης, να αναφερθεί ότι διεθνώς το Βερολίνο είχε την καλύτερη επίδοση ως αγορά κατοικιών το 2017. Δεύτερη ήταν η Σμύρνη και τρίτο το Ρέικιαβικ, ενώ το Αμβούργο κατατάσσεται στην έβδομη θέση, στην όγδοη το Μόναχο και στη δέκατη η Φρανκφούρτη. Την περασμένη χρονιά, οι επενδυτές διέθεσαν σε κατοικίες προς εκμετάλλευση στη Γερμανία 14 δισ. ευρώ, όταν το 2016 είχαν τοποθετήσει 13,5 δισ. ευρώ, σύμφωνα με τα στοιχεία που συνέλεξε η BNP Paribas Real Estate. Πέραν των Ευρωπαίων επενδυτών (Γερμανών και άλλων), το πιο ζωηρό ενδιαφέρον έδειξαν οι Βορειοαμερικανοί. Εξαιρουμένης της Ε.Ε., η Βόρεια Αμερική ως περιφέρεια είχε και τις υψηλότερες επενδύσεις στη γερμανική αγορά ακινήτων για το 2017.

Ειδικά για το Βερολίνο, η αλλαγή είναι θεαματικά γρήγορη, εκπλήσσοντας ακόμα και τον μετριοπαθή Μίκαελ Τσαν της εταιρείας ακινήτων Deutsche Wohnen – οι τιμές αυξήθηκαν πέρυσι 20,5%. «Εχει να κάνει με τη χαμηλή ανεργία, την αύξηση του πληθυσμού και την έλλειψη νέων κατοικιών», λέει. Πάντως, η Fitch δεν κάνει ευοίωνες προβλέψεις. Πριν από λίγες ημέρες προέβλεψε ότι οι αυξήσεις τιμών στη γερμανική αγορά ακινήτων θα επιβραδυνθούν στο 5% φέτος και στο 3% του χρόνου, όταν το 2017 στη χώρα είχαν ενισχυθεί με ρυθμό 8,6%. Αρνητικά ίσως επιδράσει και το αυξημένο κόστος δανεισμού, με την Deutsche Bank να αναμένει ότι τα επιτόκια στα στεγαστικά δάνεια διάρκειας από 5 έως 10 χρόνια θα αυξηθούν στο 2% στα τέλη του 2018 από το 1,7% σήμερα.

BLOOMBERG

Το Πεκίνο προωθεί την εγχώρια παραγωγή μικροεπεξεργαστών

Η Κίνα επισπεύδει την υλοποίηση των σχεδίων της για την ανάπτυξη της εγχώριας αγοράς μικροεπεξεργαστών, αντιδρώντας στην απόφαση της Ουάσιγκτον να απαγορεύσει στις αμερικανικές επιχειρήσεις τις πωλήσεις στην κινεζική βιομηχανία τηλεφώνων ZTE. Σύμφωνα με αποκλειστικό ρεπορτάζ του Reuters, ανώτατοι αξιωματούχοι συναντήθηκαν μέσα στην εβδομάδα με εκπροσώπους βιομηχανικών ομίλων, στελέχη ρυθμιστικών αρχών και αξιωματούχους του πανίσχυρου Εθνικού Ταμείου Επενδύσεων σε Μικροεπεξεργαστές. Την πληροφορία ανέφεραν πηγές προσκείμενες στις σχετικές συνομιλίες, που προτίμησαν την ανωνυμία λόγω της σημαντικότητας του θέματος.

Οπως σχολιάζει το Reuters, οι κινήσεις του Πεκίνου καταδεικνύουν την έντονη ανησυχία της Κίνας για την εξάρτησή της από τους εισαγόμενους μικροεπεξεργαστές, και ειδικότερα από αμερικανικές εταιρείες, όπως οι Qualcomm και Intel Corp. Η ανησυχία έχει ενταθεί τελευταία εξαιτίας του διαφαινόμενου εμπορικού πολέμου ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου, και με ιδιαίτερη αιχμή την υψηλή τεχνολογία.

Η κινεζική εταιρεία τηλεφώνων ZTE πρόκειται να αντιμετωπίσει δυσκολίες, καθώς στο 50% έως 65% των τηλεφώνων της χρησιμοποιεί μικροεπεξεργαστές που εισάγει από την αμερικανική εταιρεία Qualcomm.

Σχολιάζοντας σχετικά η κινεζική εφημερίδα Global Times, υπογράμμιζε σε ρεπορτάζ της ότι «η Κίνα δεν θα επιτρέψει στις ΗΠΑ να χρησιμοποιήσουν τους μικροεπεξεργαστές ως όπλο εναντίον της, αλλά θα λάβει τα αναγκαία βήματα για να αντικαταστήσει τις εισαγωγές με εγχώρια παραγωγή». Οπως τονίζει το Reuters, η αναμέτρηση με την Ουάσιγκτον θα δώσει ώθηση στις εγχώριες εταιρείες μικροεπεξεργαστών, όπως οι Tsinghua Group, Huawei και Unisplendour Corp. Τον περασμένο μήνα, το Εθνικό Ταμείο Επενδύσεων σε Μικροεπεξεργαστές, που είναι γνωστό ως «Μεγάλο Ταμείο», άντλησε περίπου 32 δισ. δολάρια για να στηρίξει τον κλάδο. Η ανάπτυξη εγχώριας αγοράς μικροεπεξεργαστών αποτελεί προτεραιότητα της Κίνας στο σχέδιο «Made in China 2025», που προβλέπει την απεξάρτησή της από τις ξένες τεχνολογίες και την ανάδυση δικών της επιχειρηματικών κολοσσών υψηλής τεχνολογίας.

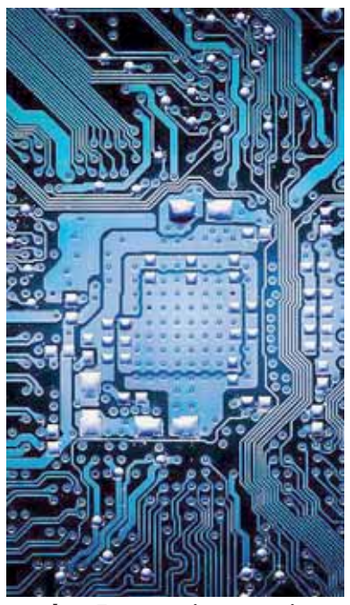

Η ανάπτυξη της εγχώριας αγοράς μικροεπεξεργαστών εντάσσεται στο σχέδιο «Made in China 2025».

Η Κίνα ανησυχεί για την εξάρτησή της από τους εισαγόμενους μικροεπεξεργαστές από αμερικανικές εταιρείες.

Η Procter & Gamble εξαγόρασε μονάδα της Merck

Η Procter & Gamble συμφώνησε να εξαγοράσει, έναντι 3,4 δισ. ευρώ, τη μονάδα προϊόντων προσωπικής περιποίησης Merck, γεγονός που θα της επιτρέψει να αποκτήσει γνωστές μάρκες βιταμινών, όπως η Seven Seas, αλλά και μεγαλύτερη πρόσβαση στις αγορές Λατινικής Αμερικής και Ασίας. Η P&G που, μεταξύ άλλων, προϊόντων κατασκευάζει τις πάνες Pampers και τα ξυραφάκια Gillette, ανακοίνωσε ότι η συμφωνία θα τη βοηθήσει να επεκτείνει την γκάμα της με προϊόντα προσωπικής υγιεινής. Στα προϊόντα που παράγει η μονάδα της Merck περιλαμβάνονται η μάρκα βιταμινών Femibion και Neurobion. Η νέα συμφωνία επιτυγχάνεται λίγο καιρό αφότου η GlaxoSmithKline είχε συμφωνήσει να εξαγοράσει, έναντι 13 δισ. δολαρίων, τη μονάδα προϊόντων προσωπικής υγιεινής της Novartis, αφότου είχε εγκαταλείψει την προσπάθεια να εξαγοράσει την αντίστοιχη μονάδα της Pfizer. Η τελευταία δυσκολεύεται να πουλήσει τη συγκεκριμένη ομάδα – το αντίτιμο που ζητάει ανέρχεται στα 20 δισ. δολάρια. Στις αρχές Απριλίου, η Reckitt Benckiser είχε εγκαταλείψει την προσπάθεια να εξαγοράσει τη συγκεκριμένη μονάδα της Pfizer, και τον Ιανουάριο το ίδιο είχε πράξει η Johnson & Johnson. Τα μη συνταγογραφούμενα φάρμακα προσφέρουν σταθερές πωλήσεις χάρη στην πίστη που δείχνουν οι πελάτες σε συγκεκριμένες μάρκες προϊόντων, ωστόσο προσφέρουν και μικρότερο περιθώριο κέρδους από τα συνταγογραφούμενα φάρμακα. Ομως, ο έντονος ανταγωνισμός στο Διαδίκτυο, κυρίως από την Amazon, και τα φθηνότερα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας έχουν περιορίσει τις πωλήσεις προϊόντων προσωπικής υγιεινής στην αμερικανική και σε άλλες αγορές της Δύσης. Πέρυσι το 12% των πωλήσεων της Procter & Gamble είχε προέλθει από προϊόντα προσωπικής υγιεινής, όπως οι οδοντόβουρτσες Oral-B και οι οδοντόκρεμες. Η τιμή εξαγοράς των 3,4 δισ. ευρώ σημαίνει ότι η γερμανική Merck περιόρισε τις απαιτήσεις της, διότι αρχικά απαιτούσε αντίτιμο ύψους τεσσάρων δισ. ευρώ, τιμή που είχε αποθαρρύνει αρχικούς ενδιαφερόμενους, όπως οι Nestle, Perrigo και Bain and Cinven.

Στα προϊόντα που παράγει η μονάδα της Merck περιλαμβάνονται η μάρκα βιταμινών Femibion και Neurobion.

Η εξαγορά θα επιτρέψει στην εταιρεία να αποκτήσει μεγαλύτερη πρόσβαση στις αγορές Λατινικής Αμερικής και Ασίας.

RCB
Η δική σου αξιόπιστη τράπεζα
Αξιοπιστία | Υπευθυνότητα | Επαγγελματισμός
www.rcbcy.com | 800 00 722
RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούντος 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

14-OIK_ELLADA_KATHI 26/04/18 18:37 Page 14

Ολική αναδιάρθρωση του ενεργειακού κλάδου

Οι αποκρατικοποιήσεις ΕΛΠΕ, ΔΕΣΦΑ, ΔΕΠΑ και ΔΕΗ και πώς επηρεάζονται από τις γεωπολιτικές εξελίξεις στη ΝΑ Ευρώπη

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Σε φάση ολικής αναδιάρθρωσης εισέρχεται ο ενεργειακός τομέας της χώρας, με οδηγό τις αποκρατικοποιήσεις των εταιρειών ΕΛΠΕ, ΔΕΣΦΑ, ΔΕΠΑ και ΔΕΗ. Η συγκυρία υλοποίησης των αποκρατικοποιήσεων καθορίζεται από δύο παράγοντες. Εσωτερικά, από την πλήρη απελευθέρωση των αγορών ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου και πετρελαίου και των συνεργειών που δημιουργεί η μεταξύ τους σύγκλιση τόσο σε επιχειρηματικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο τελικού καταναλωτή. Εξωτερικά, από τις ανακαλύψεις νέων κοιτασμάτων στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου και τις δυνατότητες που προσφέρει η γεωγραφική θέση της χώρας για τη μεταφορά τους στην Ευρώπη, παράγοντας που καθιστά τον ρόλο των ΕΛΠΕ, ΔΕΣΦΑ, ΔΕΠΑ αλλά και της ΔΕΗ, τουλάχιστον ως προς τη δραστηριότητα των δικτύων, κομβικό ευρύτερα και όχι μόνο για τα στενά όρια της μικρής εγχώριας ενεργειακής αγοράς.

Ο πρόεδρος της κινεζικής State Grid, Hu Yuhai, κατά την τελετή υπογραφής της σύμβασης για την εξαγορά του 24% του ΑΔΜΗΕ πέρυσι τον Ιούνιο, δεν έκρυψε το στρατηγικό ενδιαφέρον της εταιρείας του για την ανάπτυξη, μέσω της Ελλάδας και λόγω της γεωγραφικής της θέσης, έργων διασύνδεσης μεταξύ Ασίας, Αφρικής και Ευρώπης, με πρώτο σταθμό την ηλεκτρική διασύνδεση Ισραήλ - Κύπρου - Κρήτης (EuroAsia Interconnector). Μόλις την περασμένη Πέμπτη, εξάλλου, οι εταιρείες-μέλη του αγωγού Tap Snam, Enagas και Fluxys, που συνασπίστηκαν και διεκδίκησαν επιτυχώς τον διαγωνισμό για την εξαγορά του 66% του ΔΕΣΦΑ προσφέροντας τίμημα κατά πολύ υψηλότερο από αυτό της αζέρικης Socar το 2013 (535 εκατ. ευρώ έναντι 400 εκατ.), με κοινή ανακοίνωσή τους επισήμαναν τη στρατηγική θέση της Ελλάδας στη Μεσόγειο και τις δυνατότητές της να αναδειχθεί σε σημαντικό κόμβο για τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού και το άνοιγμα των νέων δρόμων για το φυσικό αέριο στην Ευρώπη. Η κοινοπραξία των τριών με επικεφαλής την ιταλική Snam (60%) έδωσε σκληρή μάχη για τη διεκδίκηση του ΔΕΣΦΑ προκειμένου να ενισχύσουν τον ενεργειακό άξονα της Νοτίου Ευρώπης με βασικό κορμό τον αγωγό Tap στον οποίο κατέχουν από κοινού μερίδιο 55%.

Οι εταιρείες του Tap προσβλέπουν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην τροφοδοσία της Ευρώπης με φυσικό αέριο μετά την παράκαμψη της Ουκρανίας ως πύλης για το ρωσικό αέριο. Αν και η αρχική δυναμικότητα του Tap έχει σχεδιαστεί για τη μεταφορά

Αναταράξεις από την πλήρη απελευθέρωση των αγορών ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου και πετρελαίου.

αζέρικου φυσικού αερίου, η κοινοπραξία του Tap δεν έχει αποκλείσει τη μεταφορά ρωσικού αερίου στην επόμενη φάση ανάπτυξης του έργου με τον διπλασιασμό της δυναμικότητάς του. Αντιθέτως μέσω του Tap και της ενίσχυσης ενός ευρύτερου δικτύου μεταφοράς φυσικού αερίου στον Νότο, οι εταιρείες του Tap επιδιώκουν την αποδυνάμωση του βορείου ενεργειακού άξονα που προωθεί η Γερμανία για τη μεταφορά ρωσικού αερίου μέσω του σχεδίου του Nord Stream 2. Η Ιταλία ως ένας από τους μεγαλύτερους καταναλωτές αερίου στην Ευρώπη, έχει πρωτοστατήσει σε σχέδια μεταφοράς φυσικού αερίου μέσω ενός Νότιου Διαδρόμου, επιδιώκοντας συμμαχίες ώστε να αποτρέψει τον κίνδυνο να ελέγχει η Γερμανία τη «στρόφιγγα» του αερίου για ολόκληρη την Ευρώπη. Ενδεικτική της γεωστρατηγικής σημασίας του ΔΕΣΦΑ για την Ιταλία είναι η δήλωση του CEO της Snam, Μάρκο Αλβέρα, μετά την απόφαση του ΤΑΙΠΕΔ για την ανακήρυξη προτιμητέου επενδυτή. «Το αποτέλεσμα αυτό επιβεβαιώνει τον κεντρικό ρόλο της Ιταλίας στον τομέα των ενεργειακών υποδομών στην Ευρώπη και στη Μεσόγειο», τόνισε ο κ. Αλβέρα.

Το γεωπολιτικό άρωμα που συνόδευσε τόσο την αποκρατικοποίηση του ΑΔΜΗΕ όσο και του ΔΕΣΦΑ αναμένεται να συνοδεύσει και αυτή των ΕΛΠΕ αλλά και της ΔΕΠΑ. Η πώληση του 50,1% των ΕΛΠΕ με δραστηριότητες σε όλο το ενεργειακό φάσμα από τους υδρογονάνθρακες, τη διύλιση και το φυσικό αέριο μέχρι τον ηλεκτρισμό και τις ανανεώσιμες πηγές, με ισχυρό εξαγωγικό προφίλ και παρουσία σε 6 χώρες, αναμένεται να ανατρέψει πλήρως τις υφιστάμενες ισορροπίες στην εγχώρια αγορά καυσίμων και να επηρεάσει αναπόφευκτα και τις συνδεδεμένες πλέον αγορές φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού. Πρώτη φορά στην Ελλάδα, μετά την αποχώρηση της ESSO PAPPAS (κοινοπραξία Τομ Πάπας και EXXON) το 1984 και με εξαίρεση τη δεκαετή παρουσία της Aramco μέσω της Motor Oil το διάστημα 1995-2005, ο τομέας της διύλισης με αφορμή την αποκρατικοποίηση των ΕΛΠΕ παύει να είναι αποκλειστικά ελληνική υπόθεση και γίνεται αντικείμενο επενδυτών με πολυεθνική δραστηριότητα, αφού το μέγεθος των ΕΛΠΕ μόνο μεγάλους ξένους παίκτες μπορεί να προσελκύσει. Παράλληλα ο τομέας της εμπορίας – που το 2009 έτρεψε σε φυγή τις τελευταίες εναπομείνασες πολυεθνικές του πετρελαίου BP και Shell, τα δίκτυα των οποίων εξαγοράστηκαν από τα ΕΛΠΕ και τη Motor Oil αντίστοιχα– θα υποστεί μεγάλες ανατροπές μετά την είσοδο στρατηγικού επενδυτή στα ΕΛΠΕ. Οι αναταράξεις στην εγχώρια πετρελαϊκή αγορά αναμένεται να συμπαρασύρουν και την πιο άμεσα συνδεδεμένη με αυτήν αγορά του φυσικού αερίου στην οποία κυριαρχεί η ΔΕΠΑ, την ιδιωτικοποίηση της οποίας αναμένεται να δρομολογήσει το ΤΑΙΠΕΔ το αμέσως επόμενο διάστημα.

Μέχρι τον Μάιο θα πρέπει να ξεκινήσει ο διαγωνισμός πώλησης των μονάδων Φλώρινας και Μεγαλόπολης.

Το στοίχημα πώλησης των λιγνιτικών μονάδων

Στην περίπτωση της ΔΕΗ, ο δρόμος για την πώληση των λιγνιτικών μονάδων Φλώρινας και Μεγαλόπολης άνοιξε με την κατάθεση, την περασμένη Τετάρτη, του σχετικού νομοσχεδίου στη Βουλή με τη διαδικασία του επείγοντος. Το μεγάλο στοίχημα πλέον για την κυβέρνηση είναι το κατά πόσον οι δύο εταιρείες που θα συσταθούν ως θυγατρικές της ΔΕΗ, και στις οποίες θα εισφερθούν οι προς πώληση μονάδες και τα ορυχεία που συνοδεύουν τη λειτουργία τους, θα καταφέρουν να προσελκύσουν επενδυτές, ή θα υποχρεωθεί να καταστήσει το χαρτοφυλάκιο πιο ελκυστικό βάζοντας στο «καλάθι» και υδροηλεκτρικά. Ο διαγωνισμός, σύμφωνα με το νομοσχέδιο, θα πρέπει να ξεκινήσει μέχρι τον Μάιο του 2018. Επί του παρόντος, πάντως, η κυβέρνηση θα πρέπει να αντιμετωπίσει τις αντιδράσεις της ΓΕΝΟΠ που εκδηλώνονται από απόψε τα μεσάνυχτα με 48ωρες επαναλαμβανόμενες απεργιακές κινητοποιήσεις.

Επίμαχο θέμα του νομοσχεδίου αναδείχθηκε στη Βουλή η ρύθμιση για το εργασιακό καθεστώς των εργαζομένων που θα μεταβιβασθούν στις μονάδες οι οποίες διατίθενται προς πώληση, καθώς παρά τις διαβεβαιώσεις του υπουργού Ενέργειας Γιώργου Σταθάκη περί πλήρους διασφάλισης, οι εργαζόμενοι προστατεύονται μόνο από απολύσεις για διάστημα έξι ετών.

Πρόθεση των συνδικαλιστών της ΓΕΝΟΠ, όπως διατυπώθηκε από τον πρόεδρο του συνδικάτου Γιώργο Αδαμίδη, είναι η αντίδραση στην πώληση των μονάδων να γίνει αντιληπτή από τους καταναλωτές γι' αυτό και θα επιδιώξουν διακοπές ρεύματος. Σε ετοιμότητα βρίσκεται ο ΑΔΜΗΕ, ο οποίος πλέον ελέγχεται από το Δημόσιο και την κινεζική State Grid για τη διασφάλιση της ευστάθειας του συστήματος ηλεκτροδότησης της χώρας.

Οι Ελληνες πόνταραν 11,3 δισ. ευρώ το 2017

Του **ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Χρονιά ανάπτυξης ήταν για τις επιχειρήσεις τυχερών παιγνίων στην Ελλάδα το 2017. Τα πονταρίσματα στη θεά Τύχη που έκαναν οι Ελληνες, αλλά και οι ξένοι επισκέπτες στη χώρα μας, αύξησαν τον τζίρο και τα κέρδη των παρόχων τυχερών παιγνίων (ΟΠΑΠ, καζίνο, διαδικτυακές εταιρείες). Αυτή η άνοδος τροφοδοτήθηκε κυρίως από τα τυχερά παίγνια στο Διαδίκτυο (online). Είναι πλέον η σημαντικότερη αγορά σε αυτόν τον κλάδο σε όλη στην Ελλάδα.

Συγκεκριμένα, το 2017 η αγορά τυχερών παιγνίων παρουσίασε ανάπτυξη κατά 4%. Τα επίσημα μεγέθη του υπουργείου Οικονομικών δείχνουν ότι τα πονταρίσματα των παικτών σε τυχερά παίγνια ανήλθαν το 2017 σε 11,3 δισ. ευρώ, έναντι 10,8 δισ. ευρώ το 2016. Με άλλα λόγια, κάθε μήνα το πονταρίσμα ανερχόταν σε περίπου 1 δισ. ευρώ. Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτό το στοιχείο αφορά μόνον τον επίσημο και όχι τον πραγματικό τζόγο, δεδομένου ότι παραμένει μεγάλος ο όγκος του παράνομου στοιχηματισμού.

Στην περυσινή άνοδο των τυχερών παιγνίων συνέβαλαν όλοι οι πάροχοι τυχερών παιγνίων. Οι διαδικτυακοί πάροχοι (+4,7%), ο ΟΠΑΠ (+4,3%) και σε μικρότερο βαθμό τα καζίνο (+0,3%). Δεν είναι η πρώτη φορά που η αγορά σημειώνει ανάπτυξη, αλλά είναι η πρώτη φορά μετά το 2009 που όλοι οι παράγοντες της αγοράς βλέπουν τον τζίρο τους να αυξάνεται ή (τουλάχιστον) να μη μειώνεται.

Τουρισμός

Η ανάκαμψη, όμως, αυτή δεν αποδίδεται στα αυξημένα πονταρίσματα. Οπως επισημαίνουν οι ειδικοί, προέρχεται έως έναν βαθμό από την αύξηση του τουρισμού. Αυτό είναι ορατό στον τζίρο των καζίνο των τουριστικών προορισμών, όπως είναι της Ρόδου (+5,7%), της Σύρου (+11,5%), της Κέρκυρας (+11,5%) και του Καζίνο Πόρτο Καρράς (+20%). Κάμψη παρουσίασε μόνον το Καζίνο του Ρίο (-6,9%), ενώ τα μεγάλα καζίνο (Πάρνηθα, Λουτράκι, Θεσσαλονίκη) παρέμειναν περίπου στο ίδιο επίπεδο με εκείνο του 2016.

Αυτά τα μεγέθη εξακολουθούν να είναι μικρά για να μπορούν να επηρεάσουν το σύνολο της αγοράς. Η περυσινή άνοδος προήλθε κυρίως από την «εμφάνιση» του μέχρι πρόσφατα «αθέατου» και παράνομου τζόγου στην Ελλάδα. Μόνον πέρυσι οι διαδικτυακοί πάροχοι παρουσίασαν τζίρο 5,2 δισ. ευρώ στη χώρα μας, από λίγες δεκάδες εκατομμύρια ευρώ που ήταν προ του 2014. Μάλιστα, αυτές οι εταιρείες πλήρωσαν φόρο παιγνίων (GGR Tax) πάνω από 200 εκατ. ευρώ, αντί περίπου 65.000 ευρώ που είχαν πληρώσει την τριετία 2012-14. Σύμφωνα με τον τέως αναπληρωτή υπουργό Οικονομικών Τρύφωνα Αλεξιάδη, το Δημόσιο εισέπραξε φόρο από τις 24 εταιρείες με προσωρινή άδεια παροχής υπηρεσιών παιγνίων ύψους 32.000. ευρώ το 2012, 5.000 ευρώ το 2013 και 27.000 ευρώ το 2014.

Ο φόρος περίπου 30% επιβάλλεται επί των εσόδων που έχουν οι πάροχοι – Πριν από το 2012 ήταν σχεδόν μηδενικός, ενώ έως το 2015 τον πλήρωναν τα καζίνο και ο ΟΠΑΠ.

Πίεση

Η αλλαγή από το 2015 και μετά είναι αποτέλεσμα της συνδυασμένης πίεσης των εποπτικών αρχών της αγοράς τυχερών παιγνίων (ΑΑΔΕ, Επιτροπή Παιγνίων, Οικονομική Αστυνομία κ.λπ.) προς τους παίκτες της αγοράς. Οι τρεις μαζί ανάγκασαν ορισμένους παίκτες του διαδικτυακού τζόγου να νομιμοποιήσουν μέρος ή το σύνολο της δραστηριότητάς τους. Σημειώνεται ότι ο τζίρος των 5,2 δισ. ευρώ στην Ελλάδα από τυχερά παίγνια προκαλείται μόνον από τέσσερις εταιρείες (Stoiximan, Bet365, SportingOdds και Pokerstars), και μάλιστα το 50% προέρχεται μόνον από μία εταιρεία (Stoiximan). Επίσης, όλες οι προαναφερόμενες επιχειρήσεις έχουν έδρα στη Μάλτα. Ο τζίρος, τα έσοδα και τα κέρδη τους είναι όσα οι ίδιες δηλώνουν.

Η κυβέρνηση, και η Επιτροπή Παιγνίων (ΕΕΕΠ), που άσκησαν πίεση στους παρόχους, έφεραν αποτελέσματα, και φέτος αναμένεται ο φόρος παιγνίων που οι πάροχοι θα καταβάλουν να ξεπεράσει τα 100 εκατ. ευρώ, λόγω και του Παγκόσμιου Πρωταθλήματος Ποδοσφαίρου που θα γίνει στη Ρωσία. Η πολιτεία προετοιμάζεται, αν και με αργό ρυθμό, για τη ρύθμιση της αγοράς του διαδικτυακού τζόγου, η οποία ακόμα παραμένει «γκρι» για τους περισσότερους παίκτες.

Τα έσοδα του Δημοσίου

Νομιμοποίηση παράνομου τζόγου συντελείται αυτήν την περίοδο και στον επίγειο τζόγο. Μόνο πέρυσι ο ΟΠΑΠ εκτιμάται ότι είχε τζίρο 1 δισ. ευρώ σε τυχερά παίγνια από VLTs. Αυτός ο τζίρος, όμως, δεν προήλθε από νέους παίκτες που ανακάλυψαν τις παιγνιομηχανές, αλλά από τη νομιμοποίηση μέρους της υφιστάμενης παράνομης αγοράς.

Ο ΟΠΑΠ σήμερα λειτουργεί περίπου 10.000 παιγνιομηχανές και μετά την τροποποίηση της σύμβασής του αναμένεται να λειτουργεί 25.000 μηχανές. Οι παράνομες παιγνιομηχανές, ωστόσο, υπολογίζεται ότι είναι περισσότερες από 100.000. Αυτό προκύπτει από τα στοιχεία της Οικονομικής Αστυνομίας, η οποία καθημερινά κατάσχει δεκάδες τέτοιες μηχανές από χώρους καλά κρυμμένους σε καφετέριες, Ιντερνετ καφέ κ.λπ.

Οι ειδικοί εκτιμούν ότι περισσότερο από τα τρία τέταρτα της επίσημης αύξησης του τζίρου ή των εσόδων οφείλεται στη «νομιμοποίηση» του παράνομου τζόγου. Αυτό, ασφαλώς, φέρνει σημαντικά έσοδα στο ελληνικό Δημόσιο. Ο κλάδος των τυχερών παιγνίων κατέβαλε πέρυσι φόρο παιγνίων (GGR Tax) 662 εκατ. ευρώ ή περίπου 35 εκατ. ευρώ περισσότερα απ' ό,τι το 2016. Σημειώνεται ότι αυτός ο φόρος δεν έχει να κάνει με τον φόρο εισοδήματος στα τέλη της χρονιάς, αλλά επιβάλλεται επί των εσόδων των παρόχων σε ποσοστό περίπου 30%. Πριν από το 2012, αυτός ο φόρος ήταν σχεδόν μηδενικός, ενώ έως το 2015 τον πλήρωναν μόνο τα καζίνο και ο ΟΠΑΠ.

Πονταρίσματα τυχερών παιγνίων στην Ελλάδα

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

	2017			2016		
	ΤΖΙΡΟΣ	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΟΧΩΝ (GGR*)	ΕΣΟΔΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ (GGR* ΤΑΧ)	ΤΖΙΡΟΣ	ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΟΧΩΝ (GGR*)	ΕΣΟΔΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ (GGR* ΤΑΧ)
Ετ. Ιντερνετ	5.280,3	280,6	98,3	5.045,2	215,1	75,3
ΟΠΑΠ	4.422,9	1.455,5	482,6	4.230,0	1.397,6	466,7
Καζίνο	1.582,1	253,5	81,2	1.577,9	262,7	84,2
ΣΥΝΟΛΟ	**11.285,3**	**1.989,6**	**662,1**	**10.853,1**	**1.875,4**	**626,2**

ΠΗΓΗ: ΥΠΟΙΚ GGR: Gross Gaming Revenues (Προκύπτει από τον τζίρο των παιγνίων, αφαιρουμένων των κερδών των παικτών)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Εφαρμογή νόμων της Ε.Ε. για μείωση ενεργειακού κόστους ζητεί ο ΣΕΒ

Τον κώδωνα του κινδύνου και την άμεση παρέμβαση του υπουργού Ενέργειας Γιώργου Σταθάκη, ώστε να προχωρήσουν τα μέτρα που προβλέπει η ευρωπαϊκή νομοθεσία για την ελάφρυνση του ενεργειακού κόστους στην ενεργοβόρο βιομηχανία από επιβαρύνσεις που συνδέονται με τους μηχανισμούς στήριξης των ΑΠΕ, ζητεί η επιτροπή ενέργειας του ΣΕΒ. Με επιστολή προς τον κ. Σταθάκη που υπογράφουν οι πρόεδροι της επιτροπής ενέργειας, Ευάγγελος Μυτιληναίος και Δημήτρης Παπαλεξόπουλος, εστιάζουν στο μέτρο της αντιστάθμισης που χρήζει αναθεώρησης λόγω της αύξησης του κόστους CO2, της καθυστέρησης στην εφαρμογή ενός σχεδίου προσαρμογής με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ε.Ε. και στην κατάργηση του περίφημου τέλους προμηθευτή, σε εφαρμογή των συμφωνηθέντων με τους θεσμούς.

Η επιτροπή ενέργειας του ΣΕΒ κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για τις επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα της ελληνικής βιομηχανίας και ζητεί άμεσα ενημέρωση από τον υπουργό Γιώργο Σταθάκη για την πορεία έγκρισης του σχεδίου προσαρμογής με τις κατευθυντήριες γραμμές, που παραμένει επί μακρόν σε εκκρεμότητα. Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς της ενέργειας και του περιβάλλοντος θεσπίστηκαν για να προστατέψουν την ενεργοβόρο ευρωπαϊκή βιομηχανία από επιβαρύνσεις που συνδέονται με την εφαρμογή μηχανισμών στήριξης των ΑΠΕ και τέθηκαν σε ισχύ από το 2014.

Το υπουργείο Ενέργειας διαπραγματεύεται μέχρι σήμερα το σχέδιο προσαρμογής της χώρας με το καθεστώς των κατευθυντηρίων γραμμών με αποτέλεσμα, όπως χαρακτηριστικά επισημαίνεται στην επιστολή προς τον κ. Σταθάκη, «να ελλοχεύει ο καταλυτικός κίνδυνος να βρεθεί η ελληνική βιομηχανία εκτεθειμένη λόγω καθυστερημένης εφαρμογής του σχεδίου προσαρμογής, ιδίως εφόσον παρέλθουν οι προβλεπόμενες στις κατευθυντήριες γραμμές προθεσμίες».

Σε ό,τι αφορά τον μηχανισμό αντιστάθμισης του έμμεσου κόστους εκπομπών CO2 για την ενεργοβόρο βιομηχανία που εφάρμοσε και η Ελλάδα για πρώτη φορά το 2014, η επιτροπή ενέργειας του ΣΕΒ επισημαίνει την ανάγκη αναπροσαρμογής των παραδοχών που έχουν ληφθεί υπ' όψιν, καθώς η αύξηση των εκπομπών CO2 και ταυτόχρονα η μεθοδολογία μετακύλισης αυτού του κόστους που εφαρμόζει η ΔΕΗ περιορίζουν τα επίπεδα αντιστάθμισης πολύ κάτω από το 80% που προβλέπει η ενωσιακή νομοθεσία και υπό προϋποθέσεις ακόμη και σε επίπεδα μόλις 50%-60%.

Το τρίτο, τέλος, θέμα που θέτει στην επιστολή της η επιτροπή ενέργειας του ΣΕΒ αφορά τη χρέωση προμηθευτή και η παρέμβαση γίνεται ενόψει της αναμενόμενης νομοθετικής ρύθμισης από το ΥΠΕΝ. «Οι συνθήκες ευνοούν την πλήρη και ολοσχερή κατάργηση της εν λόγω χρέωσης, χωρίς μάλιστα να απαιτείται καμία αναπροσαρμογή στο ΕΤΜΕΑΡ», αναφέρει η επιστολή, δεδομένου του σημαντικού πλεονάσματος του λογαριασμού ΑΠΕ, και επισημαίνει την υποχρέωση της χώρας έναντι των πιστωτών για την κατάργησή του από τον Μάρτιο του τρέχοντος έτους.

Την άμεση παρέμβαση του υπουργού Ενέργειας Γιώργου Σταθάκη ζητεί η επιτροπή ενέργειας του ΣΕΒ.

Η επιτροπή ενέργειας του ΣΕΒ κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για τις επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα της ελληνικής βιομηχανίας.

ΧΡΥΣΑ ΛΙΑΓΓΟΥ

15-ΟΙΚ_ΕΛΛΑΔΑ_ΚΑΤΗΙ 27/04/18 11:08 Page 15

Στόχος, η βιομηχανία

Η νέα στρατηγική της Ε.Ε. για τα πλαστικά στοχεύει στη βιομηχανία. Προβλέπει την κατάρτιση νέων κανόνων για τις συσκευασίες, ώστε να βελτιωθεί η ικανότητα ανακύκλωσης των πλαστικών υλικών και να αυξηθεί η ζήτηση για ανακυκλωμένες πλαστικές ύλες. Οπως εκτιμάται, η εφαρμογή της θα οδηγήσει και σε έναν πιο ανταγωνιστικό κλάδο πλαστικών.

Το σχέδιο της Ε.Ε.

Η νέα στρατηγική για τα πλαστικά αποτελεί μέρος του σχεδίου της Ε.Ε. για τη μετάβαση σε μια «κυκλική οικονομία». Στόχος της είναι να αντλείται η μέγιστη αξία και χρήση από όλες τις πρώτες ύλες, τα προϊόντα και τα απόβλητα, προωθώντας την εξοικονόμηση ενέργειας και τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου. Οι προτάσεις καλύπτουν τον πλήρη κύκλο ζωής των προϊόντων.

Οι κοινοτικοί πόροι

Η μετάβαση στην «κυκλική οικονομία» θα υποστηριχθεί από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ), τα οποία διαθέτουν 5,5 δισ. ευρώ για τη διαχείριση των αποβλήτων, το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» (το χρηματοδοτικό πρόγραμμα της Ε.Ε. για έρευνα και καινοτομία) με 650 εκατ. ευρώ, καθώς και από επενδύσεις σε εθνικό επίπεδο.

Ποσότητες ανακυκλώσιμων που πωλούνται για τη μετατροπή τους σε πρώτη ύλη

2017

ΤΑ ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Κάθε χρόνο **εισάγονται** περίπου **700.000** τόνοι πρώτων υλών

ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ

640 επιχειρήσεις

Οι περισσότερες στην παραγωγή εύκαμπτης συσκευασίας, οι οποίες απασχολούν **19.970** εργαζομένους

Παράγονται στη χώρα μας **370.000** τόνοι από τον κλάδο της μεταποίησης

€2 δισ.

Εκτιμάται το 2017 ο **ετήσιος τζίρος** πλαστικών στην Ελλάδα

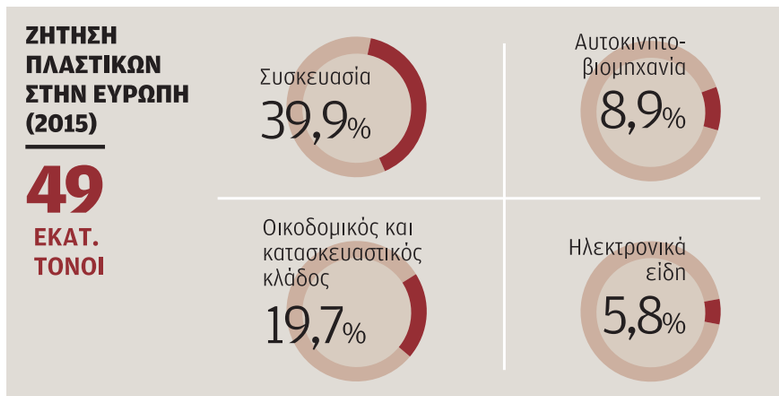

ΠΗΓΗ: Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης (ΕΕΑΑ), Plastics Europe 2016, Σύνδεσμος Βιομηχανιών Πλαστικών Ελλάδας

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Χάνεται το τρένο της κυκλικής οικονομίας

Το έλλειμμα εκπαίδευσης των πολιτών για την ανακύκλωση και τα προβλήματα σε διαλογή και επεξεργασία

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΙΑΛΙΟΥ**

Η Ελλάδα κινδυνεύει να χάσει το τρένο της κυκλικής οικονομίας. Τη στιγμή που οι εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο «τρέχουν», όπως αποδεικνύει η πρόσφατη θεσμοθέτηση της πρώτης ευρωπαϊκής στρατηγικής για τα πλαστικά, στη χώρα μας τα προβλήματα εξακολουθούν να εντοπίζονται σε χαμηλό επίπεδο, στην αλυσίδα της ανακύκλωσης και στην ποιότητα των υλικών που παράγει.

Επιχειρηματικοί κλάδοι, όπως η βιομηχανία πλαστικού, ζητούν καλύτερη εκπαίδευση των πολιτών και δομικές παρεμβάσεις στο σύστημα ανακύκλωσης, καθώς σήμερα το 45-47% του περιεχομένου των μπλε κάδων καταλήγει στους ΧΥΤΑ.

Παράλληλα, ενθαρρύνουν τα μέλη τους να κοιτάξουν το μέλλον, που πλέον δεν δείχνει και τόσο μακριά, και να προσανατολιστούν στην έρευνα και στη δημιουργία νέων προϊόντων, όπου σήμερα η Ελλάδα υστερεί.

Για να καταλάβει κανείς τι συμβαίνει, πρέπει πρώτα να ακολουθήσει τη διαδρομή της ανακύκλωσης στη χώρα μας. Ακολουθούμε λοιπόν ένα απορριμματοφόρο καθώς περνάει την πύλη του Κέντρου Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) της εταιρείας WATT στο Κορωπί, για να αφήσει προς διαλογή το περιεχόμενο των μπλε κάδων που συνέλεξε. Το ΚΔΑΥ Κορωπίου είναι ένα από τα 34 που λειτουργούν στη χώρα μας και το μεγαλύτερο στην Αττική. Είναι συμβεβλημένο με την ΕΕΑΑ και εξυπηρετεί 30 δήμους της Αττικής και 6 νησιά, δεχόμενο προς διαλογή περίπου 250 τόνους κάθε ημέρα. Οπως εξηγεί ο Κώστας Βεργανελάκης, διευθυντής Λειτουργιών της WATT, η διαλογή του περιεχομένου γίνεται με μηχανικά μέσα, ανάλογα με το μέγεθος, το σχήμα, το βάρος και το υλικό. Από το ΚΔΑΥ προκύπτουν 12 κατηγορίες υλικών (διαφορετικά είδη πλαστικών, χαρτιού, σιδηρούχων και γυαλιού).

Είναι όμως όλο το περιεχόμενο των μπλε κάδων ανακυκλώσιμο; «Το 45-47% είναι υπόλειμμα. Πρόκειται είτε για κοινά σκουπίδια ή για υλικά που δεν ανακυκλώνονται. Δυστυχώς βρίσκουμε απίστευτα πράγματα», εξηγεί ο κ. Βεργανελάκης. «Οταν ολοκληρωθεί η διαλογή, μεταφέρουμε το υπόλειμμα στον ΧΥΤΑ Φυλής και ο δήμος αναλαμβάνει το κόστος ταφής». Τα ΚΔΑΥ δεν λειτουργούν όλα με τον ίδιο τρόπο. Αλλα ανήκουν στην ΕΕΑΑ, άλλα είναι ιδιωτικά, συμβεβλημένα μαζί της (όπως το συγκεκριμένο της WATT) ή ανήκουν σε δήμους ή Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (αλλά πάντα λειτουργούν και με την οικονομική στήριξη ΕΕΑΑ). Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΕΑΑ, το 2016 ανακυκλώθηκαν 547.000 τόνοι υλικών συσκευασίας κυρίως από τους μπλε κάδους, τους μπλε κώδωνες και τις υπόλοιπες δραστηριότητες της ΕΕΑΑ. Κάποιες μονάδες στη χώρα μας πραγματοποιούν διαλογή ανακυκλώσιμων υλικών και από σύμμεικτα απορρίμματα (τους πράσινους κάδους). «Κατά τη γνώμη μου, τα υλικά που προκύπτουν από τη διαλογή κοινών αστικών απορριμμάτων είναι κακής ποιότητας και δεν μπορούν να πωληθούν εύκολα. Εχει μεγάλη σημασία τι υλικό μπαίνει στο σύστημα ανακύκλωσης», εκτιμά ο κ. Βεργανελάκης.

> *Μόνο το 53% των σκουπιδιών στους μπλε κάδους είναι ανακυκλώσιμο – «Βρίσκουμε απίστευτα πράγματα», λένε παράγοντες του κλάδου.*

Τα έσοδα από την πώληση υλικών προς ανακύκλωση ανήκουν στο ΚΔΑΥ (συνυπολογίζονται στην οικονομική στήριξη του ΚΔΑΥ από την ΕΕΑΑ). «Αυτό λειτουργεί και ως κίνητρο για την ποιότητα της διαλογής», εξηγεί ο κ. Γιάννης Ραζής, γενικός διευθυντής της ΕΕΑΑ. «Είναι προτιμότερο να γίνεται η πώληση από τους διαχειριστές των κέντρων διαλογής, που ως ιδιωτικές επιχειρήσεις γνωρίζουν καλά την αγορά». Οταν τα υλικά πωληθούν, το ΚΔΑΥ καταθέτει τα τιμολόγια στην ΕΕΑΑ (η οποία τα «διασταυρώνει» με τις υπόλοιπες καταγραφές και μετρήσεις) για να αποδείξει ότι ο κύκλος «έκλεισε».

Πού πωλούνται

Στη συνέχεια υπάρχουν δύο δρόμοι: τα ανακυκλώσιμα πωλούνται απευθείας σε μεγάλες ελληνικές ή ξένες εταιρείες, που λειτουργούν ως μεσάζοντες στο διεθνές «χρηματιστήριο της ανακύκλωσης» διαχειριζόμενες τεράστιες ποσότητες. Ή πωλούνται σε εταιρείες που τα επεξεργάζονται για να τα μετατρέψουν σε δευτερογενές υλικό, το οποίο με τη σειρά του πωλείται στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις.

Η ποιότητα των ανακυκλώσιμων υλικών είναι κομβικής σημασίας. «Οι προδιαγραφές των ΚΔΑΥ είναι συγκεκριμένες, δεν μπορεί μια επιχείρηση να λειτουργήσει αλλιώς ανταγωνιστικά», εξηγεί ο γενικός διευθυντής της ΕΕΑΑ, Γιάννης Ραζής. «Η ποιότητα του ανακυκλώσιμου πλαστικού και γυαλιού στην Ελλάδα είναι πολύ καλή. Ομως η απορρόφηση ενός προϊόντος από την αγορά εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Για παράδειγμα, τα πλαστικά «φιλμ» στέλνονταν στην Κίνα. Η αγορά αυτή έκλεισε και έτσι αρκετές χώρες, ανάμεσα στις οποίες κι εμείς, πρέπει να πληρώσουμε για τη σωστή διάθεσή του. Εκεί παρεμβαίνει η ΕΕΑΑ για να μη δημιουργείται πρόβλημα».

«Υπάρχει εταιρεία στην Ανατολική Ευρώπη που αγοράζει σήμερα το PET (υλικό των εμφιαλωμένων μπουκαλιών νερού) 30% ακριβότερα από την τιμή της αγοράς γιατί το χρησιμοποιεί για την παρασκευή ινών», λέει ο κ. Βεργανελάκης. «Αυτό έχει "χτυπήσει" την εγχώρια αγορά, διότι οι Ελληνες πωλούν εκεί την καλύτερη ποιότητα PET».

«Το πλαστικό δεν είναι σκουπίδι, έχει αξία και δημιουργεί θέσεις εργασίας»

Περίπου 700.000 τόνοι πρώτων υλών εισάγονται κάθε χρόνο στην Ελλάδα από τη βιομηχανία πλαστικών, ενώ 370.000 τόνοι παράγονται στη χώρα μας στον κλάδο της μεταποίησης, με τον τζίρο του κλάδου να εκτιμάται στα 2 δισ. ευρώ. Ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Πλαστικών Ελλάδας (ΣΒΠΕ) εκτιμά ότι υπάρχουν σαφή περιθώρια βελτίωσης στον τρόπο ανακύκλωσης στη χώρα μας, προκειμένου να ενισχυθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Παράλληλα, εκτιμά πως η ευρωπαϊκή στρατηγική για τα πλαστικά δίνει την ευκαιρία στον κλάδο να στραφεί σε νέους δρόμους, δημιουργώντας προϊόντα με βάση δευτερογενή υλικά.

«Το πρόβλημα δεν είναι το υλικό, είναι η συμπεριφορά των καταναλωτών», λέει ο Ηλίας Μάμαλης, εκτελεστικός διευθυντής του ΣΒΠΕ. «Το πλαστικό δημιουργεί και στη χώρα μας θέσεις εργασίας και προϊόντα που διευκολύνουν τον τρόπο ζωής. Το δαιμονοποιούμε επειδή το πετάμε. Δεν είναι, όμως, σκουπίδι. Είναι ένα υλικό που έχει αξία. Εκεί χρειάζεται η εκπαίδευση του κόσμου».

Εκτός από την καλύτερη ενημέρωση και εκπαίδευση των πολιτών, ο ΣΒΠΕ θεωρεί ότι πρέπει να υπάρξουν και δομικές αλλαγές και βελτιώσεις στην ανακύκλωση από τους θεσμοθετημένους φορείς και εταιρείες στη χώρα μας. «Για παράδειγμα, πρέπει να γίνει η καλύτερη εκπαίδευση του κόσμου στη σωστή χρήση του μπλε κάδου και να προχωρήσουμε στη δημιουργία του καφέ κάδου για τα κομποστοποιήσιμα. Μεσοπρόθεσμα πρέπει να περάσουμε στα τέσσερα χωριστά ρεύματα για τη συλλογή των ανακυκλώσιμων (σ.σ. χαρτί, γυαλί, πλαστικό, αλουμίνιο) όπως λειτουργεί η Βόρεια Ευρώπη. Οταν ένα ΚΔΑΥ παραλαμβάνει πιο καθαρούς μπλε κάδους, τότε θα προωθήσει καλύτερο υλικό στα εργοστάσια ανακύκλωσης, που με τη σειρά τους θα παράγουν καλύτερο δευτερογενές υλικό για επαναχρησιμοποίηση».

Ο κ. Μάμαλης εκτιμά ότι η νέα στρατηγική της Ευρώπης για τα πλαστικά (οδηγία για κυκλική οικονομία, ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση) είναι μία ευκαιρία για τον κλάδο. «Η προσαρμογή δεν είναι απλή υπόθεση. Δεν μπορεί από τη μια ημέρα στην άλλη να αντικατασταθεί ένα πλαστικό υλικό με κάποιο άλλο, ανακυκλωμένο. Πρέπει να αναπροσαρμοστεί η εφοδιαστική αλυσίδα από την αρχή, από την παραγωγή έως την πώληση. Οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις θα το κάνουν ευκολότερα. Πρέπει όμως να ξεκινήσουμε. Να μεγιστοποιήσουμε το μερίδιο των ανακυκλώσιμων υλικών στα προϊόντα μας, να δημιουργήσουμε νέα προϊόντα με βάση τα δευτερογενή υλικά. Στην Ε.Ε. ήδη οι μεγάλες εταιρείες εργάζονται με γοργούς ρυθμούς, ώστε να δημιουργήσουν τα ειδικά "πρόσθετα" που θα διευκολύνουν την ανακύκλωση του υλικού. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει ακόμη σημαντική έρευνα στον κλάδο μας, γιατί είναι μια διαδικασία που χρειάζεται χρόνο, επενδύσεις και υπομονή».

Η ανεξέλεγκτη διακίνηση υλικών από γυρολόγους σε βιοτεχνίες χωρίς προδιαγραφές

Η επεξεργασία των ανακυκλώσιμων, ώστε να μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν, είναι ένα κρίσιμο κομμάτι στην αλυσίδα. Εκεί, τον πρώτο ρόλο παίζει η τεχνολογία.

Η βιομηχανία ανακύκλωσης πλαστικών Κ. Κανελλάκης Α.Ε. διατηρεί το εργοστάσιό της στη Βοιωτία. «Διαχειριζόμαστε ετησίως περίπου 8.000-9.000 τόνους πλαστικό και παράγουμε περίπου 5.000 τόνους. Παίρνουμε ένα άχρηστο υλικό και του δίνουμε και πάλι αξία», λέει ο πρόεδρος της εταιρείας, Κώστας Κανελλάκης. Η πρώτη ύλη της επιχείρησης προέρχεται κυρίως από εργοστάσια: είναι, για παράδειγμα, συσκευασίες που δεν πέρασαν από τον ποιοτικό έλεγχο γιατί είχαν κάποιο ελάττωμα ή είναι κατάλοιπο της διαδικασίας παραγωγής. Αυτή είναι μια εξαιρετικής ποιότητας πρώτη ύλη γιατί είναι καθαρή. Οι υπόλοιπες ποσότητες που διαχειρίζεται η μονάδα προέρχονται από ΚΔΑΥ ή ιδιώτες.

«Είναι κρίσιμο να βελτιωθεί το σύστημα συλλογής και διαλογής των υλικών», εκτιμά ο κ. Κανελλάκης. «Για παράδειγμα, η συλλογή όλων των συσκευασιών σε έναν μόνο κάδο δεν βοηθάει, δημιουργεί πρόβλημα και στα ΚΔΑΥ και σε εμάς. Υπάρχουν όμως και άλλα, λιγότερα γνωστά ζητήματα. Για παράδειγμα, υπάρχουν οι "ανεπίσημες" μονάδες ανακύκλωσης: μικρές βιοτεχνίες που αγοράζουν πρώτη ύλη από γυρολόγους, το επεξεργάζονται υπό αδιευκρίνιστες συνθήκες, χωρίς έλεγχο, και παράγουν ένα πολύ χαμηλής ποιότητας υλικό, το οποίο με τη σειρά τους το διοχετεύουν σε μια μικρή βιοτεχνία που φτιάχνει λ.χ. σακούλες. Σήμερα οι "ανεπίσημες" μονάδες αντιπροσωπεύουν πάνω από το 40% του χώρου. Με το ηλεκτρονικό μητρώο (παραγωγής αποβλήτων) όμως τα πράγματα δυσκολεύουν γι' αυτές τις μονάδες. Θα δώσω ένα παράδειγμα: μια εταιρεία που πουλάει φρούτα πρέπει πλέον να δίνει τα τελάρα της σε πιστοποιημένο ανακυκλωτή. Μέχρι σήμερα περνούσαν διάφοροι, τα "μάζευαν" και γινόταν "μαύρη" διακίνηση του υλικού. Οταν όμως έχουν ανάγκη τη βεβαίωση για το ηλεκτρονικό μητρώο... μας παίρνουν τηλέφωνο και παρακαλούν. Στον κλάδο των πλαστικών αυτό είναι τεράστιο πρόβλημα».

Η αγορά, πάντως, δεν είναι ικανοποιημένη από τα υλικά που προέρχονται από τα ελληνικά ΚΔΑΥ. «Εχω πάει σε πολλά ΚΔΑΥ και ξέρω τι παίρνω. Τα καλύτερα υλικά είναι αυτά που παίρνω από το εξωτερικό», λέει ο Χρίστος Παπάζογλου, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Prepac. «Η ποιότητα των υλικών από τον μπλε κάδο είναι χαμηλή. Ο Γερμανός θα πλύνει τη συσκευασία πριν την πετάξει. Εμείς πετάμε στους μπλε κάδους σάλτσες, παπούτσια και ψόφια ζώα». Σήμερα το 15-20% των πρώτων υλών που χρησιμοποιεί η εταιρεία του προέρχεται από ανακυκλώσιμα υλικά. «Κατά τη γνώμη μου, η βελτίωση των υλικών και ο ανασχεδιασμός των συσκευασιών ώστε να είναι πλήρως ανακυκλώσιμες –όπως ζητάει η νέα ευρωπαϊκή στρατηγική για τα πλαστικά– είναι κομβικής σημασίας».

Διπλάσιες ταχύτητες για πολύ περισσότερα.

Τώρα με το δίκτυο της MTN **έχεις την υπερδύναμη** να κάνεις **πολύ περισσότερα**, ακόμη πιο γρήγορα.

Το δίκτυο με τη **μεγαλύτερη 4G κάλυψη στην Κύπρο** δεν σταματά να εξελίσσεται και σου δίνει **διπλάσιες ταχύτητες ίντερνετ στο κινητό σου**, για να κάνεις όλα όσα αγαπάς ακόμη πιο γρήγορα.

mtn.com.cy

16-OIK_ELLADA_KATHI 26/04/18 18:42 Page 16

Να παρέμβει ο πρωθυπουργός για τις επενδύσεις

Ο πρόεδρος του ΣΕΒ Θεόδωρος Φέσσας μιλάει στην «Κ» για την ανάγκη ενός μεταρρυθμιστικού big bang και την υπερφορολόγηση

Συνέντευξη στη **ΧΡΥΣΑ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Μήνυμα προς την κυβέρνηση και τον πρωθυπουργό προσωπικά να αναλάβει πρωτοβουλία για να προχωρήσουν οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις, ώστε να μπορέσει η χώρα να καλύψει το επενδυτικό κενό με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, στέλνει ο πρόεδρος του ΣΕΒ Θεόδωρος Φέσσας.

Σε συνέντευξή του στην «Κ» εν όψει του διήμερου επενδυτικού συνεδρίου που ξεκινάει με πρωτοβουλία του ΣΕΒ, ο κ. Φέσσας τονίζει την ανάγκη προσέλκυσης επενδυτικών κεφαλαίων σε παραγωγικές δραστηριότητες και εκτιμά ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με ένα «φιλοεπενδυτικό μεταρρυθμιστικό big bang», το οποίο προϋποθέτει «γενναία πολιτική βούληση στο υψηλότερο επίπεδο, δηλαδή στο επίπεδο του πρωθυπουργού». Αυτό που επιδιώκουμε είναι «η ελληνική πολιτεία να αρχίσει να σκέφτεται με το μυαλό του επενδυτή, αίροντας όλα τα εμπόδια που βρίσκονται διάσπαρτα στην καθημερινότητά του», τονίζει ο πρόεδρος του ΣΕΒ και επισημαίνει ότι μόνο με την πρωθυπουργική παρέμβαση μπορούν να λυθούν οι χιλιάδες δυσκαμψίες του δημόσιου τομέα που καθιστούν τη χώρα μας μη ελκυστική ως επενδυτικό προορισμό.

Αιχμηρός ως προς το θέμα της υπερφορολόγησης ο κ. Φέσσας σημειώνει ότι «αυτοί οι φόροι δεν δικαιολογούνται ούτε σε κράτη με ανταποδοτικές υπηρεσίες» και προτάσσει ως μείζον θέμα σήμερα «την ουσιαστική ελάφρυνση του μη μισθολογικού κόστους εργασίας». Επίσης, για τις προωθούμενες κυβερνητικές αλλαγές στα εργασιακά εκφράζει σοβαρές επιφυλάξεις και προειδοποιεί για καταστροφικά αποτελέσματα εάν προχωρήσουν χωρίς κριτήρια και χωρίς συναίνεση. «Οι συνθήκες που απαιτούν μεγαλύτερη ευελιξία για τη διάσωση επιχειρήσεων και θέσεων εργασίας δεν έχουν εκλείψει ακόμη», τονίζει. Για τη μετά τα μνημόνια εποχή πιστεύει ότι «μπορούμε και μόνοι μας»αρκεί να υιοθετηθεί το «μεταρρυθμιστικό τσουνάμι», που εισηγείται ο ΣΕΒ.

Ο επιχειρηματικός κόσμος ανησυχεί, όπως όλοι, για τα ελληνοτουρκικά, λέει ο πρόεδρος του ΣΕΒ. «Το ερώτημα είναι σε τι θέση ισχύος ή αδυναμίας βρίσκεται κάθε χώρα όταν εκδηλώνονται τέτοιες κρίσεις», επισημαίνει και καταλήγει: «Η ισχυρή οικονομία είναι προϋπόθεση για μια ισχυρή Ελλάδα».

– «Σχεδιάζουμε το μέλλον με επενδύσεις – Κερδίζουμε στον διεθνή ανταγωνισμό με πρακτικές λύσεις», είναι ο τίτλος του συνεδρίου που διοργανώνει ο ΣΕΒ το επόμενο διήμερο. Εχετε επισημάνει ότι μπαίνουμε στη μεταμνημονιακή εποχή με ένα μεγάλο επενδυτικό έλλειμμα. Για τη σύγκλιση της χώρας με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές μέσα σε 5 χρόνια, αναφέρατε ότι απαιτείται να αυξάνονται οι επενδύσεις με ρυθμό 15% τον χρόνο, ώστε να φτάσουν στα 45 δισ. ευρώ. Πώς μπορεί να επιτευχθεί αυτός ο στόχος;

– Αυτό που χρειαζόμαστε είναι κεφάλαια για επενδύσεις σε παραγωγικές δραστηριότητες και όχι δανεικά για εισαγωγές και κατανάλωση όπως γινόταν μέχρι το 2008. Και αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με ένα φιλοεπενδυτικό μεταρρυθμιστικό big bang, που θα μας κάνει να ξεχωρίσουμε θετικά από τον διεθνή επενδυτικό ανταγωνισμό. Εκτίμησή μου είναι πως με τα σημερινά δεδομένα οι ρυθμοί αποκατάστασης του επενδυτικού κενού θα ξεπεράσουν τα 10 χρόνια. Εμείς πιστεύουμε ότι πρέπει να γίνουμε πολύ πιο επιθετικοί, π.χ. οι επενδύσεις να αυξάνονται ετησίως με ρυθμό της τάξης του 15%. Με αυτό το σενάριο το κενό μπορεί να κλείσει σε 4-5 χρόνια και οι επενδύσεις να αυξηθούν από 22 δισ. σήμερα σε 45 δισ., ποσό που αντιστοιχεί στο 20% του ΑΕΠ, δηλαδή στα επίπεδα που κινείται η υπόλοιπη Ευρώπη. Φανταστείτε τι σημαίνει μια τέτοια επιτάχυνση, ώστε να κλείσουν π.χ. σύντομα πληγές όπως η υψηλή ανεργία και το brain drain. Για να συμβεί βέβαια κάτι τέτοιο απαιτείται γενναία πολιτική βούληση στο υψηλότερο επίπεδο, δηλαδή στο επίπεδο του πρωθυπουργού. Μόνο με πρωθυπουργική παρέμβαση μπορούν να λυθούν οι χιλιάδες δυσκαμψίες του δημόσιου τομέα (από την επιλογή προσώπων, την υλοποίηση τομών κ.λπ.) που καθιστούν τη χώρα μας μη ελκυστική ως επενδυτικό προορισμό.

> *Μόνο με πρωθυπουργική παρέμβαση μπορούν να λυθούν οι χιλιάδες δυσκαμψίες του δημόσιου τομέα που καθιστούν τη χώρα μας μη ελκυστική ως επενδυτικό προορισμό.*

– Εκτιμάτε ότι το αναπτυξιακό σχέδιο που παρουσίασε η κυβέρνηση στους θεσμούς εγγυάται την ανάπτυξη που έχει ανάγκη η χώρα;

– Δεν μπορώ να σχολιάσω κάτι που δεν έχω δει. Αυτό που επιδιώκουμε έντονα είναι να αρχίσει η ελληνική πολιτεία να σκέφτεται με το μυαλό του επενδυτή, αίροντας όλα τα εμπόδια που βρίσκονται διάσπαρτα στην καθημερινότητά του. Η μελέτη της Deloitte που θα παρουσιάσουμε αύριο στο επενδυτικό συνέδριο του ΣΕΒ κάνει ακριβώς αυτό. Παρουσιάζει βέλτιστες μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες και καινοτόμες επενδυτικές πρακτικές, δομές, διαδικασίες και μηχανισμούς, που εφαρμόζουν άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Γιατί όχι κι εμείς;

– Κρίνετε ότι οι μεταρρυθμίσεις έχουν προχωρήσει σε ικανοποιητικό βαθμό και τι περιθώρια αποκλιμάκωσης στη φορολογία, το κόστος χρηματοδότησης και το ενεργειακό κόστος υπάρχουν;

– Το μεγάλο στοίχημα είναι στην υλοποίηση και όχι μόνο στη νομοθέτηση μεταρρυθμίσεων. Ως προς το ζήτημα της ελάφρυνσης των βαρών, τα πάντα είναι θέμα επιλογών. Προσωπικά εκτιμώ ότι το μείζον σήμερα είναι η ουσιαστική ελάφρυνση του μη μισθολογικού κόστους της εργασίας. Τα στελέχη των ιδιωτικών επιχειρήσεων υπερφορολογούνται. Πρακτικά θεωρείται «πλούσιος» ένας μισθωτός με ετήσιες απολαβές 30-40 χιλ. ευρώ. Με την επικείμενη μείωση του αφορολόγητου θα υπερφορολογούνται και οι χαμηλά αμειβόμενοι μισθωτοί. Αυτοί οι φόροι δεν δικαιολογούνται ούτε καν σε ένα κράτος που παρέχει ανταποδοτικές δημόσιες υπηρεσίες, πολύ περισσότερο βέβαια δεν δικαιολογούνται στην Ελλάδα με την ποιότητα δημόσιων αγαθών που όλοι γνωρίζουμε. Βλάπτουν την επιχειρηματικότητα και εξωθούν όλο και περισσότερους στην παραοικονομία. Πιο λογικοί φορολογικοί συντελεστές θα φέρουν καλύτερη εισπραξιμότητα και μεγαλύτερα φορολογικά έσοδα από το «άσπρισμα» της εκτεταμένης παραοικονομίας.

– Για πρώτη φορά ύστερα από 9 χρόνια μπαίνουμε σε μια περίοδο αβεβαιότητας ως προς τη χρηματοδότηση της ελληνικής οικονομίας. Πιστεύετε ότι μπορούμε να χρηματοδοτήσουμε μόνοι μας τις ανάγκες μας ή χρειαζόμαστε κάποια στήριξη άλλου είδους, όπως εκτιμά ο κεντρικός τραπεζίτης της χώρας, κ. Στουρνάρας;

– Αν υιοθετήσουμε το «μεταρρυθμιστικό τσουνάμι» που εισηγούμαστε, ώστε να αυξηθούν εκθετικά μαζί με τις εγχώριες και οι Ξένες Αμεσες Επενδύσεις, όπως συμβαίνει σε Κύπρο και Ιρλανδία, ναι, πιστεύω ότι μπορούμε να τα καταφέρουμε και μόνοι μας. Θέλουμε όμως; Εμείς πιστεύουμε ότι αν βάλουμε τον πήχυ ψηλά και εκπλήξουμε θετικά τη διεθνή επενδυτική κοινότητα με ένα σοκ μεταρρυθμιστικών δράσεων, θα αποδείξουμε ότι αν μη τι άλλο βγαίνουμε λίγο σοφότεροι από την κρίση και αποφασισμένοι να μην επαναλάβουμε τα λάθη του παρελθόντος. Σας αφήνω να φανταστείτε το αποτέλεσμα. Οι επιφυλάξεις των επενδυτών θα γίνουν έπαινοι και τα ξένα κεφάλαια θα εισρεύσουν με ένταση και μέγεθος που θα εκπλήξουν όλους μας. Αν παρά ταύτα επιμείνουμε να ολιγωρούμε, από τον Αύγουστο του 2018 θα αναγκαστούμε να κολυμπήσουμε στα βαθιά μόνοι μας. As αναλάβει ο καθένας τις ευθύνες του για το πώς θα δημιουργηθεί ξανά νέος πλούτος και ευημερία στη χώρα μας.

> *Αυτοί οι φόροι δεν δικαιολογούνται ούτε καν σε ένα κράτος που παρέχει ανταποδοτικές δημόσιες υπηρεσίες, πολύ περισσότερο βέβαια δεν δικαιολογούνται στην Ελλάδα.*

– Σας ανησυχούν κάποια πεδία, όπως για παράδειγμα τα ελληνοτουρκικά μετά την κλιμακούμενη ένταση των τελευταίων ημερών;

– Πράγματι, η ένταση στις σχέσεις Ελλάδας - Τουρκίας υπάρχει και ανησυχεί όλους μας. Το ερώτημα είναι, σε τι θέση ισχύος ή αδυναμίας βρίσκεται κάθε χώρα όταν εκδηλώνονται τέτοιες κρίσεις. Σε αυτό το σημείο αναδεικνύεται η ευθύνη όλων μας, αλλά κυρίως της πολιτικής ηγεσίας, να υιοθετήσει πολιτικές που θα καταστήσουν την Ελλάδα οικονομικά ισχυρή και ευημερούσα, με κοινωνική συνοχή, ικανή να λειτουργήσει σταθεροποιητικά αλλά και αποτρεπτικά στην εκδήλωση γεωπολιτικών εντάσεων. Η ισχυρή οικονομία είναι προϋπόθεση για μια ισχυρή Ελλάδα.

«Εμείς πιστεύουμε ότι πρέπει να γίνουμε πολύ πιο επιθετικοί, π.χ. οι επενδύσεις να αυξάνονται ετησίως με ρυθμό της τάξης του 15%», λέει ο πρόεδρος του ΣΕΒ Θεόδωρος Φέσσας.

Η επιχειρηματικότητα χρειάζεται την ευελιξία των εταιρικών συμβάσεων

– Εν όψει της λήξης του τρίτου μνημονίου και της πρόθεσης της κυβέρνησης να προχωρήσει σε αύξηση του κατώτατου μισθού και επαναφορά παγωμένων διατάξεων για τις συμβάσεις, ποια είναι η θέση του ΣΕΒ;

– Θα μπορούσα να ισχυρίζομαι ότι η πλειοψηφία των μελών του ΣΕΒ είναι επιχειρήσεις που πληρώνουν τους εργαζομένους τους πολύ υψηλότερα από τον μέσο μισθό και συνεπώς το τι συμβαίνει με τον κατώτατο ελάχιστα τις αφορά. Αυτό όμως θα ήταν ανεύθυνο. Γιατί η ελληνική οικονομία δεν είναι μόνο οι επιχειρήσεις-μέλη του ΣΕΒ. Κι αυτές ακόμη επιχειρούν σε συνεργασία με ένα πλέγμα μικρών, μεσαίων και μεγάλων πελατών και προμηθευτών, όπου οι περισσότεροι επηρεάζονται ευθέως από τον κατώτατο μισθό. Οι συνθήκες που απαιτούν μεγαλύτερη ευελιξία για τη διάσωση επιχειρήσεων και θέσεων εργασίας δεν έχουν εκλείψει ακόμη. Η ελληνική επιχειρηματικότητα λόγω του πολύ μικρού μεγέθους της και της μεγάλης έκθεσής της σε κόκκινα δάνεια χρειάζεται για κάποια χρόνια ακόμη την ευελιξία που προσφέρουν οι επιχειρησιακές συμβάσεις. Η επαναφορά της επέκτασης χωρίς ουσιαστικά κριτήρια και χωρίς συναινέσεις σε συνδυασμό με την υποχρεωτική διαιτησία, μπορούν να έχουν καταστροφικά αποτελέσματα στη λειτουργία της αγοράς εργασίας, να αναστείλουν την καταπολέμηση της ανεργίας και την προσπάθεια που κάνουμε να αυξηθούν οι παραγωγικές επενδύσεις και να μειωθεί η παραοικονομία. Απαιτείται, συνεπώς, πολύ μεγάλη προσοχή στη διαχείριση των εργασιακών μετά τον Αύγουστο του 2018.

Μετά τα stress tests, οι τράπεζες εστιάζουν στα κόκκινα δάνεια

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Εν αναμονή των τελικών ανακοινώσεων των αποτελεσμάτων του stress test – μετά την επιβεβαίωση την προηγούμενη εβδομάδα των πληροφοριών ότι όλες οι συστημικές τράπεζες περνούν και το δυσμενές σενάριο της άσκησης– βρίσκονται οι διοικήσεις των τραπεζών, κάτι το οποίο αναμένεται να γίνει το Σάββατο 5 Μαΐου. Την προηγούμενη Τετάρτη και Πέμπτη οι διοικήσεις των τραπεζών είχαν επαφές με τους επιτελείς του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM) στη Φρανκφούρτη και ενημερώθηκαν για την πρόοδο της διαδικασίας.

Αν και τελικά αποδείχθηκε διαδικαστικού χαρακτήρα, επρόκειτο για κρίσιμη συνάντηση καθώς αν μια τράπεζα δεν είχε περάσει το δυσμενές σενάριο θα ενημερωνόταν σχετικά και θα ζητούνταν από τη διοίκηση να προετοιμαστεί για τη διαχείριση της δύσκολης αυτής κατάστασης. Αποτυχία στο δυσμενές σενάριο, δηλαδή αν μια τράπεζα εμφάνιζε δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας μικρότερο από το όριο που είχε ορίσει ο εποπτης, θα πυροδοτούσε άμεση αύξηση κεφαλαίου για την κάλυψη του ελλείμματος, πράγμα το οποίο θα είχε σοβαρές επιπτώσεις στους υφισταμένους μετόχους. Κάτι τέτοιο όμως δεν συνέβη, καθώς όλες οι συστημικές τράπεζες –Alpha, Εθνική, Eurobank και Πειραιώς– πέρασαν με επιτυχία το δυσμενές σενάριο και πλέον ετοιμάζονται για την επόμενη ημέρα, ουσιαστικά την επόμενη φάση της χώρας, χωρίς ανησυχία για την κεφαλαιακή τους κατάσταση.

Ετσι, θα μπορέσουν να εστιάσουν στο μεγάλο ζήτημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, την ενίσχυση των καταθέσεων (και τον μηδενισμό του ELA) και τη βελτίωση της κερδοφορίας τους.

Επιτελικά στελέχη τραπεζών επισημαίνουν στην «Κ» ότι η φετινή άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ήταν εξαιρετικά απαιτητική, πιο δύσκολη σε σχέση με αυτή του 2015, και πλέον δεν πρέπει να υπάρχει καμία ένταση για την κεφαλαιακή κατάσταση των τραπεζών. Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι πιθανότατα μόνον μία τράπεζα θα κληθεί να υποβάλει στην ΕΚΤ κεφαλαιακό πλάνο και αυτό σε δεύτερο χρόνο, με ορίζοντα υλοποίησης το 2019.

> *Στις 5 Μαΐου η ΕΚΤ θα ανακοινώσει και επισήμως τα αποτελέσματα του τεστ αντοχής.*

Την Παρασκευή 4 Μαΐου είναι προγραμματισμένη συνεδρίαση των εποπτικών αρχών της ΕΚΤ, οι οποίες θα επικυρώσουν το stress test, ενώ η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, και οι λεπτομέρειες για τις επιδόσεις της κάθε τράπεζας, θα γίνει το πρωί του Σαββάτου 5 Μαΐου. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ολοκληρώνεται με επιτυχία ένα μεγάλο ορόσημο για τις τράπεζες και ευρύτερα την εγχώρια οικονομία, αίροντας μια μεγάλη εστία ανησυχίας: τον κίνδυνο εκτροχιασμού μιας τράπεζας. Τους προηγούμενους μήνες συχνά πυκνά γράφονταν ή συζητιούνταν πληροφορίες περί αποτυχίας τράπεζας ή τραπεζών, για υποχρεωτικές συγχωνεύσεις, ακόμα και για τον κίνδυνο να υπάρξει «κούρεμα» σε καταθέσεις (το μόνο που δεν έχουμε δει από το ξέσπασμα της κρίσης). Τα κρίσιμα σημεία από εδώ και πέρα είναι ο προσδιορισμός του πλαισίου για την επόμενη ημέρα της χώρας, μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος χρηματοδότησης, και η λύση που θα δοθεί στο θέμα του χρέους.

Αλμα τραπεζικών μετοχών

Το αίσιον πέρας του stress test τροφοδότησε το έντονο αγοραστικό ενδιαφέρον στη Σοφοκλέους. Η αγορά κινήθηκε ανοδικά όλη την εβδομάδα και είναι χαρακτηριστικό ότι ο δείκτης των τραπεζών σημείωσε άλμα άνω του 15% οδηγώντας και τον Γενικό Δείκτη σε σημαντικά υψηλότερα επίπεδα, στις 850 μονάδες, με κέρδη άνω το 4%. Η μετοχή της Alpha Bank ανήλθε στα 2,140 ευρώ ξεπερνώντας την τιμή της ανακεφαλαιοποίησης του 2015 (2 ευρώ), όπως και η Εθνική που έκλεισε στα 0,3166 ευρώ έναντι 0,3 της τιμής της ανακεφαλαιοποίησης του 2015. Πολύ κοντά στην τιμή ανακεφαλαιοποίησης ανήλθε η Eurobank κλείνοντας στο 0,9780 ευρώ (έναντι 1 ευρώ), ενώ η Πειραιώς βρίσκεται αρκετά πίσω καθώς – παρά τα κέρδη της προηγούμενης εβδομάδας– διαπραγματεύεται στα 3,170 ευρώ έναντι 6 ευρώ που έγινε η αύξηση κεφαλαίου το 2015.

Η αντίδραση των μετοχών των τραπεζών στο Χρηματιστήριο Αθηνών

	ΤΙΜΗ 20/4/18	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 6 ΜΗΝΩΝ (ΚΛΕΙΣΙΜΟ 20/10/17)
Γενικός Δείκτης	844,7 ΜΟΝΑΔΕΣ	4,2%	12,7%
Δείκτης τραπεζών	736,02 ΜΟΝΑΔΕΣ	15,3%	25,4%
Δείκτης εταιρειών υψηλής κεφαλαιοποίησης	2.180,36 ΜΟΝΑΔΕΣ	3,8%	10,4%
Alpha Bank	**€2,1400**	**16,6%**	**27,4%**
Εθνική Τράπεζα	**€0,3166**	**15,1%**	**10,7%**
Eurobank	**€0,9780**	**13,7%**	**41,7%**
Τράπεζα Πειραιώς	**€3,1700**	**14,4%**	**27,3%**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Πάνω από 35 εκατ. το κόστος από το «ψηφιακό τέλος» για τις εταιρείες τεχνολογίας

Εως 24 φορές περισσότερο θα πληρώσουν την απώλεια εσόδων από την αντιγραφή πνευματικών έργων οι εταιρείες τεχνολογίας στην Ελλάδα. Ερευνα του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδος (ΣΕΠΕ) έδειξε ότι ένα πολύ μικρό ποσοστό νόμιμων πνευματικών έργων αντιγράφεται από τους χρήστες και πως η συνολική απώλεια δεν ξεπερνά το 1,5 εκατ. ευρώ ετησίως. Αντίθετα, οι εταιρείες τεχνολογίας, που θα καταβάλουν την επιβάρυνση περί «εύλογης αμοιβής για ιδιωτική αναπαραγωγή» (ψηφιακό τέλος), θα επιβαρυνθούν φέτος με ποσό άνω των 35 εκατ.

Το ψηφιακό τέλος επιβλήθηκε το περασμένο καλοκαίρι (σε διάταξη του αρ. 18 ν. 2121/1993 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4481/2017) και προβλέπει τη καταβολή 2% επί της τιμής εισαγωγής σε Η/Υ και 6% σε ηλεκτρονικές συσκευές εγγραφής ήχου και εικόνας. Ο ΣΕΠΕ, σε συνέχεια των αλλεπάλληλων επαφών του με το υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού, προχώρησε στη διεξαγωγή ειδικής πανελλαδικής έρευνας σχετικά με τη νόμιμη ιδιωτική αναπαραγωγή προστατευμένων έργων. Η έρευνα ανατέθηκε στην εταιρεία MARC με βασικό στόχο την αποτίμηση της απώλειας πωλήσεων ετησίως και για τις τρεις κατηγορίες έργων (μουσικά, οπτικοακουστικά και συγγραφικά) λόγω νόμιμης αντιγραφής, με βάση και τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Από τα στοιχεία της προέκυψε πως το ποσοστό των χρηστών ηλεκτρονικών συσκευών που κάνουν αντίγραφα για ιδιωτική χρήση προστατευόμενων έργων πνευματικής ιδιοκτησίας, τα οποία αποκτήθηκαν νόμιμα, είναι εξαιρετικά μικρό. Συγκεκριμένα, το ποσοστό αναλογικά στο σύνολο του ελληνικού πληθυσμού είναι: **α)** 0,17% για αντίγραφα από CD, DVD ή LP και ραδιόφωνο-τηλεόραση και 0,66% για αντίγραφα από ηλεκτρονικά μουσικά αρχεία, **β)** 0,17% για αντίγραφα από DVD και 0% για αντίγραφα από τηλεόραση και επίσης 0% από ηλεκτρονικά αρχεία και **γ)** 0,08% για αντίγραφα από έντυπο και 0,74% για αντίγραφα από συγγραφικό έργο σε ηλεκτρονική μορφή.

Ο σχεδιασμός, οι προδιαγραφές και το ερωτηματολόγιο της έρευνας ακολούθησαν τα ευρωπαϊκά δεδομένα, λαμβάνοντας υπόψη αντίστοιχη έρευνα που διεξήχθη στην Ισπανία από τον όμιλο Mazars Group για τον DIGITALEUROPE (European Digital Technology Industry Association) και τη EURIMAG (Association representing the image and printing industry in Europe) τον Δεκέμβριο του 2017. Συνεπώς τα αποτελέσματα των δύο ερευνών είναι συγκρίσιμα.

Η μελέτη της MAZARS υπολόγισε για την Ισπανία την ετήσια «ζημία» συνολικά για τις τρεις κατηγορίες έργων (μουσικά, οπτικοακουστικά και συγγραφικά) στα 7,3 εκατ. Λαμβανομένου υπόψη ότι η Ελλάδα έχει περίπου το 25% του πληθυσμού της Ισπανίας, αντίστοιχα ποσοστά αντιγραφής σε κάθε κατηγορία έργων καθώς και χαμηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα, το συνολικό ποσόν ετήσιας «ζημίας» για την Ελλάδα θα πρέπει να υπολογιστεί περίπου στο 1,5 εκατ.

17-ΟΙΚ_ΕΛΛΑΔΑ_ΚΑΤΗΙ 26/04/18 18:43 Page 17

Πολιτισμός, η χαμένη ευκαιρία του τουρισμού

Το ανεπαρκές ελληνικό προϊόν αδυνατεί να εκμεταλλευθεί την αυξημένη ζήτηση

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Μάταια προσπαθούσε το ζευγάρι των Ελβετών με τις δύο κόρες του να επισκεφθεί τον αρχαίο ναό του Σουνίου. Παρά την αναστολή της απεργίας των αρχαιοφυλάκων που είχε προκηρυχθεί για το Μεγάλο Σάββατο, το περιορισμένο ωράριο λόγω Αναστάσεως και η αργία της Κυριακής του Πάσχα τους κράτησαν εκτός του αρχαιολογικού χώρου. Πιο τυχερό ήταν το κινηματογραφικό συνεργείο του BBC, που την Πέμπτη του Πάσχα κατάφερε τελικά, μετά τις αρχικές αρνήσεις, να κάνει τα γυρίσματα της ταινίας «Η Μικρή Τυμπανίστρια» αλλά μόνον για κάποιες ώρες.

Μικρές, αλλά χαρακτηριστικές περιπτώσεις της ταλαιπωρίας που αντιμετωπίζουν οι ξένοι επισκέπτες, που ταξιδεύουν στην Ελλάδα για να θαυμάσουν από κοντά τον αρχαίο πολιτισμό της. Ταξιδιώτες συνήθως υψηλού εισοδηματικού επιπέδου που μπορούν να ενισχύσουν καίρια τα έσοδα από τον τουρισμό και να συμβάλουν στη διεύρυνση της σεζόν αλλά και στην ανάδειξη νέων προορισμών πέραν των κλασικών περιοχών που προσφέρουν ήλιο και θάλασσα.

Το 2017, οι επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους ξεπέρασαν τα 16,5 εκατομμύρια, πλήθος διπλάσιο από τα προ δεκαετίας δεδομένα, ενώ τα έσοδα από εισιτήρια –όσα κόβονται– ξεπέρασαν τα 100 εκατ. ευρώ.

Η ζήτηση είναι εκεί και είναι μεγάλη, όπως δείχνουν τα τελευταία αυτά στοιχεία από τις επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, αλλά λείπουν οι εφαρμοσμένες πολιτικές για την εξυπηρέτησή της. Όμως, η χώρα και οι επιχειρήσεις όχι μόνον είναι έτοιμες γι' αυτό, αλλά διψούν για την τόνωση της οικονομίας που αυτό συνεπάγεται. Σειρά μελετών της PwC, του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου, της Oxford Economics ή του ΚΕΠΕ δείχνουν ξεκάθαρα τον δρόμο που πρέπει να ακολουθήσει η ελληνική πολιτεία για να αναδείξει τον πολιτισμό της Ελλάδας και να ενισχύσει τα έσοδα αλλά φευ, μικροσυμφέροντα, συντεχνιακές αντιλήψεις και ατολμία των ιθυνόντων κρατούν «όμηρους» και τον ελληνικό πολιτισμό και τον τουρισμό.

Διαδικτυακές υπηρεσίες

Εν τω μεταξύ, οι ελληνικοί αρχαιολογικοί χώροι και τα μουσεία, με ελάχιστες εξαιρέσεις, όπως το Μουσείο της Ακρόπολης, δεν έχουν καν επαρκείς ιστοσελίδες στο Διαδίκτυο για να επικοινωνήσουν στους δυνητικούς επισκέπτες από το εξωτερικό τον πλούτο τους. Εάν η Ελλάδα μπορούσε να προσεγγίσει τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές στο Internet και να αποκτήσει τις ψηφιακές δεξιότητες που απαιτούνται όσον αφορά το περιεχόμενο και τις υπηρεσίες που προσφέρονται online, θα μπορούσε να δημιουργήσει έως και 170.000 νέες θέσεις εργασίας. Αυτά προκύπτουν από έρευνα της Oxford Economics που εξετάζει τον αντίκτυπο του διαδικτυακού περιεχομένου στον ελληνικό τουρισμό.

Το πολιτιστικό περιεχόμενο αποτελεί βασικό στοιχείο στην έρευνα πιθανών ταξιδιωτών, ειδικά από αγορές όπως οι ΗΠΑ και η Βρετανία, όταν αυτοί σχεδιάζουν κάποιο ταξίδι τους. Το 56%

Ο διπλασιασμός των επισκέψεων την τελευταία δεκαετία δείχνει τον δρόμο για ενίσχυση των εσόδων και διεύρυνση της σεζόν.

των τουριστικών εσόδων στην Ευρώπη διασφαλίζεται online, ενώ στην Ελλάδα ούτε το 10%. Οι αναζητήσεις που σχετίζονται με τον τουρισμό έχουν αυξηθεί κατά 45% από το 2010. Συγκεκριμένα, στην Ελλάδα το 35% των τουριστικών αναζητήσεων σχετίζεται με πολιτιστικά αξιοθέατα, μουσική, τέχνες, φεστιβάλ, ιστορικά μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία.

Όμως, το διαθέσιμο περιεχόμενο για την Ελλάδα δεν μοιάζει επαρκές ούτε σε ποσότητα, ούτε σε βάθος, ούτε σε ποιότητα, κατέδειξε πρόσφατα παρουσίαση της Oxford Economics σε συνεργασία με την Google και τον Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ). Ο ΣΕΤΕ αντιλαμβανόμενος έγκαιρα τις αναπτυξιακές προοπτικές που υπάρχουν, έχει αναδείξει σε κεντρική του προτεραιότητα τη διασύνδεση του τουρισμού με τον πολιτισμό. Η PwC, σε πρόσφατη μελέτη για λογαριασμό της ελληνικής τουριστικής βιομηχανίας, ανέδειξε το πολιτισμικό προϊόν ως κεφαλαιώδους σημασία για την ανάπτυξη της οικονομίας. Στόχος, λένε οι συντάκτες της έρευνας, θα πρέπει να είναι η «ανάδειξη της χώρας ως διεθνούς προορισμού πολιτιστικού και θρησκευτικού τουρισμού». Εκτιμούν, δε, πως με τις κατάλληλες ενέργειες και επενδύσεις θα μπορούσε να φτάσει να καλύπτει το 11% των συνολικών αφίξεων στη χώρα και το 12% των συνολικών εσόδων. Υπολογίζει δε, πως οι επενδύσεις του Δημοσίου που απαιτούνται για τη χαρτογράφηση αυτού του προϊόντος δεν ξεπερνούν τα 95 εκατ. ευρώ.

Η χωρική διασπορά

Το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) σε άλλη σχετική μελέτη εξηγεί, μάλιστα, πώς «η χωρική διασπορά των μνημείων πολιτιστικού και θρησκευτικού ενδιαφέροντος σε όλη την επικράτεια, προσφέρει τη δυνατότητα αξιοποίησης των τουριστικών ρευμάτων με θέμα τον πολιτισμό και τη θρησκεία σε περιοχές που δεν είναι ανταγωνιστικές τουριστικά». Προειδοποιεί, επίσης, πως αυτός ο τουρισμός στη χώρα μας δεν έχει αξιοποιηθεί επαρκώς, κυρίως αναφορικά «με το θέμα της συνεισφοράς του στο φαινόμενο της εποχικότητας». Η ανταγωνιστικότητα του τουριστικού προϊόντος μειώθηκε, προσθέτει το ΚΕΠΕ, που σημειώνει ότι σε σχέση με ορισμένες ανταγωνίστριες χώρες όπως η Πορτογαλία και η Ιταλία βρίσκεται σε χαμηλότερες θέσεις.

Πιο συγκεκριμένα, στον πυλώνα που αναφέρεται στους πολιτιστικούς πόρους, η Ελλάδα βρίσκεται συνολικά αρκετά πίσω από τους ανταγωνιστές, αν και σημειώνει ιδιαιτέρως καλή κατάταξη αναφορικά με τα Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Μνημεία που παραμένουν αναξιοποίητα, κλειστά, μη προσβάσιμα και εντέλει σε ομηρία από την απραξία της πολιτείας, προσθέτουν παράγοντες της αγοράς.

«Αντιλήψεις δεκαετιών»

«Η διασύνδεση του τουρισμού με τον πολιτισμό αποτελεί για τον ΣΕΤΕ κεντρική στρατηγική προτεραιότητα. Διασύνδεση, όμως, στην πράξη, σημαίνει ένα καθολικό σχέδιο, μια συγκροτημένη στρατηγική, που σπάει κατεστημένες αντιλήψεις δεκαετιών και περιλαμβάνει την πολιτεία, τους ιδιώτες και το σύνολο της κοινωνίας» τονίζει στην «Κ» ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), Γιάννης Ρέτσος.

«Η προσαρμογή του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα στις νέες ανάγκες που θα γεννηθούν, οι ευρύτερες συνέργειες, τα νέα διευρυμένα ωράρια στα μουσεία και στους αρχαιολογικούς χώρους και οι σύγχρονοι τρόποι φύλαξης, τα νέα πωλητήρια και αναψυκτήρια είναι μερικές από τις αυτονόητες προϋποθέσεις για να κάνουμε το επόμενο βήμα», εξηγεί. «Και φυσικά, πάνω από όλα χρειάζεται μια νέα οπτική για την προβολή του πολιτιστικού μας αποθέματος, πέρα από παρωχημένες και συντηρητικές αντιλήψεις που κατά καιρούς εμφανίζονται. Η διευκόλυνση ξένων οπτικοακουστικών παραγωγών στη χώρα μας μέσω της απλοποίησης αδειοδότησης κινηματογράφησης και των φορολογικών κινήτρων πρέπει επιτέλους να προχωρήσει. Αποτελεί τον καλύτερο τρόπο όχι μόνο να προσελκύσουμε συγκυριακά τουρίστες, αλλά και να προσθέσουμε ακόμα μεγαλύτερη αξία στο brand Ελλάδα».

18-OIK_ELLADA_KATHI 26/04/18 18:45 Page 18

Εκρηξη απλήρωτων φόρων τον Φεβρουάριο

Ανήλθαν σε 1,9 δισ. ευρώ σε ένα μήνα χωρίς μεγάλες φορολογικές υποχρεώσεις – Υστέρηση εσόδων 315 εκατ. ευρώ τον Μάρτιο

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Ανησυχία προκαλούν τα στοιχεία τόσο για την εξέλιξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορολογουμένων τον Φεβρουάριο όσο και για την πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού τον Μάρτιο, καθώς τα έσοδα παρουσίασαν υστέρηση 315 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με τον στόχο. Σε έναν «νεκρό» φορολογικά μήνα, όπως ο Φεβρουάριος, οι απλήρωτοι φόροι ανήλθαν σε 1,9 δισ. ευρώ, όταν τον Φεβρουάριο του 2017 δεν είχαν ξεπεράσει το 1 δισ. Το γεγονός αποδίδεται σε τρεις παράγοντες:

1. «Έσκασαν» οι δόσεις των ρυθμίσεων κυρίως της οικειοθελούς αποκάλυψης εισοδημάτων.

2. Δεν καταβλήθηκαν πρόστιμα μεγάλου ύψους από τους φορολογουμένους.

3. Εξαντλήθηκαν τα φυσικά πρόσωπα και οι επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με πληροφορίες, αρκετοί φορολογούμενοι δεν κατάφεραν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ρύθμιση της οικειοθελούς αποκάλυψης εισοδημάτων, με αποτέλεσμα να εκτιναχθούν τα ληξιπρόθεσμα χρέη μόνο τον Φεβρουάριο στο 1,9 δισ. Πρόκειται για το δεύτερο μεγαλύτερο ποσό από την αρχή της κρίσης και μάλιστα σε ένα μήνα που δεν έχει μεγάλες φορολογικές υποχρεώσεις. Υπενθυμίζεται ότι τον περυσινό Ιούλιο χιλιάδες φορολογούμενοι δεν είχαν καταφέρει να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, με αποτέλεσμα να αφήσουν απλήρωτους φόρους και πρόστιμα ύψους 2 δισ. ευρώ.

Στην περίπτωση που η εικόνα αυτή συνεχισθεί και τους επόμενους μήνες, η τρύπα στα έσοδα του προϋπολογισμού θα διευρυνθεί σημαντικά, δεδομένου ότι το προσεχές διάστημα ξεκινάει η υποβολή των φορολογικών δηλώσεων και τον Ιούλιο θα πρέπει να πληρωθεί και η πρώτη δόση του φόρου εισοδήματος, ενώ τον Σεπτέμβριο η πρώτη δόση του ΕΝΦΙΑ. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε η φορολογική διοίκηση:

• Το σύνολο των ληξιπρόθεσμων οφειλών ανέρχεται σε 101,6 δισ. ευρώ. Από το ποσό αυτό, 2,8 δισ. ευρώ αφορούν νέες οφειλές που δημιουργήθηκαν το πρώτο δίμηνο του έτους. Από τα 2,8 δισ. ευρώ οι απλήρωτοι φόροι ανέρχονται σε 2,6 δισ. ευρώ. Σημειώνεται ότι τον Ιανουάριο οι φόροι που δεν είχαν καταβληθεί από τους φορολογουμένους ανέρχονται σε 693 εκατ. ευρώ ενώ το υπόλοιπο 1,907 τον περασμένο Φεβρουάριο. Οπως διευκρινίζεται από την ΑΑΔΕ, από «το νέο ληξιπρόθεσμο χρέος των 2,601 δισ. ευρώ το ένα δισ. ευρώ χρωστούν 26 οφειλέτες.

• Οι φορολογούμενοι που χρωστούν στο Δημόσιο ανέρχονται σε 3.964.279. Πρακτικά, ένας στους δύο φορολογούμενους έχει ανοιχτούς λογαριασμούς με την εφορία και 1.739.301 φορολογούμενοι είναι εκτεθειμένοι σε μέτρα αναγκαστικής είσπραξης.

• Σε 1.088.696 οφειλέτες έχουν επιβληθεί αναγκαστικά μέτρα, δηλαδή κατασχέσεις μισθών και τραπεζικών λογαριασμών. Μόνο τον Φεβρουάριο έγιναν 20.839 κατασχέσεις, δηλαδή 1.100 σε ημερήσια βάση.

• Από το σύνολο των οφειλών, 14,023 δισ. ευρώ έχουν χαρακτηριστεί επισήμως «ανεπίδεκτα είσπραξης», διαμορφώνοντας το «πραγματικό» ληξιπρόθεσμο χρέος σε 87,586 δισ. .

Πάντως, το κύμα των κατασχέσεων φαίνεται να έχει αποτελέσματα για τα ταμεία του Δημοσίου, καθώς από τις αρχές του έτους έχουν εισπραχθεί περισσότερα από 940 εκατ. ευρώ παλαιών (πριν από το 2018) και «φρέσκων» ληξιπρόθεσμων οφειλών, ποσό ιδιαίτερα εντυπωσιακό εάν συγκριθεί με τα δεδομένα προηγουμένων ετών. Βέβαια, μπροστά στο τεράστιο ποσό των 97,350 δισ. ευρώ που ανέρχονται συνολικά οι ληξιπρόθεσμες οφειλές, η είσπραξη του ανωτέρω ποσού φαντάζει σταγόνα στον ωκεανό.

Στα 2,39 δισ. το πλεόνασμα

Στα 2,39 δισ. εκτινάχθηκε το πρωτογενές πλεόνασμα στο πρώτο τρίμηνο τους έτους, με τα έσοδα τόσο του κρατικού προϋπολογισμού (περιλαμβάνουν και τις εισροές από την Ε.Ε.) όσο και του τακτικού να εμφανίζουν αύξηση. Την ίδια στιγμή, οι δαπάνες κινούνται με βάση τον στόχο εκτός από αυτές που αφορούν τις επενδύσεις.

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία που ανακοίνωσε το Γενικό Λογιστήριο του Κράτος (ΓΛΚ), το ύψος των καθαρών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού ανήλθε σε 12,112 δισ., παρουσιάζοντας αύξηση κατά 889 εκατ. ευρώ ή 7,9% έναντι του στόχου. Τα καθαρά έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού ανήλθαν σε 11,052 δισ., αυξημένα κατά 361 εκατ. ευρώ ή 3,4% έναντι του στόχου. Ακόμα και οι επιστροφές εσόδων (εξαιρουμένων των επιστροφών από το πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων οφειλών) κινούνται σε θετικό επίπεδο και συγκεκριμένα ανήλθαν σε 1,079 δισ., σημειώνοντας αύξηση κατά 227 εκατ. έναντι του στόχου (852 εκατ.). Τα έσοδα του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ανήλθαν σε 1,060 δισ., αυξημένα κατά 529 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου.

Στο σκέλος των δαπανών για την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2018 αυτές ανήλθαν στα 11,704 δισ. και παρουσιάζονται μειωμένες κατά 335 εκατ. έναντι του στόχου (12.039 εκατ.). Η μείωση αυτή οφείλεται στις δαπάνες του ΠΔΕ, οι οποίες διαμορφώθηκαν σε 348 εκατ., παρουσιάζοντας μείωση έναντι του στόχου κατά 332 εκατ.

Τον Μάρτιο, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΓΛΚ, τα καθαρά έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού ανήλθαν σε 2,753 δισ., μειωμένα έναντι του μηναίου στόχου κατά 315 εκατ. ευρώ. Ταυτόχρονα, οι επιστροφές εσόδων του Μαρτίου 2018 (εξαιρουμένων των επιστροφών από το πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων οφειλών) ανήλθαν σε 360 εκατ., σημειώνοντας αύξηση κατά 117 εκατ. έναντι του μηνιαίου στόχου (243 εκατ.). Οι δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού ανήλθαν σε 4,271 δισ. και παρουσιάζονται μειωμένες κατά 25 εκατ. ευρώ.

Εκτίναξη ληξιπρόθεσμων οφειλών

ΣΥΝΟΛΟ
ΠΑΛΑΙΕΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 2018 ΚΑΙ ΝΕΕΣ

€ 101,6 δισ.

ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ

€ 2,6 δισ.

είναι τα νέα χρέη στο πρώτο δίμηνο του 2018

€693 εκατ. Ιαν.

€1,9 δισ. Φεβρ.

Πρόκειται για το δεύτερο υψηλότερο ποσό από την αρχή της κρίσης (Ιούλιος 2017 2 δισ. ευρώ)

«ΒΡΟΧΗ» ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΩΝ

750 ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ — Ιανουάριος

1.100 ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ — Φεβρουάριος

Συνολικά στην εφορία χρωστούν 3.964.279 φορολογούμενοι, εκ των οποίων σε 1.088.696 έχουν γίνει κατασχέσεις

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΩΤΟ ΤΡΙΜΗΝΟ 2018

ΕΣΟΔΑ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	€12,112 δισ.	+889 σε σύγκριση με τον στόχο
ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	€11,704 δισ.	-335 σε σύγκριση με τον στόχο
ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ **ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ**	€2,324 δισ.	+1,224 σε σύγκριση με τον στόχο

ΠΤΩΣΗ ΤΟΝ ΜΑΡΤΙΟ
σε σύγκριση με τον στόχο

ΕΣΟΔΑ - 315 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

ΔΑΠΑΝΕΣ -25 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ονειρο οι ελαφρύνσεις για το 70% των φορολογουμένων

Του **ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ**

Σε... σαθρό οικονομικό έδαφος στηρίζονται οι υποσχέσεις της κυβέρνησης για φορολογικές ελαφρύνσεις στη μεταμνημονιακή εποχή. Οι δεσμεύσεις που έχει ήδη αναλάβει η χώρα απέναντι στους δανειστές δεν αφήνουν περιθώριο αισιοδοξίας ειδικά στα μεσαία και χαμηλά εισοδήματα, τα οποία ακόμη και στο καλύτερο σενάριο θα βρεθούν αντιμέτωπα με πρόσθετες επιβαρύνσεις έως το 2020. Ο χρόνος της συμφωνημένης μείωσης της έκπτωσης φόρου από τα 1.900 στα 1.250 ευρώ θα αποφασιστεί στις διαπραγματεύσεις του Ιουνίου για την ολοκλήρωση της 4ης αξιολόγησης. Ακόμη και αν η μείωση του αφορολογήτου ισχύσει από την 1/1/2020 οι έχοντες εισοδήματα έως 12.000 ευρώ, που αντιπροσωπεύουν το 70% του συνολικού αριθμού των φορολογουμένων, θα βρεθούν χαμένοι έως το τέλος του 2020 ακόμη και αν ενεργοποιηθεί και το «καλό πακέτο» των φορολογικών ελαφρύνσεων που έχουν ήδη σχεδιαστεί. Οσον αφορά στις υποσχέσεις για πρόσθετες φορολογικές ελαφρύνσεις, αυτές προϋποθέτουν ότι θα υπάρξει υπερπλεόνασμα από 1,7 έως και 4,4 δισ. για την περίοδο από 2019 έως το 2021. Τα δημοσιονομικά δεδομένα δεν αφήνουν πολλά περιθώρια αισιοδοξίας:

1. Για το 2019, το μόνο ανοικτό φορολογικό θέμα που βρίσκεται πάνω στο τραπέζι είναι η επίσπευση της μείωσης του αφορολογήτου ταυτόχρονα με την περικοπή των συντάξεων. Στο κακό σενάριο, το σύνολο των μισθωτών και των συνταξιούχων θα επιβαρυνθεί με 650 ευρώ, ενώ προφανώς δεν θα υπάρξει κανένα «αντίμετρο». Στο σενάριο διατήρησης του αφορολογήτου στα ίδια επίπεδα, η φορολογική πολιτική θα παραμείνει αμετάβλητη καθώς ακόμη και το αναπτυξιακό σχέδιο της κυβέρνησης δεν αφήνει περιθώρια για μειώσεις φορολογικών συντελεστών το 2019, όπως παραδέχτηκε δημόσια και ο υφυπουργός παρά το Πρωθυπουργώ Δημήτρης Λιάκος.

2. Για το 2020, το καλό σενάριο προβλέπει ότι η μείωση του αφορολογήτου θα συνοδευτεί και από πακέτο μείωσης φόρων. Ετσι, ενώ η μείωση του αφορολογήτου θα κοστίσει στους φορολογουμένους 1,92 δισ., προβλέπονται και ελαφρύνσεις αντίστοιχου ύψους. Το πρόβλημα για την κυβέρνηση είναι ότι τα οφέλη από την πιθανή ενεργοποίηση των αντίμετρων δεν αντισταθμίζουν τις απώλειες που θα έχουν μισθωτοί και συνταξιούχοι. Ο μισθωτός των 10.000 ευρώ τον χρόνο θα χάσει 650 ευρώ από τη μείωση του αφορολογήτου και θα κερδίσει περίπου 80-100 ευρώ από τα υπόλοιπα μέτρα που αφορούν μείωση του ΕΝΦΙΑ, αναμόρφωση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης (δεν αφορά τους έχοντες εισόδημα κάτω από 12.000 ευρώ) και μείωση του φόρου νομικών προσώπων. Ο μισθωτός των 10.000 ευρώ που σήμερα πληρώνει 300 ευρώ, αν μειωθούν το αφορολόγητο και ο συντελεστής, θα επιβαρύνεται με 750 ευρώ.

3. Οι πρόσθετες φορολογικές ελαφρύνσεις του 2020 που «διαφημίζει» η κυβέρνηση προϋποθέτουν ότι όχι μόνο θα επιτευχθεί ο δημοσιονομικός στόχος για πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% αλλά και ότι θα υπάρξει υπεραπόδοση της τάξεως του 1,3%, που ανεβάζει το πρωτογενές πλεόνασμα στο 4,6%. Μόνο υπό αυτή την προϋπόθεση θα υπάρχει «χώρος» για ελαφρύνσεις της τάξεως του 1,5 δισ. για το 2020.

19-OIK_SPOR_KATHI 26/04/18 18:46 Page 19

Είναι ταχείς και... γρήγοροι

Η Marca παρουσίασε τους 10 ποδοσφαιριστές με τη μεγαλύτερη ταχύτητα στον πλανήτη

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Το σύγχρονο ποδόσφαιρο έχει γίνει πια τόσο γρήγορο, που η έμφαση στην ταχύτητα τείνει να ξεπερνά πλέον την προσοχή στην τεχνική ενός ποδοσφαιριστή, κι αυτός είναι ένας από τους λόγους που η Μπορούσια Ντόρτμουντ δοκίμασε σε οικογενειακό διπλό τον θρύλο των σπριντ Γιουσέιν Μπολτ πριν από μερικές μέρες. Ποιος, όμως, είναι ο ταχύτερος ποδοσφαιριστής στον κόσμο σήμερα;

Σύμφωνα με την ισπανική εφημερίδα Marca, τον επίζηλο αυτό τίτλο παίρνει ο επιθετικός της Παρί Σεν Ζερμέν Κιλιάν Μ'μπαπέ. Ο διεθνής Γάλλος «συνελήφθη» να αναπτύσσει ταχύτητα που έφτανε τα 36 χιλιόμετρα την ώρα. «Είναι ταχύς και γρήγορος», όπως θα έλεγε και ο Νίκος Αλέφαντος, και σίγουρα πιο γρήγορος από τον πρώην επιθετικό του Ολυμπιακού Φέλιξ Μπόρχα, στον οποίο αναφερόταν ο βετεράνος προπονητής.

Βεβαίως, τις επιδόσεις του Μπολτ δεν τις φθάνει, καθώς ο Τζαμαϊκανός σπρίντερ ξεπέρασε τα 44 χλμ./ώρα όταν έσπαγε το παγκόσμιο ρεκόρ των 100 μέτρων, φτάνοντας τα 44,72 χλμ./ώρα από το 60ό έως το 80ό μέτρο της κορυφαίας κούρσας του το 2009. Με την μπάλα, όμως, πώς θα έτρεχε; Αυτή είναι η απορία και των επιτελών της Ντόρτμουντ.

Δεύτερος ταχύτερος ποδοσφαιριστής, πάντα σύμφωνα με τη Marca, είναι φέτος ο Ινιάκι Γουίλιαμς της Αθλέτικ Μπιλμπάο. Ο γεννημένος στο Μπιλμπάο από Λιβεριανούς γονείς 23χρονος επιθετικός πλησίασε αρκετά τον Μ'μπαπέ «γράφοντας» ταχύτητα 35,7 χλμ./ώρα. Στην τρίτη θέση της κατάταξης βρίσκεται η αυθόρμητη επιλογή πολλών για τον τίτλο του ταχύτερου παίκτη, ο Πιερ Εμερίκ Ομπαμεγιάνγκ της Αρσεναλ. Ο αρχηγός της εθνικής Γκαμπόν είναι λίγο πιο κάτω από τον Γουίλιαμς, με ταχύτητα 35,5 χλμ./ώρα.

Στην πρώτη πεντάδα βρίσκονται ακόμη ο Γερμανός (από Μαροκινό πατέρα) Καρίμ Μπελαραμπί της Μπάγερ Λεβερκούζεν και ο Αγγλος (με καταγωγή από την Τζαμάικα) Κάιλ Γουόκερ της Μάντσεστερ Σίτι, που «τρέχουν» με 35,27 και 35,21 χλμ./ώρα αντιστοίχως.

Ενας συμπαίκτης του Γουόκερ στη Σίτι, ο Λερουά Σανέ, κατατάσσεται έκτος με ταχύτητα στα 35,04 χλμ./ώρα. Ο Σανέ, μάλιστα, αποτελεί ιδιαίτερη περίπτωση σπρίντερ - ποδοσφαιριστή, καθώς είναι γιος του Σουλεϊμάν Σανέ, του Σενεγαλέζου διεθνούς επιθετικού που είχε διακριθεί στη δεκαετία του 1990 στην Μπουντεσλίγκα για την ταχύτητά του, σημειώνοντας χρόνους στα 100 μέτρα περί τα 10,7 δευτερόλεπτα.

Ο Σανέ υπερτερεί ελάχιστα των Μοχάμεντ Σαλάχ της Λίβερπουλ (Αιγύπτιος) και Κίνγκσλεϊ Κομάν (Γάλλος εκ Γουαδελούπης) της Μπάγερν Μονάχου που «τρέχουν» με 35 χλμ./ώρα, αλλά και του Βάσκου Αλβαρο Οδριοθόλα της Ρεάλ Σοσιεδάδ, ο οποίος με 34,99 χλμ./ώρα είναι ο ταχύτερος λευκός στην κατάταξη της Marca. Από τη δεκάδα απουσιάζει ο άλλοτε γρηγορότερος ποδοσφαιριστής του κόσμου, ο Ουαλλός Γκάρεθ Μπέιλ, που δεν διάγει και την καλύτερη σεζόν στη Ρεάλ. Σε περυσινή έρευνα ο ακραίος μεσοεπιθετικός της Ρεάλ είχε πιάσει ταχύτητα 36,88 χλμ./ώρα.

Παίκτης της πρωταθλήτριας Ευρώπης Ρεάλ υπάρχει στην πρώτη δεκάδα, αλλά δεν είναι ούτε ο Μπέιλ ούτε ο Κριστιάνο Ρονάλντο, παρά ένας αμυντικός, ο Νάτσο, με 34,62 χλμ./ώρα.

Κατ' άλλους, πάντως, ο ταχύτερος ποδοσφαιριστής στον κόσμο φέτος είναι ο Περουβιανός Λουίς Αντβίνκουλα, της μεξικανικής Λόμπος, που σε πρόσφατο αγώνα πρωταθλήματος «έγραψε τελική ταχύτητα» 36,15 χλμ./ώρα, και μάλιστα σε προσπάθειά του να επιστρέψει εγκαίρως στην άμυνα της ομάδας του.

Αρκεί, όμως, η ταχύτητα για να κάνει έναν ποδοσφαιριστή κορυφαίο; Η απάντηση είναι πως όχι, αλλά αποτελεί απαραίτητο προσόν για έναν ποδοσφαιριστή μεταξύ των κορυφαίων. Ετσι, αμφότεροι οι σούπερ σταρ του αθλήματος την τελευταία δεκαετία, ο Λιονέλ Μέσι και ο Κριστιάνο Ρονάλντο έχουν διαπρέψει και χάρη στην ταχύτητά τους, ενώ ο Μ'μπαπέ έχει προλάβει ήδη να εξαργυρώσει τον συνδυασμό ταχύτητας και τεχνικής με μια πολύ ακριβή μεταγραφή πριν καν κλείσει τα 20 του έτη. Μάλλον τρέχει προς τη σωστή κατεύθυνση...

Οι «Μπολτ» των γηπέδων

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αφαίρεση τουρνουά για πολιτικούς λόγους

Η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Αρσης Βαρών αποφάσισε να αφαιρέσει από την Ισπανία τη διοργάνωση του φετινού Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος Νέων και -23 ετών, διότι η χώρα της Ιβηρικής δεν έχει αναγνωρίσει το Κοσσυφοπέδιο, όπως και η Ελλάδα. Οπως ανέφερε χθες η έγκυρη ισπανική εφημερίδα «Ελ Μούντο», η διοργάνωση που επρόκειτο να διεξαχθεί στην Κορούνια αφαιρείται από την Ισπανία και πιθανότατα θα παραχωρηθεί στην Πολωνία.

Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας έστειλε επιστολές στα υπουργεία Αθλητισμού και Εξωτερικών της Ισπανίας ερωτώντας εάν οι αρσιβαρίστες του Κοσσυφοπεδίου θα είναι ευπρόσδεκτοι στη χώρα για τους αγώνες, δίνοντας στην ισπανική κυβέρνηση διορία τριών εβδομάδων για να απαντήσει. Κάτι τέτοιο δεν συνέβη και το εκτελεστικό γραφείο της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας αποφάσισε μέσω έκτακτης ηλεκτρονικής ψηφοφορίας να πάρει από την Κορούνια τη διοργάνωση.

Ετσι το... βάρος της διοργάνωσης αναμένεται τώρα να σηκώσει η Πολωνία, έχοντας μόνον έξι μήνες μπροστά της για να προετοιμασθεί.

«Θα θέλαμε να πιστεύουμε ότι ο αθλητισμός είναι πάνω από την πολιτική», ήταν η σχετική δήλωση προ ημερών του ταμία της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας, Αστρίτ Χασάνι, που είναι Κοσοβάρος.

Η Ισπανία αρνείται να ακολουθήσει τον ΟΗΕ, τη ΔΟΕ και άλλους διεθνείς οργανισμούς στην αναγνώριση του Κοσσυφοπεδίου (που αποσχίστηκε από τη Σερβία) ως ανεξάρτητου κράτους ώστε να μην τεθεί ως προηγούμενο για δικές της περιοχές όπως η Καταλωνία.

«Κόφτης» ενόψει Τόκιο

«Πορτοκαλί» άναψε η Διεθνής Ομοσπονδία Αρσης Βαρών στις χώρες με τις πολλές περιπτώσεις ντόπινγκ. Οι άνθρωποι του αθλήματος γνωρίζουν πολύ καλά ότι οι «αθάνατοι» της Λωζάννης επιθυμούν να βγάλουν το άθλημα από το Ολυμπιακό Πρόγραμμα, εξαιτίας των πολλών περιστατικών χρήσης απαγορευμένων ουσιών και προσπαθούν να δείξουν ότι οι ίδιοι μάχονται για την εξυγίανσή του. Ετσι, σε όσες χώρες έχουν βρεθεί πολλοί αθλητές «θετικοί», θα μπορέσουν να εκπροσωπηθούν στους Ολυμπιακούς του Τόκιο μόνο με δύο αθλητές. Αξίζει να θυμίσουμε ότι πριν από λίγες ημέρες ακόμη μία «θετική» περίπτωση είχε η ελληνική άρση βαρών.

Η διοίκηση της Διεθνούς Ομοσπονδίας Αρσης Βαρών (IWF) ανακοίνωσε ότι οι χώρες με πολλά κρούσματα θα ταξιδέψουν στην Ιαπωνία με δύο εκπροσώπους. Αντίθετα, τα κράτη χωρίς κρούσματα, ή με πολύ λίγα, θα εκπροσωπηθούν με έως οκτώ αθλητές-αθλήτριες (έως τέσσερις και τέσσερις). Τα κράτη, που θα χάσουν έξι ολυμπιακές θέσεις, είναι οι Ρωσία, Καζαχστάν, Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν και Λευκορωσία. Το Ιράν, η Ινδία και η Βουλγαρία θα περιοριστούν σε ομάδες των τεσσάρων, σύμφωνα με τη νέα διαδικασία πρόκρισης στο άθλημα για τους Ολυμπιακούς, η οποία εγκρίθηκε από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή (ΔΟΕ). Η Ινδία πριν από λίγες ημέρες κατέκτησε πέντε χρυσά μετάλλια στους αγώνες της Βρετανικής Κοινοπολιτείας, αλλά οι πολλές παραβιάσεις των κανονισμών αντιντόπινγκ δεν θα της επιτρέψουν να τους στείλει στην Ιαπωνία. Το Ιράν, το οποίο πρωταγωνίστησε στο περσινό παγκόσμιο πρωτάθλημα ανδρών, θα βρεθεί στο Τόκιο μόνο με δύο άνδρες και με δύο γυναίκες. Βεβαίως, το Ιράν μέχρι και τη διοργάνωση της Βραζιλίας δεν είχε ποτέ εκπροσώπους στις γυναίκες. Επίσης, πλήρη ομάδα στο Τόκιο δεν θα έχουν και οι Ουκρανία, Βουλγαρία, Ουζμπεκιστάν, Μολδαβία, Αλβανία, Ρουμανία και Τουρκία.

Η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Αρσης Βαρών αφαίρεσε τη διοργάνωση του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος από την Ισπανία επειδή η τελευταία δεν αναγνωρίζει το Κοσσυφοπέδιο.

Στο μεταξύ, μέσα στις επόμενες ημέρες αναμένεται να γίνει γνωστό εάν η Ελληνίδα αθλήτρια η οποία βρέθηκε «θετική» σε έλεγχο, θα ζητήσει την εξέταση του δεύτερου δείγματος. Σε διαφορετική περίπτωση θα θεωρηθεί «ντοπαρισμένη» και θα τιμωρηθεί με αποκλεισμό.

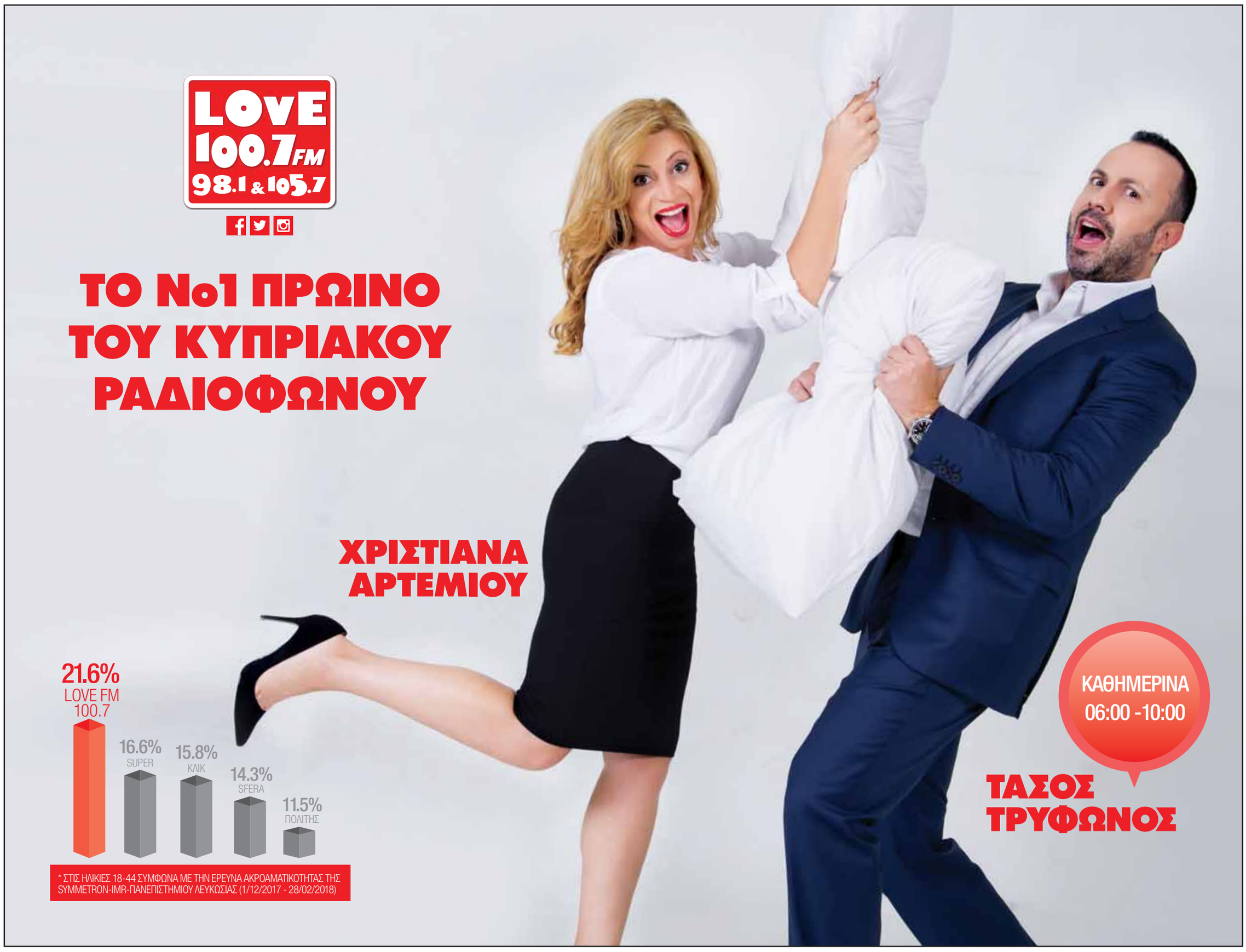

20-OIK_SYNALLAGMA_KATHI 26/04/18 18:57 Page 20

Η αυτόνομη οδήγηση ανεβάζει στροφές

Η αυτοκίνηση θα αλλάξει της κοινωνική και οικονομική ζωή, ίσως όσο την άλλαξαν και τα συμβατικά αυτοκίνητα πριν από έναν αιώνα

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ**

«Μηδενικές συγκρούσεις, μηδενικές εκπομπές, μηδενική συμφόρηση». Έτσι περιγράφει η Μαίρη Μπάρα, επικεφαλής της GM, την προοπτική της αυτόνομης οδήγησης. Ωστόσο ο δρόμος για το ουτοπικό αυτό μέλλον θα είναι μακρύς και δύσβατος, όπως φάνηκε από τα πρόσφατα θανατηφόρα περιστατικά με οχήματα της Tesla και της Uber. Οι κινητήρες της μετάβασης – κραταιές δυνάμεις της αυτοκινητοβιομηχανίας, τεχνολογικοί κολοσσοί και σωρεία start-ups– πρέπει να διαχειριστούν σύνθετα τεχνικά προβλήματα αλλά και τις αντιστάσεις της κοινής γνώμης.

Τον περασμένο μήνα, η Waymo, η θυγατρική της Google, δημοσίευσε βίντεο που δείχνει επιβάτες να μετακινούνται σε δοκιμαστικές διαδρομές με αυτοκίνητο χωρίς οδηγό στους δρόμους προαστίων στην Αριζόνα. Η εταιρεία διαθέτει ήδη άδεια λειτουργίας υπηρεσιών μετακίνησης στη συγκεκριμένη πολιτεία και σχεδιάζει να την ενεργοποιήσει πριν από το τέλος της χρονιάς. Η GM αναμένεται να ακολουθήσει με μία αντίστοιχη υπηρεσία

Οι «κινητήρες» της μετάβασης είναι κραταιές δυνάμεις της αυτοκινητοβιομηχανίας, τεχνολογικοί κολοσσοί και σωρεία startups.

εντός του 2019 και η BMW σχεδιάζει να λανσάρει μαζικά πλήρως αυτόνομα οχήματα το 2021, με την τεχνολογία της ισραηλινής Mobileye. Η Daimler, όπως αποκάλυψε πρόσφατα η «Κ», θα χρησιμοποιήσει την εφαρμογή της Beat στο εγγύς μέλλον για τη δική της υπηρεσία ρομποταξί. Στα τέλη Μαρτίου, η Daimler και η BMW ανακοίνωσαν τη σύσταση κοινοπραξίας στις επιβατικές μετακινήσεις, για να ανταγωνιστούν φιλόδοξες τεχνολογικές δυνάμεις όπως η Uber.

Οι επιβατικές υπηρεσίες, φυσικά, είναι μόνο μία πιθανή εφαρμογή της νέας τεχνολογίας. «Η ανάπτυξη της αυτόνομης οδήγησης προχωράει με μεγάλη ταχύτητα και με διαφορετικές λύσεις για διαφορετικά είδη μεταφορών», δηλώνει στην «Κ» ο Νίκλας Γκούσταφσον, διευθυντής βιωσιμότητας (chief sustainability officer) της Volvo Group, που βρέθηκε προ εβδομάδων στην Αθήνα για το τέταρτο επιχειρηματικό φόρουμ Ελλάδας - Σουηδίας. «Ήδη λειτουργούμε αυτόνομα φορτηγά σε ένα ορυχείο στη Βόρεια Σουηδία. Η τεχνολογία επίσης ταιριάζει φυσικά σε άλλες έγκλειστες περιοχές, όπως λιμάνια και αμαξοστάσια λεωφορείων». Ο κ. Γκούσταφσον εξηγεί ότι «πιστεύουμε ότι η αυτονομία θα ξεκινήσει έξω από τις πόλεις» και θα εισέλθει στο αστικό περιβάλλον αρχικά «με λεωφορεία που θα κινούνται σε ξεχωριστούς λεωφορειόδρομους».

Από τα κυριότερα επιχειρήματα υπέρ της αυτόνομης οδήγησης είναι αυτό που σχετίζεται με την οδική ασφάλεια. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, 3.400 άνθρωποι χάνουν καθημερινά τη ζωή τους σε τροχαία δυστυχήματα. Η εξάπλωση των αυτόνομων οχημάτων αναμένεται να βελτιώσει θεαματικά την κατάσταση. Τα οχήματα της Waymo έχουν ήδη οδηγήσει 6,5 εκατ. χιλιόμετρα στους δρόμους και έχουν εμπλακεί σε ατυχήματα μόνο με ευθύνη των οδηγών συμβατικών αυτοκινήτων. Τα αυτόνομα οχήματα μπορούν να πατήσουν φρένο πάνω από χίλιες φορές πιο γρήγορα από τον μέσο οδηγό.

Αναστολή δοκιμών

Ωστόσο, όπως σημειώθηκε σε παρουσίαση της Mobileye που παρακολούθησε προ μηνών η «Κ» στο Ισραήλ, η κοινή γνώμη είναι πολύ περισσότερο διατεθειμένη να δεχθεί το ανθρώπινο λάθος ως αιτία θανάτων στον δρόμο από την ευθύνη της μηχανής. Το δεδομένο αυτό εξηγεί εν μέρει την απόφαση της Uber να αναστείλει τις δοκιμές αυτόνομων οχημάτων στις ΗΠΑ, μετά τον θάνατο 49χρονης πεζής στις 18 Μαρτίου στο Τέμπε της Αριζόνα έπειτα από πρόσκρουση με ρομποτικό αυτοκίνητο της εταιρείας. Είναι η πρώτη φορά που αυτόνομο όχημα εμπλέκεται σε θανατηφόρο δυστύχημα. Το τραγικό συμβάν οδήγησε και την Toyota σε αναστολή των δοκιμών στις ΗΠΑ.

Πέντε μέρες αργότερα, ο θάνατος οδηγού σε ημι-αυτόνομο όχημα της Tesla στην Καλιφόρνια ενέτεινε την ανησυχία όσων μιλούν για τους αυξημένους κινδύνους που συνεπάγονται οχήματα με προηγμένα αυτόματα συστήματα, που δημιουργούν σε όσους τα οδηγούν μία ψευδαίσθηση απόλυτης ασφάλειας.

Ο χαμένος χρόνος

Τα αυτόνομα οχήματα ενδέχεται να οδηγήσουν σε ριζικό μετασχηματισμό της κοινωνικής και οικονομικής ζωής – αντίστοιχο με αυτόν που ξεκίνησε πριν από έναν αιώνα περίπου με τα συμβατικά αυτοκίνητα. Η Boston Consulting Group έχει υπολογίσει ότι οι Αμερικανοί (συνολικά) ξοδεύουν περίπου 30 δισ. ώρες τον χρόνο οδηγώντας, περιμένοντας στην κίνηση ή ψάχνοντας να σταθμεύσουν. Τα αυτόνομα οχήματα θα απελευθερώσουν μεγάλο μέρος αυτού του χρόνου και θα δημιουργήσουν νέες δυνατότητες για τη χρήση του.

Σε πρόσφατο αφιέρωμα του Economist στα αυτοκίνητα-ρομπότ παρουσιάζονται εντυπωσιακά παραδείγματα. Όπως αναφέρει το βρετανικό περιοδικό, τα αυτοκίνητα μεταμόρφωσαν τον κλάδο της λιανικής, δημιουργώντας μεγάλα εμπορικά κέντρα με δεκάδες μαγαζιά και αχανή πάρκινγκ. Οι ρομποτικοί επίγονοι των αυτοκινήτων, σε συνδυασμό με το ηλεκτρονικό εμπόριο, γράφει ο Economist, θα κάνουν τα μαγαζιά να πηγαίνουν στον καταναλωτή. Όπως αναφέρει στο αφιέρωμα ο Πίτερ Νόρτον του Πανεπιστημίου της Βιρτζίνια, «το Walmart του μέλλοντος μπορεί να είναι στόλοι αυτοκινήτων που είναι έτοιμα να φέρουν στο σπίτι οτιδήποτε μπορείτε να αγοράσετε σε ένα κατάστημα Walmart».

Αυτόνομο όχημα της Waymo (θυγατρική της Google), η οποία διαθέτει ήδη άδεια λειτουργίας υπηρεσιών μετακίνησης στην Αριζόνα.

Εμπειρογνώμονες εξετάζουν το ρομποτικό όχημα της Uber που προκάλεσε τον θάνατο 49χρονης πεζής στις 18 Μαρτίου στο Τέμπε της Αριζόνας.

Τα αυτόνομα οχήματα, λένε οι υπέρμαχοί τους, θα απελευθερώσουν μεγάλο μέρος του χρόνου που ξοδεύουμε οδηγώντας ή περιμένοντας στην κίνηση.

Τα AVs και η κυκλοφοριακή συμφόρηση

Παρότι η διείσδυση της αυτόνομης τεχνολογίας στην οδική καθημερινότητα έχει ήδη ξεκινήσει, οι απόψεις διίστανται όσον αφορά το πόσο ταχέως θα προχωρήσει – αρκετοί μάλιστα πιστεύουν ότι στο σύνθετο περιβάλλον της πόλης ο ανθρώπινος παράγοντας θα είναι πάντα απαραίτητος. Η Boston Consulting Group υπολογίζει ότι το 2035, μόλις το 10% των οχημάτων θα είναι πλήρως αυτόνομα (επιπέδου 5).

Οι θιασώτες της ουτοπίας της αυτονομίας πάντως, εκτός από την ελαχιστοποίηση των τροχαίων, υπόσχονται κάτι άλλο που φαντάζει άπιαστο: το τέλος της κυκλοφοριακής συμφόρησης. Η έλευση της αυτονομίας, σύμφωνα με αυτή τη θεωρία, θα σημάνει εν πολλοίς το τέλος της ατομικής ιδιοκτησίας αυτοκινήτων. Η δραματική μείωση του κόστους χρήσης των ρομποτικών αυτοκινήτων θα μας μετατρέψει, από κατόχους Ι.Χ., σε χρήστες υπηρεσιών μετακίνησης. Ήδη, εταιρείες όπως η ισραηλινή Waze, που ξεκίνησε ως πάροχος πληροφόρησης για συνθήκες κίνησης σε πραγματικό χρόνο και που εξαγοράστηκε το 2013 από την Google, σχεδιάζουν την επέκταση της κοινής χρήσης αυτοκινήτων (car-pooling) με σκοπό την εξάλειψη της κυκλοφοριακής συμφόρησης. Η προσδοκία είναι ότι οι υπηρεσίες αυτές θα γίνουν πολύ πιο δημοφιλείς στην εποχή της αυτόνομης οδήγησης, περιορίζοντας σημαντικά τον αριθμό των οχημάτων στους δρόμους. Στην αποσυμφόρηση θα συμβάλλουν και οι προηγμένες ικανότητες πλοήγησης των έξυπνων αυτοκινήτων, που θα επιλέγουν πάντα τη λιγότερο επιβαρυμένη οδό προς τον προορισμό τους, αλλά και η δυνατότητά τους να κινούνται πολύ πιο κοντά το ένα στο άλλο.

Ωστόσο, η εμπειρία του 20ού αιώνα ήταν ότι η αυξημένη χωρητικότητα των δρόμων οδηγούσε σε αυξημένη χρήση του αυτοκινήτου, με αποτέλεσμα η συμφόρηση να μειώνεται μόνο πρόσκαιρα. Επιπλέον, αν επαληθευτούν οι προβλέψεις για το μειωμένο κόστος των αυτόνομων οχημάτων, η ζήτηση για οδικές μετακινήσεις θα αυξηθεί. Όπως παρατηρεί ο Economist στο ειδικό του αφιέρωμα: «Αν τα ρομποταξί είναι φθηνά και γρήγορα, ο κόσμος θα θέλει να τα χρησιμοποιήσει περισσότερο». Παράλληλα, η μείωση του κόστους μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση της κυκλοφορίας αυτόνομων φορτηγών, επιδεινώνοντας περαιτέρω την κατάσταση.

Ο βαθμός στον οποίο η νέα τεχνολογία θα οδηγήσει σε μείωση της συμφόρησης και της ρύπανσης, συνεπώς, θα εξαρτηθεί από τη διάθεση των επιβατών να μετακινούνται στο ίδιο όχημα με αγνώστους και από την ταχύτητα της στροφής προς την ηλεκτροκίνηση. Περυσινή μελέτη του University of California, Davis συμπέρανε ότι η ευρεία υιοθέτηση της αυτόνομης οδήγησης χωρίς παράλληλη υιοθέτηση της ηλεκτροκίνησης και της κοινής χρήσης θα οδηγήσει σε αύξηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του κλάδου των οδικών μεταφορών κατά 50% έως το 2050. Κρίσιμες θα είναι και οι πολιτικές τιμολόγησης της χρήσης των δρόμων. Όπως σημειώνει ο Economist, με διαθέσιμα τα δεδομένα κίνησης των αυτοκινήτων-ρομπότ, οι δημοτικές αρχές θα μπορούν να επιβάλλουν τέλη διέλευσης με πολύ πιο στοχευμένο τρόπο, επιτυγχάνοντας πολύ καλύτερα αποτελέσματα.

Πώς υποδέχεται η πολιτεία της Καλιφόρνιας τα αυτοκίνητα-ρομπότ

Του **ΣΑΜ ΜΟΡΙΣΕΪ***

Δεν έχουμε δει ακόμα αυτόνομα οχήματα (AVs) σε πλήρη ανάπτυξη στους δρόμους της Νότιας Καλιφόρνιας. Αντιθέτως, όποτε επισκέπτομαι το Σαν Φρανσίσκο, βλέπω κάποιο αυτόνομο όχημα της Waymo ή της Uber – διακρίνονται από το πλέγμα αισθητήρων στην οροφή τους, που μοιάζουν με αστυνομικές σειρήνες. Υπάρχει μία ολόκληρη περιοχή στο East Bay που είναι αφιερωμένη στις δοκιμές AVs –ο σταθμός GoMentum– ενώ τελευταία ξεκίνησαν να κυκλοφορούν αυτόνομα λεωφορειάκια.

Οι πρόσφατες πολιτειακές ρυθμίσεις επιτρέπουν τη δοκιμή πλήρως αυτόνομων οχημάτων οπουδήποτε στην Καλιφόρνια, αρκεί οι εταιρείες που τα έχουν αναπτύξει να πληρούν κάποιες προϋποθέσεις. Αίσθηση προκάλεσε το γεγονός ότι επιτρέπεται η κυκλοφορία οχημάτων χωρίς επιβάτες. Στις περιπτώσεις αυτές, ωστόσο, απαιτείται να υπάρχει τηλεπικοινωνιακή επαφή και η δυνατότητα ενός ανθρώπινου χειριστή να αναλάβει τον έλεγχο εξ αποστάσεως.

Αυτές οι πρόσφατες αλλαγές στην πολιτειακή νομοθεσία λαμβάνουν υπόψη την ομοσπονδιακή νομοθεσία που είναι υπό διαμόρφωση για τα ζητήματα αυτά, το νομοσχέδιο SELF DRIVE, που έχει εγκριθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και το νομοσχέδιο AV START στη Γερουσία, που δεν έχει ακόμα ψηφιστεί. Αν κάποιο από αυτά τα νομοσχέδια γίνει νόμος του κράτους, μπορεί να περιπλέξει τα πράγματα για τις πολιτείες και τους δήμους. Συγκεκριμένες διατάξεις στα ομοσπονδιακά νομοσχέδια μπορεί δυνητικά να περιορίσουν τη δυνατότητα των πολιτειακών και των αυτοδιοικητικών αρχών να θέσουν όρια στην ελευθερία κινήσεων των AVs.

Σε ένα άλλο μέτωπο, προς τα τέλη του περασμένου έτους, η Εποπτική Επιτροπή του Σαν Φρανσίσκο ψήφισε έναν νόμο που περιορίζει τη χρήση αυτόνομων οχημάτων παράδοσης προϊόντων στα πεζοδρόμια της πόλης. Ήταν μια ενδιαφέρουσα κίνηση. Εχει πολλαπλασιαστεί η χρήση των αυτόνομων οχημάτων για την αντιμετώπιση των ζητημάτων του «τελευταίου μιλίου» (σ.σ.: του πιο κοστοβόρου τελευταίου μέρους μιας μεταφορικής διαδρομής)

Καθώς γίνονται πιο ορατά τα αυτόνομα οχήματα, έχουν αυξηθεί οι ανησυχίες σχετικά με την ισότητα της πρόσβασης.

που συνδέονται με τη μεταφορά φορτίων σε αστικό περιβάλλον. Η ρύθμιση της κυκλοφορίας τους θα μας απασχολεί ολοένα και περισσότερο από εδώ και μπρος, καθώς το φαινόμενο Amazon (η έξαρση των αγορών μέσω Διαδικτύου) συνεχίζεται.

Επιπλέον, έχουν αυξηθεί οι ανησυχίες σχετικά με την ισότητα της πρόσβασης. Οπως είπε πρόσφατα η Τζένιφερ Κόεν, μέλος της εκτελεστικής επιτροπής της Υπηρεσίας Μεταφορών και Συγκοινωνιών του Λος Αντζελες: «Τα αυτόνομα οχήματα μπορούν να αυξήσουν την πρόσβαση στην απασχόληση, στην Παιδεία και σε άλλους ζωτικούς πόρους. Αυτή η πρόσβαση δεν μπορεί να περιορίζεται μόνο στους εύπορους καταναλωτές (όπως συμβαίνει συχνά με τις νέες τεχνολογίες) και να αποκλείει αυτούς που την έχουν περισσότερο ανάγκη».

Υπάρχουν κάποιες σποραδικές αντιδράσεις από απλούς ανθρώπους. Πρόσφατα, κάποιοι οργισμένοι πολίτες επιτέθηκαν σε αυτόνομα οχήματα και σε ρομπότ ασφαλείας. Ωστόσο, αυτές οι επιθέσεις δεν μοιάζουν να προοιωνίζονται μια ευρύτερη τάση.

Προς το παρόν, το κοινό παρακολουθεί τις εξελίξεις με περιέργεια. Ο δημόσιος τομέας, από την πλευρά του, παρά τα πολλά λόγια, δεν έχει κάνει κάτι ιδιαίτερο για να τυποποιήσει τις τεχνολογίες που συνδέονται με τα AVs ή να τροποποιήσει τον χωροταξικό σχεδιασμό ώστε να διευκολύνει την ένταξη των αυτόνομων οχημάτων στο αστικό περιβάλλον. Υπάρχει αυτή τη στιγμή μια τεράστια ευκαιρία για τους εκλεγμένους εκπροσώπους μας να κάνουν χρήση του ενδιαφέροντος για τα αυτόνομα οχήματα, ώστε να αντιμετωπίσουν θέματα ασφάλειας και συντήρησης που μαστίζουν τους δρόμους μας.

*Ο Σαμ Μόρισεϊ είναι αντιπρόεδρος της συμβουλευτικής εταιρείας WSP, ειδικός σε θέματα συγκοινωνιών.

Kaniklides
since 1959
Secure Document & Records Management Services
«Η ορθή διαχείριση αρχείων αποτελεί τη βάση για τη συμμόρφωση με το GDPR»
Τηλ.: 22 507 507

21-OIK_XA-XAK_KATHI 26/04/18 18:45 Page 21

Ψηφιακή επανάσταση στην ιατρική

Καινοτόμες εφαρμογές παρουσιάστηκαν σε μεγάλη έκθεση στο Βερολίνο

Εκτινάχθηκε η συμμετοχή στο καθιερωμένο «ραντεβού» μεταξύ βιομηχανίας, ερευνητικών κέντρων, μάχιμων γιατρών και startups.

Της απεσταλμένης μας στο ΒΕΡΟΛΙΝΟ
ΙΩΑΝΝΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗ

Τηλεϊατρική, ιατρικά συμβούλια μέσω τηλεδιάσκεψης, ψηφιακοί φάκελοι ασθενών, θάλαμοι νοσοκομείων εξοπλισμένοι με συστήματα multimedia, οικιακές συσκευές ενδοεπικοινωνίας ασθενών και φροντιστών, ρομπότ συντροφιάς. Οι εφαρμογές της τεχνολογίας στην ιατρική είναι άπειρες και πλέον διαθέσιμες στην αγορά, όπως αναδείχθηκε στην έκθεση Connecting Healthcare IT - conhIT 2018 στο Βερολίνο, στο καθιερωμένο «ραντεβού» μεταξύ βιομηχανίας, ερευνητικών κέντρων, μάχιμων ιατρών και startups.

Ο εν λόγω κλάδος αποκτά όλο και μεγαλύτερη δυναμική, όπως διαφάνηκε από τη συμμετοχή: 577 εκθέτες (70 περισσότεροι από το 2017), μεγάλες εταιρείες τεχνολογίας, φαρμακευτικές, νεοφυείς επιχειρήσεις, σωματεία, ασφαλιστικές εταιρείες αλλά και εταιρείες που συμμετείχαν σε εθνικά περίπτερα (Ελβετία, Αυστρία, Φινλανδία κ.ά.) εξήγησαν σε συνολικά 10.000 επισκέπτες τις ωφέλειες χιλιάδων εφαρμογών και συσκευών στην υγεία, την ευεξία και την κινητικότητά μας. Η προσέλευση στη γερμανική πρωτεύουσα ήταν αναμενόμενη, καθώς το γερμανικό σύστημα υγείας βρίσκεται στη μεταβατική φάση προς την ψηφιοποίηση. Εξ ου και την έναρξη της έκθεσης προλόγισε ο υπουργός Υγείας της νέας κυβέρνησης Γενς Σπαν, που δεσμεύθηκε ενώπιον του ακροατηρίου ότι η ψηφιοποίηση των ιατρικών διαδικασιών με την ταυτόχρονη διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων των ασθενών θα αποτελέσει προτεραιότητά του. «Η ψηφιοποίηση θα αναβαθμίσει την περίθαλψη», δήλωσε ο 38χρονος υπουργός, που προτίθεται να στηρίξει τη μεταρρύθμιση προς όφελος των ασθενών ειδικά δε της επαρχίας, για τους οποίους η τηλεϊατρική μπορεί να αποβεί ευεργετική.

Ωστόσο, και οι νοσοκομειακοί γιατροί φαίνεται ότι τάσσονται υπέρ μιας τέτοιας αλλαγής. Σε σφυγμομέτρηση που συμμετείχαν 1.700 γιατροί, μέλη του Marburg Bund, σωματείου νοσοκομειακών γιατρών, πάνω από 80% θεωρούν την ψηφιοποίηση μοναδική ευκαιρία που θα διευκολύνει την καθημερινή τους δουλειά (40%) και θα αναβαθμίσει τις παρεχόμενες υπηρεσίες (46%). Μάλιστα, ο επικεφαλής του σωματείου δρ Πέτερ Μπόμπερτ κατέληξε ότι μέσω της ψηφιοποίησης «θα ανακτήσουμε τον ανθρωπισμό μας, που χάθηκε υπό το βάρος της εξοικονόμησης πόρων στην υγεία».

Κόμβος για τους γιατρούς

Μέσω της ψηφιοποίησης μπορεί να γίνει ο ασθενής συμμέτοχος στη θεραπευτική διαδικασία, όπως περιέγραψε ο δρ Πέτερ Χάας, καθηγητής στο ΤΕΙ Ντόρτμουντ. «Θα μπορούσε να λειτουργεί ένας πληροφοριακός κόμβος, στον οποίο ο γιατρός θα αναρτούσε πληροφορίες για την κατάσταση υγείας του εκάστοτε ασθενούς, τις προτεινόμενες θεραπείες και τις συνέπειές τους, προκειμένου ο ασθενής να μη χάνεται ούτε να πανικοβάλλεται στο πληροφοριακό χάος του Διαδικτύου». Αλλες τεχνολογικές δυνατότητες θα ήταν ένα ψηφιακό ημερολόγιο, που θα υπενθύμιζε εγκαίρως τις επαναληπτικές εξετάσεις και θα κατέγραφε τα αποτελέσματα, η άμεση επικοινωνία γιατρού και ασθενούς, όπως και ατόμων που πάσχουν από την ίδια ασθένεια. Οι παραπάνω δυνατότητες θα προσέφεραν διαφάνεια και εξοικονόμηση πόρων και ενέργειας στη θεραπευτική διαδικασία και θα ενδυνάμωναν τον ασθενή. «Εχοντας μπροστά του όλα τα δεδομένα, μπορεί από κοινού με τον γιατρό να παίρνει αποφάσεις», συμπληρώνει ο Γερμανός καθηγητής, που προτείνει αλλαγές και στο hardware. «Τα περισσότερα νοσοκομεία δεν έχουν καν email να απαντούν σε πιθανά ερωτήματα πολιτών, ενώ οι θάλαμοι διαθέτουν μόνον τηλεόραση και τηλέφωνο, όταν πλέον όλοι, μικροί και μεγάλοι, χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο στην επικοινωνία και τη διασκέδαση».

Τηλεϊατρική, θάλαμοι νοσοκομείων εξοπλισμένοι με multimedia, συσκευές ενδοεπικοινωνίας ασθενών, ρομπότ συντροφιάς.

Φυσικά, προϋπόθεση για όλα τα παραπάνω αποτελεί η ψηφιοποίηση του ιατρικού φακέλου, μια καινοτομία της οποίας η «αχίλλειος πτέρνα» είναι η διαχείριση και ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων. «Οποιος θα έχει στην κατοχή του τα δεδομένα θα έχει και την ισχύ» σκιαγραφεί ο δρ Βουλφ Ντίτριχ Λέμπερ, εκ μέρους του εθνικού σωματείου ασφαλιστικών κεφαλαίων (Spitzenverband), μια θεωρητική διαμάχη, πώς δηλαδή θα αρχειοθετούνται τα δεδομένα και μέχρι ποιο σημείο θα είναι προαπαιτούμενη η συναίνεση του ασθενούς. Το θέμα, όπως τόνισε, θα απασχολήσει την κοινή γνώμη στη Γερμανία, καθώς βρίσκεται προ των πυλών η συζήτηση για τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας για την επιδημιολογική παρακολούθηση των μεταδιδόμενων ασθενειών.

Κατά τη διάρκεια των τριών ημερών της έκθεσης (17-19 Απριλίου), κατατέθηκαν προτάσεις, αλλά και ανησυχίες. Κοινή πεποίθηση, ωστόσο, ήταν ότι η προστασία των δεδομένων είναι τεχνολογικά επιλύσιμη. «Δεν χρειαζόμαστε περισσότερους γιατρούς, αλλά ευσυνείδητους προγραμματιστές», κατέληξε ο δρ Χάας.

Εξοικονόμηση χρόνου, μείωση της γραφειοκρατίας, διαφάνεια, αυτοματοποίηση διαδικασιών θα φέρει η ψηφιοποίηση της αρχειοθέτησης και των ιατρικών πράξεων. «Ο ασθενής δεν θα έχει έννοια να κουβαλάει τους φακέλους από απεικονιστικές εξετάσεις πολλών ετών ούτε την αγωνία μήπως τις χάσει», αναφέρει στην «Κ» αντιπρόσωπος της εταιρείας Rhenus Office Systems, μιας εκ των εκατοντάδων που έχουν αναπτύξει λογισμικά τέτοιου τύπου, τα οποία πλέον έχουν αρχίσει να εφαρμόζονται σε γερμανικά νοσοκομεία. Η ψηφιοποίηση θα δίνει επίσης τη δυνατότητα εντοπισμού πιθανών ιατρικών λαθών, κάτι που θα καθιστά εφικτή την απόδοση ευθυνών.

Ψηφιακή σύνδεση παρέχεται όμως και σε κινητές μονάδες υγείας, που παρέχουν περίθαλψη κατ' οίκον, ενώ πλέον διασυνδεδεμένο μπορεί να είναι κάθε ασθενοφόρο, το οποίο μέσω της πλατφόρμας θα παίρνει σαφείς οδηγίες για τη σοβαρότητα των ταυτόχρονων περιστατικών και την προτεραιότητα που πρέπει να τους δοθεί. Αντίστοιχα συνδεδεμένη μπορεί να είναι η αίθουσα του χειρουργείου με τα άλλα τμήματα, ώστε οι γιατροί άλλων ειδικοτήτων να μπορούν να παρακολουθούν μέσω κάμερας την πορεία της επέμβασης.

Η ολλανδική εταιρεία Inter Visual Systems προσφέρει λογισμικό μέσω του οποίου μπορούν να γίνονται ιατρικά συμβούλια και συνεργασίες μεταξύ νοσοκομείων διαφορετικών χωρών, έχοντας στη διάθεση τους live εικόνα και ψηφιοποιημένο τον φάκελο των ασθενών.

Ψηφιακό ιστορικό

«Εμείς προτείνουμε την ψηφιοποίηση και του κοινωνικού ιστορικού μέσω της πλατφόρμας που έχουμε από το 2010 αναπτύξει και απευθύνεται στο προσωπικό κοινωνικών υπηρεσιών σε δομές υγείας», συμπλήρωσε από άλλο περίπτερο εκπρόσωπος της Nubedian, «η συμπλήρωση των κατάλληλων ψηφιακών εγγράφων διαρκεί 2 με 3 λεπτά, είναι διαθέσιμα σε όλα τα μέλη της υπηρεσίας (που έχουν κωδικό πρόσβασης) και δη σε βάθος ετών, δηλαδή εύκολα ανακαλούνται τα πορίσματα παλαιότερων επισκέψεων». Ακόμα πιο γρήγορη καθιστά την καταγραφή των πορισμάτων το σύστημα voice4medicine, με το οποίο ο γιατρός «διαβάζει» μια ακτινογραφία και η διάγνωση ψηφιοποιείται αυτόματα.

Οι τεχνολογικές εφαρμογές που δύνανται να αλλάξουν τη ζωή μας προς το καλύτερο είναι αμέτρητες. Πλήθος e-συσκευών, που θα μπορούμε να έχουμε επάνω μας, προτάθηκε στην έκθεση ως μέσο πρόληψης.

Τον λένε Pepper, βοηθάει και διασκεδάζει τους ηλικιωμένους

Αν από το παράθυρο ενός γηροκομείου βλέπατε μια ομάδα ηλικιωμένων να χορεύουν «Macarena», λίγο αργότερα να κάνουν γιόγκα και μετά να απαντούν σε ερωτήσεις γνώσεως, πού θα πήγαινε το μυαλό σας; Σίγουρα, όχι στον Pepper, το πολλά υποσχόμενο ρομπότ, που μιλάει, γαργαλιέται, αστειεύεται και χορεύει. «Γεννήθηκε» στη Γαλλία το 2015, μεταπωλήθηκε σε Ιάπωνες, από τους οποίους εν συνεχεία έφθασε σε γερμανικά χέρια. Εκτοτε, η επιστημονική ομάδα του Πανεπιστημίου του Σίγκεν και του ΤΕΙ στο Κιέλου δημιουργεί μια σειρά από εφαρμογές, ώστε ο Pepper να εξελιχθεί σε πολύτιμο σύντροφο για χιλιάδες ηλικιωμένους και άτομα που πάσχουν από άνοια, ώστε να παραμένουν δραστήριοι ψυχή τε και σώματι. «Προς το παρόν, ο Pepper επισκέπτεται μόνος τους παππούδες και τις γιαγιάδες στο Σίγκεν και ο... δίδυμος αδελφός του εκείνους στο Κιέλο», εξηγεί στην «Κ» εκπρόσωπος της ερευνητικής ομάδας, «η αλήθεια είναι ότι δεν έτυχε θερμής υποδοχής, οι ηλικιωμένοι δεν είναι εξοικειωμένοι με τέτοιες τεχνολογίες, ενώ οι εργαζόμενοι τον αντιμετώπισαν με καχυποψία, φοβούμενοι ότι μελλοντικά θα μπορούσαν να αντικατασταθούν από έναν Pepper». Είναι, ωστόσο, βέβαιο ότι όσο μεγαλώνουν οι Millennials και ο Pepper εξελίσσεται, οι δύο τους θα είναι αχώριστοι στα γηροκομεία του μέλλοντος. Στόχος, άλλωστε, δεν είναι να υποκαταστήσει την ανθρώπινη επαφή με τους φροντιστές, αλλά να πλαισιώνει τη δουλειά τους, προσφέροντας δημιουργική απασχόληση.

Στην Ταϊβάν, ο ηλεκτρονικός βοηθός κυκλοφορεί ήδη στους διαδρόμους νοσοκομείων εξυπηρετώντας πολίτες.

Στη μακρινή Ταϊβάν, το μέλλον είναι ήδη παρόν: ο αεικίνητος ηλεκτρονικός βοηθός κυκλοφορεί στους διαδρόμους νοσοκομείων και τραπεζών εξυπηρετώντας τους πολίτες. «Γραπτά και προφορικά μπορεί να εξηγήσει σε τέσσερις διαφορετικές γλώσσες (κινέζικα, ιαπωνικά, αγγλικά, γαλλικά) σε ποιον όροφο του κτιρίου βρίσκεται το εκάστοτε τμήμα του νοσοκομείου, να δώσει χαρτί με τον αριθμό προτεραιότητας του ασθενούς, αλλά και να "διαβάσει" το τσιπ από πιστωτικές κάρτες και ταυτότητες», εξηγεί ο Μπόμπ Ουάνγκ στην «Κ».

Ο Pepper, το πολλά υποσχόμενο ρομπότ, που μιλάει, γαργαλιέται και χορεύει...

Οι τεχνολογικές εφαρμογές –σε επίπεδο software ή hardware– που δύνανται να αλλάξουν τη ζωή μας προς το καλύτερο είναι αμέτρητες. Πλήθος ηλεκτρονικών συσκευών, που θα μπορούμε να έχουμε πάνω μας, προτάθηκαν ως μέσο πρόληψης. Για παράδειγμα, το Youtonomy, ένα ψηφιακό ρολόι, μέσω του οποίου ο ηλικιωμένος θα μπορεί να συνδέεται τόσο με GPS, με κέντρο παροχής βοήθειας, αλλά και με τον ίδιο τον φροντιστή του. Αντίστοιχο «ρολόι» προτείνει η εταιρεία Gesund4you και για νεότερης ηλικίας εργαζομένους.

Η κεντρική συσκευή «πλοηγός υγείας» (Gesundheits - navi) θα αγοράζεται από τον εργοδότη ως μέρος της ασφαλιστικής κάλυψης για τους εργαζομένους του, οι οποίοι θα συνδέονται ο καθένας μέσω ενός ρολογιού, το οποίο θα τους υποδεικνύει σε τι κατάσταση βρίσκονται, πόση και τι είδους άσκηση χρειάζονται για να φθάσουν τα φυσιολογικά επίπεδα. Οι δημιουργοί του ισχυρίζονται ότι το πρόγραμμα δίνει εξατομικευμένες λύσεις, με ευελιξία στον χρόνο και τον χώρο –σύντομες ασκήσεις κατάλληλες ακόμα και για γραφεία 4 τ.μ.–, με τελικό θετικό αντίκτυπο στη διάθεση και την παραγωγικότητα των εργαζομένων, όπως και λιγότερη χρήση της ιατροφαρμακευτικής ασφάλειας. Μεγάλο εύρος συσκευών έχουν εξίσου δημιουργηθεί για καρδιοπαθείς, που θα μπορούν μελλοντικά να απολαμβάνουν μεγάλο βαθμό αυτονομίας, αλλά και γενικά για άτομα της τρίτης ηλικίας.

Ηλικιωμένοι με καρδιαγγειακά προβλήματα θα μπορούν συνδέοντας παλμογράφους με το λάπτοπ τους, στο οποίο έχει φορτωθεί σχετικό software, να ενημερώνουν σε πραγματικό χρόνο το νοσοκομείο για τους σφυγμούς και τους παλμούς τους, οπότε σε περίπτωση εμφράγματος η διακομιδή να γίνεται άμεσα.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

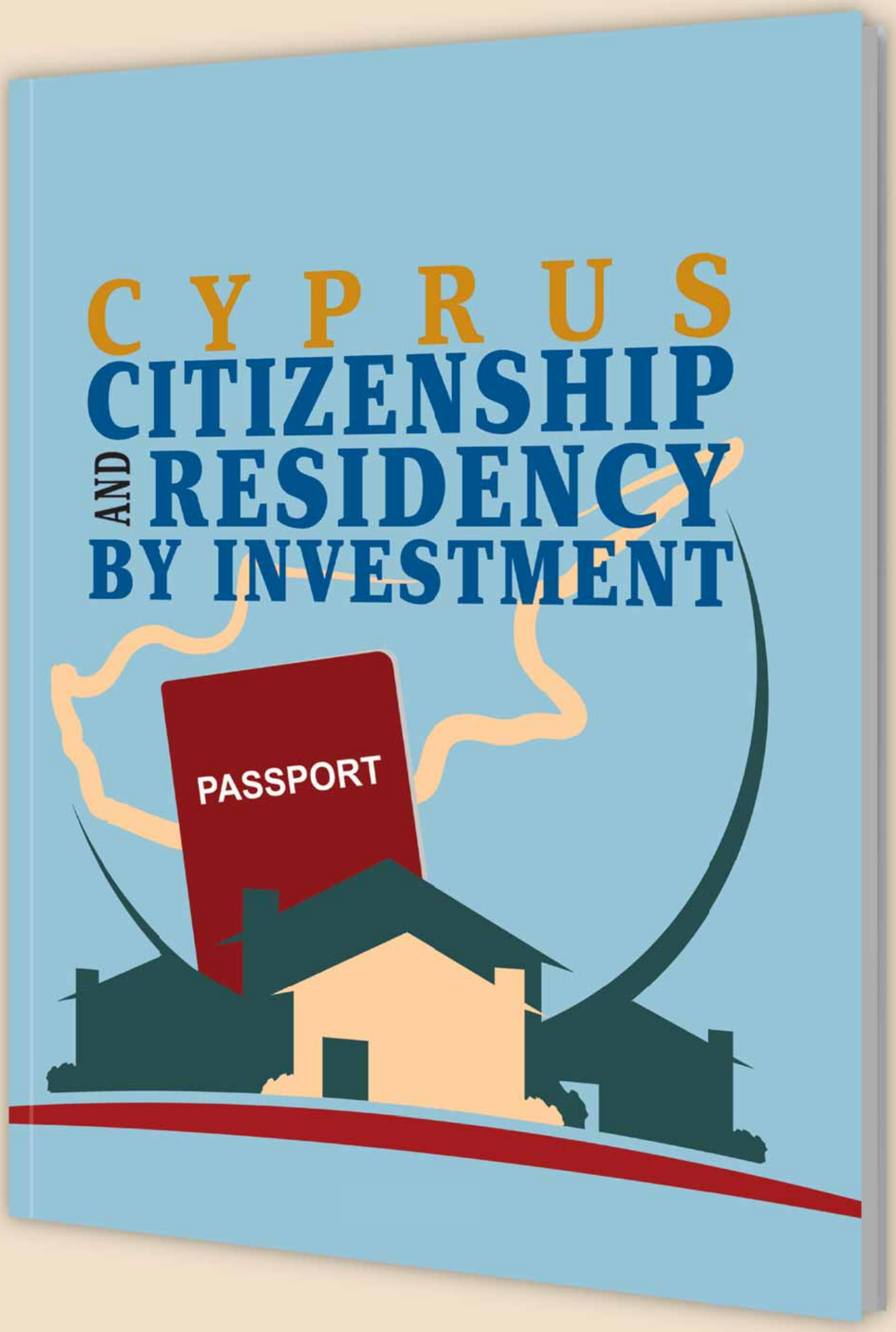

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΜΑΪΟΥ 2018 ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

23-OIK_TASEIS_KATHI 26/04/18 18:58 Page 23

Μια επικερδής βιομηχανία αντιγραφής

Απελπισμένες προσπάθειες μαθητών στην Ινδία να μπουν στο πανεπιστήμιο

ΝΕΟ ΔΕΛΧΙ. Σε πλήρη ακμή βρίσκεται η «μαφία αντιγραφής» που δραστηριοποιείται στην Ινδία, δηλαδή το εκτεταμένο δίκτυο που στοχεύει να αποκτήσει οικονομικά οφέλη μέσα από τις απελπισμένες προσπάθειες των μαθητών να πετύχουν στις εισαγωγικές εξετάσεις σε μια χώρα με περιορισμένες θέσεις στα πανεπιστήμια και λιγοστές θέσεις εργασίας.

Το ζήτημα έφερε στην επιφάνεια η βρετανική εφημερίδα Guardian, η οποία παραθέτει τη χαρακτηριστική περίπτωση του Ράγκαβ, ενός Ινδού μαθητή στο Δελχί. Ο Ράγκαβ, κατά τις τελικές εξετάσεις μαθηματικών, πήγε στην τουαλέτα ώστε να στείλει μέσω κινητού τηλεφώνου φωτογραφίες των θεμάτων των εξετάσεων σε συγκεκριμένο αριθμό τηλεφώνου, με τις απαντήσεις να εμφανίζονται στην οθόνη σε λίγα λεπτά. Η μητέρα του ήταν αυτή που ήρθε σε επαφή με τη «βιομηχανία αντιγραφής» μέσω του φροντιστηρίου στο οποίο πήγαινε ο Ράγκαβ, ενώ η ίδια πλήρωσε 16.000 ρουπίες, περίπου 175 λίρες Αγγλίας, δηλώνοντας πως «δεν είναι αντιγραφή. Είναι τρόπος διαφυγής και δεν είναι καθόλου ασυνήθιστο. Όλοι μας πιθανότατα έχουμε πληρώσει στον άνθρωπο αυτό περίπου 60.000 ρουπίες».

Οι ετήσιες εισαγωγικές εξετάσεις που πραγματοποιούνται αυτή την περίοδο στην Ινδία δημιουργούν ανυπέρβλητο άγχος σε δεκάδες εκατομμύρια μαθητές που μάχονται για περιορισμένες θέσεις σε πανεπιστήμια της Ινδίας, σε ορισμένα εκ των οποίων το ποσοστό αποδοχής προσεγγίζει το 10%.

Διαρροή μέσω εφαρμογής

Την προηγούμενη εβδομάδα διαπιστώθηκε διαρροή θεμάτων μέσω της δημοφιλούς εφαρμογής WhatsApp περίπου 90 λεπτά πριν από την έναρξη των εξετάσεων σε δύο μαθήματα, με αποτέλεσμα πάνω από 2,8 εκατ. μαθητές στο Δελχί και στις γύρω περιοχές να υποχρεωθούν να ξαναδώσουν εξετάσεις αργότερα μέσα στον Απρίλιο.

Κατά τον Guardian, η σχολική αντιγραφή στην Ινδία συνιστά μια επιδημία που χαρακτηρίζεται οργανωμένη και περίπλοκη. Στο Μπιχάρ, μία από τις φτωχότερες πολιτείες της Ινδίας, περισσότεροι από 1.000 μαθητές αποβλήθηκαν για αντιγραφή τον Φεβρουάριο. Το 2015, έκαναν τον γύρο του κόσμου τα βίντεο που έδειχναν γονείς μαθητών στο Μπιχάρ να προσπαθούν να σκαρφαλώσουν ένα πενταώροφο κτίριο ώστε να καταφέρουν να δώσουν τις πολυπόθητες απαντήσεις στα παιδιά τους. Φέτος, το κράτος εγκατέστησε σύστημα παρακολούθησης με κάμερες σε όλες τις αίθουσες εξετάσεων και έχει επιβάλει σε κάθε μαθητή να βγάζει τα παπούτσια και τις κάλτσες του πριν εισέλθει στην αίθουσα.

Στη χώρα δραστηριοποιείται ένα εκτεταμένο δίκτυο, που παρέχει απαντήσεις σε θέματα εξετάσεων.

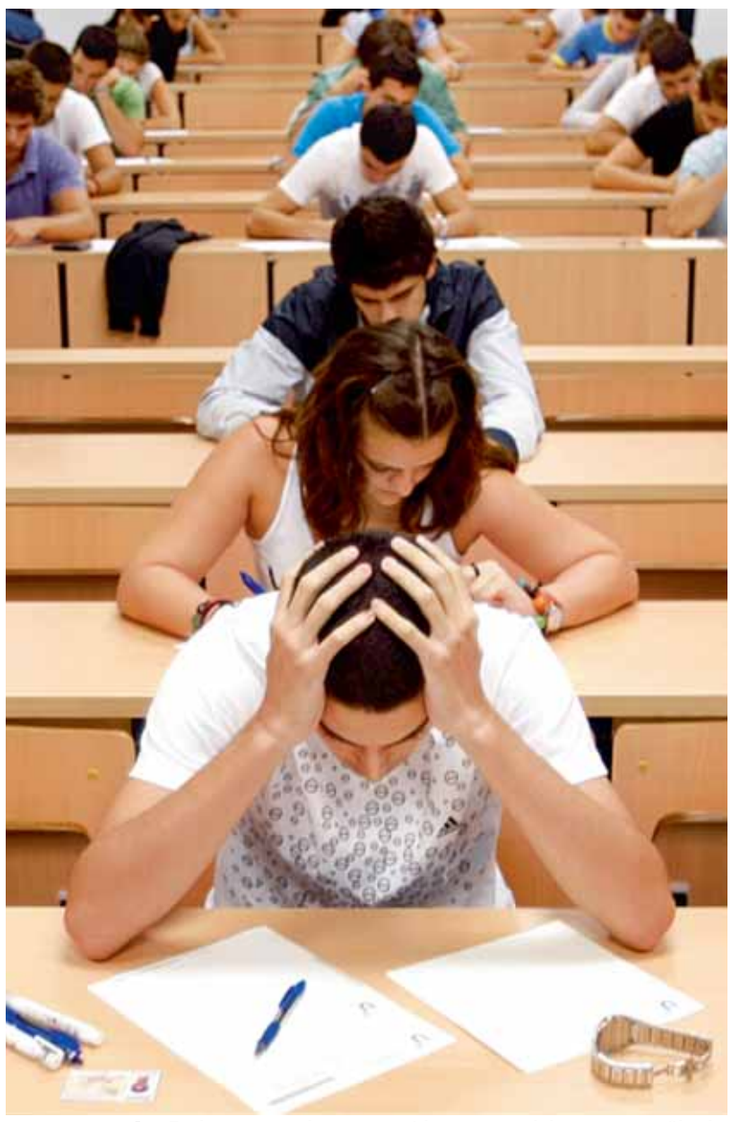

Οι εισαγωγικές εξετάσεις μπορούν να προκαλέσουν αρκετό άγχος. Στην Ινδία, όμως, είναι ζωτικής σημασίας, καθώς οι μαθητές θεωρούν την επιτυχία σε αυτές ένα πρώτο βήμα κοινωνικής ανόδου.

Κατά την επικεφαλής του Κέντρου Πολιτικών Ερευνών, Γιαμίνι Αϊγιάρ, «αυτό φανερώνει ένα καταρρακωμένο εκπαιδευτικό σύστημα», ενώ η ίδια κατηγορεί το σύστημα που εστιάζει στην κατασκευή νέων σχολείων χωρίς να εξετάσει το τι συμβαίνει εντός αυτών.

Η κοινωνική κινητικότητα στην Ινδία παρουσιάζει βελτιώσεις, σύμφωνα με ερευνητικά στοιχεία. Ωστόσο, ο ρυθμός των μεταβάσεων δεν είναι ικανός ώστε να ικανοποιήσει τις προσδοκίες της νέας γενιάς που έχει μεγαλώσει με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τη δυτική ποπ κουλτούρα και τις υποσχέσεις πως έχει έρθει η στιγμή της Ινδίας. Η Αϊγιάρ καταλήγει πως «οι ίδιες δυνάμεις ωθούν τους νέους Ινδούς να εισέλθουν σε αυτές τις οικονομίες που έχουν οικοδομηθεί στην εξαπάτηση».

Κλείνει για έξι μήνες νησί «υπόνομος» των Φιλιππίνων

Ο πρόεδρος των Φιλιππίνων Ροντρίγκο Ντουτέρτε έκανε δεκτό την Τετάρτη το κλείσιμο του γνωστότερου τουριστικού προορισμού της χώρας, του νησιού Μπορακάι, επί ένα εξάμηνο προκειμένου να καθαριστεί αυτό που ο ίδιος περιέγραψε ως «υπόνομο». Το Μπορακάι, που βρίσκεται στο βόρειο άκρο του νησιού του κεντρικού Παλάι, είναι από τους καλύτερους προορισμούς για ντόπιους και ξένους τουρίστες με τις λευκές αμμουδιές του, τη ζωντανή νύχτα του και τα πολλά θαλάσσια σπορ. Πέρυσι δέχθηκε δύο εκατομμύρια επισκέπτες. Το νησί έχει εισόδημα από τα πολυτελή ξενοδοχεία, όπως είναι το Boracay Resort and Spa, αλλά και τα παραθαλάσσια εστιατόρια και έχει δημιουργήσει χιλιάδες θέσεις εργασίας για τους ντόπιους.

Ο εκπρόσωπος Τύπου της προεδρίας Χάρι Ροκ ανακοίνωσε την απόφαση του Ντουτέρτε μέσω Twitter, χωρίς, ωστόσο, να δημοσιοποιήσει περισσότερα στοιχεία. Ο Ντουτέρτε, του οποίου το ηγετικό ύφος έχει επικριθεί από πολλές πλευρές και θεωρείται δικτατορικό, κατηγόρησε τους κατοίκους του Μπορακάι και την περιφερειακή κυβέρνηση για «υπερβολική» ανάπτυξη και επειδή επέτρεψαν την ανοικοδόμηση κτισμάτων μπροστά στις παραλίες, κοντά στη θάλασσα, με κατασκευές που είχαν στην πραγματικότητα ανύπαρκτους υπονόμους και τμήματα διαχείρισης υδάτων.

Πολλές από τις εταιρείες που έχουν δημιουργηθεί αφήνουν τα λύματα να φτάνουν απευθείας στη θάλασσα, παραβιάζοντας τους κανόνες για τη διαχείρισή τους, σύμφωνα με τον υπουργό Περιβάλλοντος Ρόι Σιμάτου. Ετερο κυβερνητικό στέλεχος, ο Μενάρντο Γκεβάρα περιέγραψε τη συζήτηση, κατά τη διάρκεια του υπουργικού συμβουλίου το απόγευμα της Τετάρτης, σχετικά με το μέλλον και το κλείσιμο του Μπορακάι, ως «εξουθενωτική», τονίζοντας παράλληλα ότι οι επιχειρήσεις που θα πληγούν οικονομικά από το κλείσιμο του νησιού θα δεχθούν οικονομική βοήθεια.

Τι θα γίνει με τις πτήσεις

Το κλείσιμο του νησιού επί εξάμηνο –η αρχική πρόταση του υπουργείου Περιβάλλοντος ήταν ένα έτος– έρχεται έπειτα από μόλις μερικές εβδομάδες που η κυβέρνηση αδειοδότησε τον διαχειριστή των καζίνο του Μακάου Galaxy Entertainment Group Limited να ανοικοδομήσει καζίνο και πολυτελές ξενοδοχείο συνολικού κόστους 500 εκατ. δολαρίων. Οι Philippine Airlines ανακοίνωσαν με τη σειρά τους ότι πρόκειται να μειώσουν τον αριθμό των πτήσεών τους προς τα αεροδρόμια Κατικλάν και Καλίμπο, από όπου διέρχεται κανείς, προκειμένου να φτάσει στο νησί, επί έξι μήνες, από τον Απρίλιο, μετά την κυβερνητική απόφαση. Ταυτόχρονα, πρόκειται να αυξήσουν τις πτήσεις τους σε άλλους τουριστικούς και περιφερειακούς προορισμούς στο εσωτερικό των Φιλιππίνων.

Το Μπορακάι γνώρισε τεράστια οικοδομική και τουριστική άνθηση, ωστόσο δεν ελήφθη κανένα μέτρο διαχείρισης λυμάτων.

Και η Ταϊλάνδη

Αξίζει να σημειωθεί ότι σε αντίστοιχο κλείσιμο έχουν προχωρήσει και οι αρχές της Ταϊλάνδης, απαγορεύοντας την πρόσβαση στην παραλία Μάγια για μερικούς μήνες, προκειμένου να αποκατασταθεί το θαλάσσιο περιβάλλον. Η παραλία Μάγια βρίσκεται στα νησιά Πι Πι.

Αποχαιρετισμός στα ηλιοβασιλέματα του Μπορακάι για εκατομμύρια τουρίστες, καθώς το νησί θα κλείσει επί έξι μήνες προκειμένου να καθαριστεί.

Περισσότεροι φόνοι στο Λονδίνο απ' ό,τι στη Νέα Υόρκη

Δύο ένοπλες επιθέσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Λονδίνο μέσα στο χρονικό διάστημα μιας ώρας, άφησαν ένα 17χρονο κορίτσι νεκρό και ένα 16χρονο αγόρι σοβαρά τραυματισμένο και σε κρίσιμη κατάσταση. Η νεαρή έφηβη που ονομάζεται Τανέσα Μέλμπουρν βρέθηκε νεκρή με ένα τραύμα από σφαίρα στο Τότεναμ το βράδυ της Δευτέρας. Το νεαρό αγόρι έφερε τραύματα από σφαίρες, ενώ ένα άλλο 15χρονο αγόρι έφερε τραύματα από μαχαίρι. Τα δύο παιδιά βρέθηκαν τραυματισμένα στο Ουλθαμστόου.

Για πρώτη φορά, στο Λονδίνο καταγράφηκαν περισσότερες ανθρωποκτονίες απ' ό,τι στη Νέα Υόρκη. Ο αριθμός των ανθρωποκτονιών που διαπράχθηκαν στο Λονδίνο ξεπέρασε για πρώτη φορά αυτόν της Νέας Υόρκης τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο, κυρίως εξαιτίας της μεγάλης αύξησης των επιθέσεων με μαχαίρια στη βρετανική πρωτεύουσα, σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας Sunday Times.

Τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο, για πρώτη φορά – Οι ανθρωποκτονίες στη βρετανική πρωτεύουσα έχουν αυξηθεί κατά 40% τα τελευταία τρία χρόνια.

Αστυνομία και ομάδες ειδικών ερευνούν την τοποθεσία όπου σκοτώθηκε ένα 17χρονο κορίτσι στο Τότεναμ του βόρειου Λονδίνου.

Δεκαπέντε άνθρωποι δολοφονήθηκαν στο Λονδίνο τον Φεβρουάριο, έναντι 14 στη Νέα Υόρκη, καίτοι οι δύο μεγαλουπόλεις έχουν πληθυσμό παρόμοιου μεγέθους, κατά τα στοιχεία της αστυνομίας.

Τον Μάρτιο διαπράχθηκαν 22 φόνοι στο Λονδίνο, ένας περισσότερος από αυτούς που καταγράφηκαν στη Νέα Υόρκη. Ομως, αν συγκριθούν οι δύο πόλεις από την αρχή της χρονιάς, είναι η Νέα Υόρκη αυτή όπου έχουν διαπραχθεί οι περισσότερες ανθρωποκτονίες.

Επιθέσεις με μαχαίρια

Σύμφωνα με τη λονδρέζικη αστυνομία, η οποία ερωτήθηκε σχετικά από το Γαλλικό Πρακτορείο, από τις 46 ανθρωποκτονίες που έχουν διαπραχθεί στη βρετανική πρωτεύουσα από την αρχή της χρονιάς, οι 31 έγιναν κατά τη διάρκεια επιθέσεων με μαχαίρια, ένα φαινόμενο το οποίο η δημοτική αρχή πασχίζει να καταπολεμήσει.

Κατά την ίδια πηγή, καταμετρήθηκαν οκτώ φόνοι τον Ιανουάριο, 15 τον Φεβρουάριο, 22 τον Μάρτιο και ένας από την 1η Απριλίου. Το 2017 δολοφονήθηκαν 134 άνθρωποι στο Λονδίνο, από τους οποίους οι 80 υπέκυψαν στα τραύματα που υπέστησαν κατά τη διάρκεια επιθέσεων με μαχαίρια. Στον αριθμό αυτό συμπεριλαμβάνονται θύματα τρομοκρατικών ενεργειών.

Ο αριθμός των ανθρωποκτονιών έχει αυξηθεί κατά 40% στη βρετανική πρωτεύουσα κατά τη διάρκεια των τελευταίων τριών ετών. Στον αντίποδα, στη Νέα Υόρκη καταγράφεται μείωση των φόνων κατά 87% από το 1990.

Μεταξύ του Απριλίου του 2016 και του Μαρτίου του 2017, η λονδρέζικη αστυνομία κατέγραψε περίπου 12.100 επιθέσεις με μαχαίρια στην πόλη, στις οποίες τραυματίστηκαν πάνω από 4.400 άνθρωποι. Αυτοί οι αριθμοί είναι οι υψηλότεροι της τελευταίας πενταετίας.

Οι περισσότερες επιθέσεις δεν έχουν σχέση με το οργανωμένο έγκλημα, αλλά είναι ενέργειες μεμονωμένων ανθρώπων, που έχουν μαζί τους μαχαίρι για να νιώθουν ασφαλείς, ή επειδή αυτό θέλει το τρέχον πρότυπο εφηβικής συμπεριφοράς. Το φαινόμενο είναι διαδεδομένο ιδίως μεταξύ των ανηλίκων: όλο και περισσότεροι έφηβοι πλέον έχουν πάνω τους μαχαίρι.

Μποϊκοτάζ σε κορεατικό πανεπιστήμιο

Σχεδόν 60 επιστήμονες της τεχνητής νοημοσύνης και της ρομποτικής από 30 χώρες ανακοίνωσαν με ανοικτή επιστολή τους ότι προχωρούν σε μποϊκοτάζ εναντίον ενός κορυφαίου τεχνολογικού πανεπιστημίου της Νότιας Κορέας, το οποίο έκανε γνωστό ότι ξεκίνησε συνεργασία με νοτιοκορεατική αμυντική εταιρεία για την ανάπτυξη αυτόνομων οπλικών συστημάτων. Παράλληλα, χιλιάδες εργαζόμενοι της Google, μεταξύ των οποίων δεκάδες κορυφαίοι μηχανικοί της, υπέγραψαν άλλη επιστολή ενάντια στη συμμετοχή της εταιρείας σε πρόγραμμα του αμερικανικού Πενταγώνου, το οποίο χρησιμοποιεί την τεχνητή νοημοσύνη και μπορεί να αξιοποιηθεί για να κάνει ακόμη πιο ακριβή τα από αέρος πλήγματα των drones κατά επίγειων στόχων (που συχνά είναι άνθρωποι). Αυτές είναι οι δύο πιο πρόσφατες αντιδράσεις ειδικών και μη ενάντια στην προοπτική η τεχνητή νοημοσύνη «να ντυθεί στα χακί» και να πάει να πολεμήσει. Οι αντιδράσεις αυτές έρχονται να προστεθούν στις ευρύτερες ανησυχίες ότι οι έξυπνες μηχανές θα αποκτήσουν υπερβολική δύναμη.

Επιστήμονες βάλλουν κατά του KAIST για τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης εις βάρος ανθρώπων – Επιστολή «ιδεαλιστών» της Σίλικον Βάλεϊ.

Το Προωθημένο Ινστιτούτο Επιστήμης και Τεχνολογίας της Κορέας (KAIST) και η εταιρεία αμυντικού εξοπλισμού Hanwha Systems, ένας από τους μεγαλύτερους κατασκευαστές οπλικών συστημάτων στη Νότια Κορέα, ανακοίνωσαν ότι δημιουργούν κοινό κέντρο ερευνών για τη σύγκλιση της έρευνας στα πεδία άμυνας και τεχνητής νοημοσύνης. Οι 59 ακαδημαϊκοί και άλλοι ειδικοί, με επικεφαλής τον Τόμπι Γουόλς του Πανεπιστημίου της Νέας Νότιας Ουαλίας στο Σίδνεϊ, δήλωσαν ότι αρνούνται να συνεργασθούν με το KAIST, να το επισκεφθούν ή να φιλοξενήσουν επισκέπτες από αυτό, προβάλλοντας τους φόβους τους ότι επιταχύνεται η κούρσα για την ανάπτυξη οπλικών συστημάτων με τη δική τους νοημοσύνη.

Στην περίπτωση της Google, η επιστολή που κυκλοφορεί από γραφείο σε γραφείο έχει συγκεντρώσει ήδη περισσότερες από 3.100 υπογραφές εργαζομένων της, σύμφωνα με τους New York Times. Είναι ακόμη μία ένδειξη για τη σύγκρουση ανάμεσα στους «ιδεαλιστές» της Σίλικον Βάλεϊ και τους «ρεαλιστές» του αμερικανικού στρατιωτικοβιομηχανικού συμπλέγματος. Η νέα διαμαρτυρία αφορά τη συμμετοχή της εταιρείας στο στρατιωτικό πρόγραμμα Maven, που άρχισε το 2017 και έχει ως στόχο να βελτιώσει την ανάλυση και την ερμηνεία των εικόνων των drones.

Ανοικτή επιστολή διαμαρτυρίας για τη συνεργασία Google και Πενταγώνου από εργαζομένους της εταιρείας.

Πειράματα γονιμότητας της NASA στον Διαστημικό Σταθμό

Για πρώτη φορά η NASA επισήμως θα πειραματιστεί σχετικά με τη γονιμότητα του σπέρματος του ανθρώπου (και του ταύρου) στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό. Πώς η έλλειψη βαρύτητας επηρεάζει την ικανότητα των σπερματοζωαρίων να κινούνται και να γονιμοποιούν ένα ωάριο; Για να απαντήσει σε αυτό το ζωτικό ερώτημα –που θα αποκτήσει μεγάλη σημασία σε περίπτωση μελλοντικών μακρινών διαστημικών ταξιδιών για τον αποικισμό άλλων πλανητών– η Αμερικανική Διαστημική Υπηρεσία (NASA) θα διεξαγάγει, για πρώτη φορά επισήμως, το σχετικό πείραμα στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό (ISS).

Ο εξοπλισμός για το πείραμα Micro-11 έφθασε προ ημερών στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό με το μεταγωγικό διαστημικό σκάφος Dragon της Space X. Περιλαμβάνει δοχεία με κατεψυγμένο σπέρμα ανθρώπου και ταύρου, τα οποία θα ξεπαγώσουν οι αστροναύτες προκειμένου να τα μελετήσουν σε συνθήκες μειωμένης βαρύτητας.

Τελικά, το σπέρμα θα επιστρέψει στη Γη, στο Πανεπιστήμιο του Κάνσας, όπου οι επιστήμονες θα κάνουν πρόσθετες αναλύσεις για να διαπιστωθεί πώς έχει επηρεαστεί από τη μικροβαρύτητα.

Σύμφωνα με τους επιστήμονες της NASA, προηγούμενα πειράματα με σπέρμα ταύρων και ποντικιών δείχνουν ότι τα σπερματοζωάρια ενεργοποιούνται ταχύτερα σε συνθήκες μικροβαρύτητας. Ομως τα επόμενα βήματα που οδηγούν στη διείσδυση στο ωάριο και στη γονιμοποίησή του, συμβαίνουν πιο αργά ή και καθόλου.

Τα προβλήματα αυτά μπορεί να εμποδίσουν τελικά τη γονιμοποίηση ανθρώπων στο Διάστημα.

Η έρευνα έχει μεγάλη σημασία σε περίπτωση μελλοντικών μακρινών ταξιδιών για τον αποικισμό άλλων πλανητών.

Γιατί όμως το σπέρμα ταύρου έχει τόση πέραση στα διαστημικά πειράματα; Επειδή, σύμφωνα με τους ερευνητές της Διαστημικής Υπηρεσίας, τα σπερματοκύτταρα του ταύρου εμφανίζονται πιο ανθεκτικά και αξιόπιστα σε δραστηριότητα και μορφολογία σε σύγκριση με τα ανθρώπινα.

Με το πείραμα αυτό, η NASA ουσιαστικά παραδέχεται ότι, αργά ή γρήγορα, το σεξ στο Διάστημα θα είναι αναπόφευκτο. Μέχρι σήμερα κυκλοφορούν διάφορες φήμες για «τσιλημπουρδίσματα» μεταξύ Αμερικανών και Ρώσων αστροναυτών διαφορετικού φύλου, όμως τίποτε δεν έχει ποτέ επιβεβαιωθεί επίσημα και δεν αποκλείεται να πρόκειται σε μεγάλο βαθμό για ψέματα – αν και μπορεί όπου υπάρχει καπνός, να υπάρχει και φωτιά...

Από την άλλη, σήμερα στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό υπάρχουν έξι άνδρες αστροναύτες, οπότε –όπως εύλογα μπορεί κάποιος να φανταστεί– υπάρχει πιο εύκολος τρόπος να παραχθεί άφθονο φρέσκο ανθρώπινο σπέρμα επιτόπου στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό, χωρίς να χρειαστεί να μεταφερθεί κατεψυγμένο από τη Γη. Προφανώς η NASA δεν ήθελε να απαιτήσει από τους αστροναύτες της να καταβάλουν κάποια έξτρα προσπάθεια!

ΑΠΕ

Οι φόροι με τα μεγαλύτερα και τα μικρότερα έσοδα το 2017

Υπεραπόδοση από τους έμμεσους – Υστέρηση από ΕΝΦΙΑ, φόρο εισοδήματος

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Τα έσοδα από τα παρελθόντα οικονομικά έτη, και συγκεκριμένα κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών και ρυθμίσεις οφειλών σε δόσεις, έσωσαν τον προϋπολογισμό του προηγούμενου έτους και κάλυψαν τις απώλειες από τον φόρο εισοδήματος.

Οπως καταδεικνύουν τα στοιχεία, η υπερφορολόγηση έχει συρρικνώσει αφενός τα εισοδήματα των πολιτών και των επιχειρήσεων, αφετέρου τη φοροδοτική τους ικανότητα, με αποτέλεσμα να μεγεθύνονται χρόνο με τον χρόνο τα ληξιπρόθεσμα χρέη.

Μάλιστα, η μη καταβολή του φόρου εισοδήματος βρίσκεται στην τρίτη θέση, στο σύνολο των φόρων, με βάση τα δεδομένα της φορολογικής διοίκησης. Επίσης, οι αυξήσεις των ειδικών φόρων κατανάλωσης (μπίρα, καφές κ.λπ.) περιόρισαν το διαθέσιμο εισόδημα το 2017 και κατ' επέκταση την καταναλωτική δαπάνη.

Οι εισπράξεις από κατασχέσεις και ρυθμίσεις οφειλών έφθασαν πέρυσι το 1,93 δισ. ευρώ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, οι εισπράξεις από τον φόρο εισοδήματος «έπεσαν έξω» κατά 686 εκατ. ευρώ, ποσό το οποίο καλύφθηκε όπως προαναφέρθηκε από τις αυξημένες κατασχέσεις και τις εισπράξεις από τις ρυθμίσεις (ποσό 4 δισ. ευρώ από τα ληξιπρόθεσμα χρέη είναι σε ρύθμιση) που έφθασαν το 1,93 δισ. ευρώ, αυξημένες κατά 639 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τα στοιχεία:

1. Τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος ήταν μειωμένα κατά 686 εκατ. ευρώ. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στα μειωμένα έσοδα κατά 497,57 εκατ. ευρώ από τις επιχειρήσεις και τα υπόλοιπα από τα φυσικά πρόσωπα.

2. ΕΝΦΙΑ. Τα έσοδα διαμορφώθηκαν σε 3,25 δισ. ευρώ το έτος 2017 έναντι 3,6 δισ. ευρώ το προηγούμενο έτος (μείωση 9,71%). Αντίθετα, τα έσοδα από φόρους και τέλη κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών κ.λπ. διαμορφώθηκαν σε 156,12 εκατ. ευρώ το έτος 2017 έναντι 118,37 ευρώ το έτος 2016, αυξημένα κατά 31,89%, καθώς πολλοί πολίτες προέβησαν σε αγοραπωλησίες και μεταβιβάσεις ακινήτων ενόψει των αναμενόμενων αναπροσαρμογών των αντικειμενικών αξιών κατά το έτος 2018.

3. Τα έσοδα από τους άμεσους φόρους παρελθόντων οικονομικών ετών (ΠΟΕ) είναι αυξημένα κατά 636 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο.

4. Οσον αφορά την κατηγορία των αλκοολούχων προϊόντων, τα έσοδα από τον ΕΦΚ το 2017 σε σύγκριση με το 2016 παρουσίασαν αύξηση κατά 10,7%. Η αύξηση αυτή αποδίδεται:

α) Στην αύξηση του συντελεστή ΕΦΚ στην μπίρα που επιβλήθηκε από 1/6/2016.

β) Στην αύξηση των ποσοτήτων των προϊόντων που αναλώθηκαν. **γ)** Στο κρασί, όπου τα έσοδα από ΕΦΚ αυξήθηκαν την αντίστοιχη περίοδο κατά 25,7%. Στην κατηγορία του ΕΦΚ των καπνικών προϊόντων, οι εισπράξεις κατά το 2017 παρουσίασαν μείωση κατά 17,5% σε σύγκριση με το 2016.

Αύξηση κατά 7,2% παρουσιάστηκε στον ΕΦΚ του συνόλου των ενεργειακών προϊόντων. Ειδικότερα στην κατηγορία των υγρών ενεργειακών υγρών προϊόντων σημειώθηκε αύξηση κατά 11,4% το 2017 σε σχέση με το προηγούμενο έτος, η οποία οφείλεται κυρίως στην άνοδο των συντελεστών ΕΦΚ από 1/1/2017. και συγκεκριμένα:

α) Η αύξηση των εσόδων στη βενζίνη ανήλθε σε 1,8% το 2017 σε σχέση με το 2016, ενώ οι αναλωθείσες ποσότητες την αντίστοιχη περίοδο μειώθηκαν κατά 2,5%, γεγονός που οφείλεται στην αύξηση του φορολογικού συντελεστή ΕΦΚ.

β) Η αύξηση των εσόδων στο ντίζελ κίνησης ανήλθε σε 25,1% το 2017 σε σχέση με το 2016, γεγονός που οφείλεται στην αύξηση του φορολογικού συντελεστή ΕΦΚ στο ντίζελ κίνησης.

γ) Η αύξηση των εσόδων στο υγραέριο ανήλθε σε 19,1% το 2017 σε σχέση με το 2016, γεγονός που οφείλεται στην άνοδο του φορολογικού συντελεστή.

5. Τα έσοδα από έμμεσους φόρους για το έτος 2017 είναι αυξημένα σωρευτικά κατά 1,26 δισ. ευρώ σε σχέση με το 2016 και συγκεκριμένα διαμορφώθηκαν σε 26,94 δισ. ευρώ έναντι 25,68 δισ. ευρώ το έτος 2016.

Από τον ΦΠΑ εισπράχθηκαν επιπλέον έσοδα σε σχέση με το 2016 ύψους 780,65 εκατ. ευρώ. Η αύξηση αυτή αποδίδεται στην κατάργηση του ειδικού καθεστώτος μειωμένου ΦΠΑ σε ορισμένα νησιά του Αιγαίου από 01.06.2016. Επίσης, η φορολογική διοίκηση υποστηρίζει ότι η αύξηση αυτή οφείλεται και στους στοχευμένους ελέγχους που διενεργήθηκαν το περασμένο καλοκαίρι.

Εσοδα και επιστροφές φόρων

ΒΑΣΕΙ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΤΟΥΣ 2017

	ΣΤΟΧΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΙΣ. ΕΥΡΩ	ΕΣΟΔΑ 2017 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ	ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ
ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	**20,42**	**20,62**	**207,1**
Φόρος εισοδήματος	13,66	12,97	-686
Φόροι περιουσίας	3,13	3,25	121,9
Αμεσοι φόροι ΠΟΕ	1,29	1,93	638,7
Λοιποί άμεσοι φόροι	2,33	2,47	132,6
ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ	**26,44**	**26,94**	**496**
Φόροι συναλλαγών	15,99	16,40	413,2
ΦΠΑ	15,48	15,79	314,4
Λοιποί φόροι συναλλαγών	0,51	0,61	98,7
Φόροι κατανάλωσης	9,55	9,21	-339,7
Εμμεσοι φόροι ΠΟΕ	0,55	0,97	416,2
Λοιποί έμμεσοι	0,36	0,37	9,6
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	**46,86 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ**	**47,56 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ**	**706,4 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ**
ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΦΟΡΩΝ	**3,29 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ**	**5,36 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ**	**2,07 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αυξήθηκε κατά 509 εκατ. το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών

Διεύρυνση κατά 509 εκατ. ευρώ σημείωσε το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών το δίμηνο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου 2018 σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2017, φτάνοντας περίπου το 1,9 δισ. ευρώ.

Η εξέλιξη αυτή, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, οφείλεται πρωτίστως στην αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών, η οποία ήταν αποτέλεσμα της αύξησης του ελλείμματος τόσο του ισοζυγίου καυσίμων όσο και του ισοζυγίου αγαθών χωρίς καύσιμα, και δευτερευόντως στην επιδείνωση των λοιπών επιμέρους ισοζυγίων.

Ειδικότερα, αν και οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά 16,9% στο δίμηνο, ρυθμός ταχύτερος από τον ρυθμό αύξησης των εισαγωγών, η αύξηση των εισαγωγών ως απόλυτο μέγεθος ήταν μεγαλύτερη από εκείνη των εξαγωγών, γεγονός που οδήγησε στην αύξηση του εμπορικού ελλείμματος στα 3,4 δισ. ευρώ έναντι 3,09 δισ. ευρώ το δίμηνο του 2017.

Η μείωση του πλεονάσματος του ισοζυγίου υπηρεσιών στα 544,6 εκατ. ευρώ έναντι 625 εκατ. ευρώ το δίμηνο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου 2017 οφείλεται στην επιδείνωση του ταξιδιωτικού ισοζυγίου, παρά την άνοδο των αφίξεων μη κατοίκων ταξιδιωτών και των αντίστοιχων εισπράξεων κατά 12,7% και 4,2%, αντιστοίχως. Επίσης, οφείλεται στην επιδείνωση του ισοζυγίου λοιπών υπηρεσιών, ενώ το ισοζύγιο μεταφορών παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο.

Τέλος, μείωση σημειώθηκε και στα πλεονάσματα των ισοζυγίων πρωτογενών και δευτερογενών εισοδημάτων.

Σε ό,τι αφορά ειδικά τον Φεβρουάριο του 2018 το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρουσίασε έλλειμμα 1,3 δισ. ευρώ, μεγαλύτερο κατά 263 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του 2017. Ειδικότερα, το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών περιορίστηκε και υπεραντιστάθμισε τη μείωση του πλεονάσματος του ισοζυγίου υπηρεσιών, με αποτέλεσμα τη βελτίωση του συνολικού ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών.

Αντίθετα, τα ισοζύγια πρωτογενών και δευτερογενών εισοδημάτων παρουσίασαν επιδείνωση. Το αυξημένο έλλειμμα του ισοζυγίου πρωτογενών εισοδημάτων, οφειλόμενο κυρίως στην αύξηση των καθαρών πληρωμών για τόκους, ήταν ο βασικότερος λόγος της διεύρυνσης του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών τον Φεβρουάριο.

Περισσότερες εισαγωγές, λιγότερες ταξιδιωτικές εισπράξεις το δίμηνο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου.

Η πτώση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών οφείλεται στη βελτίωση του ισοζυγίου καυσίμων, καθώς οι εξαγωγές καυσίμων παρουσίασαν άνοδο κατά 18,4%, ενώ οι αντίστοιχες εισαγωγές μειώθηκαν. Αντίθετα, το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών χωρίς καύσιμα παρουσίασε μικρή άνοδο, παρά το γεγονός ότι οι σχετικές εξαγωγές αυξήθηκαν με ρυθμό 12,9%.

Η μείωση του πλεονάσματος του ισοζυγίου υπηρεσιών οφείλεται στον περιορισμό των καθαρών εισπράξεων από ταξιδιωτικές και λοιπές υπηρεσίες, ενώ οι καθαρές εισπράξεις από υπηρεσίες μεταφορών αυξήθηκαν, κυρίως λόγω της ανόδου κατά 10,2% των καθαρών εισπράξεων από θαλάσσιες μεταφορές. Το ισοζύγιο ταξιδιωτικών υπηρεσιών έγινε ελλειμματικό, παρά την αύξηση των αφίξεων κατά 8,9%, καθώς οι σχετικές εισπράξεις αυξήθηκαν λιγότερο από ό,τι η ταξιδιωτική δαπάνη των κατοίκων στο εξωτερικό.

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών

ΠΟΣΑ ΣΕ ΔΙΣ. ΕΥΡΩ

	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ – ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2018	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2017
Ισοζύγιο αγαθών	**-3,4**	**-3,09**
Ισοζύγιο υπηρεσιών	**0,54**	**0,63**
Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων	**0,71**	**0,79**
Ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων	**0,27**	**0,32**
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	**-1,88**	**-1,37**

ΠΗΓΗ: Τράπεζα της Ελλάδος

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι προσδοκίες των Ελλήνων για την ανάπτυξη παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα

Στάσιμος παρέμεινε ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης της Nielsen στην Ελλάδα κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2017, μετά τη μεγάλη άνοδο, κατά οκτώ μονάδες, που είχε σημειώσει το τρίτο τρίμηνο του 2017. Η σταθεροποίηση του δείκτη στις 60 μονάδες για δεύτερο συνεχές τρίμηνο δείχνει, στην ουσία, ανακοπή της αισιοδοξίας και των προσδοκιών που επικράτησαν από τα μέσα του 2017 για επίτευξη ισχυρών ρυθμών ανάπτυξης. Με βάση αυτή την επίδοση, η Ελλάδα παραμένει η πιο απαισιόδοξη χώρα στην Ευρώπη και η δεύτερη πιο απαισιόδοξη μετά τη Βενεζουέλα μεταξύ των 64 χωρών παγκοσμίως, στις οποίες διενεργεί τη σχετική έρευνα καταναλωτικής εμπιστοσύνης η εταιρεία ερευνών αγοράς Nielsen.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, παρά την άνοδο κατά 8 μονάδες το τρίτο τρίμηνο του 2017 από τις 52 μονάδες το β΄ τρίμηνο του 2017, η καταναλωτική εμπιστοσύνη στην Ελλάδα παραμένει σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα σε σύγκριση με τα προ κρίσης επίπεδα.

Η Ελλάδα παραμένει η πιο απαισιόδοξη χώρα στην Ευρώπη.

Το πρώτο τρίμηνο του 2008 βρισκόταν στις 79 μονάδες, για να υποχωρήσει στις 70 μονάδες ένα χρόνο μετά, ενώ το πρώτο τρίμηνο του 2010 έπεσε στις 57 μονάδες. Το αρνητικό ρεκόρ καταγράφηκε το τέταρτο τρίμηνο του 2012, όταν ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης είχε «κατρακυλήσει» στις 35 μονάδες.

Ενδιαφέρον έχει το γεγονός ότι η υψηλότερη τιμή από το 2010 και μετά, οπότε η Ελλάδα βρίσκεται σε πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής, σημειώθηκε το πρώτο τρίμηνο του 2015.

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης έφθασε τότε στις 65 μονάδες, λόγω των υψηλών προσδοκιών που είχε δημιουργήσει η ανάληψη της διακυβέρνησης της χώρας από το σχήμα ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ. Τα όσα ακολούθησαν, βεβαίως, είχαν ως συνέπεια να υποχωρήσει στη συνέχεια ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης και να παραμείνει για το υπόλοιπο 2015 στις 53 μονάδες. Καθοριστικό ρόλο το επόμενο διάστημα αναμένεται να διαδραματίσουν, σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς, η ταχύτητα ολοκλήρωσης της επικείμενης αξιολόγησης του μνημονίου, η αύξηση ή η μείωση της απασχόλησης, αλλά και οι εξελίξεις στα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής.

Η ανεργία

Το θέμα της ανεργίας είναι αυτό που συγκρατεί την περαιτέρω βελτίωση του δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης συνολικά στην Ευρώπη. Ο δείκτης το τέταρτο τρίμηνο του 2017 έκλεισε στις 87 μονάδες, υψηλότερα μεν από τις 81 μονάδες στα τέλη του 2016, αλλά πολύ χαμηλότερα σε σχέση με τις άλλες ηπείρους.

«Σε σύγκριση με τις άλλες περιοχές του πλανήτη, η αγορά εργασίας φαίνεται ότι είναι αυτή που κρατά χαμηλά την καταναλωτική εμπιστοσύνη στην Ευρώπη. Το 56% των συμμετεχόντων στην έρευνα θεωρεί ότι οι προοπτικές απασχόλησης θα είναι κακές ή όχι τόσο καλές τους επόμενους 12 μήνες, ενώ η ανησυχία για την εργασιακή ασφάλεια είναι η συνηθέστερη στην Ευρώπη, ξεπερνώντας την ανησυχία για τρομοκρατικές ενέργειες», επισημαίνει η Nielsen στη σχετική ανάλυσή της.

Ο υψηλότερος δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης στην Ευρώπη καταγράφεται στη Δανία (116 μονάδες), ενώ σε παγκόσμιο επίπεδο στις Φιλιππίνες (131 μονάδες).

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Εξέλιξη δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης στην Ελλάδα

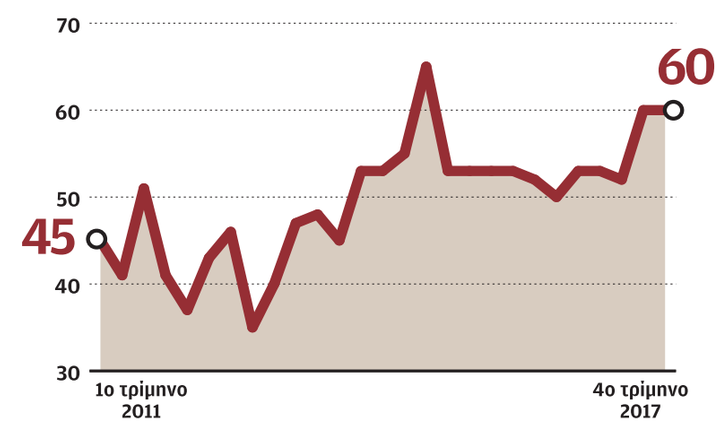

ΠΗΓΗ: Nielsen

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

"BDO. What matters to you, matters to us"

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

BDO